

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

LETNO POROČILO 2025

UPRAVA ZA IZVRŠEVANJE
KAZENSKIH SANKCIJ

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
UPRAVA ZA IZVRŠEVANJE
KAZENSKIH SANKCIJ

LETNO POROČILO 2025

Ljubljana, marec 2026

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
UPRAVA ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ

LETNO POROČILO Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij

Enaintrideseto poročilo

ISSN 1581-632X

Spletna izdaja: ISSN 1581-6338

Založila: Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij

Oblikovanje in tisk: Birografika BORI d.o.o., Ljubljana

Odgovorna oseba: dr. Emanuel Banutai

Pri izdelavi letnega poročila so sodelovali:

Aleksandra Tratar

Alex Ott

Ambrož Brezovar

Ana Cerar

Andreja Černivec

Barbara Masten

Denis Perše

Emanuel Banutai

Gašper Tramte

Gordana Janjilović

Gregor Čebašek

Janja Pahor Mohorič

Jasmin Musić

Lucija Božikov

Nika Gaberšek

Nina Jevševar

Pavel Lenarčič

Peter Ilešič

Petra Prijatelj

Polona Tomec

Renata Derganc Cizelj

Robert Friškovec

Robert Jereb

Simon Šturm

Simona Alibegović

Simona Tripković Drev

Tanja Babič

Tjaša Vesel Henigman

Vanja Jakopin

Žiga Turk

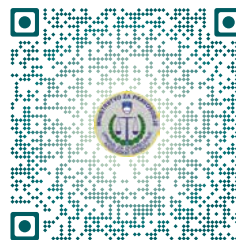
In številne druge sodelavke in sodelavci Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij

Avtorstvo fotografij: Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij

Letno poročilo je objavljeno na spletni strani uprave www.uiks.gov.si, na povezavi:

<https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/uprava-za-izvrsevanje-kazenskih-sankcij/o-upravi/>

Skeniraj in preberi Letno poročilo 2025

KAZALO

NAGOVOR GENERALNEGA DIREKTORJA	7
ORGANIZACIJSKA SHEMA UPRAVE ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ	8
ZAVODI ZA PRESTAJANJE KAZNI ZAPORA	9
1 PRIKAZ POMEMBNEJŠIH DEJAVNOSTI V LETU 2025	16
2 STATISTIČNI PODATKI O ZAPRTIH OSEBAH	20
2.1 PODATKI O GIBANJU SKUPNEGA ŠTEVILA ZAPRTIH OSEB V LETU 2025	20
2.2 PRIMERJAVA GIBANJA ŠTEVILA ZAPRTIH S PRETEKLIMI LETI	22
2.3 OBSOJENCI	25
2.3.1 Podatki o gibanju števila obsojencev	25
2.3.2 Nastop kazni in priliv obsojencev	26
2.3.3 Odpust obsojencev in odliv s prestajanja kazni	29
2.3.4 Struktura obsojencev po vrsti storjenih kaznivih dejanj	30
2.3.5 Struktura obsojencev po dolžini kazni	31
2.3.6 Struktura obsojencev po starosti	31
2.3.7 Stranske kazni in varnostni ukrepi	32
2.3.8 Prezem izvršitve kazni zapora po mednarodnih pogodbah in tiralicah	33
2.3.9 Zapor ob koncu tedna in hišni zapor	33
2.4 OBSOJENCI, OBSOJENI NA MLADOLETNIŠKI ZAPOR	35
2.4.1 Podatki o gibanju mladoletnikov po zavodih	35
2.5 MLADOLETNIKI V PREVZGOJNEM DOMU	35
2.6 NADOMESTNI ZAPOR	36
2.7 PRIPORNIKI	36
2.7.1 Gibanje in struktura vseh priprtih oseb	36
2.8 TUJCI MED ZAPRTIMI OSEBAMI	39
2.9 ENOTA ZA FORENZIČNO PSIHIATRIJO	42
3 OBRAVNAVA ZAPRTIH OSEB	43
3.1 STROKOVNO DELO Z ZAPRTIMI OSEBAMI	43
3.1.1 Organizacija in oblike strokovnega dela v zavodih	43
3.1.2 Nameščanje obsojencev v režime prestajanja kazni	44
3.1.3 Alternativni načini izvršitve kazni zapora	46
3.2 IZOBRAŽEVANJE IN IZOBRAZBA OBSOJENCEV IN MLADOLETNIKOV	47
3.2.1 Izobrazbena struktura	48
3.2.2 Izobrazbena struktura vključenih v izobraževanje	49
3.2.3 Vključenost v izobraževalne programe	49
3.3 PEDAGOŠKO DELO IN PROSTOČASNE DEJAVNOSTI	57
3.3.1 Delo pedagogov	57
3.3.2 Prostočasne dejavnosti	60

3.4	PSIHOLOŠKA DEJAVNOST	64
3.5	SOCIALNO DELO IN POMOČ OBSOJENCEM ZA SOCIALNO VKLJUČEVANJE PO ODPUSTU	66
3.5.1	Socialno delo s priporniki	66
3.5.2	Socialno delo z obsojenci, mladoletniki in osebami v nadomestnem zaporu	67
3.5.3	Prostovoljstvo	70
3.5.4	Osnovni problemi socialnega dela v zavodu in nove oblike dela	71
3.6	ZDRAVSTVENA OSKRBA	71
3.6.1	Zdravstveni pregledi v zavodski ambulantah	71
3.6.2	Specialistični pregledi zaprtih oseb zunaj zavodov	72
3.6.3	Bolnišnično zdravljenje zaprtih oseb z varovanjem in brez varovanja	72
3.6.4	Sodelovanje z Enoto za forenzično psihiatrijo UKC Maribor	73
3.6.5	Substitucijska terapija	73
3.6.6	Izvajanje imunokemijskih urinskih testov	73
3.6.7	Število ležalnih dni v zavodskih bolniških sobah in v bolnišnicah	74
3.6.8	Samopoškodbe in poskusi samomorov	74
3.6.9	Smrti	75
3.6.10	Gladovne stavke	75
3.6.11	Problematika nalezljivih bolezni med zaprtimi osebami ter njihovo zdravstveno varstvo	76
3.7	POSEBNE OBLIKE STROKOVNEGA OBRAVNAVANJA	77
3.7.1	Obravnavanje zaprtih oseb s težavami zaradi uživanja alkohola	77
3.7.2	Obravnavanje zaprtih oseb s težavami zaradi uživanja prepovedanih drog	79
3.7.3	Obravnavanje nevarnih obsojencev in mladoletnikov	82
3.7.4	Obravnavanje obsojencev in mladoletnikov – tujcev	82
3.7.5	Obravnavanje obsojencev in mladoletnikov - invalidov, na smrt bolnih in starih oseb	82
3.7.6	Obravnavanje obsojencev in mladoletnikov, storilcev kaznivih dejanj spolnih deliktov	83
3.7.7	Ženske v zaporu	83
3.7.8	Mladoletniki v zaporu	85
3.7.9	Delo s povzročitelji nasilja	87
3.8	UGODNOSTI IN NAMENSKI IZHODI	89
3.8.1	Podeljene ugodnosti	89
3.8.2	Zlorabe ugodnosti	90
3.8.3	Problematika obravnavanja in podeljevanja ugodnosti	90
3.8.4	Namenski izhodi	91
3.9	DISCIPLINSKO KAZNOVANJE OBSOJENCEV IN MLADOLETNIKOV	91
3.9.1	Disciplinsko kaznovanje mladoletnikov na prestajanju mladoletniškega zavora in obsojencev	91
3.9.2	Disciplinsko kaznovanje mladoletnikov na prestajanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom	92
3.10	POGOJNI ODPUST, PREDČASNI ODPUST, PREKINITVE KAZNI, POMILOSTITVE, AMNESTIJA TER PREMESTITVE OBSOJENCEV	92
3.10.1	Pogojni odpust	92

3.10.2	Predčasni odpust	92
3.10.3	Pomilostitve obsojencev.	93
3.11	PRITOŽBE ZAPRTIH OSEB	93
3.11.1	Pritožbe obsojencev zaradi kršitve pravic oziroma drugih nepravilnosti, za katere ni zagotovljeno sodno varstvo ter pritožbe pripornikov zaradi neustreznega ravnanja oziroma postopanja	93
3.11.2	Pritožbe obsojencev zoper odločbe, ki jih na prvi stopnji izda direktor zavoda	94
3.12	VARNOST IN ZAVAROVANJE ZAVODOV IN ZAPRTIH OSEB	94
3.12.1	Splošne varnostne zadeve	94
3.12.2	Pobegi, poskusi pobegov ter nevrnitve zaprtih oseb iz ugodnosti zunaj zavoda	95
3.12.3	Uporaba prisilnih sredstev	97
3.12.4	Spremljanja izven zavoda	101
3.12.5	Konflikti med zaprtimi osebami	104
3.12.6	Nadzor paketov in pisemskih pošilk	105
3.12.7	Obiski in telefonski pogovori	106
3.12.8	Vnos nedovoljenih drog	106
3.12.9	Preiskave bivalnih prostorov	109
3.12.10	Preizkusi alkoholiziranosti	112
3.12.11	Odstranitev v posebni prostor po 236. členu ZIKS-1	112
3.12.12	Nudenje prve pomoči s strani pravosodnih policistov	113
3.12.13	Usposabljanje pravosodnih policistov	113
3.12.14	Arhitekturne in tehnične možnosti za varovanje zavodov in osebja	114
3.12.15	Požarna varnost	115
3.13	ZAGOTAVLJANJE IN OMOGOČANJE DELA ZAPRTIM OSEBAM	117
3.13.1	Razporeditev zaprtih oseb na delo	117
3.13.2	Plačilo za delo	118
3.13.3	Invalidsko zavarovanje	119
3.13.4	Varstvo in zdravje pri delu	119
3.13.5	Nezgode pri delu zaprtih oseb	119
3.13.6	Hišna dela	119
3.13.7	Javni gospodarski zavodi	120
3.14	PRAVICA DO VEROIZPOVEDI	120
4	SODELOVANJE ZAVODOV NA NACIONALNEM IN MEDNARODNEM PODROČJU	122
4.1	ODNOSI Z JAVNOSTMI	122
4.2	MEDNARODNA VPETOST IN UVELJAVLJANJE STANDARDOV	126
4.2.1	Spremljanje standardov in varovanje človekovih pravic	126
4.2.2	Strateška partnerstva in strokovne mreže	127
4.2.3	Razvojni projekti in investicije v znanje	130
4.2.4	Obiski in konference ter prenos dobrih praks	132
4.2.5	Mednarodna statistika in strokovna analitika	134
4.2.6	Obravnava tujih državljanov	135

4.3	SODELOVANJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI	135
5	KADROVSKE, FINANČNO-MATERIALNE IN PROSTORSKE RAZMERE.	136
5.1	KADROVSKE RAZMERE	136
5.1.1	Osnovni podatki o obsegu in strukturi javnih uslužbencev in zasedenih delovnih mestih glede na veljavno sistemizacijo	136
5.1.2	Obseg in dinamika zaposlovanja	137
5.1.3	Izobraževanje javnih uslužbencev	137
5.1.4	Pripravnništvo in študijska praksa	139
5.1.5	Odsotnost z dela zaradi bolezni oziroma delovnih nezgod, delovni invalidi in podobno	139
5.1.6	Preventivni zdravstveni pregledi javnih uslužbencev	140
5.1.7	Obravnavanje kršitev delovnih obveznosti javnih uslužbencev	140
5.1.8	Nadurno delo	140
5.1.9	Druga problematika na kadrovskem področju	141
5.2	REALIZACIJA FINANČNEGA NAČRTA	142
5.2.1	Stroški oskrbnega dne	143
5.3	PROSTORSKE RAZMERE	144
5.3.1	Zmogljivost zavodov in njihova zasedenost	144
5.3.2	Ocena bivalnih in prostorskih razmer v zavodih	145
5.3.3	Aktivnosti za izboljšanje prostorskih in bivalnih razmer v zavodih	145
5.4	INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE.	148
	PRILOGE	150
	PRILOGA I: KAZALO TABEL.	150
	PRILOGA II: UPORABLJENE KRATICE IN OKRAJŠAVE.	153

NAGOVOR GENERALNEGA DIREKTORJA

Spoštovani,

ob predstavitvi letnega poročila se oziramo na delo vseh zaposlenih, ki s svojim znanjem, predanostjo in človeškim pristopom vsakodnevno skrbite za resocializacijo zaprtih oseb ter za varnost zaporskega sistema in širše družbe. Iskreno se vam zahvaljujem za strokovnost, odgovornost in srčnost, s katerimi uresničujete naše skupno poslanstvo.

V letu 2025 smo v slovenskem zaporskem sistemu zaznali upad števila zaprtih oseb glede na predhodno leto. Kljub temu so razmere v zavodih še vedno zaznamovane z izzivi, ki so se oblikovali v obdobju predhodnega izrazitega naraščanja populacije zaprtih oseb. V preteklih letih je bilo povečanje v veliki meri povezano z večjim številom zaprtih oseb – predvsem tujcev – zaradi kaznivega dejanja prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države. Tudi v letu 2025 ta struktura zaprtih oseb pomembno vpliva na organizacijo dela, varnostne razmere in izvajanje programov obravnave v zavodih, zato si kljub omejenim možnostim prizadevamo, da delo poteka čim bolj učinkovito, strokovno in varno.

Prezasedenost moških zaporov bo delno razbremenil težko pričakovani nadomestni zapor v Dobrunjah. Gradnja je v letu 2025 potekala skladno z načrti, zato pričakujemo, da bo selitev zavoda izvedena v kratkem. Nova infrastruktura bo zaposlenim omogočila bistveno boljše delovne pogoje, zaprtim osebam pa primernejše in varnejše bivalno okolje.

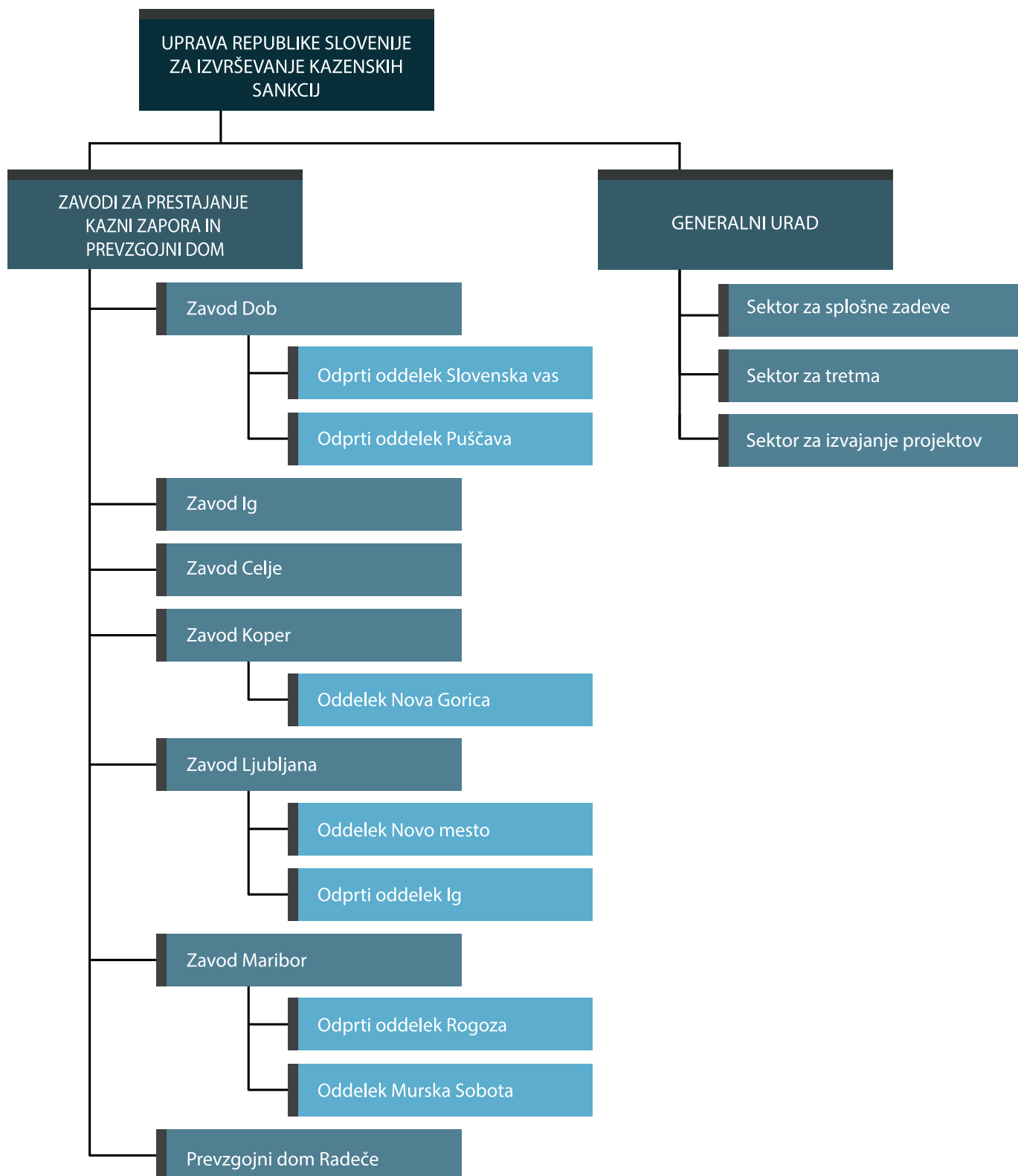
Poleg prostorskih omejitev ostaja eden ključnih izzivov tudi kadrovska problematika. V letu, ki je za nami, smo na tem področju veliko postorili, a delo še zdaleč ni zaključeno. Število zaposlenih se je zmanjšalo predvsem zaradi upokojitvev, nastali primanjkljaj pa smo deloma reševali z možnostmi, ki jih je prinesla novela Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1I). Prav tako smo v delovni proces aktivno vključili upokojene in nekdanje pravosodne policiste, da bi zagotovili varno in strokovno delovanje zavodov. V prihodnje bomo nadaljevali z ukrepi za sistemsko izboljšanje položaja zaposlenih ter pridobivanje novih kadrov, saj je njihova strokovnost temelj uspešnega delovanja celotnega sistema.

Kljub številnim izzivom ostaja vodilo našega delovanja timsko delo. Smo skupnost strokovnjakov, ki je pripravljena sprejemati nove izzive in skupaj oblikovati rešitve. Timsko delo znotraj sistema pomeni odprto komunikacijo, medsebojno spoštovanje, zaupanje in podporo. Naša prihodnost je neposredno odvisna od sodelovanja, skupnega truda in jasne usmerjenosti v ključne naloge. Vsak zaposleni je nepogrešljiv del te zgodbe in prispeva k uspehu celotne organizacije.

Še naprej bomo gradili na vrednotah spoštovanja, vključevanja in odprtega dialoga. Ob tem se zavedamo lastnih zmognosti in širše družbene odgovornosti, ki jo nosimo. Naš cilj ostaja jasen – razvijati sodoben, varen in human zaporski sistem, ki ne pomeni zgolj izvrševanja odvzema svobode, temveč ponuja tudi priložnost za osebno spremembo in boljšo prihodnost.

Denis Perše

ORGANIZACIJSKA SHEMA UPRAVE ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ

ZAVODI ZA PRESTAJANJE KAZNI ZAPORA¹

GENERALNI URAD, Beethovnova ulica 3, 1000 Ljubljana

ZAVOD ZA PRESTAJANJE KAZNI ZAPORA DOB PRI MIRNI

Kategorije zaprtih oseb: obsojenci (moški)
Prostorska zmogljivost: 468 oseb

ZPKZ Dob, ODPRTI ODDELEK SLOVENSKA VAS

Kategorije zaprtih oseb: obsojenci
Prostorska zmogljivost: 70 oseb

¹ Podatki o prostorski zmogljivosti so na dan 31.12.2025

ZPKZ Dob, ODPRTI ODDELEK PUŠČAVA

Kategorije zaprtih oseb: obsojenci
Prostorska zmogljivost: 21 oseb

ZAVOD ZA PRESTAJANJE KAZNI ZAPORA IG

Kategorije zaprtih oseb: obsojenke, pripornice in mladoletnice, obsojene na mladoletniški zapor, osebe, ki jim je odrejen nadomestni zapor
Prostorska zmogljivost: 98 oseb

ZAVOD ZA PRESTAJANJE MLADOLETNIŠKEGA ZAPORA IN KAZNI ZAPORA CELJE

Kategorije zaprtih oseb: obsojenci, priporniki/ce in mladoletniki, obsojeni na mladoletniški zapor, osebe, ki jim je odrejen nadomestni zapor
Prostorska zmogljivost: 97 oseb

ZAVOD ZA PRESTAJANJE KAZNI ZAPORA KOPER

Kategorije zaprtih oseb: obsojenci in priporniki
 Prostorska zmogljivost: 106 oseb

ZPKZ Koper, ODDELEK NOVA GORICA

Kategorije zaprtih oseb: obsojenci, priporniki, osebe, ki jim je odrejen nadomestni zapor
 Prostorska zmogljivost: 32 oseb

ZAVOD ZA PRESTAJANJE KAZNI ZAPORA LJUBLJANA

Kategorije zaprtih oseb: obsojenci, priporniki, osebe, ki jim je odrejen nadomestni zapor
 Prostorska zmogljivost: 135 oseb

ZPKZ Ljubljana, ODDELEK NOVO MESTO

Kategorije zaprtih oseb: obsojenci, priporniki, osebe, ki jim je odrejen nadomestni zapor
Prostorska zmogljivost: 35 oseb

ZPKZ Ljubljana, ODPRTI ODDELEK IG

Kategorije zaprtih oseb: obsojenci
Prostorska zmogljivost: 27 oseb

ZAVOD ZA PRESTAJANJE KAZNI ZAPORA MARIBOR

Kategorije zaprtih oseb: obsojenci, priporniki, osebe, ki jim je odrejen nadomestni zapor
Prostorska zmogljivost: 140 oseb

ZPKZ Maribor, ODDELEK MURSKA SOBOTA

Kategorije zaprtih oseb: obsojenci, priporniki, osebe, ki jim je odrejen nadomestni zapor
 Prostorska zmogljivost: 34 oseb

ZPKZ Maribor, ODPRTI ODDELEK ROGOZA

Kategorija zaprtih oseb: obsojenci
 Prostorska zmogljivost: 36 oseb

PREVZGOJNI DOM RADEČE

Kategorije zaprtih oseb: mladoletniki/ce, ki jim je bil izrečen vzgojni ukrep oddaje v prevzgojni dom
 Prostorska zmogljivost: 47 oseb

1 PRIKAZ POMEMBNEJŠIH DEJAVNOSTI V LETU 2025

Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij (v nadaljevanju Uprava) je tudi v letu 2025 izvajala naloge skladno z zakonskimi opredelitvami in s strokovnimi zahtevami. Pri tem je največ pozornosti namenila doslednemu izvajanju Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij in podzakonskih predpisov v praksi ter skrbi za enotno, strokovno, varno in zakonito obravnavo zaprtih oseb.

Kljub izzivom, ki so ostali po obdobju ekstremne rasti populacije, smo v zavodih za prestajanje kazni zapora tudi v letu 2025 zagotavljali stabilne varnostne razmere. Zabeležili smo upad izrednih dogodkov po zavodih v smislu števila konfliktov med zaprtimi osebami (leta 2024 je bilo takšnih primerov 394, leta 2025 pa 371). V letu 2025 so se, podobno kot leto poprej, prisilna sredstva v zavodih največkrat uporabila iz razloga odklonitve ukaza, sledijo razlogi preprečitve konfliktov med zaprtimi osebami, napad (oz. poskus napada) na zaposlene ali druge osebe ter zaradi uničevanja inventarja. Njihova uporaba se je v letu 2025 znižala na 136 primerov (leto prej 150). Konflikte sicer še naprej skušamo reševati že v začetnih fazah s pogovori, soočenji in z usmerjanjem v strpnost.

Število napadov na zaposlene v zavodih se je v letu 2025 v primerjavi z letom 2024 zmanjšalo za 14 primerov (12 v letu 2025), minimalno se je zmanjšalo tudi število groženj zaposlenim (iz 48 na 47). V primerjavi s prejšnjimi leti se je v letu 2025 povečalo število najdb prepovedanih substanc, raznih tablet in pribora za uživanje prepovedanih substanc (leta 2024 je bilo 276 najdb, v letu 2025 pa 376). Prevladujejo najdbe prepovedanih substanc, so bile pa količinsko najdbe manjše. V letu 2025 smo beležili velik upad števila odpovedi spremstev zaprtih oseb zunaj zavoda, in sicer 1.517 (v primerjavi z letom 2024, ko jih je bilo 2.277).

Leto 2025 zaznamuje zgodovinski preobrat v trendu zasedenosti; po rekordnem naraščanju v letu 2024 se je povprečno število zaprtih oseb v letu 2025 znižalo na 1.642,0 (v primerjavi z 1.820,1 v letu 2024), kar predstavlja 9,8-odstotni upad. V letu 2025 beležimo tudi velik upad števila odpovedi spremstev zaprtih oseb zunaj zavoda, in sicer 1.517 (v primerjavi s 2.277 v letu 2024), kar predstavlja 33,4-odstotni upad.

Posebno skrb smo tudi v tem letu namenili spremljanju gibanja števila zaprtih oseb v okviru prezasedenosti večine zavodov, ki pa se je v primerjavi z lanskim letom nekoliko sprostita. Problematiko smo še naprej reševali prek mehanizma premeščanja oseb iz bolj v manj zasedene zavode in skrbeli za enakomernejšo porazdelitev. Najmanjša zasedenost je bila ponovno v Prezgojnim domu Radeče, česar zaradi specifičnosti populacije ni mogoče primerjati z drugimi enotami, medtem ko je bila zasedenost v ženskem zavodu na Igu zelo podobna obema odprtima oddelkoma zavoda Dob pri Mirni (Slovenska vas in Puščava).

V celotnem obdobju leta 2025 je bilo v povprečju 1.642,0 vseh zaprtih oseb, kar predstavlja 9,8 % znižanje v primerjavi s preteklim letom. Upad zasedenosti je zlasti posledica zmanjšanja števila oseb, ki so prestajale kazen zapora oziroma pripora zaradi kaznivih dejanj prepovedanega prehajanja meje (308. člen KZ-1). Povprečno število priprtih oseb se je v primerjavi s predhodnim letom znižalo s 700,5 na 508,3 oziroma za 27,4 %. Povprečna starost vseh zaprtih oseb v letu 2025 je bila 40 let, kar je eno leto več kot v 2024.

Izboljšanje bivalnih razmer smo skušali doseči z različnimi organizacijskimi spremembami, tudi tako, da se zaprtim osebam iz zaprtih delov in pripora omogoči časovno več bivanja izven bivalnih prostorov (v skupnih prostorih, na hodnikih in podobno, kar je ob nekoliko nižji zasedenosti potekalo lažje kot v predhodnem letu.

V letu 2025 so bila uspešno zaključena obnovitvena dela prostorov Okrožnega sodišča v Novem mestu in ZPKZ Ljubljana, Oddelek Novo mesto. Z obnovo je zavod pridobil nujne dodatne prostore v kleti (bolniška

soba, soba za novospregjete) ter prenovljene bivalne prostore in sanitarije v priporu. Prav tako sta bila posodobljena vodovodni sistem in razsvetljava, urejena pa je bila tudi nova garderoba za pravosodne policiste. Večina del je bila zaključena v skladu s terminskim planom, kar predstavlja pomembno pridobitev za jugovzhodno regijo.

Prav tako se je intenzivno nadaljevala novogradnja Zavoda za prestajanje kazni zapora Ljubljana v Dobrunjah, ki ostaja ključni strateški projekt za dolgoročno rešitev prostorske problematike zaporskega sistema. Z izgradnjo novih prostorov tako sistem pridobiva za družbo, zaprte osebe in zaposlene sodoben, varen, human, vključujoč in v resocializacijo usmerjen zapor. Gradnja zavoda je bila v letu 2025 tudi zaključena, v mesecu novembru pa pridobljeno uporabno dovoljenje. Javni gospodarski zavod Rinka je zagotovil dobavo in montažo pohištva za celice za zaprte osebe. V letu 2025 sta bili podpisani še pogodbi za vzpostavitev tetra omrežja ter za zagotovitev cilindrov in ključavnic, kar bo realizirano v začetku leta 2026. Selitev iz stare lokacije na Povšetovi ulici v Ljubljani je predvidena v kratkem.

Na prestajanju kazni zapora ob koncu tedna je bilo v letu 2025 v povprečju 28,2 oseb, v hišnem zaporu pa 2,5 osebe. V tem obdobju je bilo pogojno odpuščenih 421 obsojencev (400 moških, 21 žensk), kar je 13,5-odstotna rast v primerjavi z letom prej. Predčasno je bilo odpuščenih 390 obsojencev (356 moških, 34 žensk), kar je dobrih 15 odstotkov več kot v letu 2024. Predsednica Republike Slovenije je v letu 2025 v dveh primerih s pomilostitvijo znižala izrečeno zaporno kazen, v enem primeru pa skrajšala izrečeno stransko kazen izgona tujca iz države.

Skupaj je v letu 2025 v zavodih in v prevzgojnem domu umrlo šest oseb, kar je manj kot leto prej (9). Umrli so štirje obsojenci in dva pripornika. Vse smrti so bile naravne, samomorov nismo beležili. V letu 2025 so pravosodni policisti prvo pomoč nudili v 391 primerih (357 v 2024), kar kaže na visoko stopnjo usposobljenosti in hitro odzivnost zaposlenih.

V disciplinskih postopkih je bilo obsojencem izrečenih skupaj 16 disciplinskih kazni, kar je več kot v letu prej (6). Največ disciplinskih kazni je bilo izrečenih v ZPKZ Ig (7), ZPKZ Dob pri Mirni (4) in v ZPKZ Maribor (3), po ena pa v ZPKZ Ljubljana in ZPKZ Maribor Oddelek Murska Sobota. V vseh zavodih je bilo v letu 2025 skupaj podanih 34 predlogov za uvedbo disciplinskega postopka (leto prej 10), od tega je bilo večje število uvedenih postopkov zaradi različnih vzrokov (pomanjkanje dokazov, iztek kazni) ustavljenih. Nekaj postopkov, ki so bili uvedeni v letu 2025, do konca leta še ni bilo zaključenih.

Strokovna obravnava obsojencev in mladoletnikov je tudi v letu 2025 potekala po individualnih, skupinskih in skupnostnih programih, njen cilj pa je ostal usposabljanje za življenje po odpustu. Poseben poudarek je bil namenjen razvoju kompetenc prek projektov evropske kohezijske politike (v nadaljevanju: EKP). Strokovna obravnava pripornikov je še naprej potekala individualno.

V letu 2025 se je skladno z Zakonom o izvrševanju kazenskih sankcij generalnemu direktorju pritožilo 70 zaprtih oseb (57 obsojencev, 10 pripornikov in 3 skupinske pritožbe). Število prejetih pritožb je v primerjavi s preteklim letom višje za 34,2 odstotka (leto prej 46 pritožb). V upravnem postopku na drugi stopnji je bilo obravnavanih 56 pritožb (leto prej 10), med katerimi jih je bilo 47 zavrženih kot neutemeljenih, v šestih primerih je bila zadeva vrnjena v ponovni postopek zavodu, v enem primeru je bila odločba odpravljena, 2 pritožbi pa sta bili zavrženi.

Varuh človekovih pravic je izvedel nadzore v ZPKZ Ljubljana (Oddelek Novo mesto), PD Radeče in ZPKZ Ig. Vsa poročila smo podrobno proučili in pripravili odzivna poročila. Varuh je v okviru DPM in mreže SEE NPM obiskal tudi novo lokacijo v Dobrunjah.

Zavode so strokovni delavci CSD obiskali 201-krat, druge institucije pa 556-krat (društva, probacijske enote, izobraževalne ustanove, ZRSZ, knjižnice, upravne enote, predstavniki verskih skupnosti).

V letu 2025 beležimo pobeg iz zaprtega dela zavoda ZPKZ Ljubljana, pobeg med spremstvom v ZPKZ Ljubljana oddelek Novo mesto ter tri pobege med spremstvom v ZPKZ Dob pri Mirni. Prav tako beležimo pobeg iz ZPKZ Ljubljana Odprti oddelek Ig in pobeg iz hospitalizacije, ki se je izvajala brez varovanja pravosodnih policistov. V tem obdobju beležimo štiri primere uspešno preprečenih poskusov pobeга.

Skladno z Načrtom za izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev in pravosodnih policistov smo v letu 2025 zaključili s centralnim usposabljanjem generacije 6 novosprejetih pravosodnih policistov. Skupaj se je vseh usposabljanj v tekočem letu udeležilo 79 pravosodnih policistov. Na področju oborožitve in posebne varnostne opreme je bilo v skladu s projektom Nabava posebne opreme 2024-2027 ter v okviru opremljanja novih objektov v Dobrunjah izvedli 17 javnih naročil, v celem letu so bila porabljena proračunska sredstva v višini 605.249,56 evrov.

V letu 2025 smo utrdili mednarodno sodelovanje v okviru Sveta Evrope, EuroPris in OZN. Sodelovali smo pri pripravi odzivnega poročila Republike Slovenije na objavljeno končno poročilo o šestem periodičnem obisku Evropskega odbora za preprečevanje mučenja in nehumanega ter ponižujočega ravnanja ali kaznovanja pod okriljem Sveta Evrope (Odbor CPT), ki je potekal oktobra 2024. Sredi leta smo na novi lokaciji ZPKZ Ljubljana v Dobrunjah gostili tudi delegacijo Varuha človekovih pravic v okviru mreže državnih preventivnih mehanizmov Jugovzhodne Evrope (SEE NPM Network). Z aktivno udeležbo na letnem srečanju generalnih direktorjev zaporskih uprav pod okriljem EuroPris-a in Sveta Evrope smo potrdili našo zavezo k zagotavljanju visoke stopnje strokovnosti, zakonitosti, humanosti ter varnosti v zaporskem sistemu. Izdelali smo statistiki SPACE in UN-CTS za leto 2025. Na ravni EU smo bili aktivni pobudi Evropske komisije EU Knowledge Hub on Prevention of Radicalisation (EH KH). V okviru projekta Erasmus+ FirstINthenOUT je v Ljubljani potekala zaključna mednarodna konferenca. Redno smo sodelovali tudi pri pripravi ostalih strokovnih gradiv za potrebe mednarodnega sodelovanja iz zaporskega področja.

V okviru Evropske kohezijske politike (EKP) smo v letu 2025 skrbeli za izvajanje treh pomembnih projektov. V polnem obsegu sta se izvajali projekta *Izvajanje izobraževanj za osebe na prestajanju zaporne kazni* in *Razvoj kompetenc zaprtih oseb*. Po pridobljeni odločitvi o podpori za tretji projekt *Krepitev kompetenc zaposlenih v zaporskem sistemu* so stekle zagonske izvedbene aktivnosti. Ob tem je bila pripravljena projektna dokumentacija in oddana vloga za potrditev četrtega projekta *Celostna obravnava in obvladovanje odvisnosti v okviru zaporskega sistema*.

Kadrovski izpad smo še naprej reševali z ukrepi novele ZIKS-11 in Odloka Vlade RS o zaostrenih varnostnih razmerah zaradi kadrovskih ali prostorskih težav v zavodih. V delo smo aktivno vključevali upokojene pravosodne policiste in delavce uprave z ustreznimi pooblastili. Sprejetim ukrepom navkljub ostaja kadrovska podhranjenost ob prezasedenosti zaporskega sistema eden največjih izzivov.

O dogodkih smo javnost obveščali prek spletne strani in družbenih omrežij. Izpostavljali smo številne pozitivne projekte in dogodke v slovenskih zaporih in v prevzgojnem domu. Intenzivno smo sodelovali z lokalnimi in nacionalnimi mediji, zlasti v obliki odgovorov na novinarska vprašanja, sporočil za javnost in različnih izjav za medije. Sproti smo obveščali javnost o napredku gradnje v Dobrunjah in okrepili aktivnosti namenjene promociji poklicev v zaporskem sistemu.

V letu 2025 sta ministrica za pravosodje in generalni direktor na osrednjem dogodku ob dnevu Uprave podelila skupaj 41 priznanj sodelavcem in zunanjim partnerjem, in sicer za uspešno in dolgoletno delo, za vidnejše dosežke, pohvale za uspešno sodelovanje ter tri znake Uprave in plaketo ministrstva.

V okviru mednarodnih aktivnosti smo tudi v letu 2025 sodelovali z raziskovalnimi in zaključnimi poročili ter s posredovanjem informacij s področja zaporske problematike. V začetku leta se je uspešno zaključil Erasmus+ KA2 projekt »FirstINthenOUT«, namenjen spodbujanju trajnostnih praks pri delu in poučevanju zaprtih oseb v zaporskem sistemu. Med letom so potekale različne delovne skupine in srečanja s strokov-

njaki iz tujine (Hrvaška, Italija, Nizozemska, Češka, Združeno kraljestvo, Francija, Združene države Amerike in Poljska), zvrstili so se številni obiski in konference v tujini, prav tako smo v zaporskem sistemu gostili mnoge obiske iz tujine.

Konec leta 2025 je bilo v Upravi zaposlenih 873 javnih uslužbencev. Kadrovski primanjkljaj smo reševali z aktivacijo upokojenih in nekdanjih pravosodnih policistov ter drugimi ukrepi na podlagi novele ZIKS-1I.

Nadaljevalo se je zgledno sodelovanje s številnimi nevladnimi organizacijami na področju odvisnosti, nenasilne komunikacije in humanitarne pomoči. Dobro smo sodelovali s številnimi nevladnimi organizacijami.

V Upravi je bilo konec leta 2025 zaposlenih 873 javnih uslužbencev, od tega 492 pravosodnih policistov. Število zaposlenih se je zmanjšalo za 3 osebe. Delovno razmerje je prenehalo 52 uslužbencem (9 upokojitve). Izplačanih je bilo 78.980 nadur, kar je 9,8 % manj kot leto prej, kar odraža nekoliko nižjo zasedenost zavodov.

Izplačanih je bilo 78.980 nadur (zmanjšanje za 9,8 odstotka glede na 2024). Proračunska sredstva v višini 94.506.503,23 EUR so bila porabljena gospodarno, pri čemer se je povprečni strošek oskrbnega dneva na zaprto osebo zaradi nižjega skupnega števila oseb in povišanih stroškov dela ter energentov zvišal na 155 EUR (v letu 2024 je znašal 127 EUR).

V letu 2025 smo v zaporskem sistemu gospodarno in racionalno porabili 94.506.503,23 evrov proračunskih sredstev oz. 98,10 % veljavnega proračuna, od tega je bilo 42.119.227 evrov (44,6 %) namenjenih za plače in prispevke zaposlenih. Skupaj smo za opremo in oborožitev ter posebno varnostno opremo namenili 1.100.678,76 evrov, za investicije in investicijsko vzdrževanje pa 29.768.116,96 evrov.

Povprečno dnevno stanje v letu 2025 je bilo 1.642,8 zaprtih oseb. Povprečni oskrbni dan je v letu 2025 znašal 155 evrov, kar je veliko povišanje glede na leto 2024 (127 evrov), predvsem zaradi manjšega skupnega števila zaprtih oseb ob vse višjih fiksnih stroških delovanja sistema.

2 STATISTIČNI PODATKI O ZAPRTIH OSEBAH

Na začetku statističnega dela poročila prikazujemo osnovne številčne podatke o vseh zaprtih osebah v tem letu. Povprečno število pomeni dnevno povprečje števila zaprtih oseb. V primerjavi s predhodnim letom se je povprečno število zaprtih oseb v zavodih znižalo iz 1820,1 na 1642,0.

Podatki prikazujejo, da je bilo število obravnavanih zaprtih oseb tako kot v predhodnem letu največje v zavodih Dob, Ljubljana in Maribor.

2.1 PODATKI O GIBANJU SKUPNEGA ŠTEVILA ZAPRTIH OSEB V LETU 2025

Tabela 1: Gibanje števila zaprtih oseb

	1. januar	Sprejeti	Skupaj	Priliv	Odpuščeni	Odliv	31. decemb.	Povprečno število	Delež v %
DOB	642	370	1012	102	583	36	495	584,1	35,57
DOB SLOV. VAS	64	4	68	52	59	2	59	61,7	3,76
DOB PUŠČAVA	20	2	22	10	16	0	16	18,8	1,14
IG	96	156	252	7	172	9	78	87,6	5,34
CELJE	156	209	365	41	269	23	114	132,5	8,07
KOPER	171	287	458	21	287	67	125	139,6	8,50
KP NOVA GORICA	29	86	115	32	111	3	33	30,9	1,88
LJUBLJANA	237	569	806	23	500	102	227	230,7	14,05
LJ NOVO MESTO	44	183	227	12	182	20	37	44,8	2,73
LJ ODP. ODD. IG	20	12	32	65	80	1	16	24,7	1,51
MARIBOR	212	379	591	56	443	32	172	191,1	11,64
MB MURSKA SOBOTA	36	89	125	17	90	19	33	34,3	2,09
MB ROGOZA	31	39	70	36	68	3	35	35,5	2,16
PD RADEČE	17	19	36	2	7	1	30	25,6	1,56
SKUPAJ	1775	2404	4179	476	2867	318	1470	1642,0	

Delež zaprtih oseb po zavodih

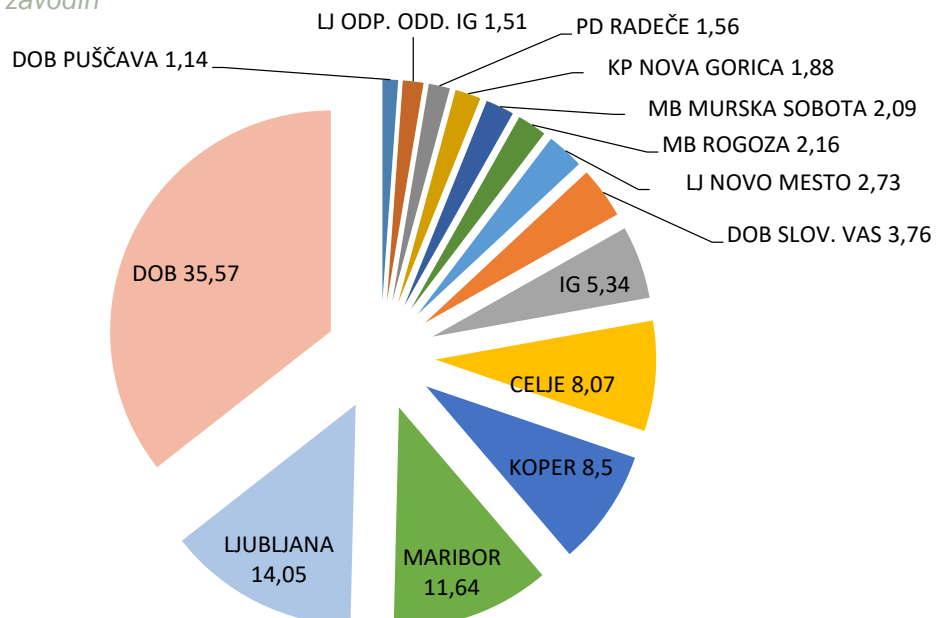

Tabela 2: Gibanje skupnega števila zaprtih oseb po kategoriji in z razdelitvijo po spolu

	1. januar			Na novo sprejeti			Skupaj			Priliv		
	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi
Mladoletni obs.	2	0	2	0	0	0	2	0	2	0	0	0
Mladoletnik v PD	16	1	17	14	5	19	30	6	36	2	0	2
Obsojenec	1003	57	1060	1172	88	1260	2175	145	2320	334	6	340
Pripornik	619	34	653	718	48	766	1337	82	1419	69	0	69
Sodno pridržan	0	0	0	123	8	131	123	8	131	0	0	0
Zapor ob koncu tedna	24	5	29	29	5	34	53	10	63	21	0	21
Zapor - Zakon o prekrških	14	0	14	187	7	194	201	7	208	43	1	44
SKUPAJ	1678	97	1775	2243	161	2404	3921	258	4179	469	7	476

	Odpuščeni			Odliv			31. december			Povprečno število		
	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi
Mladoletni obs.	0	0	0	0	0	0	2	0	2	2,0	0,0	2,0
Mladoletnik v PD	6	1	7	1	0	1	25	5	30	21,6	4,0	25,6
Obsojenec	1406	90	1496	222	8	230	881	53	934	1000,1	56,4	1056,5
Pripornik	897	62	959	69	0	69	440	20	460	481,2	27,1	508,3
Sodno pridržan	123	8	131	0	0	0	0	0	0	0,8	0,0	0,8
Zapor ob koncu tedna	42	6	48	7	0	7	25	4	29	24,7	3,5	28,2
Zapor - Zakon o prekrških	220	6	226	10	1	11	14	1	15	20,0	0,7	20,6
SKUPAJ	2694	173	2867	309	9	318	1387	83	1470	1550,4	91,6	1642,0

Tabela prikazuje podatke o skupnem številu zaprtih oseb po posameznih zavodih in naslednjih kategorijah: mladoletniki v prevzgojnem domu, obsojenci, priporniki, sodno pridržani in osebe, ki prestajajo zapor ob koncu tedna ter nadomestni zapor. V teh podatkih niso vključene osebe, ki so prestajale hišni zapor. Podatke o slednjih prikazujemo ločeno. Iz podatkov lahko razberemo, da smo v tem letu sprejeli največ obsojencev.

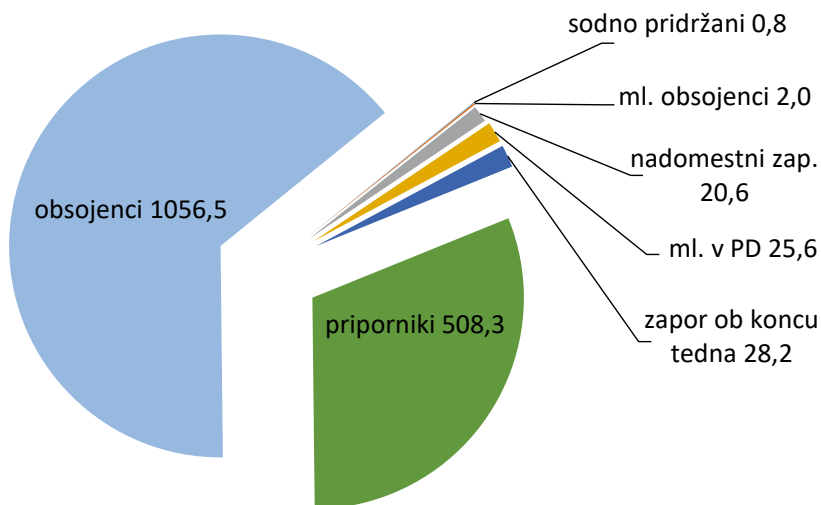
Iz stolpcev »priliv« in »odliv« lahko razberemo, kakšna je bila fluktuacija zaprtih oseb med zavodi (premestitve, prekinitve, itd.). V stolpcu »sprejeti« so prikazane vse na novo sprejete zaprte osebe, ki so prišle na novo ali pa jim je bila izrečena nova združena (enotna) kazen.

Stolpec »skupaj« nam pove, koliko zaprtih oseb so v posameznem zavodu v tem letu dejansko obravnavali. To predstavlja podatek o administrativnih in vsebinskih obremenitvah, saj vsak prihod ali odhod zaprte osebe pomeni točno določen obseg opravil in procesnih dejanj, ki jih ni moč odložiti.

Tabela 3: Povprečna starost vseh zaprtih oseb

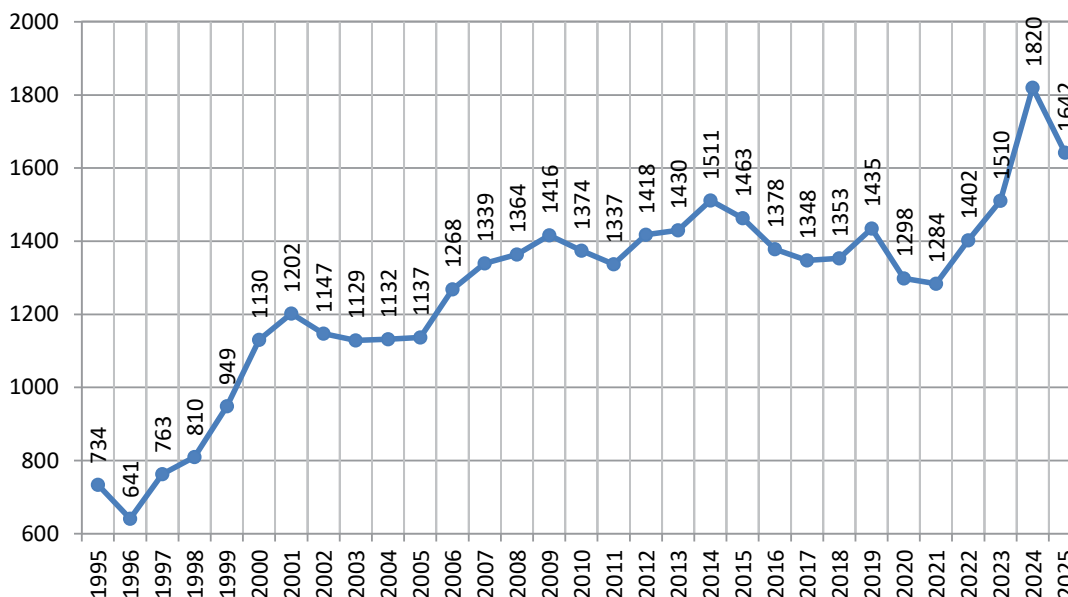
Zavod	Povprečna starost
CELJE	34
DOB	42
DOB PUŠČAVA	46
DOB SLOV. VAS	46
FORENZIKA	42
IG	42
KOPER	40
KP NOVA GORICA	42
LJ NOVO MESTO	39
LJ ODP. ODD. IG	45
LJUBLJANA	39
MARIBOR	42
MB MURSKA SOBOTA	41
MB ROGOZA	42
PD RADEČE	19
SKUPAJ (povprečje)	40

Povprečno število posameznih kategorij zaprtih oseb

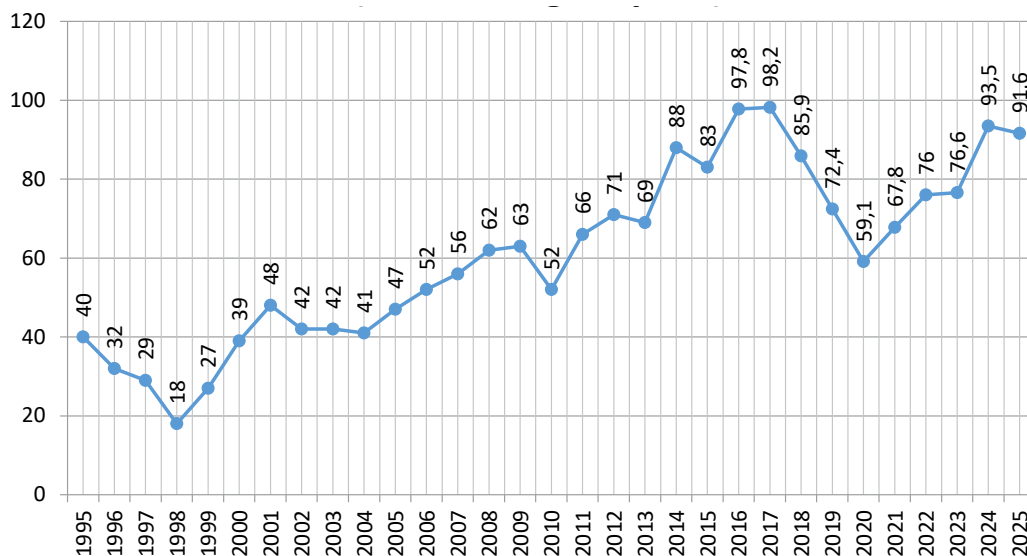

2.2 PRIMERJAVA GIBANJA ŠTEVILA ZAPRTIH OSEB S PRETEKLIMI LETI

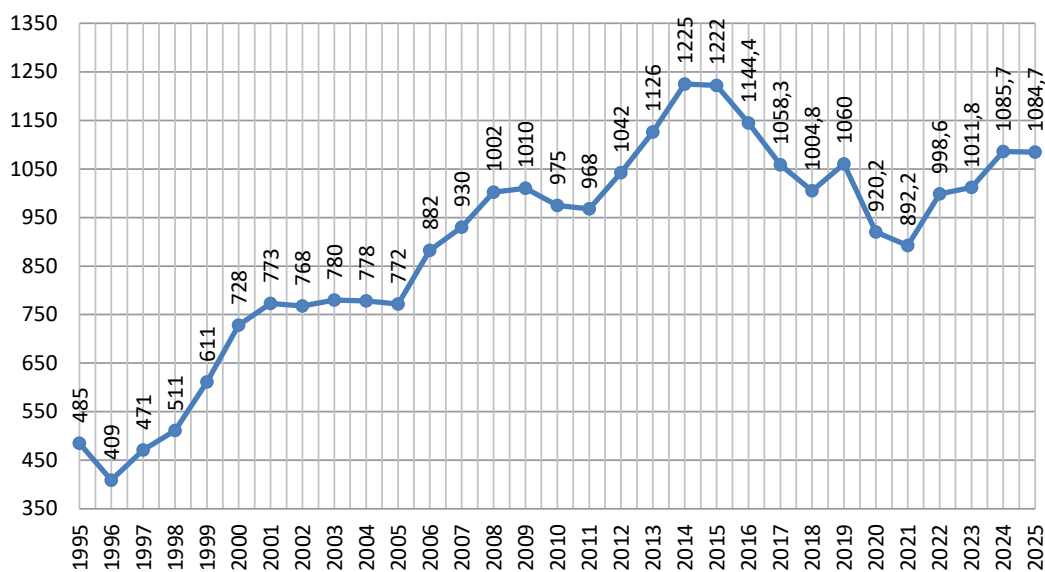
Povprečno število vseh zaprtih oseb (brez hišnega zapora)

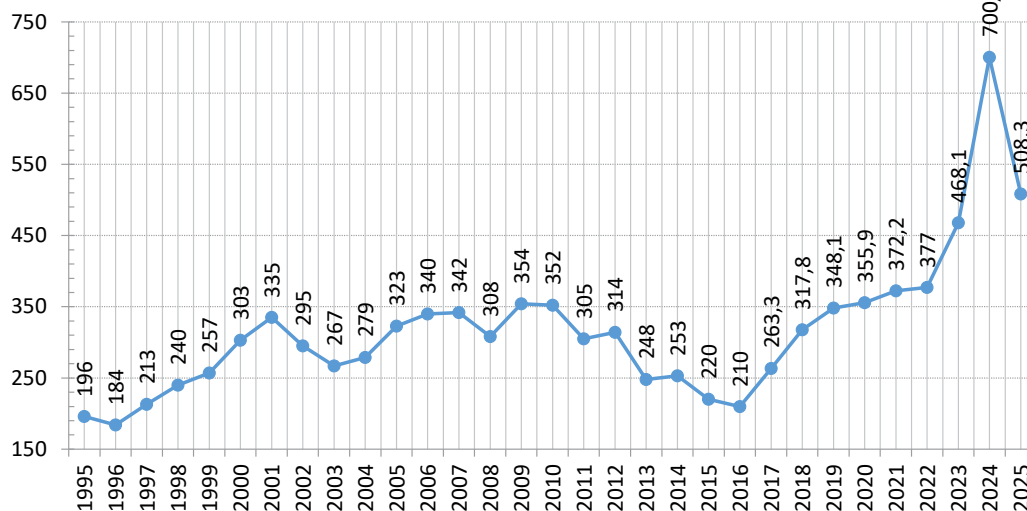
Povprečno število žensk (Brez hišnega zapora)

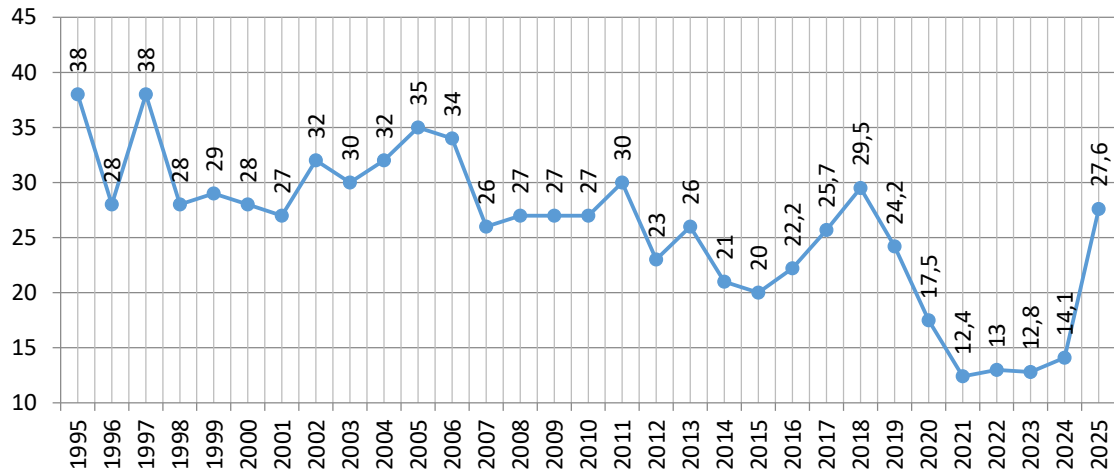
Povprečno število obsojencev (vključeni obsojeni na zapor ob koncu tedna in brez obsojenih na hišni zapor)

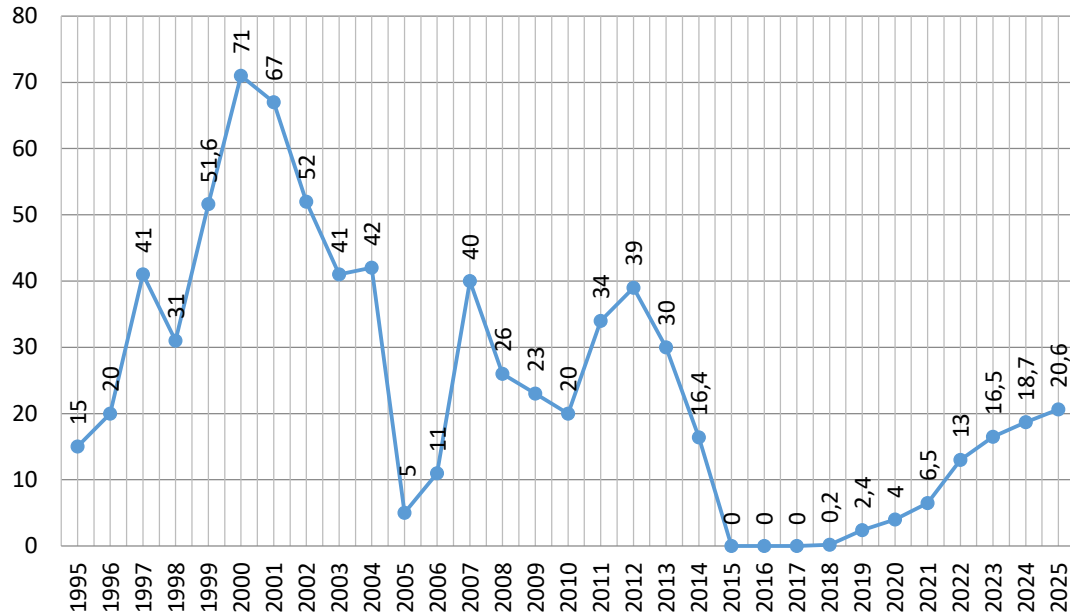
Povprečno število priprtih (brez hišnega pripora)

Povprečno število mladoletnikov (mladoletniški zapor in prevzgojni dom)

Povprečno število zaprtih oseb po Zakonu o prekrških

2.3 OBSOJENCI

2.3.1 Podatki o gibanju števila obsojencev

Tabela 4: Gibanje števila obsojencev

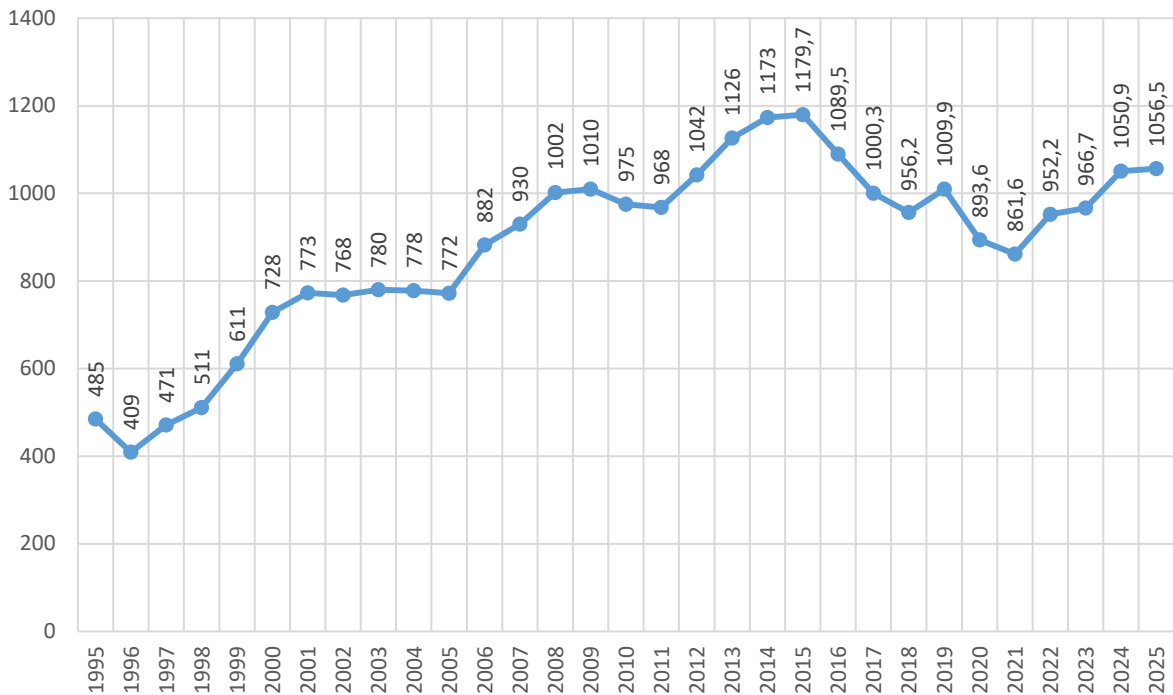
	1. januar	Sprejeti	Skupaj	Priliv	Odpuščeni	Odliv	31. decemb.	Povprečno št. oseb
DOB	641	358	999	101	570	36	494	583,4
DOB SLOV. VAS	56	3	59	46	52	2	51	53,9
DOB PUŠČAVA	17	2	19	6	13	0	12	14,4
IG	57	88	145	6	90	8	53	56,4
CELJE	77	79	156	20	105	14	57	69,2
KOPER	29	160	189	15	97	59	48	45,8
NOVA GORICA	12	32	44	24	48	3	17	15,8
LJUBLJANA	34	162	196	14	109	60	41	47,2
LJ NOVO MESTO	10	70	80	5	64	13	8	11,2
LJ ODP. ODD. IG	17	6	23	29	41	0	11	18,8
MARIBOR	75	238	313	35	222	24	102	99,5
MB MURSKA SOBOTA	15	31	46	11	36	9	12	13,6
MB ROGOZA	20	31	51	28	49	2	28	27,4
SKUPAJ	1060	1260	2320	340	1496	230	934	1056,5

V tem letu je prestajalo oziroma nastopilo prestajanje zaporne kazni 2.320 obsojencev, kar je za 31 oseb več kot prejšnje leto. V tej tabeli so vključene samo osebe, obsojene na klasični zapor, medtem ko so bile pred letom 2014 v podatke o obsojencih vključene tudi osebe, ki so bile obsojene na kazen zavora ob koncu tedna – vikend zapor. Sedaj so podatki za zapor ob koncu tedna prikazani ločeno, saj gre za dve kategoriji, ki spada v tako imenovane alternativne oblike kaznovanja.

Med vsemi obsojenci, ki so v tem letu prestajali zaporno kazen, je bilo žensk 145, kar je za 7 več kot predhodno leto.

Grafični prikaz gibanja povprečnega števila obsojencev prikazuje spodnji graf, s podatki od leta 1995 dalje. Od leta 2015 dalje je zaznan postopen trend zniževanja povprečnega števila obsojencev. V grafu so bile opravljene korekcije vrednosti glede na pretekla objavljena letna poročila.

Povprečno število obsojencev po letih

2.3.2 Nastop kazni in priliv obsojencev

Tabela 5: Struktura obsojencev po vrsti nastopa kazni in spolu

		Moški	Ženske	Skupaj	
Na novo sprejeti	S prostosti	Prišli sami	238	22	260
		Privedeni	107	15	122
	Iz pripora	596	33	629	
	Iz zavodov drugih držav	19	3	22	
	Izrek enotne kazni	176	15	191	
Premeščeni ali prerazporejeni		310	0	310	
Vrnjeni iz bega		9	1	10	
Vrnjeni po poteku prekinitve kazni		15	5	20	
Popravljen IKZ		5	0	5	
Premestitev iz odprtega/ polodprtega v zaprti zavod		26		26	
Sprememba iz zapore ob koncu tedna v zapor		5		5	
SKUPAJ		1506	94	1600	

V tabeli je tudi podatek o izrekih enotnih kazni (191) – obsojencem je sodišče združilo dve ali več kazni zopora v enotno kazen. Osebe so ob tem že bile na prestajanju kazni, vendar nastop nove kazni pomeni tudi novo prevrednotenje več dejavnikov in vsebine dela z obsojencem, še posebej, če je nova enotna kazen znatno višja od kazni, ki jo je oseba prestajala pred tem.

Končni podatek 1600 oseb predstavlja vsoto vrednosti »sprejeti« in »priliv« iz prejšnje tabele.

Tabela 6: Struktura obsojencev po vrsti nastopa kazni in spolu ter predkaznovanosti

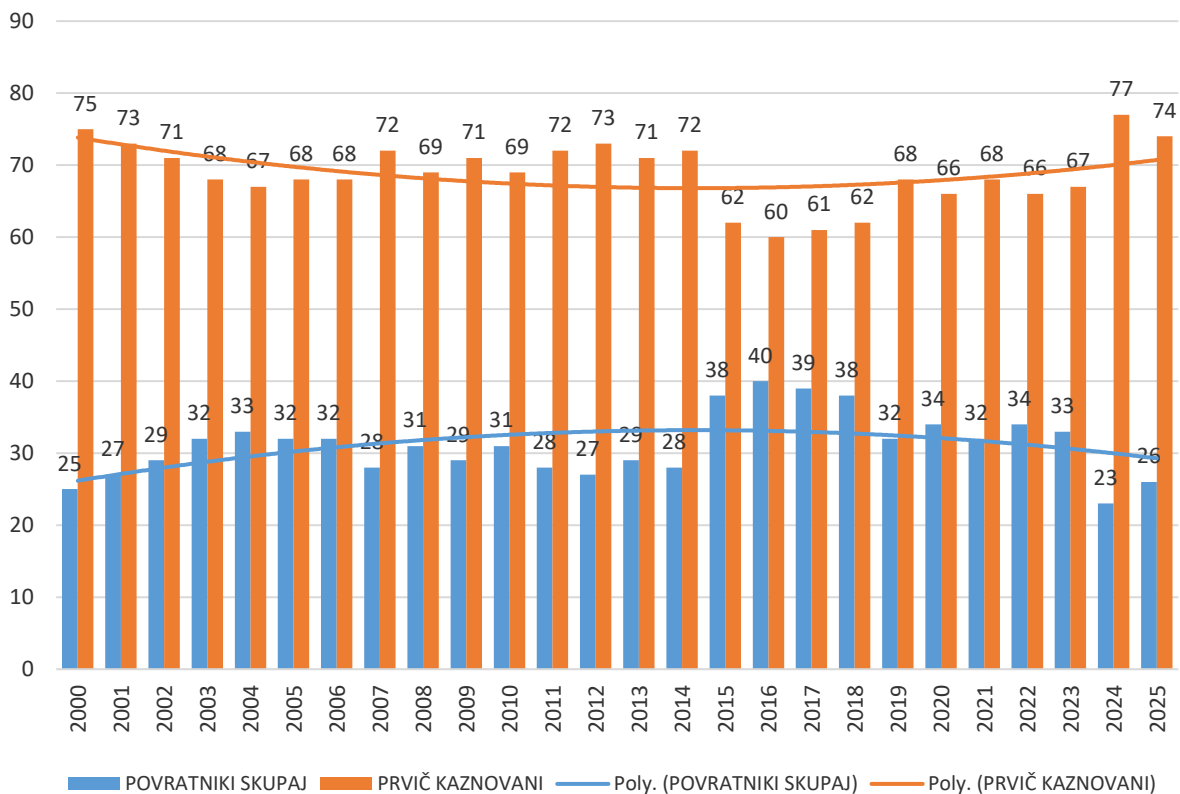
		Nastopili sami	Privedeni s prostosti	Priveden iz pripora	Izročen iz tujine - m. tiralica	Nov IK - enotna sodba	Nov IK prerazporejen
moški	Povratniki	131	38	86	2	123	7
	Prvič kaznovani	107	69	510	6	46	0
	SKUPAJ	238	107	596	8	169	7
ženske	Povratnice	8	2	3	0	11	0
	Prvič kaznovane	14	13	30	1	4	0
	SKUPAJ	22	15	33	1	15	0
vsi	Povratniki	139	40	89	2	134	7
	Prvič kaznovani	121	82	540	7	50	0
	SKUPAJ	260	122	629	9	184	7

		Popravljen IKZ	Premestitev iz odprtega/ polodprtega v zaprti zavod	Premestitev v istovrstni zavod	Premestitev v odprti ali polodprti zavod	Prenos kazni iz druge države	Sprememba iz zapora ob koncu tedna v zapor	Vrnjeni iz bega	Vrnjeni po poteku prekinitve kazni	Skupaj
moški	Povratniki	3	14	81	21	4	3	8	7	528
	Prvič kaznovani	2	12	129	79	7	2	1	8	978
	SKUPAJ	5	26	210	100	11	5	9	15	1506
ženske	Povratnice	0	0	0	0	0	0	0	3	27
	Prvič kaznovane	0	0	0	0	2	0	1	2	67
	SKUPAJ	0	0	0	0	2	0	1	5	94
vsi	Povratniki	3	14	81	21	4	3	8	10	555
	Prvič kaznovani	2	12	129	79	9	2	2	10	1045
	SKUPAJ	5	26	210	100	13	5	10	20	1600

Pri statistični obdelavi podatkov o povratništvu smo v letu 2020 uvedli pomembno novost. Programska posodobitev nam je namreč omogočila obdelavo podatkov na način, da se pri izračunih o nastopih kazni ustrezno upošteva pomembna kategorija nastopa združene kazni. To pomeni, da je obsojenec že na prestajanju zaporne kazni in s strani sodišča prejme sklep o združitvi čakajoče kazni ali več kazni skupaj. Vsakokratnih nastopov združene kazni pri istem obsojencu tekom prestajanja kazni po novi metodologiji ne seštevamo več, saj se oseba ves ta čas še vedno nahaja v zaporu, zato se na ta način pridobi bolj verodostojne podatke o stopnji povratništva. Zaradi spremembe metodologije so stopnje povratništva preračunane tudi za preteklo obdobje, od uvedbe elektronske obdelave podatkov v letu 2000 dalje.

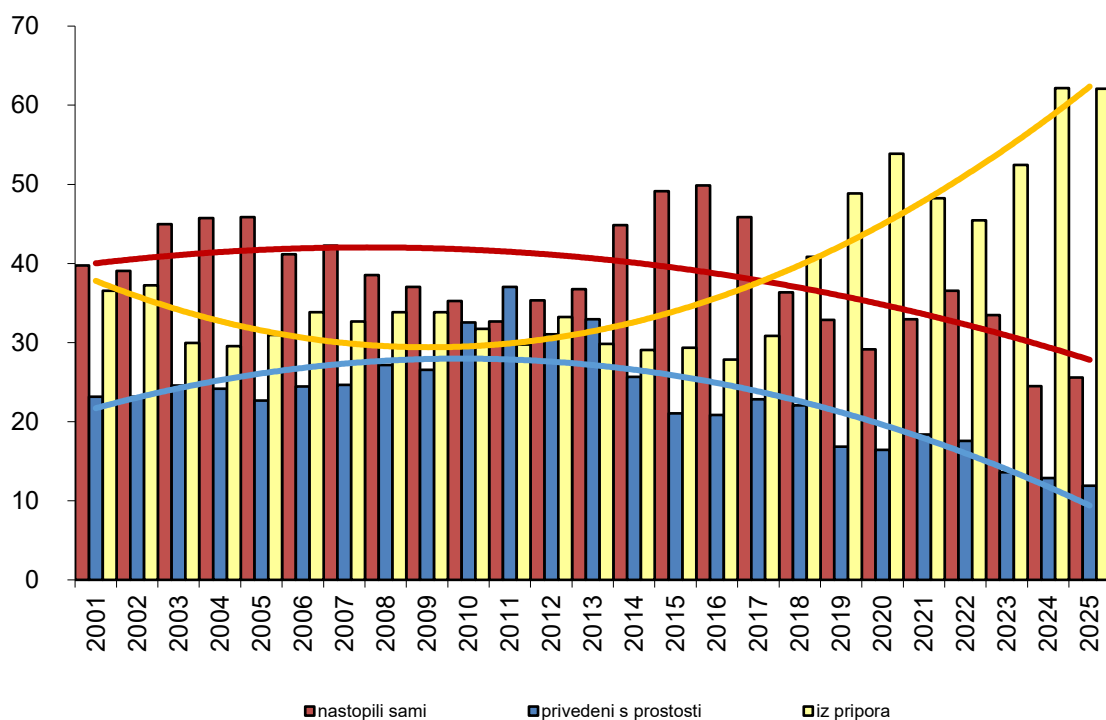
Tabela prikazuje delež povratnikov pri obsojenih osebah (za oba spola), ki so nastopile kazen od leta 2000 dalje.

Delež povratnikov

V zadnjih letih je opazen trend povečavanja števila obsojencev, ki kazen nastopijo iz pripora. V deležu sledi kategorija nastopa zaporne kazni s prostosti, najmanj obsojencev pa je bilo v zapor privedenih s prostosti.

Način nastopa kazni obsojencev

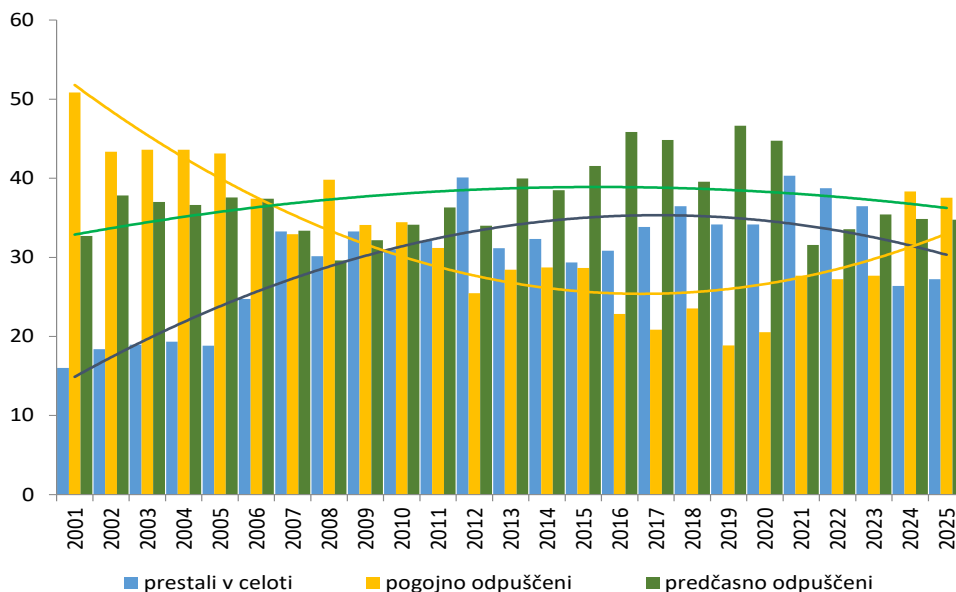
2.3.3 Odpust obsojencev in odliv s prestajanja kazni

Tabela 7: Struktura obsojencev po vrsti odpusta in spolu

		Moški	Ženske	Skupaj
Odpuščeni	Kazen prestal v celoti	288	18	306
	Pogojno	400	21	421
	Predčasno	356	34	390
	Pomiloščeni	0	0	0
	V druge države	13	0	13
	Umrli	5	0	5
	Izrek enotne kazni	174	15	189
	Del denarne kazni je plačan	1	0	1
	Denarna kazen je plačana	5	1	6
	Nadomestitev globe z opravo dela v splošno korist	3	0	3
	Popravljen IKZ	4	0	4
	Ustavljeno izvrševanje kazni	17	0	17
Premeščeni ali prerazporejeni v drug zavod	205	0	205	
Prekinitev kazni	Varstvo otrok	1	4	5
	Zdravljenje	6	3	9
Beg	10	1	11	
Napaka sodišča	1	0	1	
Nastop nove kazni	6	0	6	
Odrejen pripor	1	0	1	
Prekinitev kazni – izrek pripora	4	0	4	
Premestitev iz odprtega/polodprtega v zaprti zavod	29	0	29	
Premestitev v odprti ali polodprti zavod	97	0	97	
Razveljavitev sodbe	1	0	1	
Sprememba iz zapora v zapor ob koncu tedna	1	1	2	
SKUPAJ		1628	98	1726

Grafični prikaz primerjave dinamike načina odpusta obsojencev s prestajanja zaporne kazni v tem letu prikazuje, da je največ obsojencev kazen zaključilo s pogojnim odpustom, sledi predčasni odpust, najmanjši delež predstavlja v celoti prestana kazen.

Struktura obsojencev po vrsti odpusta

2.3.4 Struktura obsojencev po vrsti storjenih kaznivih dejanj

Tabela 8: Kazniva dejanja obsojencev po posameznih poglavjih kazenskega zakonika

	1.1.		sprejeti		Skupaj	Delež v %
	M	Ž	M	Ž		
Čast in dobro ime	1	0	0	0	1	0,04
Človečnost	1	0	0	0	1	0,04
Človekove pravice in svoboščine	9	1	6	1	17	0,73
Človekovo zdravje	58	1	78	3	140	6,03
Delovno razmerje in soc. varnost	2	0	2	1	5	0,22
Gospodarstvo	25	2	16	0	43	1,85
Javni red in mir	424	20	413	19	876	37,76
Pravni promet	1	1	8	0	10	0,43
Pravosodje	0	0	1	0	1	0,04
Premoženje	254	25	463	49	791	34,09
Splošno varnost ljudi in premoženja	2	0	8	0	10	0,43
Spolno nedotakljivost	62	2	38	2	104	4,48
Uradna dolžnost in javna pooblastila	1	0	1	0	2	0,09
Varnost javnega prometa	15	0	13	0	28	1,21
Zakonska zveza, družina in ml.	24	1	43	0	68	2,93
Življenje in telo	123	4	40	3	170	7,33
Osebe, ki imajo vrsto akta »ZDI - denarna kazen spremenjena v zapor po ZIZ«	0	0	14	10	24	1,03
Osebe, ki imajo vrsto akta »ZDP - denarna kazen spremenjena v zapor po ZKP«	0	0	4	0	4	0,17
Osebe, ki imajo vrsto akta »ZDS - denarna kazen spremenjena v zapor«	0	0	6	0	6	0,26
Osebe, ki imajo vrsto akta »ZDZ - denarna kazen spremenjena v zapor po KZ«	1	0	18	0	19	0,82
SKUPAJ	1003	57	1172	88	2320	

Struktura kaznivih dejanj je primerljiva s preteklimi leti. Prevladujejo kazniva dejanja zoper javni red in mir, sledijo premoženjski delikt, zoper življenje in telo ter zoper človekovo zdravje.

2.3.5 Struktura obsojencev po dolžini kazni

Tabela 9: Struktura obsojencev po dolžini kazni

	Število					Delež v %				
	1.1.		Sprejeti		Skupaj	1.1.		Sprejeti		Skupaj
	M	Ž	M	Ž	Vsi	M	Ž	M	Ž	Vsi
Do 1 meseca	4	0	55	11	70	0,4	0,0	4,7	12,5	3,0
Več kot 1 do 3 mes.	11	2	54	4	71	1,1	3,5	4,6	4,5	3,1
Več kot 3 do 6 mes.	17	2	102	6	127	1,7	3,5	8,7	6,8	5,5
Več kot 6 mes. do 1 leta	54	2	148	18	222	5,4	3,5	12,6	20,5	9,6
Več kot 1 do 2 leti	294	17	440	21	772	29,3	29,8	37,5	23,9	33,3
Več kot 2 do 3 leta	220	10	160	15	405	21,9	17,5	13,7	17,0	17,5
Več kot 3 do 5 let	158	13	128	9	308	15,8	22,8	10,9	10,2	13,3
Več kot 5 do 10 let	122	7	65	2	196	12,2	12,3	5,5	2,3	8,4
Več kot 10 do 15 let	47	1	9	0	57	4,7	1,8	0,8	0,0	2,5
Več kot 15 do 20 let	30	1	5	1	37	3,0	1,8	0,4	1,1	1,6
Več kot 20 do 30 let	31	2	5	1	39	3,1	3,5	0,4	1,1	1,7
30 let	15	0	1	0	16	1,5	0,0	0,1	0,0	0,7
Doživljenjska kazen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	1003	57	1172	88	2320					

Tabela 10:
Povprečna
dolžina kazni

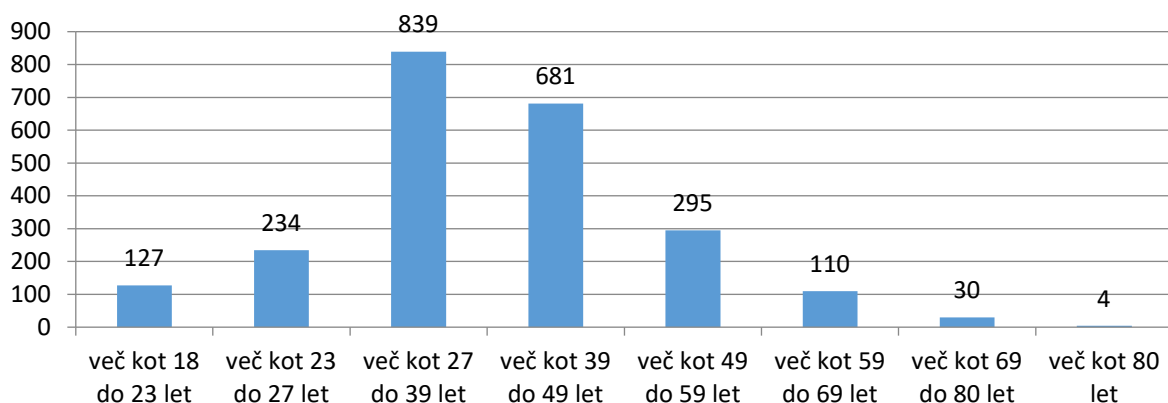
	Povprečno v dnevih skupaj	Let	Mesec.	Dni
DOB	1705	4	8	5
DOB SLOV. VAS	2183	5	11	28
DOB PUŠČAVA	2254	6	2	3
IG	785	2	1	25
CELJE	720	1	11	24
KOPER	562	1	6	16
KP NOVA GORICA	356	0	11	26
LJUBLJANA	501	1	4	15
LJ NOVO MESTO	257	0	8	17
LJ ODP. ODD. IG	840	2	3	19
MARIBOR	581	1	7	6
MB MURSKA SOBOTA	365	1	0	0
MB ROGOZA	894	2	5	13
PD RADEČE	1084	2	11	24
Povprečje	935	2	6	16

2.3.6 Struktura obsojencev po starosti

Tabela 11: Struktura obsojencev po starosti

	Število					Delež v %				
	1.1.		Sprejeti		Skupaj	1.1.		Sprejeti		Skupaj
	M	Ž	M	Ž	Vsi	M	Ž	M	Ž	Vsi
Več kot 18 do 23 let	55	1	66	5	127	5,5	1,8	5,6	5,7	5,5
Več kot 23 do 27 let	120	2	104	8	234	12,0	3,5	8,9	9,1	10,1
Več kot 27 do 39 let	350	19	435	35	839	34,9	33,3	37,1	39,8	36,2
Več kot 39 do 49 let	282	26	353	20	681	28,1	45,6	30,1	22,7	29,4
Več kot 49 do 59 let	125	5	151	14	295	12,5	8,8	12,9	15,9	12,7
Več kot 59 do 69 let	52	3	52	3	110	5,2	5,3	4,4	3,4	4,7
Več kot 69 do 80 let	17	1	9	3	30	1,7	1,8	0,8	3,4	1,3
Več kot 80 let	2	0	2	0	4	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2
SKUPAJ	1003	57	1172	88	2320					

Struktura obsojencev po starosti

2.3.7 Stranske kazni in varnostni ukrepi

Tabela 12: Stranske kazni in varnostni ukrepi

		Število obsojencev		
		M	Ž	Skupaj
Začetni datum	Denarna kazen	431	21	452
	Izgon tujca iz države	399	18	417
	Odvzem predmetov	265	11	276
	Odvzem vozniškega dovoljenja	7	0	7
	Prepoved približevanja ali komuniciranja z žrtvijo kaznivega dejanja	2	0	2
	Prepoved vožnje motornega vozila	18	0	18
SKUPAJ		1122	50	1172
Na novo sprejeti	Denarna kazen	392	16	408
	Izgon tujca iz države	406	24	430
	Odvzem predmetov	270	9	279
	Odvzem vozniškega dovoljenja	3	1	4
	Prepoved približevanja ali komuniciranja z žrtvijo kaznivega dejanja	3	0	3
	Prepoved vožnje motornega vozila	7	1	8
	Varstveno nadzorstvo	2	0	2
SKUPAJ		1083	51	1134
Skupaj v letu	Denarna kazen	823	37	860
	Izgon tujca iz države	805	42	847
	Odvzem predmetov	535	20	555
	Odvzem vozniškega dovoljenja	10	1	11
	Prepoved približevanja ali komuniciranja z žrtvijo kaznivega dejanja	5	0	5
	Prepoved vožnje motornega vozila	25	1	26
	Varstveno nadzorstvo	2	0	2
SKUPAJ		2205	101	2306

V tem letu so imele zaprte osebe izrečenih skupaj 2306 stranskih kazni in varnostnih ukrepov, kar v primerjavi s prejšnjim letom (2024) predstavlja porast.

2.3.8 Prevzem izvršitve kazni zapora po mednarodnih pogodbah in tiralicah

Prevzem v drugo državo iz Slovenije:

V tem letu smo v tujino premestili 13 obsojencev.

Prevzem iz tujine v Slovenijo:

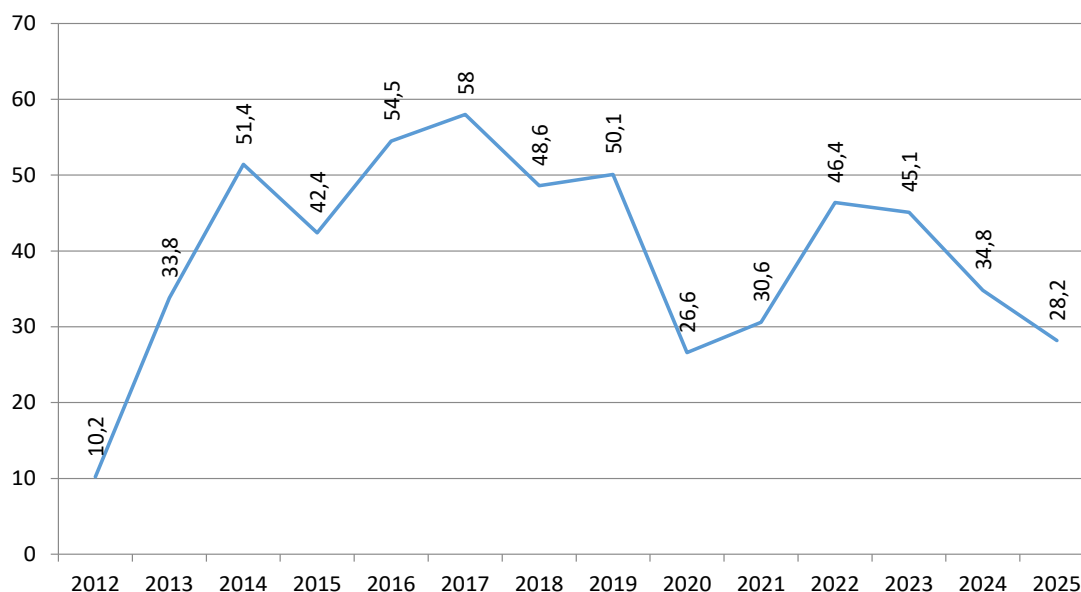
Iz tujine smo sprejeli 22 obsojencev, ki so prestajali kazen v drugih državah.

2.3.9 Zapor ob koncu tedna in hišni zapor

Tabela 13: Gibanje števila obsojenih na zapor ob koncu tedna

	1. januar	Sprejeti	Skupaj	Priliv	Odpuščeni	Odliv	31. december	Povprečno število
DOB	1	12	13	1	13	0	1	0,8
DOB SLOV. VAS	8	1	9	6	7	0	8	7,8
DOB PUŠČAVA	3	0	3	4	3	0	4	4,4
IG	5	5	10	0	6	0	4	3,5
KOPER	0	2	2	0	0	2	0	0,0
KP NOVA GORICA	2	1	3	2	2	0	3	1,3
LJUBLJANA	2	5	7	0	4	3	0	0,6
LJ NOVO MESTO	0	1	1	0	1	0	0	0,0
LJ ODP. ODD. IG	1	1	2	6	5	0	3	2,6
MARIBOR	0	2	2	0	1	1	0	0,4
MB MURSKA SOBOTA	0	0	0	1	1	0	0	0,3
MB ROGOZA	7	4	11	1	5	1	6	6,5
SKUPAJ	29	34	63	21	48	7	29	28,2

Dinamika gibanja povprečnega števila oseb, ki so prestajale zapor ob koncu tedna

Pri izvajanju zapora ob koncu tedna ugotavljamo, da se je povprečno število oseb malenkost znižalo v primerjavi s preteklim letom.

Tabela 14: Struktura oseb na prestajanju zapora ob koncu tedna po vrsti nastopa kazni in spolu

			M	Ž	Skupaj
Na novo sprejeti	s prostosti	prišli sami	22	3	25
		privedeni	2	1	3
Premeščeni ali prerazporejeni			20		20
Vrnjeni po poteku prekinitve kazni			1		1
Premestitev iz odprtega/polodprtega v zaprti zavod			4		4
Sprememba iz zapora v zapor ob koncu tedna			1	1	2
SKUPAJ			50	5	55

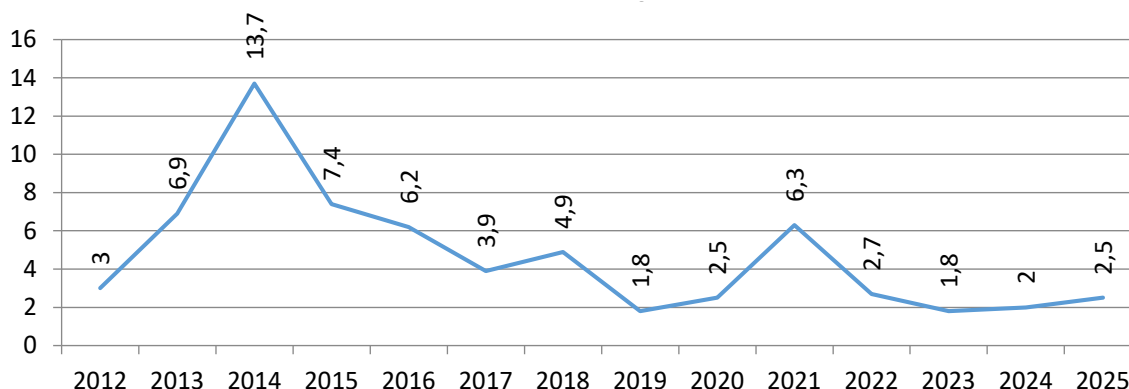
Tabela 15: Struktura oseb na prestajanju zapora ob koncu tedna po vrsti odpusta in spolu

		M	Ž	Skupaj
Odpuščeni	Kazen preстал v celoti	1	0	1
	Pogojno	8	1	9
	Predčasno	6	5	11
	Nadomestitev kazni z opravo družbeno koristnih del	1	0	1
Premeščeni ali prerazporejeni v drug zavod		6	0	6
Prekinitve kazni		1	0	1
Sprememba iz zapora ob koncu tedna v zapor		7	0	7
Prekinitve kazni – izrek pripora		1	0	1
Premestitev iz odprtega ali polodprtega zavoda v zaprti zavod		4	0	4
Premestitev v odprti ali polodprti zavod		14	0	14
SKUPAJ		49	6	55

Tabela 16: Gibanje števila hišnega zapora

Zavod	1. januar	Sprejeti	Skupaj	Priliv	Odpuščeni	Odliv	31. december	Povprečno število
IG	0	3	3	0	2	0	1	1,0
CELJE	1	0	1	0	1	0	0	0,1
KOPER	0	2	2	0	0	0	2	0,3
KP NOVA GORICA	0	1	1	0	0	0	1	0,4
LJUBLJANA	0	1	1	0	0	0	1	0,2
MARIBOR	0	1	1	0	0	0	1	0,2
MB MURSKA SOBOTA	0	1	1	0	0	0	1	0,3
SKUPAJ	1	9	10	0	3	0	7	2,5

Dinamika gibanja povprečnega števila oseb v "Hišnem zaporu"

V letošnjem letu beležimo rahel porast povprečnega števila oseb, ki so prestajale hišni zapor.

2.4 OBSOJENCI, OBSOJENI NA MLADOLETNIŠKI ZAPOR

2.4.1 Podatki o gibanju mladoletnikov po zavodih

Tabela 17: Gibanje števila mladoletnikov

Zavod	1.januar	Sprejeti	Skupaj	Priliv	Odpuščeni	Odliv	31. december	Povprečno število
CELJE	2	0	2	0	0	0	2	2,0
PD RADEČE	17	19	36	2	7	1	30	25,6
SKUPAJ	19	19	38	2	7	1	32	27,6

V tem letu ni bilo sprejetih oseb na prestajanje mladoletniškega zaporu v ZPMZKZ Celje. Trend nizkega števila mladoletnih obsojencev se nadaljuje že nekaj let. V letu 2025 je močno naraslo povprečno število mladoletnikov v prevzgojnem domu (2024: 14,1).

2.5 MLADOLETNIKI V PREVZGOJNEM DOMU

Tabela 18: Dolžina prestanega vzgojnega ukrepa odpuščenih mladoletnikov in način odpusta iz prevzgojnega doma

	Razveljavitev sklepa	Nastop nove kazni, enotna kazen	Odrejen pripor	Ponovni vzgojni ukrep	Pogojni odpust z varstvenim nadzorom	Ustavitev VU	Začasna namestitvev	Pogojni odpust po 82. čl. KZ	Nadzor CSD	Skupaj
Do 1 leta	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
1 do 2 leti	0	2	0	0	0	1	0	0	0	3
2 do 3 leta	0	0	1	0	0	1	0	0	0	2
3 leta	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
SKUPAJ	1	2	1	0	0	3	0	0	0	7

2.6 NADOMESTNI ZAPOR

Tabela 19: Podatki o gibanju števila oseb, ki jim je bil izrečen nadomestni zapor

Zavod	1. januar	Sprejeti	Skupaj	Priliv	Odpuščeni	Odliv	31. decemb.	Povprečno število
CELJE	2	5	7	1	8	0	0	0,9
KP NOVA GORICA	2	30	32	0	32	0	0	2,8
LJUBLJANA	2	60	62	2	56	4	4	4,0
LJ NOVO MESTO	1	43	44	0	40	1	3	3,5
LJ ODP. ODD. IG	2	5	7	30	34	1	2	3,4
MARIBOR	1	20	21	3	24	0	0	2,2
MB MURSKA SOBOTA	0	20	20	0	12	4	4	1,4
MB ROGOZA	4	4	8	7	14	0	1	1,6
IG	0	7	7	1	6	1	1	0,7
SKUPAJ	14	194	208	44	226	11	15	20,6

Število oseb, ki so prestajale kazen nadomestnega zapora, se je tudi v letošnjem letu povečalo. Lani smo jih obravnavali 181, letos pa 208.

2.7 PRIPORNIKI

2.7.1 Gibanje in struktura vseh priprtih oseb

V tem letu je bilo v zavodih priprtih 1419 oseb, kar pomeni 313 oseb manj kot v preteklem letu.

Tabela 20: Gibanje števila vseh priprtih oseb

Zavod	1.1.	Sprejeti	Skupaj	Priliv	Odpuščeni	Odliv	31.12.	Povprečno število	Delež v %	Sprejeti v povprečju na dan
IG	34	48	82	0	62	0	20	27,1	5,32	0,13
CELJE	75	73	148	20	104	9	55	60,0	11,81	0,20
KOPER	142	118	260	6	183	6	77	93,8	18,45	0,32
KP NOVA GORICA	13	16	29	6	22	0	13	10,9	2,15	0,04
LJUBLJANA	199	321	520	7	310	35	182	178,8	35,18	0,88
LJ NOVO MESTO	33	63	96	7	71	6	26	30,0	5,90	0,17
MARIBOR	136	89	225	18	166	7	70	88,8	17,47	0,24
MB MURSKA SOBOTA	21	38	59	5	41	6	17	18,9	3,72	0,10
SKUPAJ	653	766	1419	69	959	69	460	508,3		2,10

Tabela 21: Podrobna predstavitev po spolu in mladoletnih pripornikih

Zavod	1.1.			Sprejeti			Skupaj			Priliv		
	M	Ž	ML	M	Ž	ML	M	Ž	ML	M	Ž	ML
IG	0	34	0	0	46	2	0	80	2	0	0	0
CELJE	75	0	0	70	0	3	145	0	3	20	0	0
KOPER	142	0	0	118	0	0	260	0	0	6	0	0
KP NOVA GORICA	13	0	0	15	0	1	28	0	1	6	0	0
LJUBLJANA	199	0	0	319	0	2	518	0	2	7	0	0
LJ NOVO MESTO	33	0	0	62	0	1	95	0	1	7	0	0
MARIBOR	136	0	0	89	0	0	225	0	0	18	0	0
MB MURSKA SOBOTA	21	0	0	38	0	0	59	0	0	5	0	0
SKUPAJ	619	34	0	711	46	9	1330	80	9	69	0	0

Zavod	Odpuščeni			Odliv			31.12.			Povp. število		
	M	Ž	ML	M	Ž	ML	M	Ž	ML	M	Ž	ML
IG	0	62	0	0	0	0	0	18	2	0,0	26,7	0,3
CELJE	103	0	1	9	0	0	53	0	2	59,4	0,0	0,6
KOPER	183	0	0	6	0	0	77	0	0	93,8	0,0	0,0
KP NOVA GORICA	21	0	1	0	0	0	13	0	0	10,7	0,0	0,2
LJUBLJANA	309	0	1	35	0	0	181	0	1	178,3	0,0	0,5
LJ NOVO MESTO	71	0	0	6	0	0	25	0	1	29,4	0,0	0,6
MARIBOR	166	0	0	7	0	0	70	0	0	88,8	0,0	0,0
MB MURSKA SOBOTA	41	0	0	6	0	0	17	0	0	18,9	0,0	0,0
SKUPAJ	894	62	3	69	0	0	436	18	6	479,3	26,7	2,3

Tabela 22: Število in struktura sodno pridržanih oseb

Zavod	Pridržani		Odpuščeni na prostost		Odrejen pripor		Ukrep javljanja na policijski postaji	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
IG	0	8	0	1	0	7	0	0
CELJE	52	0	6	0	46	0	0	0
KOPER	6	0	2	0	4	0	0	0
KP NOVA GORICA	7	0	0	0	7	0	0	0
LJUBLJANA	21	0	3	0	17	0	1	0
LJ NOVO MESTO	6	0	0	0	6	0	0	0
MARIBOR	30	0	0	0	30	0	0	0
SKUPAJ	122	8	11	1	110	7	1	0

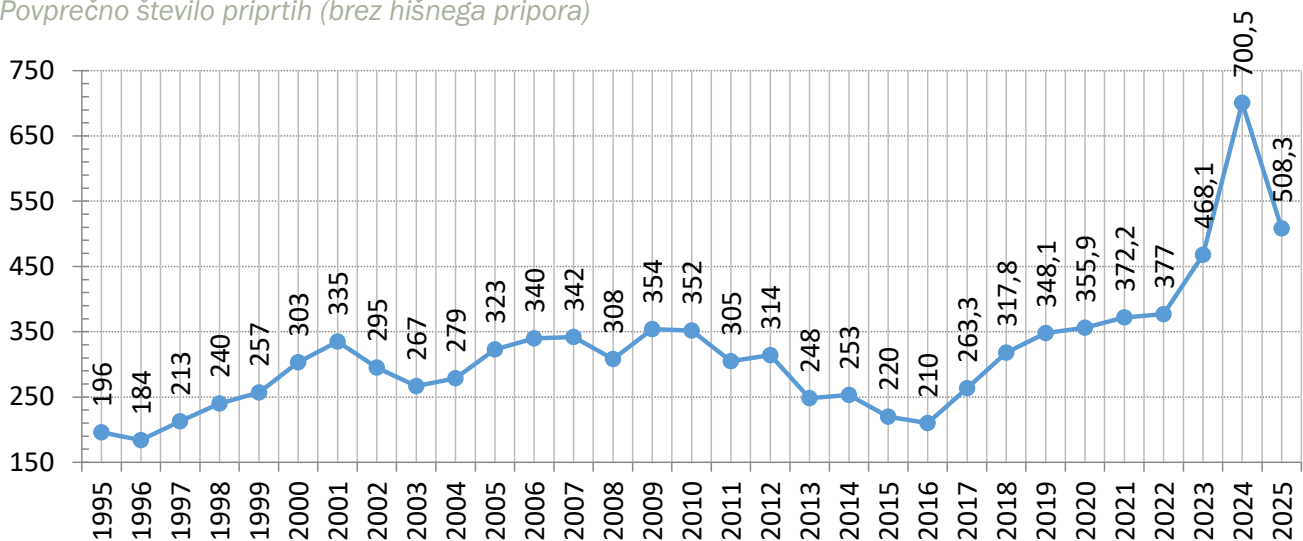
V zavodih je bilo v tem letu sodno pridržanih 130 oseb, kar je manj kot preteklo leto (156).

Tabela 23: Gibanje števila pripornikov po vrsti nastopa in odpusta

		Število			
		M	Ž	ML	Skupaj
Stanje na začetni datum		619	34	0	653
Na novo sprejeti		711	46	9	766
Priliv	Vrnjeni iz bega	1	0	0	1
	Premeščeni iz drugega zavoda	68	0	0	68
Odpust	Premeščeni v hišni pripor	4	1	0	5
	Nastopili v psihiatriji	13	1	0	14
	Umrli	1	0	0	1
	Ekstradicija – izročitev dr. držav	38	4	0	42
	Kazen prestana v priporu	15	0	0	15
	Nastop kazni iz pripora	346	19	0	365
	Odprava pripora	228	23	3	254
	Odrejen pripor	1	0	0	1
	Predčasen nastop kazni iz pripora	248	14	0	262
	Odliv	Premeščeni v drug zavod	68	0	0
Beg		1	0	0	1
Stanje na končni datum		436	18	6	460

Spodnji graf prikazuje gibanje povprečnega števila pripornikov od leta 1995. Upad povprečnega števila pripornikov v preteklem letu (2025 glede na 2024) kaže na umiritev oziroma delno normalizacijo po izjemnem skoku v letu 2024.

Povprečno število priprtih (brez hišnega pripora)

2.8 TUJCI MED ZAPRTIMI OSEBAMI

Tabela 24: Število tujcev med zaprtimi osebami

Zavod	Število				Delež vseh v %	Delež po kategorijah v %		
	Obsojenci, mladoletniki	Obsojeni po zakonu o prekrških	Priporniki	Vsi		Obsojenci, mladoletniki	Obsojeni po zakonu o prekrških	Priporniki
DOB	516	0	0	516	25,0	46	0	0
DOB SLOV. VAS	15	0	0	15	0,7	1	0	0
DOB PUŠČAVA	3	0	0	0	0,0	0	0	0
IG	47	0	50	97	4,7	4	0	5
CELJE	105	2	100	207	10,0	9	15	11
KOPER	160	0	219	379	18,4	14	0	23
KP NOVA GORICA	34	4	17	55	2,7	3	31	2
LJUBLJANA	65	4	296	365	17,7	6	31	32
LJ NOVO MESTO	25	0	63	88	4,3	2	0	7
LJ ODP. ODD. IG	2	0	0	2	0,1	0	0	0
MARIBOR	126	1	148	275	13,3	11	8	16
MB MURSKA SOBOTA	17	1	41	59	2,9	2	8	4
MB ROGOZA	1	1	0	2	0,1	0	8	0
SKUPAJ	1116	13	934	2063				

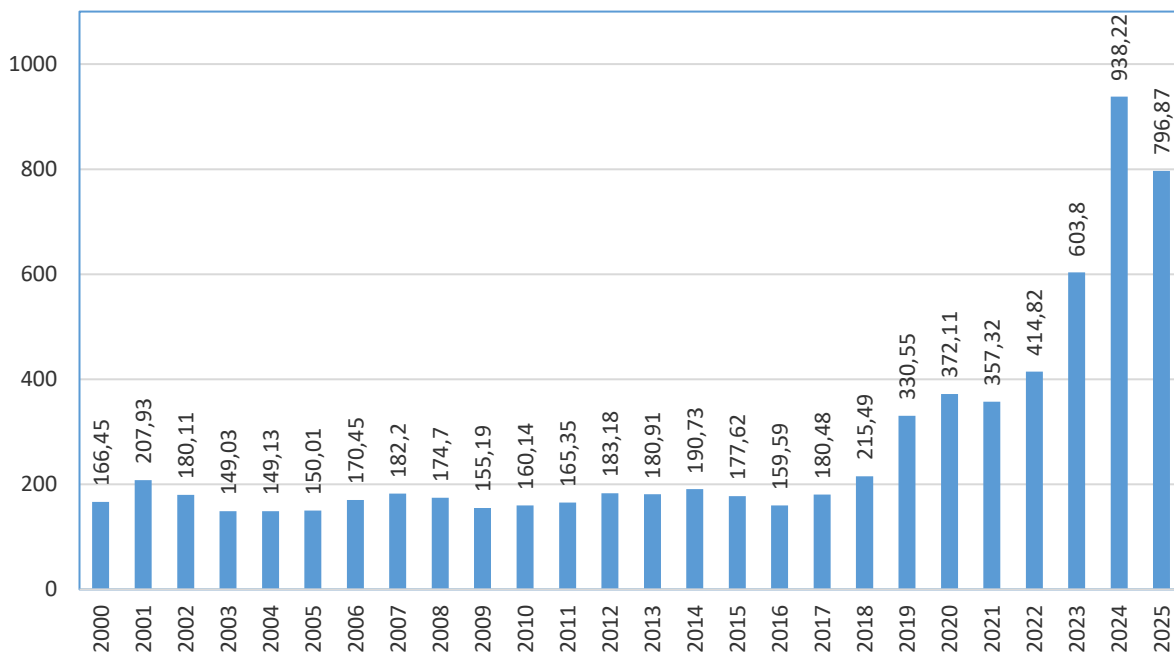
V tem letu je bilo med zaprtimi osebami 2.063 tujcev iz 74 držav, kar je 260 manj kot prejšnje leto. Največ tujcev je bilo letos v zavodih Dob, Koper in Ljubljana. Večina tujcev je bila priprtih ali na prestajanju zaporne kazni zaradi organiziranja prepovedanega prehoda čez državno mejo. Ta okoliščina je imela tudi največji učinek na skupno povprečno število tujcev med vsemi zaprtimi osebami.

Tabela 25: Struktura tujcev po posameznih državah

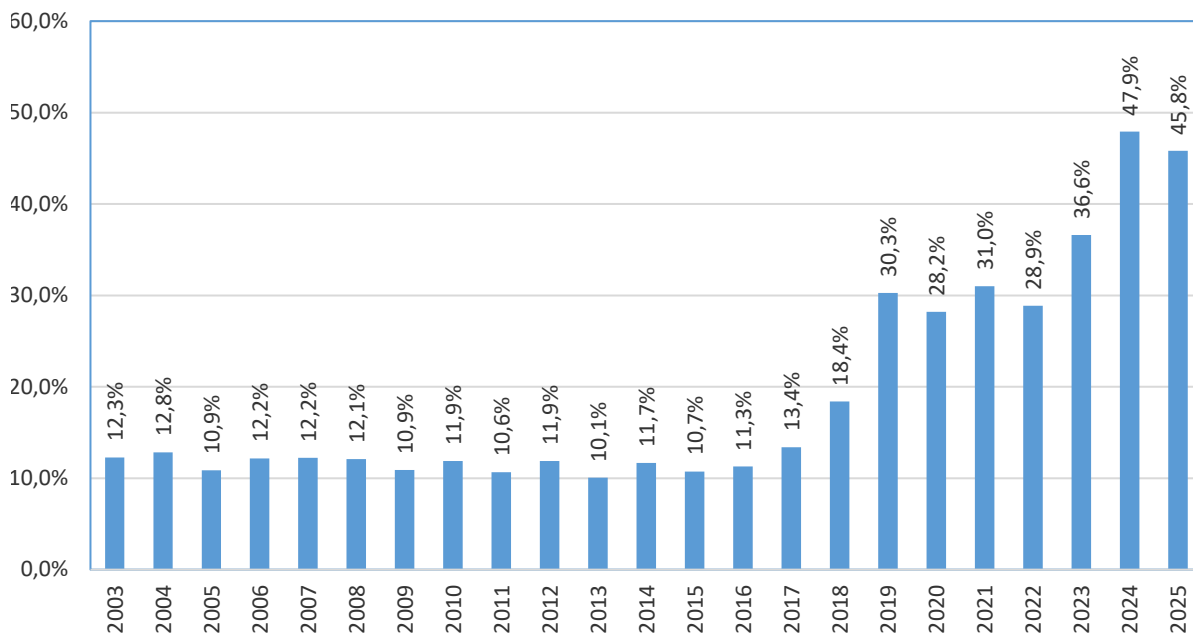
	Število			Delež v %	Povprečno število tujcev			Delež v %		
	O, ML	NZ	P		O, ML	NZ	P	O, ML	NZ	P
Afganistan	8	0	4	0,58	2,86	0,00	1,30	0,72	0	0,43
Albanija	10	0	10	0,97	4,78	0,00	2,97	0,90	0	1,07
Alžirija	23	0	23	2,23	9,62	0,00	7,90	2,06	0	2,46
Argentina	0	1	0	0,05	0,00	0,14	0,00	0	7,69	0
Avstrija	4	0	7	0,53	0,52	0,00	1,96	0,36	0	0,75
Azerbajdžan	3	0	2	0,24	1,09	0,00	0,23	0,27	0	0,21
Bangladeš	0	0	8	0,39	0,00	0,00	0,64	0	0	0,86
Belgija	2	0	0	0,10	0,57	0,00	0,00	0,18	0	0
Belorusija	19	0	10	1,41	10,13	0,00	2,58	1,70	0	1,07
Bolgarija	19	1	11	1,50	9,75	0,08	3,38	1,70	7,69	1,18
Bosna in Hercegovina	82	5	60	7,13	47,63	0,27	18,69	7,35	38,46	6,42
Braziliya	0	0	1	0,05	0,00	0,00	1,00	0	0	0,11
Burundi	0	0	2	0,10	0,00	0,00	1,00	0	0	0,21
Ciper	0	0	2	0,10	0,00	0,00	1,15	0	0	0,21
Češka	20	0	15	1,70	7,35	0,00	4,93	1,79	0	1,61
Črna Gora	13	0	4	0,82	7,50	0,00	0,68	1,16	0	0,43
Dominikanska republika	0	0	2	0,10	0,00	0,00	1,45	0	0	0,21
Egipt	4	0	7	0,53	0,90	0,00	2,72	0,36	0	0,75
Eritreja	1	0	1	0,10	0,77	0,00	0,23	0,09	0	0,11
Estonija	3	0	1	0,19	1,76	0,00	0,44	0,27	0	0,11
Filipini	2	0	1	0,15	0,48	0,00	0,20	0,18	0	0,11
Francija	4	0	10	0,68	1,53	0,00	2,88	0,36	0	1,07
Gambija	3	0	2	0,24	0,99	0,00	0,50	0,27	0	0,21
Gana	1	0	2	0,15	0,19	0,00	1,00	0,09	0	0,21
Grčija	4	0	3	0,34	1,76	0,00	1,41	0,36	0	0,32
Gruzija	39	0	36	3,64	15,32	0,00	17,81	3,49	0	3,85
Gvineja	1	0	1	0,10	0,49	0,00	0,26	0,09	0	0,11
Hrvaška	45	0	52	4,70	16,14	0,00	16,29	4,03	0	5,57
Indija	2	0	5	0,34	1,50	0,00	1,45	0,18	0	0,54
Irak	10	0	6	0,78	4,91	0,00	2,77	0,90	0	0,64
Iran	1	0	1	0,10	0,33	0,00	1,00	0,09	0	0,11
Italija	7	0	11	0,87	2,31	0,00	2,91	0,63	0	1,18
Izrael	1	0	1	0,10	0,15	0,00	0,60	0,09	0	0,11
Jemen arabska republika	0	0	1	0,05	0,00	0,00	0,04	0	0	0,11
Jordanija	1	0	1	0,10	1,00	0,00	0,20	0,09	0	0,11
Kazahstan	2	0	2	0,19	1,04	0,00	0,25	0,18	0	0,21
Kirgizija	1	0	0	0,05	0,08	0,00	0,00	0,09	0	0
Kitajska	9	0	6	0,73	1,52	0,00	3,73	0,81	0	0,64
Kolumbija	2	0	4	0,29	0,75	0,00	2,92	0,18	0	0,43

	Število			Delež v %	Povprečno število tujcev			Delež v %		
	O, ML	NZ	P		O, ML	NZ	P	O, ML	NZ	P
Kongo	1	0	0	0,05	0,55	0,00	0,00	0,09	0	0
Kosovo	34	3	16	2,57	13,94	0,07	6,25	3,05	23,08	1,71
Latvija	13	0	3	0,78	9,00	0,00	1,07	1,16	0	0,32
Libanon	2	0	0	0,10	0,18	0,00	0,00	0,18	0	0
Liberija	0	0	1	0,05	0,00	0,00	0,11	0	0	0,11
Libija	2	0	3	0,24	0,41	0,00	1,06	0,18	0	0,32
Litva	14	0	8	1,07	7,97	0,00	2,79	1,25	0	0,86
Madžarska	6	0	6	0,58	3,18	0,00	1,38	0,54	0	0,64
Makedonija	12	3	17	1,55	6,44	0,35	6,02	1,08	23,08	1,82
Maroko	32	0	29	2,96	12,65	0,00	9,90	2,87	0	3,10
Mavretanija	0	0	1	0,05	0,00	0,00	0,12	0	0	0,11
Moldavija	52	0	39	4,41	28,16	0,00	13,78	4,66	0	4,18
Mongolija	0	0	1	0,05	0,00	0,00	0,14	0	0	0,11
Nemčija	17	0	17	1,65	6,06	0,00	5,11	1,52	0	1,82
Nepal	1	0	0	0,05	0,75	0,00	0,00	0,09	0	0
Neurejeno državljanstvo ali neznana država	1	0	1	0,10	1,00	0,00	0,43	0,09	0	0,11
Nigerija	2	0	2	0,19	1,40	0,00	0,44	0,18	0	0,21
Nizozemska	1	0	3	0,19	0,50	0,00	1,17	0,09	0	0,32
Pakistan	11	0	6	0,82	4,42	0,00	1,99	0,99	0	0,64
Palestina	10	0	4	0,68	3,53	0,00	0,88	0,90	0	0,43
Poljska	38	0	19	2,76	15,13	0,00	7,68	3,41	0	2,03
Portugalska	2	0	1	0,15	1,44	0,00	0,13	0,18	0	0,11
Romunija	122	0	109	11,20	48,59	0,00	33,92	10,93	0	11,67
Rusija	10	0	7	0,82	3,44	0,00	2,03	0,90	0	0,75
Senegal	2	0	3	0,24	0,64	0,00	1,24	0,18	0	0,32
Sirija	18	0	10	1,36	8,01	0,00	2,00	1,61	0	1,07
Slovaška	7	0	5	0,58	1,27	0,00	2,06	0,63	0	0,54
Srbija	87	0	77	7,95	42,17	0,00	26,93	7,80	0	8,24
Španija	2	0	0	0,10	0,74	0,00	0,00	0,18	0	0
Švedska	3	0	4	0,34	1,92	0,00	0,55	0,27	0	0,43
Tadžikistan	3	0	1	0,19	2,49	0,00	0,15	0,27	0	0,11
Tunizija	6	0	6	0,58	1,75	0,00	2,47	0,54	0	0,64
Turčija	27	0	32	2,86	9,86	0,00	9,30	2,42	0	3,43
Ukrajina	225	0	184	19,83	91,36	0,00	56,54	20,16	0	19,70
Uzbekistan	5	0	2	0,34	2,05	0,00	0,81	0,45	0	0,21
Velika Britanija	2	0	2	0,19	0,35	0,00	1,00	0,18	0	0,21
SKUPAJ	1116	13	934		487,06	0,90	308,90			

Povprečno število tujcev med zaprtimi osebami v zadnjih letih

Delež tujcev med zaprtimi osebami v zadnjih letih

2.9 ENOTA ZA FORENZIČNO PSIHIATRIJO

Tabela 26: Število oseb z varnostnim ukrepom obveznega psihiatričnega zdravljenja

Zavod	1. januar	Sprejeti	Skupaj	Priliv	Odpuščeni	Odliv	31. december	Povprečno število
FORENZIKA	36	26	62	0	15	0	47	41,6

3 OBRAVNAVA ZAPRTIH OSEB

3.1 STROKOVNO DELO Z ZAPRTIMI OSEBAMI

3.1.1 Organizacija in oblike strokovnega dela v zavodih

Strokovno delo v zavodih temelji na interdisciplinarnem pristopu, skupinskih in individualnih metodah dela v skladu s sodobnimi spoznanji različnih strok. Usmerjeno je tudi v sodelovanje z zunanjim okoljem. Izvajajo ga delavci različnih strokovnih profilov, kot so: socialni pedagogi, pedagogi, socialni delavci, psihologi, zdravstveni delavci. Organizirani so v strokovne time, ki jih vodijo vodje vzgojnih služb. Člani strokovnih timov so tudi predstavniki pravosodnih policistov in inštruktorjev.

Vodje strokovnih timov, vodje drugih služb in direktorji v zavodih so se dnevno sestajali na kratkih posvetih o aktualnih dogodkih, tedensko pa so se odvijali sestanki strokovnih služb, kjer so obravnavali vsebine, povezane s sprejemi, prestajanjem kazni in z odpusti zaprtih oseb.

Delavci vzgojnih služb so se sestajali tudi po posameznih strokovnih področjih (vodje vzgojnih služb, pedagogi, socialni delavci, strokovni delavci za obravnavo odvisnosti, strokovni delavci za obravnavo povzročiteljev nasilja, strokovni delavci za obravnavo samomorilno ogroženih, zdravstveni delavci, psihologi), ki so jih vodili delavci vzgojne službe na Generalnem uradu.

Strokovna obravnava obsojencev in mladoletnikov je potekala po individualnih, skupinskih in skupnostnih programih, njen cilj je bil usposabljanje zaprtih oseb za življenje po odpustu in reintegracijo v družbo. Strokovna obravnava pripornikov je potekala individualno.

Na podlagi podatkov in individualnih razgovorov članov strokovnega tima s posameznikom v sprejemnem obdobju so bili izdelani osebni načrti z opredeljenimi kratkoročnimi in dolgoročnimi cilji obravnave, bivanje in dejavnosti zaprtih oseb v procesu prestajanja kazni in rehabilitacije. Osebni načrti za vsakega posameznika so se med letom dopolnjevali in spreminjali glede na potrebe, možnosti in spremenjene razmere.

V osebni načrtu so v zavodih za vsako zaprto osebo opredelili razporeditev v režim, vrsto obravnave, delo, stike s svojci, stike s strokovnimi delavci zunanjih ustanov in prostovoljci, ugodnosti, izobraževanje in poklicno usposabljanje, način preživljanja prostega časa, odnos do kaznivega dejanja, načrtovali so tudi odpust s prestajanja kazni.

Programi skupinske obravnave so bili izvedeni v obliki malih skupin in velikih skupin (sestanki domske oz. oddelčne skupnosti). Male skupine so vodili strokovni delavci, pedagogi, socialni delavci in psihologi. Male skupine so bile sestavljene heterogeno in odprto, vanje so bile vključene zaprte osebe ne glede na starost, predkaznovanost, vrsto kaznivega dejanja, osebnostno strukturo in družbeni status. Cilji obravnave v malih skupinah so bili, da se preko interakcije z drugimi člani skupine posamezniku omogoči vpogled v lastno vedenje, spodbuja želeno in preprečuje neželjeno vedenje, omogoči pridobivanje novih socialnih veščin, ponudi načine razreševanja konfliktov in težav ter obvešča člane skupine. Sestanke domskih skupnosti so vodili direktorji zavodov ali v njihovi odsotnosti vodje vzgojnih služb, v oddelkih pa vodje oddelkov ali pooblaščen strokovni delavci. Cilji sestankov domske skupnosti so bili usmerjeni v iskanje zamisli, pobud in izkušenj za reševanje problemov in konfliktov ter informiranje.

Na strokovnem področju smo skrbeli za izvajanje strokovnih metod dela, posebno pozornost smo namenili programom izobraževanja zaprtih oseb, obravnavi uporabnikov nedovoljenih psihoaktivnih snovi in alkohola, obravnavi povzročiteljev nasilja, preprečevanju samomorov in samopoškodb ter obravnavi storilcev kaznivih

dejanj zoper spolno nedotakljivost. Na področju ocene tveganj in potreb smo pričeli s pilotnim izpolnjevanjem presejalnega vprašalnika z namenom sistematične uvedbe vprašalnika kot del strokovne obravnave zaprtih oseb v letu 2026.

Iskali smo nove možnosti za specifične programe dela z zaprtimi ter povezovanje z zunanjimi organizacijami in tudi drugimi resorji. Potekale so supervizije o postopanju s samomorilno ogroženimi, supervizije o obravnavi storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, supervizije socialnih delavcev, supervizije pedagogov, supervizije za strokovne delavce s področja obravnave odvisnosti, supervizije za strokovne delavce s področja obravnave povzročiteljev nasilja, supervizije zdravstvenih delavcev, supervizije inštruktorjev, supervizije vodij posameznih oddelkov v ZPKZ Dob pri Mirni ter supervizije vodij oddelkov za vzgojo in vodij dislociranih oddelkov. Glede na to, da imamo v zaporskem sistemu veliko izrednih dogodkov, supervizija pa predstavlja svetovalno-razbremenilni proces, ki naslavlja dileme in konflikte v poklicnih interakcijah, s čimer udeležencem omogoča, da preko refleksije in analize lastnih izkušenj prihajajo do novih spoznanj ter znanj, s tem pa krepijo strokovne kompetence in poklicno identiteto, so vsi zaposleni imeli tudi možnost udeležbe na individualni superviziji.

Mladoletniki iz PD Radeče ob obisku smučarskih poletov v Planici

3.1.2 Nameščanje obsojencev v režime prestajanja kazni

V zavodih obstajajo trije režimi oz. oddelki prestajanja kazni: odprti, polodprti in zaprti. Med seboj se razlikujejo po stopnji omejevanja svobode. Med prestajanjem kazni se režim obsojencem spreminja glede na oceno o možnosti zlorabe režima, na katero pa med drugim vplivata tudi obsojenčevo uresničevanje osebnega načrta in njegova varnostna ocena. Od 1.108 obsojencev in mladoletnikov, ki so bili v zavodih na dan 1. 1. 2025 jih je 2,62 % prestajalo zapor ob koncu tedna, 71,75 % jih je prestajalo kazen v zaprtem režimu, 14,44 % jih je bilo nameščenih v polodprti režim in 11,19 % v odprti režim.

Tabela 27: Razporeditev obsojenih oseb in mladoletnikov v režime na dan 1. 1.

	Zapor ob koncu tedna	Odprti	Polodprti	Zaprti	Skupaj
OBSOJENCI					
DOB	1	0	55	586	642
DOB SLOV. VAS	8	56	0	0	64
DOB PUŠČAVA	3	17	0	0	20
CELJE	0	0	15	62	77
KOPER	0	0	26	3	29
KP NOVA GORICA	2	2	2	8	14
LJUBLJANA	2	0	0	34	36
LJ NOVO MESTO	0	0	1	9	10
LJ ODP. ODD. IG	1	17	0	0	18
MARIBOR	0	0	31	44	75
MB MURSKA SOBOTA	0	0	7	8	15
MB ROGOZA	7	20	0	0	27
SKUPAJ	24	112	137	754	1027
OBSOJENKE					
IG	5	9	13	35	62
SKUPAJ	5	9	13	35	62
MLADOLETNIKI					
CELJE	0	0	0	2	2
PD RADEČE	0	3	10	4	17
SKUPAJ	0	3	10	6	19
SKUPAJ	29	124	160	795	1108
Delež (v %)	2,62	11,19	14,44	71,75	100,00

V letu 2025 je bilo 234 namestitev obsojencev v prostore s strožjim režimom (98a. člen ZIKS-1). Največji delež teh namestitev je bil, ker so bili obsojenci nevarni (119) in ker so huje motili druge (102), nekaj jih je bilo nameščenih v prostore s strožjim režimom iz razloga ogroženosti (10) ter iz razloga begosumnosti (3).

Tabela 28: Namestitvev v prostore s strožjim režimom (98a. člen ZIKS-1)

Zavod	Izrazito begosumni	Huje motijo druge	So nevarni	So ogroženi	Skupaj
DOB	3	96	114	9	222
CELJE	0	1	1	0	2
KOPER	0	1	0	0	1
LJUBLJANA	0	0	1	0	1
IG	0	0	1	0	1
MARIBOR	0	4	2	1	7
SKUPAJ	3	102	119	10	234

195. člen ZIKS-1 določa, da se mladoletnika, ki se ni sposoben prilagajati delu in življenju po programu vzgojne skupine, v katero je bil napoten, lahko premesti v posebno vzgojno skupino z intenzivnejšim postopkom. V letu 2025 je bilo 17 tovrstnih namestitev dvanajstih mladoletnikov (10 fantov in 2 dekleti).

3.1.3 Alternativni načini izvršitve kazni zapora

Kazen zapora v obliki zapora ob koncu tedna (četrty odstavek 86. člena KZ-1) je v letu 2025 prestajalo 63 oseb. Na dan 1. 1. 2025 je kazen zapora na takšen način prestajala 29 oseb, skozi celotno leto 2025 je s prestajanjem takšnega načina izvršitve kazni zapora začelo še 34 oseb. Na dan 31. 12. 2025 je kazen zapora ob koncu tedna prestajalo 29 oseb. Kazen so večinoma prestajali tako, da so bili razporejeni v odprti režim prestajanja kazni. V letu 2025 je bilo od vseh primerov takšnega izvrševanja kazni zapora ugotovljenih 8 zlorab (nedokazovanje abstinence, sum storitve kaznivega dejanja, prenehanje delovnega razmerja).

Kazen zapora v obliki hišnega zapora (peti odstavek 86. člena KZ-1) je v letu 2025 prestajalo 10 obsojencev. Na dan 1. 1. 2025 je kazen zapora na takšen način prestajala 1 oseba, skozi celotno leto 2025 je s prestajanjem takšnega načina izvršitve kazni zapora začelo še 9 oseb. Na dan 31. 12. 2025 je kazen zapora v obliki hišnega zapora prestajalo 7 oseb.

Zavodi za prestajanje kazni zapora se pri izvrševanju kazenske sankcije zapora ob koncu tedna soočajo predvsem s težavo nadzorov pri obsojencih, ki so samozaposleni, pri obsojencih, ki opravljajo delo na terenu in pri obsojencih, ki svoje delo opravljajo v tujini pri tujem delodajalcu. Izpostavljajo tudi potrebo po večji angažiranosti sodišč pri selekciji primernih kandidatov za zapor ob koncu tedna – alternativna oblika prestajanja kazni jim je izrečena zaradi dogovora s sodiščem glede priznanja krivde. Zaradi slabše osebnostne strukture imajo potem nekoliko več težav pri upoštevanju pravil, ki veljajo ob alternativnem prestajanju kazni.

3.2 IZOBRAŽEVANJE IN IZOBRAZBA OBSOJENCEV IN MLADOLETNIKOV

Zviševanje ravni znanja in izobrazbe zaprtih oseb je pomemben dejavnik terciarne prevencije, zato je bila tudi v letu 2025 pozornost strokovnih delavcev namenjena spodbujanju zaprtih oseb za vključevanje v različne izobraževalne programe.

V novembru 2024 je URSIKS pričel z izvajanjem evropskega projekta »Izvajanje izobraževanj za osebe na prestajanju zaporne kazni za pridobitev srednješolske izobrazbe in kvalifikacij, prekvalifikacije in nadaljnjo poklicno usposabljanje ter izvajanje programov nacionalnih poklicnih kvalifikacij in specialnih programov«, ki se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027. Namen projekta je omogočiti osebam, ki prestajajo kazen zapora, pridobitev izobrazbe in kvalifikacij, kar bo olajšalo njihovo tranzicijsko obdobje po končanem prestajanju kazni ter pospešilo proces resocializacije, prilagojen njihovim specifičnim potrebam.

Cilj projekta je pridobitev srednješolske izobrazbe, kvalifikacij, prekvalifikacije in nadaljnje poklicno usposabljanje, kar se bo doseglo z izvedbo izobraževanj (srednje poklicno izobraževanje, srednje strokovno izobraževanje, poklicno tehnično izobraževanje in višja strokovna šola), izvedbo programov za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK), jezikovnih tečajev za tuje zapornike, izobraževalnih programov za integracijo tujih zapornikov in izvedbo programov za dvig funkcionalne pismenosti. Projekt prispeva k uresničevanju specifičnega cilja ESO4.8: »Pospeševanje dejavnega vključevanja za spodbujanje enakih možnosti, nediskriminacije in aktivne udeležbe ter povečevanje zaposljivosti, zlasti za prikrajšane skupine (ESS+)«, ki spada v okvir prednostne naloge 7: »Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost« in cilja politike 4: »Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic«.

V okviru projekta Izvajanje izobraževanj za osebe na prestajanju zaporne kazni je bilo kupljenih 32 glasovnih prevajalnikov in 40 tabličnih računalnikov, ki služijo kot pripomoček pri izvajanju programov, omogočajo lažjo komunikacijo in motivacijo predvsem tujcev med zaprtimi osebami.

V letu 2025 se je projekt izvajal na vseh šestih lokacijah zavodov (ZPKZ Dob pri Mirni, ZPMZKZ Celje, ZPKZ Maribor, ZPKZ Ljubljana, ZPKZ Ig in ZPKZ Koper), skupaj z dislociranimi enotami, in v Prezvgojnem domu Radeče. V sklopu projekta so se izvajali srednješolski programi, usposabljanja in certificiranja za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije, jezikovni tečaji slovenskega in angleškega jezika za tuje zapornike, programi za dvig funkcionalne pismenosti in programi za integracijo tujih zapornikov. V letu 2025 smo zabeležili 290 vključitev v programe v okviru projekta (zabeležili smo le prvo vključitev v projekt). Nekatere osebe na prestajanju kazni zapora so se vključevale v različne formalne in neformalne programe v okviru projekta, vendar njihove večkratne vključitve niso evidentirane kot kazalniki.

Zaprte osebe so se vključevale tudi v programe v okviru projekta »Razvoj kompetenc zaprtih oseb«, ki se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027. Projekt prispeva k uresničevanju specifičnega cilja ESO4.12: »Spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialni izključenosti, vključno z najbolj ogroženimi osebami in otroki«, ki spada v okvir prednostne naloge 7: Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost in cilja politike 4: Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic. Namen projekta je razvoj in uvedba celostnega modela za vključevanje zaprtih oseb, ki imajo omejitve pri aktivnem vključevanju v družbo. Poseben poudarek je namenjen tudi izboljšanju komunikacije s tujimi državljani med zaprtimi osebami, zlasti z državljani tretjih držav. S tem se želi zmanjšati njihova socialna izolacija, povečati razumevanje medkulturnih razlik ter spodbuditi uspešnejšo vključitev v skupnost po odpustu iz zavoda. Različne aktivnosti in programi v okviru projekta so se izvajali v drugi polovici leta 2025. V sklopu projekta je bil v ZPKZ Ig izveden tečaj integracije za osebe v priporu, v katerega je bilo vključenih 10 udeleženk.

3.2.1 Izobrazbena struktura

Tabela 29: Šolska in poklicna izobrazba obsojencev in mladoletnikov na dan 1. 1. in na novo sprejetih

Šolska izobrazba	Na dan 1. 1.				Na novo sprejeti				Skupaj
	M	Ž	ML	Vsi	M	Ž	ML	Vsi	
Ne zna pisati, brati, ne pozna osnovnih računskih operacij	27	5	2	34	30	5	3	38	72
Nedokončana OŠ	41	7	10	58	66	30	9	105	163
Dokončana OŠ	218	4	2	224	241	16	3	260	484
Nedokončana poklicna, srednja strokovna šola ali gimnazija	27	4	4	35	90	3	3	96	131
Dokončana nižja poklicna šola	67	2	1	70	141	1	0	142	212
Dokončana srednja poklicna šola	228	12	0	240	258	9	0	267	507
Dokončana srednja strokovna šola ali gimnazija	120	17	0	137	138	13	0	151	288
Nedokončana višja, visoka šola oz. fakulteta	8	2	0	10	14	3	0	17	27
Dokončana višja šola	23	4	0	27	24	2	0	26	53
Dokončna visoka šola oz. fakulteta	44	0	0	44	51	6	0	57	101
SKUPAJ	803	57	19	879	1053	88	18	1159	2038

Od vseh obsojencev in mladoletnikov v letu 2025 jih je imelo 719 (35,3 %) nižjo oz. srednjo poklicno šolo, 484 (23,7 %) osnovno šolo, 288 (14,1 %) srednjo strokovno šolo ali gimnazijo, 154 (7,6 %) pa jih je imelo višjo, visoko šolo oz. fakulteto. Nedokončano poklicno, srednjo šolo ali gimnazijo je imelo 131 (6,4 %) oseb, 27 (1,3 %) oseb je imelo nedokončano višjo, visoko šolo ali fakulteto. Brez šolske izobrazbe je bilo 235 (11,5 %) oseb, med njimi 72 (3,5 %) brez znanja pisanja, branja in poznavanja osnovnih računskih operacij. Raven formalne izobrazbe zaprtih oseb je ugotovljena na osnovi njihovih izjav o doseženi stopnji izobrazbe ob nastopu kazni. Dokazila o izobrazbi so predložili le tisti, ki so bili vključeni v izobraževanje.

Svetovni dan pice v PD Radeče pod okriljem Sekcija picopekov Slovenije

Edinstvene mojstrovine pod budnim očesom Aleša Rekarja

3.2.2 Izobrazbena struktura vključenih v izobraževanje

Tabela 30: Šolska in poklicna izobrazba obsojencev in mladoletnikov vključenih v izobraževanje

Šolska izobrazba	Na dan 1. 1.				Na novo sprejeti				Skupaj
	M	Ž	ML	Vsi	M	Ž	ML	Vsi	
Ne zna pisati, brati, ne pozna osnovnih računskih operacij	9	0	2	11	7	0	3	10	21
Nedokončana OŠ	19	3	8	30	10	0	9	19	49
Dokončana OŠ	33	3	1	37	11	1	2	14	51
Nedokončana poklicna, srednja strokovna šola ali gimnazija	15	0	6	21	1	1	4	6	27
Dokončana nižja poklicna šola	0	0	1	1	1	0	0	1	2
Dokončana srednja poklicna šola	25	3	0	28	6	0	0	6	34
Dokončana srednja strokovna šola ali gimnazija	6	3	0	9	1	0	0	1	10
Nedokončana višja, visoka šola oz. fakulteta	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dokončana višja šola	1	0	0	1	0	0	0	0	1
Dokončna visoka šola oz. fakulteta	4	1	0	5	2	0	0	2	7
SKUPAJ	112	13	18	143	39	2	18	59	202

Od vseh obsojencev in mladoletnikov, ki so se v letu 2025 vključili v izobraževanje, jih je imelo 36 (17,8 %) nižjo oz. srednjo poklicno šolo, 51 (25,2 %) osnovno šolo, 10 (4,9 %) srednjo strokovno šolo ali gimnazijo, 8 (3,9 %) ji je imelo višjo, visoko šolo ali fakulteto. Z nedokončano poklicno, srednjo šolo ali gimnazijo jih je bilo 27 (13,4 %), z nedokončano višjo ali visoko šolo ni bilo nobenega obsojenca. Brez šolske izobrazbe jih je bilo 70 (34,7 %), med njimi 21 (10,4 %) brez znanja pisanja, branja in poznavanja osnovnih računskih operacij.

3.2.3 Vključenost v izobraževalne programe

Po kategorijah zaprtih oseb so se v formalne oblike izobraževanja v letu 2025 vključevali obsojenci in mladoletniki. Izobraževalne programe so obiskovali tako znotraj kot zunaj zavodov, izobraževali so se v izobraževalnih programih za odrasle kot tudi v programih za mlade.

Tabela 31: Število v posamezne oblike izobraževanja vključenih obsojencev in mladoletnikov po spolu

Izobraževalne oblike	Vpisani				Od teh								
					Prekinili			Končali			Nadaljujejo		
	M	Ž	ML	Vsi	M	Ž	ML	M	Ž	ML	M	Ž	ML
Opismenjevanje	16	11	5	32	9	0	1	0	11	0	7	0	4
Osnovna šola	27	0	17	44	11	0	1	0	0	1	16	0	15
Nižja poklicna šola*	0	0	8	8	0	0	1	0	0	2	0	0	5
Srednja poklicna šola	39	2	4	45	7	0	1	1	0	0	31	2	3
Poklicni tečaj, mojstrski, delovodski izpit	111	29	0	140	22	6	0	89	23	0	0	0	0
Srednja strokovna šola, gimnazija	39	2	1	42	10	0	0	1	0	0	28	2	1
Višja šola	5	0	0	5	2	0	0	2	0	0	1	0	0
Visoka šola oz. fakulteta	8	1	0	9	2	0	0	0	0	0	6	1	0
SKUPAJ	245	45	35	325	63	6	4	93	34	3	89	5	28

V letu 2025 je bilo v izobraževanje vključenih 15,9 % vseh obsojencev in mladoletnikov. Predčasno je z izobraževanjem prekinilo 69 obsojencev in 4 mladoletniki. Kot razloge za prekinitev izobraževanja zavodi navajajo odpust s prestajanja kazni zapora, premestitev v drug zavod, neopravičeni izostanki, konec izvrševanja vzgojnega ukrepa, samovoljna prekinitev, prekinitev zaradi vključitve v delo, prekinitev zaradi izključitve iz matične šole.

Največ zaprtih oseb je obiskovalo programe nacionalnih poklicnih kvalifikacij (140), sledijo pa programi srednje poklicne šole, osnovne šole ter srednje strokovne šole ali gimnazije.

Tabela 32: Število v posamezne oblike izobraževanja vključenih obsojencev in mladoletnikov v zavodu in izven zavoda v letu

Izobraževalne oblike	V zavodu				Izven zavoda			
	M	Ž	ML	Vsi	M	Ž	ML	Vsi
Opismenjevanje	16	11	5	32	0	0	0	0
Osnovna šola	26	0	17	43	1	0	0	1
Nižja poklicna šola	0	0	8	8	0	0	0	0
Srednja poklicna šola	39	2	4	45	0	0	0	0
Poklicni tečaj, mojstrski, delovodski izpit	111	29	0	140	0	0	0	0
Srednja strokovna šola, gimnazija	36	2	1	39	3	0	0	3
Višja šola	0	0	0	0	5	0	0	5
Visoka šola oz. fakulteta	0	0	0	0	8	1	0	9
SKUPAJ	228	45	34	307	17	1	0	18

3.2.3.1 Oblike izobraževanj v zavodu (formalne in neformalne)

Izmed vseh obsojencev, vključenih v izobraževanje, jih je v letu 2025 kar 94,5 % obiskovalo programe formalnega izobraževanja v zavodih. Zaprte osebe so obiskovale programe za pridobitev izobrazbe v zavodih Dob pri Mirni (144), OO Slovenska vas (31), OO Puščava (2), Celje (33), Oddelek Novo mesto (13), Maribor (6), Ig (44) ter v Prevezgojnim domu Radeče (34).

V zavodu Dob pri Mirni je osnovno šolo za odrasle izvajal Center za izobraževanje in kulturo (CIK) Trebnje. Predavanj osnovne šole se je udeleževalo 28 obsojencev (1 iz OO Slovenska vas), od tega je bilo 10 obsojencev vključenih v opismenjevanje. Programe srednjega poklicnega izobraževanja, srednjega strokovnega izobraževanja in poklicno-tehničnega izobraževanja je izvajal Javni zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana (CILJ). V programu Gastronomske in hotelske storitve se je predavanj udeleževalo 36 obsojencev (od tega 9 iz OO Slovenska vas). V programu Gastronomija in turizem se je predavanj udeleževalo 6 obsojencev (od tega 2 iz OO Slovenska vas). V SSI program Logistični tehnik je bilo vpisanih 12 obsojencev (od tega 2 iz OO Slovenska vas, 1 iz OO Puščava). V PTI program Logistični tehnik je bilo vpisanih 15 obsojencev (od tega 2 iz OO Slovenska vas, 1 iz OO Puščava). V program PTI Gastronomija sta bila vpisana 2 obsojenca. Izvedeni so bili tudi programi NPK viličarist (17 obsojencev, od tega 3 iz OO Slovenska vas) v izvedbi Ljudske univerze Šentjur, NPK Pomočnik kuharja v izvedbi CIK Trebnje (17 obsojencev, od tega 3 iz OO Slovenska vas) ter NPK Socialni oskrbovalec, prav tako v izvedbi CIK Trebnje (10 obsojencev, od tega 3 iz OO Slovenska vas). CIK Trebnje je izvedel še tečaj slovenskega jezika za tujce (14 obsojencev) ter tečaj angleškega jezika za tujce (14 obsojencev).

V zavodu Celje je bilo preko Ljudske univerze Celje v opismenjevanje vključenih 6, v osnovno šolo za odrasle pa 8 obsojencev. V sklopu evropskih projektov sta bila 2 obsojenca vključena v program SPI Trgovec prodajalec, 2 v program PTI Logistični tehnik in en v program SPI Gastronom hotelir. Izvedena sta bila tudi program NPK Pomočnik kuharja ter NPK MIG/MAG Varilec. Izvedenih je bilo tudi več neformalnih oblik izobraževanj: 50-urni tečaj slovenskega jezika in 32-urni tečaj slovenskega jezika za tuje zapornike ter dva programa za dvig funkcionalne pismenosti v obsegu 30 ur. Poleg tega je bila v obsegu 32 ur izvedena še delovna terapija – obdelava lesa in poslikava lesenih deščic. Tako formalne kot neformalne oblike izobraževanja so potekale v sodelovanju z Ljudsko univerzo Celje ter njihovimi podizvajalci (CIK Trebnje in Šolski center Celje).

V zavodu Koper se v letu 2025 ni nihče formalno izobraževal. Izvedenih je bilo več neformalnih izobraževanj, tečajev in delavnic v sklopu predhodno omenjenih evropskih projektov. Izvedeni so bili: izobraževalni program za integracijo tujih zaprtih oseb v obsegu 30 ur v izvedbi Ljudske univerze Koper (15 obsojencev); delovna terapija z novimi tehnikami ustvarjanja v obsegu 30 ur v izvedbi Ljudske univerze Koper (16 obsojencev); jezikovni tečaj iz angleškega jezika za tuje zapornike v obsegu 40 ur v izvedbi Ljudske univerze Ajdovščina (15 obsojencev). V okviru SKOK projekta – »Skupaj za kompetence Obalno-kraške regije« so v sodelovanju z Ljudsko univerzo Koper pričeli z izvajanjem ustvarjalnih delavnic kot delovno terapijo (12 obsojencev – večina tujcev). V oddelku Nova Gorica je bil mladoleten pripornik preko Ljudske univerze Nova Gorica vpisan v izobraževalni program Osnovna šola za odrasle. Poleg tega so izvedli več neformalnih izobraževanj in delavnic v okviru že omenjenih operacij: program dviga funkcionalne pismenosti v obsegu 20 ur v izvedbi Ljudske univerze Koper (12 obsojencev); program za integracijo tujih zapornikov v obsegu 20 ur v izvedbi Ljudske univerze Koper (10 obsojencev); delovno terapijo meditacije in čuječnosti v obsegu 30 ur v izvedbi Ljudske univerze Koper v sodelovanju s podizvajalcem Ljudsko univerzo Ajdovščina (6 pripornikov).

V zavodu Ljubljana so se v okviru evropskih projektov izvajali tečaji tujih jezikov. Za obsojence sta bila organizirana tečaja angleškega in francoskega jezika v trajanju 20 ur, za pripornike pa tečaj slovenskega jezika, prav tako v trajanju 20 ur. Tečajev se je udeleževalo od 6 do 8 oseb. V oddelku Novo mesto so v sodelovanju z Razvojno izobraževalnim centrom Novo mesto izvajali program Temeljne kompetence 2023–2029 v trajanju 40 ur (13 obsojencev) in program Temeljne kompetence 2023–2029 – Spoznajmo se v slovenščini v trajanju 40 ur (7 pripornikov) ter v sodelovanju z Javnim zavodom Cene Štupar delavnice

bralne pismenosti v trajanju 18 ur (14 pripornikov). Na Odprtem oddelku Ig sta v okviru evropskih projektov v sodelovanju z Javnim zavodom Cene Štupar potekala tečaj angleškega jezika (9 obsojencev) in delavnica funkcionalne pismenosti (8 obsojencev).

V zavodu Maribor sta bila v sklopu evropskih projektov in v sodelovanju z Andragoškim zavodom Maribor izvedena 60-urni program NPK Pomočnik kuharja (6 obsojencev) ter 45-urni tečaj slovenskega jezika za tuje zapornike (22 obsojencev – tečaj se nadaljuje v letu 2026). Izvedena je bila še predstavitev ura Radijska delavnica (Zaporniški radio) s strani RTV Slovenija, Val 202 (18 obsojencev).

V zavodu Ig je bilo tekom leta v opismenjevanje, ki je večinoma potekalo individualno, vključenih enajst obsojenk. Štiri obsojenke so bile vključene v srednješolsko izobraževanje, in sicer v programe Logistični tehnik, Gastronomija in turizem, smer turizem, Administrator ter Gastronomija (poklicni program). Kot neformalne oblike izobraževanj oziroma projektnega sodelovanja so se izvajali še naslednji sklopi: »Temeljne kompetence – Trajnostni razvoj za zeleno gospodarstvo« v obsegu 40 ur (12 zaprtih oseb), delavnica »Matematične kompetence skozi igro – igranje družabnih iger« v obsegu 22 ur (7 pripornic), delavnica »Matematična kompetenca skozi igro – Šah« v obsegu 30 ur (5 zaprtih oseb), delavnica »Šiviljstvo« v obsegu 36 ur (8 obsojenk) ter »Individualna delavnica« v obsegu 52 ur (3 obsojenke). Kot podpora pri izobraževanju je bila obsojenkam na voljo strokovna delavka, ki je zaposlena kot koordinatorka izobraževanj in ostalih aktivnosti, prenosni računalnik z možnostjo dostopa do spletne učilnice in interneta, zavodska knjižnica ter potujoča knjižnica (v okviru Mestne knjižnice Ljubljana je bil vsak mesec organiziran obisk potujoče knjižnice). V sklopu evropskih projektov so bile v sodelovanju s CDI Univerzum izvedene številne delavnice, aktivnosti in izobraževanja: NPK Pomočnik/pomočnica kuharja/kuharice v obsegu 60 ur (7 obsojenk); program »Integracija tujih zapornikov« v obsegu 60 ur (11 obsojenk); delavnica Izdelava zeliščnega vrta oz. zeliščarstvo (8 udeleženk); delavnica risanje (3 udeleženke); delavnica bralna pismenost (6 udeleženk); delavnica barvanje glinenih, lesenih in mavčnih izdelkov (3 udeleženke); delavnica vrtnarjenje, samooskrba in hortikultura (10 udeleženk); delavnica razvijanje matematične kompetence (6 udeleženk); delavnica bralna pismenost 2 (6 udeleženk); delavnica obravnava odvisnosti od psihoaktivnih substanc (5 udeleženk); športna delavnica (15 udeleženk); delavnica tehnike sproščanja (7 udeleženk); tečaj začetne integracije priseljencev (11 udeleženk). Izvedena je bila še predstavitev ura Radijska delavnica (Zaporniški radio) s strani RTV Slovenija, Val 202 (večina zaprtih oseb).

V Prevzgojnem domu Radeče so imeli mladoletniki, glede na vzpostavljeno mrežo sodelujočih izobraževalnih institucij, možnost vključitve v naslednje formalne izobraževalne programe: administrator, obdelovalec lesa, gastronom-turistični tehnik, električar, avtoserviser, pomočnik v biotehnikah in oskrbi ter osnovna šola za odrasle. Po potrebi (interesi mladoletnikov, specifična znanja, sposobnosti, možnosti vpisov, razporožljive oblike in načini ter organiziranost izobraževanja ...) so vzpostavili nove kontakte in se dogovorili za nova sodelovanja na izobraževalnem področju. Vzpostavljena je široka mreža po izobraževalnih institucijah. V letu 2025 so sodelovali z Ljudsko univerzo Celje, RIC Novo mesto, Srednjo Lesarsko in gozdarsko šolo Maribor, Strokovnim centrom Višnja Gora, Šolskim centrom Planina, CIK Trebnje, Srednjo šolo tehniških strok LJ Šiška, SUAS Ljubljana, Šolskim centrom Ravne na Koroškem in Srednjo gostinsko šolo Maribor. V zavodu so se izvajala tudi naslednja neformalna izobraževanja – usposabljanje z delom v mizarški delavnici, kovinarski delavnici, ličarski delavnici (notranja, zunanja), vrtnarstvo in parkovno urejanje, v pralnici ter v zavodski kuhinji. Nižje poklicno izobraževanje je potekalo kot redna oblika izobraževanja v izpitni obliki. Praktični pouk oziroma praktično usposabljanje pri delodajalcu se je v celoti izvajal v učnih delavnicah. Pri srednjem poklicnem in strokovnem izobraževanju je bil praktični pouk realiziran v delavnicah PD. Priprave na izpite iz splošnih in strokovnih predmetov so potekale v zavodu. Delo se je izvajalo v kombinaciji s programi osnovne šole za odrasle, pripravami na nacionalne poklicne kvalifikacije, opismenjevanja ter v kombinaciji s poklicnim oz. strokovnim izobraževanjem. Predmetni izpiti se v celoti izvajajo v izpitni obliki na matičnih šolah, s katerimi imajo mladoletniki sklenjene osebne izobraževalne načrte.

3.2.3.2 Oblike izobraževanj izven zavoda (formalne in neformalne)

V zavodu Dob in OO Slovenska vas je bilo pet obsojencev vpisanih v višješolski študijski program Gostinstvo in turizem, ki ga izvaja Grm Novo mesto – Center biotehnike in turizma, višja strokovna šola. Študijske obveznosti so v letu 2025 opravljali v zavodu oziroma preko koordinatorke za izobraževanje. Trije obsojenci so bili vpisani v visokošolski študijski program za upravljanje podeželja Grm Novo mesto. Študij poteka preko koordinatorke za izobraževanje in nadaljujejo z izobraževanjem. Dva obsojenca sta bila v študijskem letu 2024/25 vpisana na redni visokošolski študij Aplikativna kineziologija. Program izvaja Fakulteta za vede o zdravju. Obsojenca sta obveznosti opravljala preko koordinatorke za izobraževanje in z izobraževanjem nadaljujeta. En obsojenec je bil vpisan na študij Visoke šole za poslovne vede, program poslovna analitika; z izobraževanjem nadaljuje.

V zavodu Celje imajo obsojenci možnost vključitve v redno šolo in dnevno obiskovanje pouka, programe izobraževanja ob delu z obiskovanjem predavanj in samoizobraževanje z izpiti s pomočjo konzultacij na šolah. Zavod ima utečeno sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, kjer se najpogosteje izobražujejo njihovi obsojenci, glavnina izobraževanja ostaja na Ljudski univerzi Celje. Glede na organizacijo dela in kadrovske možnosti se poslužujejo predvsem izobraževanja v zavodu. Obsojenci so zainteresirani predvsem za formalno izobraževanje, ker se zavedajo pomena uradnih spričeval za kasnejše zaposlovanje. V letu 2025 so imeli enega obsojenca, ki je bil vključen v program PTI Logistični tehnik in je v času izhodov obiskoval predavanja ter opravljal izpite zunaj zavoda (v kombinaciji z izvedbo v zavodu).

V oddelku Nova Gorica je bil preko Ljudske univerze Nova Gorica en obsojenec vključen v program na temo Finančni Kompas: ABC upravljanja z denarjem, v delavnico risanja in sproščanja, na urice španščine za začetnike in španski večer, v program Osnovno digitalno usposabljanje – Računalnik, v program Osnovno digitalno usposabljanje – Pametni telefon na LUNG. Poleg tega je obiskoval še delavnice preko Centra za krepitev zdravja, ki so pod okriljem Zdravstvenega doma Nova Gorica.

Na OO Ig je po en obsojenec obiskoval program Logistični tehnik preko Javnega zavoda Cene Štupar, osnovno šolo za odrasle preko Centra za izobraževanje in kulturo Trebnje, program SPI Trgovec preko Srednje trgovske in aranžerske šole Ljubljana, visokošolski študijski program 1. stopnje, smer Trajnostni turizem preko Izobraževalnega centra Erudio ter srednješolski program frizer, prav tako preko Izobraževalnega centra Erudio.

Na OO Rogoza je bil štirim obsojencem omogočen vpis v šolo vožnje za opravljanje vozniškega izpita (za B-kategorijo in E-kategorijo).

V zavodu Ig je bila ena obsojenka vključena v formalni izobraževalni program izven zavoda, vpisana je bila v drugi letnik DOBA fakultete, smer Uporabna psihologija.

Zaključno usposabljanje in certificiranje za program NPK pomočnik kuharja v ZPKZ Dob pri Mirni

Sodelovanje ZPKZ Ig na zaključni prireditvi ob razglasitvi naj zgodbe vseživljenjskega učenja 2025.

3.2.3.3 Viri financiranja izobraževanja (navedite število obsojencev):

Program osnovne šole je brezplačen, saj sredstva zagotavlja Republika Slovenija. Z nadaljevanjem projekta »Izvajanje izobraževanj za osebe na prestajanju zaporne kazni za pridobitev srednješolske izobrazbe in kvalifikacij, prekvalifikacije in nadaljnjo poklicno usposabljanje ter izvajanje programov nacionalnih poklicnih kvalifikacij in specialnih programov« ter projekta »Razvoj kompetenc zaprtih oseb« je omogočeno brezplačno izobraževanje za vse, ki se izobražujejo v sklopu obeh projektov. Obsojenci krijejo le stroške popravnih izpitov. Izobraževalne programe izven zavoda so si zaprte osebe večinoma financirale same in s pomočjo svojcev.

V oddelku Novo mesto je del finančnih sredstev za izobraževanje obsojencev zagotovil Razvojno izobraževalni center Novo mesto, ki je sredstva pridobil na javnih razpisih. Za mladoletnike v prevzgojnem domu je bilo izobraževanje brezplačno. Sredstva sta zagotavljala prevzgojni dom in javni gospodarski zavod.

V novembru 2024 se je pričel izvajati projekt z nazivom »Izvajanje izobraževanj za osebe na prestajanju zaporne kazni za pridobitev srednješolske izobrazbe in kvalifikacij, prekvalifikacije in nadaljnjo poklicno usposabljanje ter izvajanje programov nacionalnih poklicnih kvalifikacij in specialnih programov«, v okviru katerega je zaprtim osebam omogočeno brezplačno izobraževanje. Izobraževanje v programih zunaj zavoda so zaprte osebe praviloma financirale same, deloma tudi s pomočjo svojcev.

V zavodu Dob je stroške za izvedbo srednješolskega izobraževanja (do novembra 2024) zagotovil zavod (obsojenci so krili le stroške popravnih izpitov), stroške tečaja slovenščine za tujce je pokril Center za izobraževanje in kulturo Trebnje. V zavodu Celje so preko Ljudske univerze Celje organizirali program opismenjevanja, dokončanja osnovne šole, tečaj slovenskega jezika za tujce, tečaj dietni kuhar – dietna prehrana ter delavnico Mozaik, ki so bili za obsojence brezplačni. Po porabi vseh finančnih sredstev v okviru projekta »Razvoj delovnih kompetenc zaprtih oseb« je zavod dvema obsojencema zagotovil brezplačen zaključek izobraževanja. S pričetkom izvajanja zgoraj navedenega projekta so se v izobraževanje vključili trije obsojenci – dva v program SPI Trgovec – prodajalec, en v program PTI Logistični tehnik. V oddelku Novo mesto je finančna sredstva za izobraževanje obsojencev zagotovil Razvojno izobraževalni center Novo mesto, ki je sredstva pridobil na javnih razpisih. Na Igu so imele tri obsojenke izobraževanje v celoti subvencionirano s strani fakultete. Za mladoletnike v prevzgojnem domu je bilo izobraževanje brezplačno. Sredstva sta zagotavljala prevzgojni dom in javni gospodarski zavod.

Sofinancira
Evropska unija

Zaključno usposabljanje za program NPK pomočnice kuharja v ZPKZ Ig, ki je sofinancirano s strani Evropske unije

3.2.3.4 Motiviranje obsojencev za izobraževanje

Zavedamo se, da je izobraževanje eden izmed pomembnejših dejavnikov rehabilitacije in normalizacije zaprtih oseb, zato so vsi obsojenci seznanjeni z možnostjo izobraževanja v času prestajanja kazni zapora že v fazi sprejema. Svetovalci oz. pedagogi obsojence na podlagi že pridobljene izobrazbe in izkušenj usmerjajo v različne oblike izobraževanj že v uvodnih razgovorih ter tudi v času prestajanja kazni zapora (motivacijski razgovori), prav tako so obsojenci glede izobraževanj informirani preko oglasnih desk, malih skupin, oddelčnih skupnosti. Obsojencem se poskušajo predstaviti pozitivni vidiki izobraževanj, kot na primer aktivno preživljanje prostega časa, nadgradnja znanj, pridobitev poklica, večja zaposljivost med in po

prestani kazni, lažja vključitev v družbo po prestani kazni. Še posebej se spodbuja za vključitev tiste obsojence, ki so na prostosti že začeli kak program in ga niso dokončali. Način motiviranja je tudi v podeljevanju statusa izobraževančca, ki je z vidika podeljevanja ugodnosti enakovreden statusu delavca. Prav tako se obsojencem za nekatere izobraževalne programe omogoča, da zahtevani praktični pouk opravijo v prostorih zavodov. V zavodu Celje tesno sodelujejo z Ljudsko univerzo Celje, ki obsojencem predstavlja različna izobraževanja ter po potrebi obsojencem nudi učno pomoč. V oddelku Novo mesto so imeli pomembno vlogo pri motiviranju obsojencev tudi strokovni delavci iz Razvojno izobraževalnega centra Novo mesto in Javnega zavoda Cene Štupar. V zavodu Ig je v zvezi z motiviranjem in ugotavljanjem izobraževalnih potreb za zaprte osebe vzpostavljeno svetovanje preko Centra za dopisno izobraževanje (CDI Univerzum), ki ga na lokaciji zavoda opravijo njihovi predstavniki. V prevzgojnem domu sta mladoletnike motivirala pedagoga-andragoga skupaj z izvajalci izobraževanj. Proces motivacije se je začel že v sprejemni fazi s predstavitvijo izobraževalnih programov, ogledi delavnic in šole ter pogovori z delovnimi inštruktorji v učnih delavnicah in pedagogi-andragogi na šoli.

3.2.3.5 Omejitve

V nekaterih zavodih je velika težava tudi v tem, da nimajo ustreznih oz. namenskih prostorov za izobraževalne aktivnosti. Učilnice za izvedbo izobraževalnih programov so zastarele. Prav tako se srečujejo s težavo slabo opremljenih računalniških učilnic oz. le-teh nimajo. Da bi izobraževalni proces v zavodu približali tistemu, ki poteka na institucijah zunaj zavoda, bi bilo potrebno učilnice opremiti z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo.

V nekaterih zavodih se, predvsem glede na raznolikost populacije, fluktuacijo, interes, predhodno znanje ipd. soočajo s težavami pri združevanju zadostnega števila kandidatov za določen program izobraževanja. Obsojenci imajo različne poklicne želje ter omejen izbor programov, ki bi jih lahko zavod ponudil. Le-to nemalokrat posameznika odvrne od izobraževanja v zavodu. V primerih, ko izobraževanje ni brezplačno, je glavna težava financiranje le-tega.

V zavodih, kjer obsojenci prestajajo krajše kazni, je težava tudi v tem, da termini izobraževanja pri andragoških in drugih izobraževalnih ustanovah zaradi krajših kazni pogosto časovno ne sovpadajo z obdobjem prestajanja kazni.

Težavo predstavlja tudi dejstvo, da je obsojence, ki prestajajo krajšo kazen zapora, težko motivirati za izobraževanja, tisti z daljšo kaznijo pa velikokrat nimajo prostih izhodov in se tako težje vključujejo v izobraževanje zunaj zavoda.

V prevzgojnem domu so se srečevali s težavami, kot so izostanki od pouka, nizko predznanje, motnje v vedenju, težave z odvisnostjo, nižje intelektualne sposobnosti, nizka in kratkotrajna motiviranost, dejstvo, da mladoletniku šolanje ne predstavlja vrednote, pridobivanje ustreznega zunanjšega dela ter odhod kadra.

ZPMZKZ Celje v okviru namenskega izhoda obiskal kiparsko razstavo Jana Žmavca – Glineni čas

3.2.3.6 Uspehi

V zavodu Dob, OO Slovenska vas in OO Puščava se je kontinuirano izvajalo pet srednješolskih programov, ki so za obsojence, ki izpolnjujejo pogoje za izobraževanje v okviru evropskega projekta, v celoti brezplačni. Uspešno so bili zaključeni trije NPK programi. Izvedena sta bila tečaja slovenščine in angleščine za tujce. Obsojencem, ki so vključeni v terciarno izobraževanje, so v skladu z možnostmi zavoda omogočali opravljanje študijskih obveznosti na daljavo.

V zavodu Celje je mladoletni obsojenec uspešno opravljal izpite v programu SPI Trgovec prodajalec in s šolanjem nadaljuje, prav tako je izpite uspešno opravljal obsojenec, ki je vpisan v program SPI Gastronom hotelir. Za oba je načrtovano, da bosta ob zaključku šolskega leta 2025/2026 pristopila k opravljanju zaključnega izpita. Prav tako so bili uspešni na področju opismenjevanje, osnovne šole za odrasle ter pri izvedbi programov NPK Pomočnik kuharja in NPK MIG/MAG Varilec. Vzpodbudne rezultate so imeli tudi pri tečajih slovenskega jezika za tujce, programih za dvig funkcionalne pismenosti. Vedenje, da je pomemben vsak posameznik in da je dobro timsko delo eden najpomembnejših segmentov za doseg pozitivnih rezultatov na področju zavodskega izobraževanja.

V zavodu Koper so v sodelovanju z Ljudsko univerzo Koper in Ljudsko univerzo Ajdovščina izvedli nekaj neformalnih izobraževanj in ustvarjalnih delavnic. Individualno so pričeli tudi z izvajanjem prostočasnih aktivnosti za pripornike.

V oddelku Nova Gorica so uspešno in aktivno sodelovali z Ljudsko univerzo Nova Gorica, Ljudsko univerzo Koper in Ljudsko univerzo Ajdovščina.

V oddelku Novo mesto so v sodelovanju z Razvojno izobraževalnim centrom Novo mesto izvedli neformalni izobraževalni program Spoznajmo se v slovenščini, različne ustvarjalne in socialno naravnane delavnice v okviru programa Temeljne kompetence 2023–2029 ter izobraževalni program bralne pismenosti v okviru projekta Razvoja kompetenc zaprtih oseb. Velik uspeh prav gotovo predstavlja dokaj velika obiskanost vseh programov in delavnic, ki so se izvedli ter pozitivne povratne informacije s strani zaprtih oseb.

V zavodu Maribor so uspešno zaključili program NPK Pomočnik kuharja ter izvedli jezikovni tečaj slovenskega jezika za tujce.

V zavodu Ig je bila zelo pestra in dostopna ponudba formalnih in neformalnih projektnih izobraževanj, ki so potekala v zavodu. V projektna izobraževanja je bila vključena večina obsojenk in pripornic. Preko celega leta je potekalo tudi opismenjevanje, prilagojeno posameznicam. V juniju 2025 je bila v zavodu urejena učilnica, namenjena učenju in izobraževanju obsojenk ter izvajanju aktivnosti in raznih delavnic. Gre za pomembno pridobitev, tako za zaposlene kot tudi za zaprte osebe, saj so bistveno izboljšani pogoji za delo v smislu lažjega in bolj kakovostnega izvajanja izobraževalnih programov, delavnic ter drugih oblik dejavnosti. Hkrati je zaprtim osebam zagotovljen primeren, urejen in spodbuden prostor za učenje, osebni razvoj ter pridobivanje novih znanj in veščin. Pridobitev nove učilnice je pomembno prispevala h kakovosti izvajanja izobraževalnih in vzgojnih aktivnosti v zavodu ter pozitivno vplivala na motivacijo in vključenost zaprtih oseb v izobraževalne procese. Sofinanciranje s strani Evropske unije in Evropskega socialnega sklada (ESS+) ter Republike Slovenije v okviru projekta »Razvoj kompetenc zaprtih oseb« in »Izvajanje izobraževanj za osebe na prestajanju zaporne kazni« se je v letu 2025 izkazalo kot pomemben uspeh ter dodana vrednost za zavod. S pridobljenimi sredstvi se je razširil in okrepil nabor izobraževalnih aktivnosti, delavnic ter drugih oblik učenja, kar je omogočilo večjo vključenost zaprtih oseb v strukturirane in smiselne dejavnosti. Projektno financiranje je pomembno prispevalo k izboljšanju dostopnosti izobraževanja, povečanju motivacije zaprtih oseb za sodelovanje in k razvoju njihovih znanj, kompetenc ter osebnih potencialov.

V prevzgojnem domu je ob stalni pomoči pedagogov-andragogov večini mladoletnikov uspelo doseči zastavljene cilje (uspešno opravljanje izpitov, zaključevanje izobraževalnih programov ali vsaj posamezne letnike oz. razrede). En mladoletnik je uspešno opravil certificiranje programa NPK Pomočnik kuharja. Izboljšali so fleksibilnost in potrebno diferenciacijo ter utrdili zaupanje pri sodelujočih zunanjih izobraževalnih institucijah.

3.2.3.7 Izzivi in predlogi za izboljšanje

Glede na to, da izobraževanje lahko pripomore v procesu rehabilitacije in zmanjšuje negativne učinke zapora, bi morali področju izobraževanja nameniti posebno pozornost, predvsem pa zagotoviti namenska sredstva za kontinuirano izvajanje različnih formalnih programov. Glede na to, da je v naših zaporih vedno več tujcev, ki ne govorijo slovensko, bi bilo potrebno redno izvajati tečaje slovenskega jezika za tujce (katerih cilj je opismenjevanje tujcev za lažje vključevanje v zaporsko okolje v času prestajanja zaporne kazni in kasneje v vsakdanje življenje ter družbo), pa tudi druge aktivnosti, v katere bi se lahko vključevali tujci kljub jezikovni barieri.

V zavodu Dob se srečujejo s prostorsko stisko, zastarelimi učilnicami in kadrovsko podhranjenostjo. Za zagotavljanje kvalitetnega izobraževanja bi bilo potrebno urediti dodatne šolske prostore, obstoječe pa posodobiti.

Opažamo, da je veliko obsojencev digitalno nepismenih. Ker je danes digitalna pismenost ključna veščina in kompetenca za uspešno delovanje posameznika v sodobni družbi, bi bilo potrebno digitalnemu opismenjevanju nameniti posebno pozornost. Potrebno bi bilo urediti računalniško učilnico, kjer bodo imeli obsojenci možnost spoznavanja različnih aplikacij in orodij. Zaželena bi bila računalniška učilnica z dostopom do interneta, saj bi lahko na ta način tudi obsojencem, ki so vključeni v terciarno izobraževanje, omogočili redno spremljanje in opravljanje študijskih obveznosti na daljavo.

V prevzgojnem domu se srečujejo z naslednji izzivi: vključevanje mladoletnikov v interne in zunanje tečaje, odpiranje novih možnosti delovnega usposabljanja v okoliških podjetjih, še dodatne izboljšave na področju varstva pri delu, organiziranje praktičnega pouka v sodelovanju z zunanjimi podjetji ali zavodi, postopna ureditev delavniških prostorov, pridobitev raznolikih naročil izdelkov in polizdelkov na nivoju JGZ Rinka, sistemsko pridobivanje naročil državnih institucij ter samooskrba zavoda.

Obsojenci ZPKZ Dob pri Mirni, Odprti oddelek Slovenska vas na tradicionalni spomladanski čistilni akciji

Direktor ZPKZ Dob pri med pogovoru v sklopu projekta Kino brez ovir (KD Cerknica)

3.3 PEDAGOŠKO DELO IN PROSTOČASNE DEJAVNOSTI

3.3.1 Delo pedagogov

Strokovni delavci – pedagogi pripravijo osebni načrt prestajanja kazni za vsako zaprto osebo ter usmerjajo zaprto osebo v tisto obliko obravnave, ki jo potrebuje. Sodelujejo v strokovnem timu, ki pripravlja mnenja o obravnavi vsake zaprte osebe posebej. Pedagog obsojenca spremlja, po potrebi dopolnjuje njegov osebni načrt, ocenjuje in koordinira obsojenčevo prestajanje kazni ter vodi upravne postopke in pripravlja potrebno dokumentacijo, kot so poročila in mnenja za sodišča ter druge organe, redno vodi zapise o vseh opravljenih razgovorih (uvodni, informativni, razbremenilni, svetovalni), vodi potrebne evidence, z ostalimi strokovnimi delavci pripravlja letno poročilo, vodi osebni spis za obsojence, sodeluje z ostalimi strokovnimi delavci ipd. V letu 2025 so pedagogi izvajali tudi videostike zaprtih s svojci.

Tabela 33: Vrste aktivnosti/skupinske

Število seans	Obsojeniške			Mladoletniške			Skupaj		
	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi
Sestanki malih skupin	798	64	862	1467	301	120	2265	365	2630
Sestanki oddelčnih / domskih skupnosti	108	4	112	9	0	6	117	4	121
Ostale oblike	741	11	752	9	0	9	750	11	761
SKUPAJ	1647	79	1726	1485	301	135	3132	380	3512

Pedagog pri svojem delu uporablja individualne in skupinske metode dela. Razbremenilni razgovori, ki jih opravljajo, lahko prispevajo k ugodnejši klimi v zavodu in se nanašajo predvsem na stiske zaprtih oseb med prestajanjem kazni. V letu 2025 so pedagogi v vseh zavodih in prevzgojnem domu opravili skupno 3.512 skupinskih aktivnosti. Sestanki malih skupin potekajo v vseh zavodih praviloma enkrat tedensko, vsak pedagog vodi skupine okoli 10 obsojencev. Kot tehnike dela se uporabljajo predavanja, vodene diskusije, izpolnjevanje vprašalnikov in delovnih listov, pogovor, interaktivne vaje itd. Sestanki oddelčnih/domskih skupnosti se praviloma odvijajo enkrat mesečno, kjer so poleg pedagogov prisotni še drugi strokovni delavci, vodstvo zavoda ali oddelka ter predstavniki oddelka za varnost. Ostale oblike skupinskega dela, ki ga izvajajo pedagogi, predstavljajo različne skupinske dogodke, ki pa nimajo vedno značaja kontinuiranega dela (sestanki po traktih, trening socialnih veščin, predavanja, recitali, predstavitev, razstave, tečaji, ustvarjalne delavnice, razni športni in kulturni dogodki, delavnice nenasilne komunikacije, peka palačink in pic itd). V prevzgojnem domu potekajo male skupine vsakodnevno, vodi jih pedagog.

Tabela 34: Število aktivnosti/individualne

Število seans	Priporniki			Obsojenci			Nadomestni zapor			Mladoletniki			Skupaj		
	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi
Uvodni razgovori	449	17	466	991	57	1048	140	17	157	84	26	110	1664	117	1781
Informativni razgovori	7161	22	7183	20734	64	20798	586	22	608	5098	1004	6102	33579	1112	34691
Svetovalni razgovori	632	187	819	6953	1746	8699	211	187	398	3644	757	4401	11440	2877	14317
Razbremenilni razgovori	617	1	618	2244	18	2262	46	1	47	126	69	195	3033	89	3122
Krizna intervencija	57	1	58	245	0	245	21	1	22	19	10	29	342	12	354
Kontinuirana obravnava	293	0	293	2183	0	2183	32	0	32	338	30	368	2846	30	2876
Učna pomoč	6	0	6	61	0	61	0	0	0	75	10	85	142	10	152
Ostalo	1499	11	1510	3824	27	3851	216	11	227	49	2	51	5588	51	5639
SKUPAJ	10714	239	10953	37235	1912	39147	1252	239	1491	9433	1908	11341	58634	4298	62932

Individualno obliko obravnave v največji meri predstavljajo različne oblike razgovorov, intervencij in drugih oblik pristopov. Zaprte osebe se lahko na razgovore prijavljajo pisno preko prijavnice, ustno pri pravosodnih policistih ali neposredno pri pedagogu. Individualne oblike obravnave se izvajajo tudi na pobudo pedagoga. Zaradi narave dela pedagogov je težko točno številčno in vsebinsko ovrednotiti vse aktivnosti, kljub temu pa so v tabeli zabeležene tiste aktivnosti, ki so imele pomemben vpliv na nadaljnje usmerjanje pripornika, obsojenca ali mladoletnika.

V letu 2025 so pedagogi skupaj opravili 62.932 zabeleženih aktivnosti. Prevladovali so svetovalni razgovori.

Tabela 35: Število razgovorov s svojci in sodelovanje z zunanjimi inštitucijami

Število	Priporniki			Obsojenci			Nadomestni zapor			Mladoletniki			Skupaj		
	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi
Svojci/ostali	46	0	46	561	35	596	35	0	35	991	158	1149	1633	193	1826
Zunanje inštitucije	259	70	329	2283	80	2363	102	0	102	40	25	65	2684	175	2859
Ostalo	163	0	163	568	45	613	1	0	1	3	0	3	735	45	780
SKUPAJ	468	70	538	3412	160	3572	138	0	138	1034	183	1217	5052	413	5465

Zaradi potreb je največ aktivnosti namenjenih obsojencem in obsojenkam. Sodelovanje s svojci in z drugimi osebami poteka na več načinov, in sicer preko razgovorov v zavodu, preko telefona ali preko pisnih oblik komunikacije. S svojci in z drugimi (če se s tem strinja tudi obsojenec) se razgovori opravljajo v zavodu, npr. pred pričetkom koriščenja ugodnosti, na željo obsojencev, v postopku odločanja o odobritvi dodatnih obiskovalcev itd. Z zunanjimi inštitucijami se sodeluje osebno ob obiskih v zavodih, preko pisne dokumentacije (se posreduje oziroma pridobiva določene informacije, ki se jih nato uporablja pri nadaljnji obravnavi obsojenca), preko telefonskih pogovorov ali preko elektronske pošte. Najpogosteje se sodeluje s centri za socialno delo, z drugimi zavodi za prestajanje kazni zapor, z enotami za probacijo, z enotami zavoda za zaposlovanje, z domovi za starejše občane, z upravnimi enotami, z občinami, s sodišči, z zdravstvenimi inštitucijami, s policijo, z bankami, z nevladnimi organizacijami, s samskimi domovi, z društvi, z delodajalci, z izobraževalnimi inštitucijami, z veleposlaništvu, z zunanjimi delodajalci oz. delovnimi organizacijami, z ambulantami za zdravljenje odvisnosti, z društvi za pomoč odvisnikom in njihovim svojcem itd.

Tabela 36: Priprava zahtevnih besedil

Vrsta dokumenta	Priporniki			Obsojenci			Nadomestni zapor			Mladoletniki			Skupaj		
	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi
Osebni načrt/dopolnitve ON	0	0	0	4352	316	4668	184	5	189	267	19	286	4803	340	5143
Poročila/mnenja	530	24	554	3090	71	3161	21	1	22	38	4	42	3679	100	3779
Odločbe/sklepi	408	0	408	4905	258	5163	96	4	100	30	3	33	5439	265	5704
Ostalo	369	33	402	6409	363	6772	22	0	22	7	10	17	6807	406	7213
SKUPAJ	1307	57	1364	18756	1008	19764	323	10	333	342	36	378	20728	1111	21839

Skupna aktivnost mladoletnikov iz PD Radeče in ZPMZKZ Celje ob kulturnem prazniku

Sklop ustvarjalnih delavnic v ZPKZ Maribor za zaprte, ki še niso razporejeni na delo

Obsojenci ZPKZ Dob pri Mirni med šahovsko simultanko

Posebna kulturna izkušnja – obisk in nastop mednarodnega glasbenega kolektiva Etno Histeria World Orchestra 2025 v ZPMZKZ Celje

Delovno mesto pedagoga je v veliki meri tudi uradniško delovno mesto, zato je njihovo dejansko pedagoško delo podvrženo velikemu številu priprav zahtevnejših besedil. Obsojenca se med prestajanjem kazni spremlja, njegovo prestajanje kazni se obravnava na t. i. spremljevalnih konferencah, na podlagi katerih nastajajo dodatki in spremembe osebnih načrtov obsojencev. V minulem letu je bilo pripravljenih največ osebni načrtov in dodatkov k osebnim načrtom ter odločb in sklepov.

Skupno število pripravljenih dokumentov in zahtevnih besedil kaže, da je pedagoško delo v zaporih zelo obremenjeno z administrativnimi in upravnimi postopki, kar oddaljuje osnovno poslanstvo tega področja in zmanjšuje možnost intenzivnejšega izvajanja neposrednih pedagoških aktivnosti z zaprtimi osebami. Cilj je, da si prizadevamo za spremembe predpisov v smeri zmanjševanja administriranja.

3.3.2 Prostočasne dejavnosti

Prostočasne dejavnosti predstavljajo zelo pomemben del vsakdana obsojencev v času prestajanja kazni zapora, še posebej pri mladoletnikih. Prostočasne dejavnosti omogočajo aktivno preživljanje časa, priložnost za ustvarjanje in pozitivno samopotrjevanje, sproščanje napetosti in zmanjšanje razlikovanj na podlagi kulturnih, etičnih, verskih in socialnih dimenzij življenj mladostnikov, zato jim je bila tudi leta 2025 namenjena velika pozornost.

Obsojenci in mladoletniki so preživljali prosti čas v najrazličnejših organiziranih dejavnostih, ki so jih vodili zavodski delavci. V vseh zavodih in oddelkih so prevladovale športno-rekreativne dejavnosti, pomembno vlogo so imele tudi najrazličnejše ustvarjalne dejavnosti.

Izdelava igračk za ukrajinske otroke v ZPKZ Ig

Ustvarjalna velikonočna delavnica v ZPKZ Maribor

Delavnice na temo valentinovega in pustnega časa v ZPKZ Maribor

3.3.2.1 Organizirane prostočasne dejavnosti v zavodu

V vseh zavodih so potekale raznolike dejavnosti. Obsojenci in mladoletniki so se lahko vključevali v različne športne aktivnosti, ustvarjalne, literarne, kulturne, izobraževalne in kulinarčne delavnice ter razna tekmovanja.

3.3.2.2 Organizirane prostočasne dejavnosti v izven zavoda

Obsojenci so se udeleževali pohodov v naravo in hribe, obiskali razne športne prireditve, sejme, si ogledali likovne delavnice in galerije. Obsojenci ZPKZ Koper so npr. sodelovali tudi pri obiranju oljk, obsojenci ZPKZ Koper, Oddelek Nova Gorica pri pogozdovanju Krasa. V ZPMZKZ Celje so sodelovali pri prostovoljnem delu društva paraplegikov JV Slovenije, obsojenke ZPKZ Ig so sodelovale pri projektu CUDV Draga.

Udeležba ZPKZ Ig na spletnem evropskem prvenstvu v šahu za zaprte osebe

ZPKZ Dob pri Mirni, Odprti oddelek Slovenska vas organiziral pohod po trim stezi na Mirni

Koncert kantavtorja Andreja Vilčnika v ZPKZ Maribor, Odprti oddelek Rogoza

Poletna noč pod zvezdami s predavanjem o življenju med kanadskimi Inuiti

3.3.2.3 Gostovanja zunanjih ustvarjalcev v zavodu

V zavodih so pod mentorstvom zunanjih izvajalcev potekale filmske, glasbene, kulturne in športne delavnice ter predavanja povezana z zdravjem. Med drugim so v Prezgojnim domu Radeče ob svetovnem dnevu pice gostili Sekcijo picopekov Slovenije, potekal je reintegracijski tečaj za Rome, ki ga je izvajalo društvo Izhod. V ZPKZ Dob so gostili Šahovsko zvezo Slovenije in društvo Joga, v ZPKZ Maribor Vokalno skupino Vivere, v ZPMZKZ Celje Glasbeno šolo Celje, v ZPKZ Ig je Tomaž Gorec predstavil svojo knjigo, pri več dejavnostih pa so sodelovali tudi z inštitutom Stopinje.

3.3.2.4 Zavodska knjižnica

V zavodskih knjižnicah je potekala redna izposoja knjig, v nekaterih zavodih pa je bila omogočena tudi izposoja v lokalnih in potujočih knjižnicah. Zavodske knjižnice so obogatile svoje zbirke s knjigami, ki so jim jih podarile lokalne knjižnice, izobraževalne ustanove in posamezniki. Za izposajo in vračanje knjig so skrbeli zaposleni in zaprte osebe. V zavodu Ig so bile najbolj izposojane knjige o osebni rasti, v ostalih zavodih pa predvsem romani, zgodovinske knjige in zakonodaja.

Izdelava zeliščnega vrta oz. zeliščarstvo v ZPKZ Ig

Doživljajski dnevi izven zavodskih zidov za mladoletnike v PD Radeče

3.3.2.5 Zavodski časopis

Namen časopisov je predstaviti aktivnosti in življenje v posameznem zavodu kot ga vidijo in doživljajo zaprti. V PD Radeče so izdali časopis Grajske novice, v ZPKZ Ljubljana časopis Povšetko, v ZPMZKZ Celje pa časopis Novičnik iz Piskra.

3.3.2.6 Omejitve

Zavodi se srečujejo še s težavami glede zagotavljanja materiala za tovrstne aktivnosti ter pomanjkanjem osnovnih pripomočkov, pa tudi s kadrovskimi težavami, s prostorsko stisko in dejstvom, da ni na voljo dovolj primernih prostorov.

3.3.2.7 Uspehi

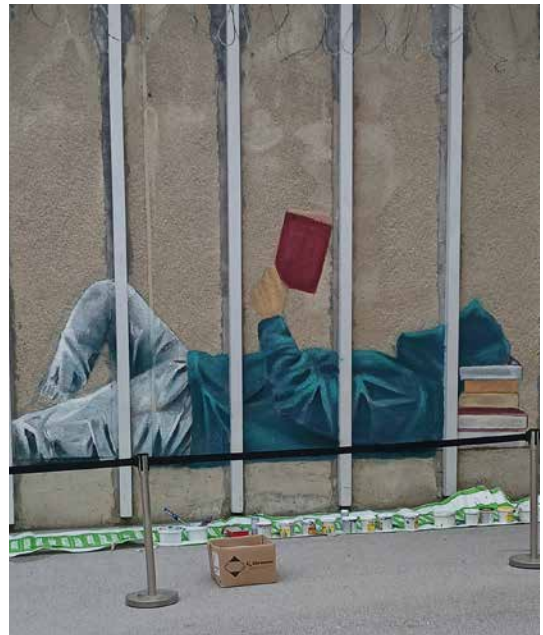
V letu 2025 je bilo izvedenih kar nekaj dogodkov, pri čemer je pohvalna zagnanost zaposlenih in ustvarjalnost zaprtih oseb. Organiziranih je bilo kar nekaj novosti, ki so pri zaprtih razvijale krepitev vrednot in medsebojno sodelovanje.

3.3.2.8 Izzivi in predlogi za izboljšanje

V prihodnje se bo zasledovalo cilj čim več sodelovanja z zunanjimi ustanovami in v povezavi s tem vključevanja v projekte, razvijanja kulturne dejavnosti, slikarskih tečajev, srečanj s pesniki, pisatelji, popotniki, igralci itd., različnih športnih dogodkov, ustanoviti glasbeno skupino, filmski krožek, organizirati koncerte in drugo. Potrebno bi bilo izobraževanje zaposlenih na področju pristočasnih aktivnosti in na področju specialnih oblik dela. S strani zaposlenih je bila izražena potreba, da se v vseh zavodih zaposli ustrezno usposobljenega delavca, ki bi se ukvarjal izključno z organiziranjem in izvajanjem pristočasnih dejavnosti. Nekateri zavodi opozarjajo na ureditev zunanjih površin za športne dejavnosti. Poudarjajo, da je nujno potrebno povezovanje zavodov, izmenjava idej, metod dela in skupna strategija zavodov. Opozarjajo še, da bi bilo nujno potrebno urediti možnost prodaje izdelkov, ki nastanejo v okviru pristočasnih dejavnosti.

3.4 PSIHOLOŠKA DEJAVNOST

Delo psihologov v zavodih je bilo vsebinsko raznoliko in prilagojeno obravnavani populaciji. Vsi zavodski psihologi so s sprejetimi zaprtimi osebami opravljali uvodne razgovore. Ponekod so jih opravili z vsemi, večinoma pa so se usmerjali na vedenjsko zahtevnejšo populacijo. Na uvodnih razgovorih so zaprte osebe seznanjali z zavodskim življenjem. Predstavili so jim psihološke storitve in druge oblike zavodskih dejavnosti ter jih usmerjali in spodbujali k funkcionalnemu vedenju. Zaznavali so morebitno osebnostno problematiko, kot so prilagoditvene težave, odvisnost, samomorilno ogroženost in psihične težave ter izpeljali potrebne ukrepe za obravnavo in rešitev problematike. Uvodna diagnostika je bila bolj poglobljena v zavodih z manjšim prilivom zaprtih oseb. Psihodiagnostične ugotovitve so bile v pomoč pri izdelavi okvirnih individualnih programov dela z obsojenci. V nadaljnjem svetovalno-terapevtskem delu z zaprtimi osebami so psihologi te ugotovitve dopolnjevali v smislu procesne diagnostike.

Poslikava v ZPMZKZ Celje

Tabela 37: Število seans

Vrsta obravnave	Priporniki			Obsojenci			Nadomestni zapor			Mladoletniki			Skupaj		
	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi
Uvodni razgovori	315	24	339	561	18	579	15	0	15	4	2	6	895	44	939
Informativni razgovori	1571	1	1572	554	8	562	21	0	21	16	0	16	2162	9	2171
Razbremenilni razgovori	597	62	659	531	134	665	4	0	4	20	7	27	1152	203	1355
Krizna intervencija	54	2	43	91	0	91	0	0	0	0	0	0	132	2	134
Kontinuirana obravnava	250	22	272	1505	180	1685	0	0	0	0	0	0	1755	202	1957
SKUPAJ	2774	111	2885	3242	340	3582	40	0	40	40	9	49	6096	460	6556

V letu 2025 so psihologi opravili 939 uvodnih razgovorov, od tega 339 (36,10 %) s priporniki, 579 (61,66 %) z obsojenci, 6 (0,64 %) z mladoletniki ter s 15 (1,6 %) osebami, ki jim je bila izrečena kazen nadomestnega zapora. Število vseh opravljenih uvodnih razgovorov je za 215 razgovorov ali 18,63 % manjše od lanskega.

Psihologi so skupaj opravili 6556 seans, kar je 6,24 % manj kot v letu 2024. V 134 primerih je šlo za krizne intervencije, ki se izvajajo ob akutnih osebnih stiskah, kot so samomorilne težnje in samopoškodbe, depresivna stanja in akutne čustvene napetosti. V 1355 primerih je bil opravljen razbremenilni razgovor.

180 zaprtih oseb je bilo kontinuirano obravnavanih. Z njimi je bilo opravljenih 1957 razgovorov, kar je za 0,46 % seans manj kot v letu poprej. Na število seans poleg posameznikove psihološke problematike vpliva tudi časovni dejavnik (koliko časa je zaprta oseba v določeni ustanovi). Najdaljše kontinuirane obravnave potekajo v zavodu Dob, kjer obsojenci prestajajo najdaljše kazni.

Poleg obravnav, povezanih s psihološko problematiko zaprtih oseb, so psihologi opravili tudi 2171 informativnih razgovorov, kar je za 3,04 % manj kot v letu poprej.

Tabela 38: Število obravnavanih oseb

Število oseb	Priporniki			Obsojenci			Nadomestni zapor			Mladoletniki			Skupaj		
	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi
Obravnave	32	1	33	125	22	147	0	0	0	0	0	0	157	23	180
Intervence	39	2	41	24	0	24	0	0	0	0	0	0	63	2	65
Razgovori	752	28	780	600	59	659	40	0	40	6	2	8	1398	89	1487
SKUPAJ	823	31	854	749	81	830	40	0	40	6	2	8	1618	114	1732

V različne oblike psihološke obravnave je bilo vključenih 1732 zaprtih oseb. Od tega je imelo 854 oseb status pripornika (49,31 %), 830 je bilo obsojencev (47,92 %), 40 (2,31 %) oseb z izrečeno kaznijo nadomestnega zopora in 8 mladoletnikov (0,46 %). Kontinuirano je bilo obravnavanih 180 oseb, med njimi 33 pripornikov in 147 obsojencev. Praviloma so bile obravnave pripornikov krajše, vendar mnoge med njimi strokovno nič manj zahtevne, še zlasti ob kriznih posredovanjih. Tovrstne pomoči je bilo deležnih 65 oseb.

Vrsto in vsebino obravnav so določale tako posameznikova problematika, motivacija in sposobnost za spremembo, kot tudi strokovna izhodišča posameznih psihologov. Ta so pokrivala različna področja – od učenja spretnosti komuniciranja in socialnih veščin do razvojno-analitičnega, integrativnega in kognitivno-vedenjskega pristopa.

Psihologi so se v letu 2025 vključevali tudi v obravnave oseb s težavami zaradi zlorabe drog in alkohola in obravnave oseb s kaznivimi dejanji z elementi nasilja ter v kadrovske selekcije.

Izvedeni so bili štiri aktivni psihologov. Supervizije psihologov so se v letu 2025 odvijale v celotnem obsegu, izvedenih je bilo osem supervizij.

Kadrovska zasedenost s psihologi se je v letu 2025 izboljšala, vendar na nekaterih lokacijah še vedno niso uspeli zagotoviti ustreznih zaposlitev. V Prevezgojnem domu Radeče od sredine leta 2021 nimajo zaposlenega psihologa. Kljub rednemu ponavljanju razpisov jim delovnega mesta doslej ni uspelo zapolniti. Psihološko dejavnost zato zagotavlja zunanja sodelavka – psihologinja iz Zdravstvenega doma Radeče. Z njenim delom so zaposleni zelo zadovoljni, saj jo prepoznajo kot pomembno in nepogrešljivo članico strokovnega tima. Tudi v zavodu Dob razpise za dodatnega psihologa večkrat ponavljajo, vendar za zdaj še niso uspeli pridobiti novega sodelavca, ki bi okrepil obstoječo strokovno ekipo. Pozitivni premiki pa so se zgodili v drugi polovici leta 2025, ko se je v zavodu Ljubljana za nedoločen čas zaposlila psihologinja, tako da tam ponovno delujeta dva psihologa. Poleg tega smo v zaporskem sistemu na lokacijah Koper in Celje zaposlili tudi pripravnicu psihologinji, kar predstavlja pomembno okrepitev strokovnega kadra in zadovoljstvo članov aktiva psihologov.

Glavna problematika psihološkega dela v vseh zavodih ostaja delo z zaprtimi osebami – tujci, kjer je strokovno delo pogosto oteženo ali celo onemogočeno zaradi jezikovnih ovir ter omejenih možnosti za učinkovito komunikacijo. V preteklem obdobju so se zavodi soočali s prezasedenostjo, kar je vplivalo tudi na obremenjenost strokovnih delavcev. Trenutno prezasedenost ni več izrazita, saj se je število zaprtih oseb zmanjšalo. Kljub temu pa bi bilo na nekaterih lokacijah smiselno razmisliti o dodatni okrepitvi psihološke službe. Zaposlitev še enega psihologa bi omogočila bolj enakomerno porazdelitev zahtevnejših primerov in kompleksnejših situacij ter dodatno strokovno podporo znotraj timov. Poleg navedenega se psihologi na posameznih lokacijah še vedno soočajo z izzivi, povezanimi s kadrovske podhranjenostjo drugih strokovnih profilov ter z neustreznimi prostorskimi pogoji za izvajanje individualnih razgovorov. Zagotavljanje primernih prostorov za zaupno in nemoteno delo ostaja pomemben vidik kakovostne psihološke obravnave.

3.5 SOCIALNO DELO IN POMOČ OBSOJENCEM ZA SOCIALNO VKLJUČEVANJE PO ODPUSTU

Tabela 39: Število individualnih razgovorov socialnega delavca

Število seans	Priporniki			Obsojenci			Nadomestni zapor			Mladoletniki			Skupaj		
	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi	M	Ž	Vsi
Uvodni razgovori	270	1	271	1111	40	1151	137	2	139	15	5	20	1533	48	1581
Informativni razgovori	950	39	989	6369	80	6449	320	7	327	20	0	20	7659	126	7785
Svetovalni razgovor	316	0	316	2621	5	2626	182	0	182	39	0	39	3158	5	3163
Razbremenilni razgovori	102	2	104	1192	7	1199	63	1	64	21	0	21	1378	10	1388
Krizna intervencija	42	0	42	178	0	178	9	0	9	0	0	0	229	0	229
Kontinuirana obravnava	20	0	20	785	1	786	8	0	8	10	0	10	823	1	824
Učna pomoč	6	0	6	3	0	3	0	0	0	0	0	0	9	0	9
Ostalo	134	37	171	524	73	597	81	4	85	0	2	2	739	116	855
SKUPAJ	1840	79	1919	12783	206	12989	800	14	814	105	7	112	15528	306	15834

3.5.1 Socialno delo s priporniki

Pomoči socialnih delavcev je bilo deležnih 689 pripornikov. Socialno delo v priporu je v letu 2025 obsegalo predvsem urejanje denarne socialne pomoči, bivalne in zdravstvene problematike, pravic iz javnih sredstev, oblačil in obutve, pravne pomoči ter vzdrževanje stikov z družino, s CSD in z drugimi institucijami. Pogoste so bile osebne in družinske stiske, krizne situacije, urejanje dokumentov, obravnave na sodišču, delo z otroki ter organizacija stikov in razgovorov prek Teams/Zoom. Narašča število vlog za materialno pomoč, higienski minimum in oblačila, zlasti pri tujcih, pri katerih so izrazite tudi jezikovne ovire. Socialni delavci so zagotavljali uvodne razgovore, pomoč pri pisanju vlog in prošenj, reševali težave z bivanjem in zavarovanjem, sodelovali s CSD-ji, odvetniki, veleposlaništvi ter skrbeli za obveščanje po sodnih sklepih. Zaradi pomanjkanja oblačil je bilo potrebno dodatno sodelovanje z Rdečim križem, pri delu v priporu pa so bile izpostavljene tudi specifične potrebe pripornic (rejništvo, nosečnost, družinski odnosi).

Za 169 pripornikov je bilo vzpostavljeno sodelovanje s centrom za socialno delo.

Glavne težave socialnega dela v priporu so bile povezane predvsem s tujimi priporniki iz tretjih držav, pri katerih je bila komunikacija zaradi nepoznavanja svetovnih jezikov močno otežena. Izstopale so tudi izredno velike potrebe po oblačilih in obutvi, ki jih kljub sodelovanju s humanitarnimi organizacijami ni bilo vedno mogoče zagotoviti. Poleg tega so se pojavljale družinske in dokumentacijske težave, ki jih zaradi pristojnosti ni bilo mogoče reševati v Sloveniji, pa tudi izrazite kulturne razlike, zlasti pri pojmovanju spola in družinskih odnosov, kar je dodatno zapletalo delo socialne službe.

Zaradi pripora je zaposlitev izgubilo 111 pripornikov.

3.5.2 Socialno delo z obsojenci, mladoletniki in osebami v nadomestnem zaporu

3.5.2.1 Sprejemna faza

V sprejemni fazi je bila pri 249 osebah ugotovljena kompleksnejša socialna problematika. Pomoč socialnega delavca v zavodu je odklonilo 7 oseb. Niso navedli razloga oz. niso želeli pomoči. Zavodi so zaprosili za podatke iz uradnih evidenc centra za socialno delo za 537 na novo sprejetih oseb. Prejeli so 366 odgovorov.

Tabela 40: Število mladoletnih otrok pri novo sprejetih obsojencih

Število vseh novo sprejetih obsojencev	Število obsojencev, ki ima mladoletne otroke	Število mladoletnih otrok
955	622	1226

3.5.2.2 Sodelovanje z zunanjimi izvajalci socialnega varstva in drugimi ustanovami, društvi, nevladnimi organizacijami

Sodelovanje z zunanjimi institucijami je bilo v letu 2025 večinoma učinkovito in je potekalo pretežno telefonsko ali elektronsko, občasno tudi osebno. Zavodi so dobro sodelovali s centri za socialno delo, z upravnimi enotami, zdravstvenimi in izobraževalnimi ustanovami, nevladnimi organizacijami, s policijo, z notarji, bankami, domovi za starejše ter diplomatskimi predstavništvi. Posebej dobre so bile povezave z organizacijami, ki izvajajo specializirane programe za obsojence ter z Društvom za nenasilno komunikacijo. Med uspešne primere sodelovanja sodi ureditev skrbništva in financiranja namestitve za obsojenca, ki sta potrebovala stalno nego. Pred odpustom se je sodelovanje s CSD in z Zavodom za zaposlovanje še okrepilo, saj se obsojenci pripravljajo na vrnitev v skupnost, nekateri zavodi pa omogočajo tudi izhode za urejanje dokumentov in nastanitve.

Kljub uspehom so se pojavljale pomembne težave: pomanjkanje poglobljenih poročil CSD in njihove omejene prisotnosti pri občutljivih družinskih postopkih, zavračanje sprejema hudo bolnih obsojencev v domove za starejše ter težave z odpiranjem osnovnih bančnih računov. Izpostavljene so bile tudi omejene zmogljivosti socialnovarstvenih programov (npr. Kralji ulice sprejemajo le svoje uporabnike), pomanjkanje uporabnih rabljenih oblačil ter zapleti pri izvedbi socialnih transferjev ob odpustu. Dodatno delo otežuje tudi nezadostna kadrovska zasedba. Zavodi pogrešajo boljšo odzivnost institucij, hitrejša postopka, razširitev mreže nastanitvenih programov po odpustu ter okrepljeno sodelovanje z domovi za starejše in organizacijami, ki delajo s tujci.

Delovno srečanje URSIKS s Skupnostjo centrov za socialno delo

Zavode so strokovni delavci CSD obiskali 201-krat. Zavode so druge institucije obiskale 556-krat. Med njimi so bila društva, probacijske enote, izobraževalne ustanove, Zavod RS za zaposlovanje, knjižnice, upravne enote, predstavniki verskih skupnosti, Foto Belveder in Upravna enota Koper. Redno prihajajo tudi organizacije, kot so Društvo Kralji ulice, zavetišča za brezdomce, reintegracijski centri ter programi za odvisnosti, npr. Narcotics Anonymous. Zavodi si želijo še več sodelovanja z domovi za starejše in širitev mreže služb, ki nudijo nastanitveno in socialno podporo po odpustu.

3.5.2.3 Osrednje vsebine socialnega dela v času prestajanja kazni

Pomoč ali urejanje z družino je potrebovalo 310 oseb. Pomoč ali urejanje na materialnem področju je potrebovalo 789 oseb. Posredovanih je bilo 92 predlogov za sklic multidisciplinarnega tima.

Sodelovanje s centri za socialno delo se je v letu 2025 izkazovalo kot dobro, je pa bilo občasno zaznano oteženo sodelovanje zaradi visoke fluktuacije kadra. Pri obsojencih se je videlo, da se sodelovanje običajno začne že v sprejemni fazi, ko se izmenjujejo podatki o družinskih in socialnih razmerah, v primerih kompleksnejše problematike pa se je oblikovalo skupno delo v strokovnih in multidisciplinarnih timih, zlasti pri primerih nasilja v družini. Na delovnem srečanju, ki sta ga izvedla GU in Skupnost CSD, se je obravnavalo izzive glede pristojnosti, zagotavljanja podatkov za MDT ter potrebo po enotnih usmeritvah, pri čemer je bil sprejet dogovor, da bodo redna srečanja postala stalna praksa.

Delež terenskega dela:

- obiski na domu: 16,
- obiski na CSD: 79,
- obiski na Zavodu RS za zaposlovanje: 2,
- Obiski v drugih ustanovah: 89 – med obiskane ustanove spadajo zavodi za zdravstveno zavarovanje, upravne enote, banke, probacijske enote, društva, materinski domovi, vzgojni zavodi, Rdeči križ, Karitas, ZPIZ, zavetišča, samski domovi, zdravstvene institucije, pošte, notarji, CUDV, Petrol, občine ter izvajanje nadzora na delovnem mestu.

Obisk pasjih mladičkov pasme borderski ovčar (angl. Border Collie) in njihov vzrediteljev v ZPKZ Ig.

3.5.2.4 Obdobje pred odpustom

Pred odpustom je zaradi načrtovanja programa potrebnih ukrepov pomoči obsojencu po prestani kazni potekalo 149 strokovnih timov. Zaradi pogojnega odpusta z varstvenim nadzorstvom je z UPRO potekalo 54 strokovnih koordinacij.

Predlagane naloge po številu:

- 15 brez navodil,
- 4 zaradi obravnave alkohola,
- 3 zaradi obravnave prepovednih drog,
- 3 zaradi obravnave nasilja,
- 12 obiskov psihološke ali druge posvetovalnice,
- 21 drugo (zaposlitev).

Šest mesecev pred odpustom se je v evidenco brezposelnih na ZRSZ prijavilo 75 oseb. Šest mesecev pred odpustom se je uspelo zaposliti 0 obsojencev.

3.5.2.5 Zaposlitev

Zaradi nastopa kazni je zaposlitev izgubilo 235 oseb.

Pri pravnih ali fizičnih osebah zunaj zavoda je bilo zaposlenih 18 oseb.

Tabela 41: Delež urejene oziroma neurejene zaposlitve ob odpustu obsojencev

Urejena zaposlitev			Neurejena zaposlitev			Skupaj
M	Ž	ML	M	Ž	ML	
353	8		1338	71	7	1777

Tabela 42: Razlogi za neurejeno zaposlitev ob odpustu

Razlogi	M	Ž	ML
Zaposlitve ni bilo možno zagotoviti – prijava na ZRSZ	537		2
Zaposlitve ni bilo možno zagotoviti – brez prijave na ZRSZ	211	33	
Tujci	472	37	
Zdravstveni razlogi	32		
Vključeni v postopek ugotavljanja delazmožnosti	12		
Odklonitev pomoči	8		
Vključeni v redno izobraževanje	7		1
Upokojenci	28	1	
Drugo	31		4
SKUPAJ	1338	71	7

3.5.2.6 Nastanitev

Število obsojencev in mladoletnikov, ki je imelo ob odpustu s prestajanja kazni zapora urejeno nastanitev: 1777

Tabela 43: Nastanitev obsojencev ob odpustu

Nastanitev	M	Ž	ML
V lastnem domu (kjer je živel/a prej)	897	32	2
Pri sorodnikih (na novo)	235	10	1
V podnajemniški sobi	106		1
V samskem domu	11		
Zavetišče za brezdomce	35		
V dodeljeni sobi ali stanovanju	29		
V prehodnem domu za tujce	360		
V domu za starejše občane	2		
Neurejena nastanitev	0		
Druško	16	37	3
SKUPAJ	1691	79	7

Zaradi prestajanja kazni je nastanitev izgubilo 132 oseb. Pri urejanju nove nastanitve je pomoč potrebovalo 75 oseb. Pomoč pri urejanju nastanitve ni odklonila nobena oseba.

Največja težava pri nameščanju obsojencev po odpustu je pomanjkanje dostopnih namestitev. Zavetišča in samski domovi so pogosto polni, najemodajalci pa so do nekdanjih zapornikov nezaupljivi, zato mnogi brez pomoči sorodnikov ne morejo poravnati akontacije najemnine. Večina obsojencev se tako vrne v svoj dom ali k sorodnikom, saj številne občine nimajo začasnih bivalnih enot, prednost pa namenjajo drugim ranljivim skupinam. V praksi CSD obsojencem večinoma posreduje le seznam možnih namestitev, konkretno delo pa nato v celoti prevzame socialni delavec v zavodu, ki sam ureja komunikacijo in poskuse namestitve. Nameščanje v zavetišča je dodatno oteženo, ker ta pogosto zahtevajo podatke (npr. o abstinenca), ki jih zavodi ne smejo posredovati, kar vodi v zavrnitve. Tako se ključni del reševanja nastanitvene problematike pogosto prenese na zavod, namesto da bi ga v večji meri prevzeli CSD-ji.

3.5.2.7 Materialno stanje

Pomoč pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ob odpustu je bila nudena 456 osebam.

Pomoč v obleki, obutvi, perilu je bila s strani zavoda dodeljena 773 osebam. Pomoč v obliki brezplačne vozovnice do kraja bivanja je bila dodeljena 166 osebam.

3.5.3 Prostovoljstvo

V letu 2025 prostovoljstvo ni potekalo.

Udeležba ZPMZKZ Celje na tradicionalni spomladanski čistilni akciji pod okriljem Mestne občine Celje in v organizaciji družbe Simbio.

3.5.4 Osnovni problemi socialnega dela v zavodu in nove oblike dela

V letu 2025 so zavodi obravnavali večje število obsojencev s kompleksno socialno problematiko, povezano z nasiljem v družini, neurejenimi odnosi, odvisnostmi, stanovanjsko stisko ter težavami v duševnem zdravju. Izstopal je tudi večji delež tujcev, kar je povečalo jezikovne in komunikacijske ovire. Primeri so bili zahtevnejši, hkrati pa se je zaradi administrativnih obremenitev (tiskanje, priprava materiala, izpolnjevanje in razlaga obrazcev, nadomeščanje kadra) bistveno zmanjševal čas za neposredno socialno delo. Največje težave so se nanašale na urejanje osebnih dokumentov, zagotavljanje oblačil, pomoč pri prejemu materialne podpore ter iskanje ustreznih namestitev ob odpustu. Namestitvena problematika je postala eden ključnih izzivov: zavetišča so bila polna, najemodajalci nezaupljivi, akontacije najemnin nedosegljive, občine pa brez prehodnih bivalnih enot. CSD-ji so pogosto nudili le sezname možnih namestitev, zato je večino postopkov dejansko izvedel socialni delavec v zavodu. Delo je dodatno otežila kadrovska stiska pravosodne policije, zaradi katere spremstva (dokumenti, banka, stiki) pogosto niso bila izvedljiva. Socialni delavci so sestanke s CSD in stike svojcev izvajali sami, prek aplikacij Teams ali Zoom. Kljub temu so se redno izvajale postpenalne in motivacijske delavnice ter vključevanje obsojencev v delo pri zunanjih delodajalcih.

Nošometni turnir med ZPKZ Dob pri Mirni, ZPMZKZ Celje in gostitelji PD Radeče

3.6 ZDRAVSTVENA OSKRBA

3.6.1 Zdravstveni pregledi v zavodski ambulanti

V letu 2025 so bile najpogostejše težave v zavodskih ambulantah povezane s kadrovskim primanjkljajem, izpadi splošne ambulante ter posledičnim prelaganjem prvih pregledov na urgentne službe, ki so že same preobremenjene. Izstopal je tudi velik delež tujcev, kar je povzročalo izrazite jezikovne ovire in oteženo razumevanje zdravstvenih težav. Psihiatrična obravnava je bila zaradi pomanjkanja kadra preobremenjena, ob tem pa so se povečali tudi poskusi izsiljevanja za zdravila in manipuliranja z zdravstvenimi stanji. Dodatno so delo ovirala neurejena zdravstvena zavarovanja ter pomanjkanje spremstev na zunanje preglede zaradi kadrovske stiske v pravosodni policiji.

3.6.2 Specialistični pregledi zaprtih oseb zunaj zavodov

Tabela 44: Število specialističnih pregledov izven zavoda

	M	Ž	Vsi
Priporniki	1433	69	1502
Obsojenci	2762	157	2913
Mladoletniki	151	37	188
Nadomestni zapor	11	0	11

Najbolj pereča težava je pomanjkanje pravosodnih policistov, zaradi česar pogosto odpadajo spremstva na nujne in specialistične preglede, včasih celo na dan pregleda. To povzroča zamude, ponavljajoče naročanje in nezadovoljstvo zunanjih ambulant. Dodatne težave so neurejena zdravstvena zavarovanja, manjkajoče kartice in posledično otežen dostop do e-receptov, pa tudi nepravilno pošiljanje terminov neposredno zaprtim osebam.

3.6.3 Bolnišnično zdravljenje zaprtih oseb z varovanjem in brez varovanja

Tabela 45: Pregled bolnišničnih zdravljenj glede na vrsto bolnišnice

	Splošne bolnišnice						Poškodbene bolnišnice					
	Priporniki		Obsojenci		Mladoletniki		Priporniki		Obsojenci		Mladoletniki	
Varovanje	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
M	15	21	22	30	1	0	1	0	2	2	0	0
Ž	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0
SKUPAJ	15	21	22	31	1	0	1	0	2	3	1	0

	Interne bolnišnice						Ginekološke bolnišnice					
	Priporniki		Obsojenci		Mladoletniki		Priporniki		Obsojenci		Mladoletniki	
Varovanje	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
M	10	0	3	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Ž	0	0	1	1	0	0	1	1	0	3	0	0
SKUPAJ	10	0	4	11	0	0	1	0	0	3	0	0

	Psihiatrične bolnišnice						Enota za forenzično psihiatrijo UKC MB					
	Priporniki		Obsojenci		Mladoletniki		Priporniki		Obsojenci		Mladoletniki	
Varovanje	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
M	0	0	3	2	0	0	30	0	8	32	2	0
Ž	0	0	0	0	0	0	0	4	0	8	3	0
SKUPAJ	0	0	3	2	0	0	30	4	8	40	5	0

Ob povečanem številu zaprtih oseb in kadrovskem manku je bolnišnično zdravljenje z varovanjem v enoposteljnih sobah težko zagotavljati.

Tabela 46: Skupno število bolnišničnih zdravljenj

Varovanje	Priporniki		Obsojenci		Mladolletniki	
	DA	NE	DA	NE	DA	NE
M	26	51	30	116	1	2
Ž	1	5	1	14	1	3
SKUPAJ	27	56	31	130	2	5

3.6.4 Sodelovanje z Enoto za forenzično psihiatrijo UKC Maribor

Obnavanje zaprtih oseb z duševnimi motnjami, ki potrebujejo bolnišnično oskrbo, od leta 2012 poteka v okviru Univerzitetnega kliničnega centra Maribor, na Enoti za forenzično psihiatrijo. Zdravstveni del oskrbe, vključno z zdravniškim osebjem, zagotavlja enota, varovanje pa Uprava RS za izvrševanje kazenskih sankcij.

Enota za forenzično psihiatrijo razpolaga z 48 posteljami, ki so locirane na treh oddelkih, kjer so nameščeni tako pacienti z izrečenim ukrepom obveznega psihiatričnega zdravljenja in varovanja kot tudi osebe, ki prestajajo kazen zapora ali imajo odrejen pripor ter je za njih potrebno bolnišnično zdravljenje.

V letu 2025 je bilo na Enoti za forenzično psihiatrijo nameščenih 63 zaprtih oseb, ki so prestajale kazen zapora ali so imele odrejen pripor (od tega 24 obsojencev, med katerimi so bile 3 ženske; 3 mladoletniki, med katerimi sta bili 2 ženski; 36 pripornikov, med katerimi so bile 3 ženske ter 1 sodno pridržan). Sodelovanje z Enoto za forenzično psihiatrijo UKC Maribor poteka zelo dobro.

3.6.5 Substitucijska terapija

Substitucijsko terapijo izvajamo v ambulantah za odvisnosti od prepovedanih drog, ki so organizirane v zavodih, v okviru pristojnega regionalnega zdravstvenega doma. V sodelovanju s koordinacijo centrov za zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog so bila izdelana Strokovna navodila za obravnavo zaprtih oseb, odvisnih od prepovedanih drog, ki določajo enotno doktrino zdravljenja z nadomestnimi zdravili v vseh zavodih.

Med 1131 zaprtimi osebami, ki so bile odvisne ali so imele težave zaradi uživanja drog, je 552 oseb (48,8 %) prejelo substitucijsko terapijo.

Od vseh na novo sprejetih oseb s težavami zaradi uživanja drog jih je 215 (30,1 %) imelo že predpisano substitucijsko terapijo ob sprejemu, medtem ko se je 97 oseb (13,6 %) v program zdravljenja vključilo na novo.

Tabela 47: Število zaprtih oseb na substitucijski terapiji po kategorijah v letih 2016 – 2025

Kategorija	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Priporniki	142	186	196	216	193	193	203	200	322	222
Obsojenci	441	367	409	462	376	426	396	449	408	330
SKUPAJ	583	553	605	678	569	619	599	649	730	552

3.6.6 Izvajanje imunokemijskih urinskih testov

V okviru nadzora nad uporabo nedovoljenih psihoaktivnih snovi se redno izvajajo urinska testiranja. V primerih, ko oseba odkloni oddajo vzorca, se takšna odklonitev obravnava kot pozitiven rezultat, čeprav sam test ni bil izveden.

Imunokemijsko urinsko testiranje je bilo izvedeno predvsem pri zaprtih osebah, vključenih v program obravnave oseb s težavami zaradi uživanja drog, ki so z izvajalci programa pisno sklenile dogovor o spremljanju

abstinence. Z urinskimi testi so bile preverjane tudi vse osebe, vključene v substitucijsko terapijo, ter druge osebe, pri katerih je obstajal sum uporabe nedovoljenih psihoaktivnih snovi. Testiranja so najpogosteje zajemala preverjanje prisotnosti opiatov, kokaina, kanabisa, metadona, buprenorfina, MDMA, amfetaminov, benzodiazepinov, zolpidema in sintetičnih kanabinoidov.

Tabela 48: Pregled urinskih testiranj

Pregled urinskih testiranj v letu 2025	Število
Opravljena testiranja skupaj	1586
- od tega pozitivnih rezultatov	185
- od tega negativnih rezultatov	1401
Odklonitve oddaje urina	211
Skupno število postopkov testiranj	1797

V letu 2025 je bilo tako izvedenih skupno 1.797 postopkov testiranja, pri čemer je bilo uspešno izvedenih 1.586 urinskih testov, 211 postopkov pa je bilo zaključenih kot odklonitev oddaje vzorca.

3.6.7 Število ležalnih dni v zavodskih bolniških sobah in v bolnišnicah

Tabela 49: Število ležalnih dni v zavodih in bolnišnicah

	V ZAVODIH				V BOLNIŠNICAH			
	P	O	NZ	ML	P	O	NZ	ML
Moški	266	1026	0	17	743	1392	23	0
Ženske	0	0	0	4	81	59	0	1
SKUPAJ	266	1026	0	21	826	1452	23	1

3.6.8 Samopoškodbe in poskusi samomorov

V letu 2025 beležimo 7 poskusov samomorov in sto deset samopoškodb. Skupaj torej 117 dogodkov, kar je v primerjavi z letom 2024, ko smo takih dogodkov zaznali 83, porast za 34 primerov.

65-krat (55,56 %) so se samopoškodovali obsojenci, 34-krat (29,06 %) priporniki in 17-krat (14,53 %) mladoletniki v PD Radeče. Enkrat (0,85 %) se je samopoškodovala oseba z izrečenim ukrepom obveznega psihiatričnega zdravljenja.

Največ dogodkov so zabeležili na Igu (52), pri čemer sta si 49 samopoškodb prizadejali dve osebi (ena 13 in druga 36, od tega so bili trije poskusi samomora). Sledijo Radeče s petnajstimi samopoškodbami in dvema poskusoma samomora, Dob s šestnajstimi samopoškodbami, Celje z osmimi samopoškodbami, Maribor in Ljubljana s sedmimi samopoškodbami, od tega Ljubljana en poskus samomora, Novo mesto s štirimi samopoškodbami in enim poskusom samomora, forenzični oddelek s tremi samopoškodbami in Koper z dvema samopoškodbama. Brez samopoškodbe so bile v letu 2025 lokacije: Nova Gorica, Murska Sobota, Odprti oddelek Ig, Odprti oddelek Rogoza, Odprti oddelek Slovenska vas in Odprti oddelek Puščava.

Največkrat, 37-krat, se je samopoškodovala pripornica/obsojenka na Igu (od tega enkrat na forenzičnem oddelku), sledi pripornica na Igu s trinajstimi samopoškodbami, v Prevezgojnem domu Radeče mladostnik s šestimi samopoškodbami in mladostnica s štirimi samopoškodbami. Nekaj oseb se je samopoškodovalo dvakrat, velika večina pa enkrat.

Poskuse samomora in samopoškodbe smo zabeležili pri petdesetih različnih osebah, kar je pet oseb manj kot v letu 2024. Tuji državljani, s katerimi je bila komunikacija zaradi jezikovnih ovir zelo otežena, so storili en poskus samomora in šestnajst samopoškodb. Skupaj sedemnajst dogodkov oziroma 14,53 %.

Daleč najpogostejša metoda samopoškodovalnega vedenja, 90 primerov, je tudi v letu 2025 rezanje, od tega en primer opredeljen kot poskus samomora. Sledi udarjanje ob stvari – enajst primerov. Ostali načini so praskanje kože, udarci ob predmete in kombinacija samopoškodovalnih vedenj (npr. rezanje, puljenje, udarjanje). Ena oseba je poskušala samomor storiti z dušenjem ob treh različnih priložnostih, en pripornik je skušal storiti samomor z zaužitjem tablet, en pripornik z obežanjem in en mladoletnik z zaužitjem britvic.

Vse osebe so bile ustrezno oskrbljene s strani delavcev zavodov ali zunanjega medicinskega osebja.

Po navedbah zaprtih oseb so razlogi avtoagresivnega vedenja zlasti občutki obupa, nemoči, osamljenosti in brezizhodnosti zaradi odvzema svobode, poslabšanje odnosov s svojci in medsebojni konflikti z ostalimi zaprtimi osebami. Vzrok za občutke nemoči in obupa zaprte osebe pogosto vidijo v odločitvah sodišč in zaporov.

V skladu s strategijo preprečevanja samomorov, ki smo jo vzpostavili v letu 2003, so v zavodih ocenili samomorilno ogroženost vsake na novo sprejete osebe.

Zaprtim osebam v stiski so nudili pomoč zavodski strokovni delavci (psihologi, pedagogi, socialni delavci in zdravstveno osebje), ki so poskušali v kritičnih trenutkih usmerjati posameznika k rešitvi problema. Strokovni delavci so se povezovali z zunanjimi strokovnjaki (psihiatri in kliničnimi psihologi). Osebe, za katere je bilo ugotovljeno, da so ali bi utegnile biti samomorilno ogrožene, so bile deležne tako splošne zdravniške kot psihiatrične pomoči. V primerih akutne ogroženosti so bile sprejete na Enoto za forenzično psihiatrijo.

V okviru strategije preprečevanja samomorov v zaporih se je tudi v letu 2025 nadaljevalo sistematično izobraževanje delavcev za prepoznavanje samomorilne ogroženosti zaprtih oseb. Aktiv, ki ga sestavljajo predstavniki iz vseh lokacij, se je redno sestajal in obravnaval vse pomembnejše izredne dogodke s tega področja. Supervizijska skupina se je redno sestajala.

3.6.9 Smrti

V letu 2025 so v zavodih za prestajanje kazni zapora in prevzgojnem domu skupaj umrle štiri osebe. Od tega en pripornik in trije obsojenci. Dve od štirih smrti sta bili samomor. Ena oseba je imela status pripornika, druga pa status obsojenca, ki pa je bil na večletni prekinitvi in nameščen v dom starejših občanov. Naravne smrti in izven zavoda sta umrli dve osebi, obe s statusom obsojenca. Tri od štirih oseb so umrle izven zavodov za prestajanje kazni zapora.

3.6.10 Gladovne stavke

Z gladovnimi stavkami so tudi v letu 2025 zaprte osebe opozarjale na osebne stiske in nezadovoljstva. Beležimo štiri primere gladovnih stavk, kar je petnajst manj kot v letu 2024. Razen ene osebe, ki je imela status obsojenca, so imeli vsi stavkajoči status pripornika in so v večini želeli doseči odpravo pripora ter pospešitev postopkov na sodiščih. Obravnavani so bili v skladu z mednarodnimi konvencijami o gladovnih stavkah. Odklanjanje hrane ni pustilo posledic na zdravju stavkajočih.

3.6.11 Problematika nalezljivih bolezni med zaprtimi osebami ter njihovo zdravstveno varstvo

V zavodih je bila v letu 2025 izvedena široka paleta preventivnih zdravstvenih dejavnosti, ki so bile usmerjene v preprečevanje nalezljivih bolezni, zagotavljanje osnovne higijene ter zgodnje odkrivanje okužb. Zaprtim osebam so bili na voljo številni informativni materiali, med drugim zloženke o prenosljivih boleznih, preventivnih ukrepih in higieni kašlja ter umivanja rok. V čakalnicah so bili izobešeni plakati z zdravstveno-vzgojnimi vsebinami, zdravstveno osebje pa je izvajalo individualne pogovore, kjer so zaprtim osebam pojasnjevali načine prenosa okužb, tveganja rizičnega vedenja in možnosti zaščite ter preprečevanja nadaljnjega širjenja bolezni. Poseben poudarek je bil na informiranju o brezplačnem cepljenju in dostopu do brezplačnih kondomov, ki so bili stalno na voljo v ambulanti.

Zaprtim osebam je bilo omogočeno prostovoljno laboratorijsko testiranje na HIV, hepatitis in druge nalezljive bolezni. V primeru pozitivnega izvida so bili napoteni k specialistu infektologu, ki je prevzel nadaljnjo diagnostiko, zdravljenje in spremljanje bolezni. Vsi primeri spolno prenosljivih bolezni ali suma na tuberkulozo (TB) so bili obravnavani na sekundarni ravni, kjer so zaporniki prejeli strokovne preglede, zdravljenje in po potrebi izolacijo.

Leto je zaznamoval tudi pojav garij v zaporskem okolju. V sodelovanju z NIJZ so bili nemudoma sprejeti ustrezni preventivni in kurativni ukrepi, zaradi katerih je bila okužba uspešno zajezena. Poleg tega je bil na GU URSIKS večkrat organiziran sestanek delovne skupine, ki je pripravljala protokole ravnanja ob pojavu tuberkuloze v zaporskem sistemu.

Zdravstveno osebje je redno izvajalo sanitarne preglede prostorov ter opozarjalo zaprte osebe na dosledno upoštevanje higienskih priporočil. Na podlagi ocen stanja so bili izvedeni ukrepi za izboljšanje higijene, vključno z zagotavljanjem čistil, razkužil, pripomočkov za čiščenje, zaščitnih rokavic ter ustreznega ločevanja infektivnih odpadkov. Preventivne dejavnosti so vključevale tudi redno cepljenje proti hepatitisu B, higienizacijo prostorov z razkužili ter svetovanje pred in po testiranju.

Med zdravstvenimi težavami zaprtih oseb so v letu 2025 prevladovala respiratorna obolenja, viroze brez vročine ter različne kožne bolezni, vključno z glivičnimi okužbami, alergijami in dermatitisi. Zabeleženih je bilo tudi nekaj primerov spolno prenosljivih okužb. Vse obolele zaprte osebe so bile ustrezno obravnavane in deležne potrebne zdravstvene oskrbe.

Posebna pozornost je bila posvečena mladoletnikom, pri katerih je potekalo individualno zdravstveno-vzgojno svetovanje o osebni higieni, čiščenju prostorov in tveganih vedenjih, kot so tetoviranje, nezaščiteni spolni odnosi ali uporaba nečistega pribora. Kljub opozorilom so se pojavljale kršitve higienskih standardov in primeri rizičnega vedenja. Pri enem mladoletniku je bila ob sprejemu potrjena okužba z garjami, ki je bila uspešno zdravljena pod nadzorom. Ob sumu na infektivno obolenje je pediatrija odredila testiranje in po potrebi napotitev k specialistu.

3.7 POSEBNE OBLIKE STROKOVNEGA OBRAVNAVANJA

3.7.1 Obravnava zaprtih oseb s težavami zaradi uživanja alkohola

Obravnavo zaprtih oseb s težavami zaradi alkohola v zavodih izvajajo zavodski strokovni delavci v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki. Namen obravnave je pomoč posamezniku pri vzpostavitvi in vzdrževanju abstinence ter podpora pri spremembi življenjskih vzorcev.

Tabela 50: Število in delež zaprtih oseb s težavami zaradi zlorabe alkohola po kategorijah zaprtih oseb

Zaprte osebe	Skupno število oseb v letu	Število oseb s težavami zaradi uživanja drog	Delež v %
Obsojenci	2383	274	11,5
Priporniki	1419	56	3,9
Mladoletniki	38	11	28,9
Nadomestni zapor	208	25	12,0
SKUPAJ	4048	366	9,04

V letu 2025 je bilo prepoznanih 9,04 % zaprtih oseb s težavami zaradi škodljive ali prekomerne rabe alkohola, kar je primerljivo z deležem v letu 2024.

Tabela 51: Število zaprtih oseb s težavami zaradi zlorabe alkohola po spolu in zavodih

Zavod	Pripor		Obsojenci		Mladoletniki		Nadomestni zapor		Skupaj
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
DOB			128						128
DOB SLOV. VAS			19						19
DOB PUŠČAVA			7						7
IG				8					8
CELJE	1		16						17
KOPER	7		3						10
KP NOVA GORICA			1				4		5
LJUBLJANA	30		13						43
LJ NOVO MESTO	5		9				9		23
LJ ODP. ODD. IG			6				4		10
MARIBOR			29						29
MB MURSKA SOBOTA	13		19				6		38
MB ROGOZA			16				2		18
PD RADEČE					11				11
SKUPAJ	56		266	8	11		25		366

Tabela 52: Število oseb s težavami zaradi zlorabe alkohola glede na število vseh zaprtih oseb v letih 2014–2025

Leto	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Število vseh zaprtih oseb (brez sodno pridržanih)	4550	3905	3555	3380	3501	3902	3401	3109	3353	3734	4294	4048
Osebe s težavami zaradi alkohola	412	408	333	328	379	340	299	273	327	363	361	366
Delež v %	9,1	10,4	9,4	9,7	10,8	8,7	8,8	8,8	9,7	9,7	8,4	9,0

Zaprtim osebam se v zavodih omogoča vključitev v različne oblike psihosocialne obravnave. V primeru abstinenčne krize posreduje zdravstvena služba, po potrebi pa se vključi strokovni delavec s psihosocialno intervencijo.

Tabela 53: Število vključenih v programe obravnave

Program motivacije	Program edukacije	Intenzivni program in vzdrževanje abstinence
151	129	75

Tabela 54: Število zaprtih oseb, vključenih v obravnave izven zavoda med prestajanjem kazni

Ambulantno			Nevladne organizacije in ostali			Skupaj
O	NZ	MI	O	NZ	MI	
3			27			30

Tabela 55: Število zaprtih oseb, vključenih v obravnave izven zavoda po prestani kazni

Ambulantno			Nevladne organizacije in ostali			Skupaj
O	NZ	MI	O	NZ	MI	
1			9			10

3.7.1.1 Pomoč zaprtim osebam

V letu 2025 so se zaprte osebe s težavami zaradi škodljive ali prekomerne rabe alkohola vključevale v različne oblike obravnave, namenjene zmanjševanju tveganega vedenja, izboljševanju psihofizičnega in socialnega funkcioniranja ter pripravi na življenje brez alkohola po odpustu. Vključitev v programe je bila prostovoljna. Pomoč je bila usmerjena v krepitev osebne urejenosti, odgovornosti v dnevni obveznosti, vzpostavljanje delovnih navad, aktivno preživljanje prostega časa ter podporo pri pripravi na odpust. Ob prihodu v zavod so zaprte osebe opravile zdravstveni pregled, po potrebi tudi psihiatrično oceno. Strokovni delavec je ocenil težave zaradi alkohola, morebitno prisotnost drugih psihoaktivnih snovi ter motivacijo za spremembe. Temeljni programi obravnave, ki se nadgrajujejo od začetnega motiviranja do poglobljenega terapevtskega dela, se izvajajo individualno ali skupinsko, odvisno od motiviranosti osebe, organizacije dela in prostorskih pogojev. Program motivacije (151 oseb) pripravi posameznika na vključitev v obravnavo in krepi pripravljenost za spremembe. Osredotoča se na razumevanje škodljive rabe alkohola, razreševanje ambivalentnosti ter prepoznavanje tveganih vzorcev vedenja. V tej fazi se po potrebi nudi podpora pri začetnih simptomih abstinence, spodbuja dnevna struktura in vključuje sodelovanje z zdravstvenimi ter nevladnimi

organizacijami. Program edukacije (129 oseb) krepi razumevanje zasvojenosti in posledic rabe alkohola, opolnomoča prepoznavanje vedenjskih vzorcev ter načrtovanje sprememb, ob sočasni krepitvi socialne mreže. Intenzivni program in program vzdrževanja abstinence (75 oseb) vključuje poglobljeno psihosocialno delo, utrjevanje novih vedenj, učenje obvladovanja tveganih situacij in pripravo na življenje brez alkohola. V tej fazi se pogosto vzpostavi tudi sodelovanje s programi pomoči izven zavoda. Če je posameznik po zaključku obravnave ponovno zaužil alkohol, je bil vključen v individualni program obravnave recidiva, prilagojen njegovim potrebam in stopnji sodelovanja. Pri pripornikih je bila obravnava omejena zaradi kratkotrajnega in pogosto prekinjenega bivanja ter zaradi sodnih obveznosti. Zaradi tega se je obravnava izvajala pretežno individualno. Poudarek je bil na krizni intervenciji, razbremenilnih pogovorih ter uporabi motivacijskega intervjuja. V letu 2025 so obravnavo omejevali naslednji dejavniki: nizka motiviranost oseb in minimaliziranje težav, zdravstvene in psihične omejitve (npr. poškodbe glave, dvojne diagnoze, močna medikamentozna terapija), izrazita prostorska stiska v nekaterih zavodih ter jezikovne ovire, ki so pogosto onemogočale poglobljeno obravnavo tujcev. Kljub tem omejitvam se je skupinska obravnava znova izkazala kot izjemno učinkovita, saj udeleženci poročajo o večjem uvidu, podpori in koristni dinamiki skupine.

Osebam, ki so v zavodih uspešno abstimirale in izrazile željo po nadgradnji obravnave, je med prestajanjem kazni omogočena tudi obravnava v zunanjih zdravstvenih ustanovah in v programih nevladnih organizacij (območne ambulante za zdravljenje odvisnosti, klubi in društva zdravljenih alkoholikov, anonimni alkoholiki, društva: Projekt Človek, Zdrava pot, Žarek upanja, Srečanje, Izberi pravo pot, Šent, Inštitut Vir, Abstinent, ARS Vitae – Mostovi Ptuj ipd.). V enem izmed zavodov so AA izvajali mesečna skupinska srečanja, ki so bila pomemben dopolnilni element obravnave. V letu 2025 se je v zunajzavodsko obravnavo vključilo 30 oseb, po odpustu pa 10 oseb.

Pri načrtovanju nadaljnje obravnave in vključevanju v podporne programe po odpustu so zavodi tesno sodelovali s centri za socialno delo. Zaprtim osebam so ves čas prestajanja kazni dostopne tudi informativne zloženke o možnostih pomoči v in zunaj zavoda, prevedene v slovenski, angleški, nemški, italijanski, arabski, poljski, ruski, romunski, turški in ukrajinski jezik, kar zagotavlja dostopnost informacij tudi tujim državljanom.

3.7.2 Obravnava zaprtih oseb s težavami zaradi uživanja prepovedanih drog

Obravnava se izvaja skladno s strategijo zdravljenja in obravnave odvisnosti od drog ter vključuje medicinski del pomoči, motivacijski proces, edukacijske programe ter nadgradnjo v višje in visokoprazne terapevtske programe. Namen je vzpostavitev ali vzdrževanje abstinence, zmanjševanje škode in socialna reintegracija.

Tabela 56: Število in delež zaprtih oseb s težavami zaradi uživanja prepovedanih drog po kategorijah zaprtih oseb

Zaprte osebe	Skupno število oseb v letu	Število oseb s težavami zaradi uživanja drog	Delež v %
Obsojenci	2383	844	35,4
Priporniki	1419	252	17,7
Mladoletniki	38	19	50
Nadomestni zapor	208	16	7,7
SKUPAJ	4048	1131	27,9

Tabela 57: Število zaprtih oseb s težavami zaradi uživanja prepovedanih drog po zavodih

Zavod	Pripor		Obsojenci		Mladolletniki		Nadomestni zapor		Skupaj
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
DOB			437						437
DOB SLOV. VAS			11						11
DOB PUŠČAVA			4						4
IG		16		28		1			45
CELJE	13		62		1				76
KOPER	43		44						87
KP NOVA GORICA	12		22				7		41
LJUBLJANA	145		46				3		194
LJ NOVO MESTO	10		14				3		27
LJ ODP. ODD. IG			5				1		6
MARIBOR			125						125
MB MURSKA SOBOTA	13		21				2		36
MB ROGOZA			25						25
PD RADEČE					15	2			23
SKUPAJ	236	16	816	28	16	3	16		1131

Podatki kažejo, da je bilo v letu 2025 prepoznanih 27,9 % zaprtih oseb, ki so imele težave zaradi uživanja prepovedanih drog. Gre za porast v primerjavi z letom 2024, ko je bilo prepoznanih 1088 oseb.

V primeru abstinenčne krize ukrepajo zdravstvena služba, zdravnik in psihiater, z ustrežno medikamentozno terapijo. Strokovni delavci zavoda (pedagogi, psihologi, socialni delavci) se po potrebi vključijo s psihosocialno intervencijo.

Tabela 58: Število oseb s težavami zaradi uživanja prepovedanih drog glede na število vseh zaprtih oseb v letih 2014 – 2025

Leto	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Število vseh zaprtih oseb (brez sodno pridržanih)	4550	3905	3555	3380	3501	3902	3401	3109	3353	3734	4294	4048
Osebe s težavami zaradi droge	997	841	917	929	977	964	866	873	900	884	1088	1131
Delež v %	21,9	21,5	25,8	27,5	27,9	24,7	25,5	28,1	26,8	23,7	25,3	27,9

Tabela 59: Število vključenih v programe obravnave

Nizkopražni program	Višjepražni program	Visokopražni program
631	211	105

Tabela 60: Število zaprtih oseb, vključenih v obravnave izven zavoda med prestajanjem kazni

Ambulantno			Nevladne organizacije in ostali			Skupaj
O	NZ	ML	O	NZ	ML	
1			97	1		99

Tabela 61: Število zaprtih oseb, vključenih v obravnave izven zavoda po prestani kazni

Ambulantno			Nevladne organizacije in ostali			Skupaj
O	NZ	ML	O	NZ	ML	
5			15			20

3.7.2.1 Pomoč zaprtim osebam

V letu 2025 je bilo v različnih oblikah obravnave v zavodih vključenih 947 zaprtih oseb, pri čemer je pomembno poudariti, da so posamezniki lahko tekom leta prehajali med različnimi programi. Visoka vključenost odraža pomembnost interdisciplinarnega pristopa, ki vključuje zdravstveno službo, strokovne delavce zavodov, zunanje strokovnjake ter nevladne organizacije. V vseh zavodih imajo zaprte osebe možnost medicinskih oblik pomoči (informiranje, substitucijska terapija, psihoaktivne terapije za lajšanje abstinenčnih znakov, detoksikacija, svetovanje ipd.), ki jih izvaja zdravstveno osebje, ter psihosocialnih oblik pomoči (informiranje, motiviranje, svetovanje, edukacija, individualne in skupinske oblike obravnave), ki jih izvajajo dodatno usposobljeni strokovni delavci. Vse oblike obravnave se izvajajo tako individualno kot skupinsko, prilagojeno potrebam, motivaciji in prostorskim pogojem.

Nizkopražni programi (631 oseb) predstavljajo vstopno raven; osredotočajo se na stabilizacijo, zmanjševanje škode, varnejšo rabo ter pripravo na nadaljnje zdravljenje (substitucija, detoksikacija, preventivni ukrepi, testiranja in cepljenja). Poseben poudarek je na motivacijskem in svetovalnem delu, razbremenilnih pogovorih, podpori v prvih abstinenčnih fazah in vzpostavljanju dnevne strukture. Višjepražni programi (211 oseb) vključujejo motivacijski proces in edukacijo. Namenjeni so razvoju uvida, razreševanju ambivalentnosti, krepitvi socialne mreže ter pripravi na vključitev v visokopražne programe. Visokopražni programi (105 oseb) predstavljajo najintenzivnejšo obliko: poglobljeno terapevtsko delo, učenje strategij za preprečevanje recidiva, krepitev socialnih veščin ter pripravo na vključitev v terapevtske skupnosti izven zavoda. Priporniki so vključeni v isti model, vendar je obravnava zaradi sodnih obveznosti in kratkotrajnosti bivanja večinoma individualna (motivacijski intervju, krizna intervencija, informiranje o možnostih vključitve po pravnomočnosti sodbe).

V letu 2025 so obravnavo zaprtih oseb s težavami zaradi uživanja prepovedanih drog zaznamovali številni izzivi: nizka motivacija za vključitev v višje in visokopražne programe, nekritičnost in minimaliziranje težav, manipulativni vzorci vedenja, prisotnost prepovedanih drog v zavodih, prostorska stiska in preobremenjenost kadra, jezikovne ovire pri tujih državljanih. Poseben izziv predstavlja uporaba sintetičnih kanabinoidov, ki so zaradi nepredvidljivega delovanja in resnih zdravstvenih posledic zahtevali dodatne ukrepe zdravstvene in strokovne službe.

Zaprtim osebam je bila med prestajanjem kazni omogočena tudi obravnava v zunanjih zdravstvenih ustanovah ter programih nevladnih organizacij (npr. Projekt Človek, Narcotics Anonymous, Reintegracijski center Vincenca Drakslerja, Zdrava pot, Šent, Stigma, Zavod Pelikan, Inštitut Vir). V letu 2025 se je v zunanje programe med prestajanjem kazni vključilo 99 oseb, po odpustu pa 20 oseb.

Zavodi so pri pripravi na odpust sodelovali s pristojnimi centri za socialno delo, s poudarkom na načrtovanju nadaljnje obravnave ter organiziranju podpore v procesu socialnega vključevanja. Zaprte osebe so skozi celotno obdobje prestajanja kazni preko informativnih zloženek redno obveščene o razpoložljivih oblikah pomoči tako v zavodu kot zunaj njega.

V letu 2025 so zavodi izvajali preventivne delavnice, zdravstveno-vzgojne aktivnosti in obveščanje o novih psihoaktivnih snoveh, zlasti o sintetičnih kanabinoidih, ki so bili izpostavljeni kot ključna težava. Preventivna sporočila so bila stalno dostopna tudi na oglasnih deskah. Organizirana so bila predavanja društva Srečanje in predstavitev programa Doma Vincenca Drakslerja.

3.7.3 Obravnava nevarnih obsojencev in mladoletnikov

Po veljavnosti Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS1G (Uradni list RS, št. 11/18 z dne 23. 2. 2018) smo nameščali nevarne obsojence v skladu z 98a. členom ZIKS-1. Poglavitni razlogi teh namestitvev so bili, da so nevarni, s svojim vedenjem huje motijo druge obsojence ali delavce zavoda, so ogroženi; zaradi begosumnosti so bili v letu 2025 nameščeni trije obsojenci.

3.7.4 Obravnava obsojencev in mladoletnikov – tujcev

V letu 2025 je bilo med zaprtimi osebami 2063 tujcev, med katerimi je bilo 1116 obsojencev in 934 pripornikov. Trinajst oseb je prestajalo nadomestni zapor po zakonu o prekrških. Pogosto smo se pri delu srečevali z jezikovnimi težavami. Delavci zavodov so se z njimi večinoma sporazumevali v enem od svetovnih jezikov. Nekaj obsojencev, predvsem iz vzhodnih držav, je obvladalo le materni jezik. Če je le bilo mogoče, smo organizirali pomembnejše razgovore z uradnimi prevajalci. Tujci, ki slovenskega jezika niso razumeli, so bili obravnavani individualno, drugi pa so se udeleževali skupinskih oblik dela, kjer so jim pri sporazumevanju pomagali tudi drugi obsojenci. Tujejezična literatura, vključujoč zakonske in podzakonske akte, je dostopna v tujih jezikih v zavodskih knjižnicah. Tujci so se z želeno literaturo večinoma oskrbovali sami ali preko diplomatskih predstavnikov. Obsojeni tujci so izrabili pravico do obiskov konzularnih predstavnikov, obiski svojcev so bili odvisni predvsem od njihove oddaljenosti, materialnega stanja, pa tudi od kakovosti njihovih stikov pred nastopom kazni. Večina jih je za ohranitev stikov s svojci uporabljala dopisovanje, telefonskih razgovorov so se zaradi visokih stroškov posluževali nekoliko redkeje. Tujcem je bila glede na njihova verska načela in druga prepričanja zagotovljena ustrezna prehrana. Obravnava tujcev v zavodih je bila v skladu z zakonodajo enaka obravnavi slovenskih državljanov. Tujci z izrečenim izgonom iz države zunajzavodskih ugodnosti niso bili deležni. Tisti tujci, ki jim stranska kazen izгона iz države ni bila izrečena, so bili za pridobitev zunajzavodskih ugodnosti izenačeni z obsojenci, ki so slovenski državljanji. Praviloma so tujci bivali v zaprtih oddelkih zavodov.

3.7.5 Obravnava obsojencev in mladoletnikov - invalidov, na smrt bolnih in starih oseb

V zaporskem sistemu smo v letu 2025 obravnavali številne obsojence s statusom invalida ter starejše zaprte osebe, ki pogosto prihajajo na prestajanje kazni z že obstoječimi resnimi zdravstvenimi težavami. Težave se pojavljajo tudi zaradi arhitekturnih ovir, ki otežujejo gibanje invalidom in osebam z omejeno mobilnostjo. Pri posameznikih, ki potrebujejo stalno ali dolgotrajno nego, se izkaže, da zaporski sistem ne more vedno zagotoviti 24-urne oskrbe. V takšnih primerih se praviloma poišče pomoč zunanjih institucij, na primer centrov za celostno oskrbo, katerih negovalno osebje v zavodih izvaja nujno zdravstveno nego in podporo tudi večkrat dnevno. Izziv se pogosto pojavi tudi ob načrtovanju odpusta, zlasti pri osebah brez urejenega bivanja, družinskih stikov ali kakršne koli socialne mreže. V takih primerih je treba vložiti dodatne napore v iskanje primerne namestitve, najpogosteje v domovih za starejše ali drugih socialnovarstvenih ustanovah. Pedagoška in socialna obravnava invalidnih, bolnih ali starejših oseb v zaporskem sistemu poteka enako

kot pri drugih obsojencih, vendar s poudarkom na zdravstveni oskrbi, ki se izvaja tako v okviru zaporskih ambulant kot tudi v sodelovanju z zunanjimi zdravstvenimi institucijami.

V letu 2025 sta kazen prestajala 2 invalidna obsojenca in 2 obsojenca, ki sta bila na smrt bolna. Najstarejši obsojenec je imel 82 let, obsojenka pa 75 let.

3.7.6 Obravnava obsojencev in mladoletnikov, storilcev kaznivih dejanj spolnih deliktov

Na dan 1. 1. 2025 je bilo na prestajanju zaporne kazni 64 obsojencev, storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, kar je za 9 oseb manj kot leto poprej.

V letu 2025 je bilo na novo sprejetih 40 obsojencev s tovrstnimi kaznivimi dejanji, kar je 16 več kot v letu poprej. Njihov skupni delež je znašal 3,17 % na novo sprejete populacije obsojencev, kar je za 1,35 % več kot v letu poprej. V zavodih so v letu 2025 obravnavali skupaj 75 tovrstnih obsojencev – storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, kar je 14 oseb manj kot v letu poprej. Kazen so prestajali skoraj na vseh lokacijah. Predstavljali so 4,48 % delež obsojeniške populacije, kar je 0,24 % več kot leto poprej.

Obravnava te kategorije obsojencev se načeloma ni bistveno razlikovala od ostalih, pri podeljevanju zunajzavodskih ugodnosti pa je zahtevala še posebno previdnost. Obsojenci so se vključevali tako v individualne kot v skupinske oblike obravnave ter v ostale oblike zavodskega življenja. V nekaj primerih je bilo posameznike potrebno zaščititi pred nasilnimi soobsojenci. V teh primerih smo jih praviloma obravnavali le individualno.

Storilci spolnih kaznivih dejanj, ki so izrazili interes, so bili vključeni v psihološko obravnavo, ki je bila usmerjena predvsem v vzpostavljanje uvida v storjeno dejanje in motiviranje za spremembo. Vsi psihologi, ki obravnavajo storilce kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, so se udeleževali ustrezne supervizijske skupine, ki se je v lanskem letu sestala osemkrat. Tudi v letu 2025 so v zavodu Dob pri Mirni izvajali edukacijsko skupinsko obravnavo te kategorije obsojencev. Izvajajo jo zavodski psihologi. Program zajema 15 srečanj, na vnaprej pripravljene teme. Teh skupinskih obravnav se je skupaj udeležilo 15 obsojencev. V individualno psihološko obravnavo je bilo na vseh lokacijah skupaj vključenih 60 oseb, kar je 4 manj kot v letu poprej. Število obsojencev, storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, vključenih v psihološko obravnavo, je glede na leto poprej malenkost upadlo, zaradi manjšega števila ciklov ponovitve skupinskih obravnav. Ob pripravi obsojencev na zunanje ugodnosti in odpust so se v zavodih posvetovali z različnimi službami (npr. s centri za socialno delo, šolami, z zdravstvenimi službami, s policijo itd.) in okolje pripravljali na njihovo postopno vračanje v družbo. Ugodnosti izven zavoda so bili deležni tisti obsojenci, ki so v obravnavi dokazali zahtevani napredek in izpolnjevali vsa potrebna merila.

3.7.7 Ženske v zaporu

Ženske v zaporu predstavljajo posebej občutljivo in ranljivo skupino v celotnem zaporskem sistemu, saj so bili zapori v osnovi zasnovani za moške. Zaradi možnosti diskriminacije je potrebno ženskam nameniti posebno pozornost.

Ključna področja pozornosti:

- materinstvo: posebno pozornost je potrebno nameniti materinstvu, še posebej za ženske, ki so matere mladoletnih otrok ali pridejo v zavod noseče;
- zdravstvena oskrba: zagotavljanje ustrezne zdravstvene oskrbe je ključno;
- zaposlovanje: pomembno je zagotavljanje dela za ženske v zaporu;
- bivalni pogoji: reševanje prostorske problematike in zagotavljanje higienskih standardov;
- priprava na vključevanje v družbo: priprave na vključevanje v družbo po prestajanju kazni in reševanje nastanitvene problematike po prestani kazni.

Ročno delo obsojenke (quilting tehnika) v ZPKZ Ig

Priznanje Andragoškega centra Slovenije na področju vseživljenjskega učenja za varovanko v ZPKZ Ig

Turnir v namiznem tenisu med zaprtimi osebami v ZPKZ Ig

Izdelki v okviru delovne terapije v ZPKZ Ig

Posebno pozornost se usmerja na materinstvo, zagotavljanje ustrezne zdravstvene oskrbe, zagotavljanje dela, prostorski problematiki, zagotavljanju higienskih standardov, pripravi na vključevanje v družbo po prestajanju kazni, nastanitveni problematiki po prestani kazni itd. Prestajanje kazni zapora mora biti za ženske čim bolj spodbudno in približano realnemu življenju na prostosti. V letu 2025 se je še vedno nadaljeval trend porasta števila nastopov kazni zapora in pripora. Prav tako so pri ženskah še vedno prednjačila kazniva dejanja zoper premoženje. Prestajanje kazni mora vključevati tudi specifične programe za ženske, ki lahko vključujejo tudi njihove otroke.

Posebno problematiko predstavljajo zaprte osebe, ki so matere mladoletnih otrok ali v zavod pridejo noseče. V letu 2025 je bilo 10 nosečih zaprtih oseb, od tega sta dve rodili tekom prestajanja kazni zapora in pripora, tri so bile pred porodom odpuščene na prostost, štirim je bilo prestajanje kazni zapora prekinjeno (ena prekinitvev se je nadaljevala iz leta 2024), dve imata rok poroda v letu 2026.

Ob prihodu v zapor so nekatere ženske v veliki stiski zaradi fizične in čustvene ločitve od otrok, še posebno, če niso prepričane, da osebe, ki so jim otroci zaupani v varstvo, zanje ustrezno poskrbijo.

Posebne težave, vezane na obravnavo žensk, so se nanašale na obsojenke, pri katerih so bili redni stiki z družino in otroki oteženi zaradi oddaljenosti zapora od doma ali slabe materialne situacije, zaradi statusa obsojenke – tujke in zaradi formalnega kriterija prestane kazni za podelitev zunajzavodskih ugodnosti, ki ga določa zakonodaja. Kot primer dobre prakse, povezovanja z oddaljeno družino, se je pokazala možnost komunikacije preko videoklicev (aplikaciji Skype, Teams).

3.7.8 Mladoletniki v zaporu

V zaporskem sistemu je bilo v letu 2025 obravnavanih več mladoletnih oseb v različnih oblikah odvzema prostosti. Mladoletniki so bili nameščeni v ZPMZKZ Celje, kot mladoletni priporniki tudi v Zavodu Ljubljana ter ZPKZ Ig, posebna obravnava pa je potekala v Prevezgojnem domu Radeče.

V letu 2025 je bilo v ZPMZKZ Celje šest mladoletnikov v priporu ali mladoletniškem zaporu. Med njimi je bil en tuji državljan, ki je pripor nastopil že leta 2023, ter več slovenskih mladoletnikov, ki so bili sprejeti v letih 2024 in 2025. Del mladoletnikov je bil v istem letu izpuščen ali je kazen prestajal v drugi obliki, dva pa sta ostala v priporu. Zaradi omejenih prostorskih kapacitet so mladoletniki nameščeni na mladoletniškem oddelku skupaj z ustrezno izbranimi obsojenci. Kljub prostorskim omejitvam se jim zagotavlja vključevanje v izobraževanje in delo, največja težava pa ostaja pomanjkanje zunanjih površin za rekreativne dejavnosti. Na priporočilo Varuha človekovih pravic je bil imenovan pedagog, odgovoren za delo z mladoletnimi priporniki, ki izvaja redne mesečne in dodatne razgovore. Po potrebi se v obravnavo vključujejo tudi psiholog, socialni delavec in vodja pripora.

V ZPKZ Ljubljana v letu 2025 ni bilo mladoletnih obsojencev, sta pa bila v priporu dva mladoletnika. Zaradi njihove starosti se jim zagotavlja dodatna skrb, prilagojena namestitvev in večja pogostost svetovalnih ter razbremenilnih pogovorov. Pri njihovem vključevanju v vsakodnevno rutino pomembno vlogo igra tudi preostala zaprta populacija, ki mladoletnikom večinoma nudi podporo ter konstruktivno sodeluje z osebjem zavoda.

V ZPKZ Ig (ženski zapor) sta bili v letu 2025 v priporu dve mladoletnici. Sprva sta bili nameščeni ločeno od odraslih pripornic. Zaradi preprečevanja negativnih posledic izolacije je zavod predlagal njihovo bivanje skupaj s polnoletnimi pripornicami, čemur je pristojno sodišče v obeh primerih ugodilo. Mladoletnicama je bila omogočena dodatna ura bivanja na prostem, prav tako pa se lahko z dovoljenjem sodišča udeležujeta prireditev in aktivnosti skupaj z odraslimi. Redne tedenske razgovore z njima izvajajo pedagoginja, psihologinja in socialna delavka, namenjene razbremenitvi, podpori in spremljanju psihofizičnega stanja. Po potrebi poteka sodelovanje s centrom za socialno delo in svojci.

Mladoletniki PD Radeče na obisku na ranču Aladin na Gomili pri Mirni

Skupinski namenski izhod in ogled 25. svetovnega srečanja prijateljev starodobnikov 2CV

V Prevzgojnim domu Radeče je bilo v letu 2025 obravnavanih 38 mladoletnikov, od tega pet mladoletnic. Pri večini se je ponavljala že znana problematika: neurejene družinske razmere, porušeni odnosi, predhodne neuspešne institucionalne obravnave, odsotnost pozitivnih vzorov, pomanjkanje delovno učnih navad ter težave zaradi uporabe drog. Številni mladoletniki imajo izrazite deficite na področju psihosocialnega razvoja, komunikacije in oblikovanja realnih ciljev. Mladoletniki se kljub obravnavi pogosto vračajo v isto,

PD Radeče na Paradi učenja v okviru Tednov vseživljenjskega učenja Andraškoškega centra Slovenije

nespremenjeno domače okolje, ki predstavlja visoko tveganje za povratništvo. Pri nekaterih se pojavljajo izraziti primanjkljaji iz primarne socializacije ter kombinirane osebne motnje, kar zahteva zelo strokovno in kompleksno obravnavo ter vključevanje različnih strokovnjakov. V zadnjih letih se vse pogosteje nameščajo mladoletniki z duševnimi motnjami, ki kljub prilagoditvam programa ne zmorejo aktivno sodelovati, zato ukrep večinoma le prestajajo, brez večjih opaznih sprememb. V domu se občasno pojavlja tudi medvrstniško nasilje. Delo z mladoletniki, ki nasilje izvajajo, je usmerjeno v učenje ustreznih odnosov, sprejemanje različnosti ter prevzemanje odgovornosti za lastna dejanja. Skupna značilnost obravnavane populacije ostaja visok delež uživanja dovoljenih in prepovedanih psihoaktivnih snovi ter pasivnost pri vključevanju v aktivnosti. Zato je pomemben del strokovnega dela motiviranje mladoletnikov za aktivno preživljanje časa, vključevanje v šolski in delovni del dneva ter organizirane prostočasne dejavnosti. V letu 2025 je bilo zabeleženo tudi povečano število novosprejetih mladoletnikov. Hkrati je večji delež uspešno izpolnjeval osebne načrte, kar se odraža v povečani zasedenosti najvišjega nivoja obravnave – odprtega oddelka.

PREVZGOJNI DOM RADEČE

VZGOJNO POBOLJŠEVALNI DOM nekoč...

PREVZGOJNI DOM RADEČE JE USTANOVILO TAKRATNO MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE SOCIALNEJNE REPUBLIKE SLOVENIJE (DNE 11. 11. 1952) ZA ČAKAT KOT VZGOJNO POBOLJŠEVALNI DOM. TAKIŠNO JE BIL ODPRT IN PRIDAN SVETLO NAMIŠN I. JANUARJA 1953. TOREI TA LETO NIKOČEGA DELOVANJA.

SVIJE AKTIVNOSTI JE OD SAME USTANOVITVE LEVVA V NORDNHI SAMOSTANSKIH OBJEKTIH.

KLJUČNE SPREMEMBE V ČASU DELOVANJA PREVZGOJNEGA DOMA RADEČE

1953. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1954. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1955. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1956. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1957. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1958. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1959. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1960. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1961. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1962. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1963. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1964. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1965. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1966. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1967. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1968. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1969. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1970. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1971. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1972. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1973. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1974. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1975. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1976. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1977. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1978. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1979. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1980. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1981. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1982. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1983. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1984. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1985. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1986. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1987. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1988. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1989. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1990. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1991. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1992. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1993. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1994. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1995. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1996. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1997. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1998. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 1999. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2000. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2001. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2002. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2003. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2004. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2005. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2006. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2007. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2008. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2009. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2010. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2011. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2012. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2013. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2014. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2015. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2016. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2017. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2018. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2019. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2020. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2021. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2022. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2023. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2024. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...
 2025. prvo leto delovanja doma, ustanovitev doma, ustanovitev doma...

PREVZGOJNI DOM RADEČE danes...

ORGANIZACIJA DELA V PREVZGOJNEM DOMU

- **ODEDEK ZA VARNOST**
 - PRAVOVARNI POLICISTI
 - Naloga varovanja, spremljanje...
- **ODEDEK ZA VZGOJO**
 - PEDAGOGSKO DELO
 - SOCIALNO DELO
 - PSIHOLOŠKA OBRAVNAVA
 - ŽIVLJENSKA OBRABA
 - SPECIALNE OBRABE
 - PROSTOČASNE AKTIVNOSTI (šport, tabori, izletnice, ...)
- **ODEDEK ZA IZOBRAŽEVANJE**
 - RAZLIČNI IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI (opisne, grafične, ...)
 - DELOVNO USPOSABLJANJE V RAZLIČNIH DELAVNICAH (kovarstvo, lesarstvo, ...)
- **ODEDEK ZA SPOŠNE ZADEVE**
 - KUHINJA
 - PRAKSIŠKA ŠOLENKA

3.7.9 Delo s povzročitelji nasilja

Delo s povzročitelji nasilja poteka skladno s strategijo obravnave nasilja in vključuje individualno in/ali skupinsko obliko, prilagojeno številu vključenih, kadrovskim možnostim in prostorskim pogojem. V programe se vključujejo obsojenci, ki so storili kazniva dejanja z elementi nasilja, imajo zgodovino nasilniškega vedenja, ali je bilo nasilje prepoznano v času prestajanja kazni. V Prevezgojnem domu Radeče so vsi mladoletniki obvezno vključeni v program obravnave nasilja; program zaključijo ob odpustu iz zavoda. Namen obravnave je prepoznavanje in razumevanje nasilnega vedenja, prevzemanje odgovornosti za svoja dejanja, učenje socialnih veščin, nenasilne komunikacije, konstruktivnega izražanja čustev in razreševanja konfliktov. Cilj programov je zmanjšanje ponovitvene nevarnosti ter priprava posameznika na življenje brez nasilja. Programi se izvajajo v skladu z metodami treninga socialnih veščin in edukativnih pogovorov, ki jih dopolnjujejo motivacijski razgovori, spremljanje uvida in preverjanje vedenjskih sprememb.

Sofinancira
Evropska unija

Delovna terapija meditacije in čuječnosti v ZPKZ Koper, Oddelek Nova Gorica – 3D origami panda, sestavljena iz približno 3000 papirnatih delčkov (sofinancirano s strani Evropske unije)

3.7.9.1 Število vključenih obsojencev in mladoletnikov v obravnavo v zavodu, ki jo vodijo strokovni delavci zavoda

Tabela 62: Število vključenih obsojencev in mladoletnikov v obravnavo v zavodu, ki jo vodijo strokovni delavci zavoda

Skupinska obravnava	Individualna obravnava	Zaključena obravnava
72	43	57

V letu 2025 se je v skupinsko obliko obravnave v zavodu vključilo 72 oseb in 43 v individualno obravnavo. 57 oseb je program obravnave zaključilo v celoti, od tega 7 mladoletnikov. Nekateri obsojenci so bili vključeni tako v skupinsko kot tudi individualno obliko obravnave. V zavodih, kjer skupinska obravnava ni potekala (npr. zaradi kadrovske odsotnosti), je bila zagotovljena individualna oblika. Razlogi za nezaključeni program so bili najpogosteje prestana kazen (kratke kazni), premeščanje v druge zavode in izključitev iz obravnave zaradi nespoštovanja dogovora, ki ga vsak podpiše pred vključitvijo v program. V primeru izključitve iz programa se lahko oseba vključi v individualno pripravo na skupinsko obravnavo ali nadaljuje z individualno obravnavo. Nekateri obsojenci in mladoletniki programa obravnave v letu v 2025 niso zaključili in bodo z obravnavo nadaljevali v naslednjem koledarskem letu.

3.7.9.2 Število vključenih obsojencev in mladoletnikov v obravnavo izven zavoda:

V letu 2025 se je v obravnave pri zunanjih izvajalcih vključilo 17 obsojencev (DNK – Društvo za nenasilno komunikacijo, ZRNO – Združenje za razvoj nenasilnih odnosov). Občasno so se obsojenci po potrebi vključevali tudi v druge zunanje programe (npr. AA, NA) zaradi pridruženih težav na področju odvisnosti; ti programi niso povezani z nasilnim vedenjem, temveč predstavljajo dopolnilno podporo v celostni obravnavi.

3.7.9.3 Delo s povzročitelji nasilja v priporu

V priporu sistematična obravnava ne poteka, izvajajo pa se informativni in motivacijski razgovori glede možnosti vključitve v programe v zavodih ali zunanjih institucijah. Vsak pripornik prejme zloženko »STOP NASILJE«; glede na interes so mogoči tudi individualni svetovalni pogovori.

3.7.9.4 Izvajanje programa v zavodu in programih zunaj zavoda

Program obravnave povzročiteljev nasilja se izvaja skladno s sprejeto strategijo in je namenjen obsojencem, ki se vanj vključijo na lastno željo, na podlagi osebnega načrta ali po priporočilu strokovne skupine. V program se usmerjajo tisti, pri katerih je iz sodbe ali druge strokovne dokumentacije razvidno, da so storili kaznivo dejanje z elementi nasilja, da imajo zgodovino nasilniškega vedenja ali je bilo nasilje prepoznano v času prestajanja kazni.

Obravnava vključuje učenje socialnih veščin, ozaveščanje škodljivih prepričanj in prepoznavanje neprimernih vedenjskih vzorcev, ki so povezani z uporabo nasilja. Poudarek je na razvoju nenasilne komunikacije, prevzemanju osebne odgovornosti, razreševanju konfliktov in na postopnem oblikovanju vedenj, ki omogočajo življenje brez nasilja. Vsebinski poudarki izhajajo iz sodobnih modelov za delo s povzročitelji nasilja in se prilagajajo posameznikovim potrebam ter skupinski dinamiki, kadar se program izvaja skupinsko.

Izvajalci poročajo, da je delo s povzročitelji nasilja zahtevno zaradi dinamike nasilnega vedenja, manipulativnih vzorcev, kratkih zapornih kazni, omejene kontinuitete obravnave ter različnih ravni sodelovanja med institucijami. K zahtevnosti prispevata tudi kadrovska podhranjenost in prostorska stiska, ki vplivata na pogostost in obseg izvajanja programa. Strokovni delavci so se v letu 2025 zato redno vključevali v supervizijske procese in dodatna strokovna izobraževanja.

V primerih nasilja v družini zavodi pred odpustom s prestajanja kazni Centru za socialno delo predlagajo sklic multidisciplinarnega tima, v okviru katerega se presoja tveganje in načrtujejo ukrepi za zaščito žrtve ter nadaljnja obravnava po odpustu.

Kot učinkovita praksa se tudi v letu 2025 izkazuje kontinuiran model obravnave, v katerem obsojenec začne program v zavodu in ga po pridobitvi zunajzavodskih ugodnosti nadaljuje pri zunanjih izvajalcih, kot sta Društvo za nenasilno komunikacijo (DNK) in Združenje za razvoj nenasilnih odnosov (ZRNO). Takšna izvedba omogoča večjo kontinuiteto obravnave in povečuje verjetnost, da posameznik z delom na sebi nadaljuje tudi po prestani kazni.

Zaprte osebe in obiskovalci so ves čas prestajanja kazni seznanjeni z možnostmi pomoči v primerih nasilja. Zloženke o možnostih pomoči so na voljo v številnih jezikih (slovenski, angleški, nemški, italijanski, arabski, poljski, ruski, romunski, turški in ukrajinski).

3.8 UGODNOSTI IN NAMENSKI IZHODI

Postopek za podeljevanje ugodnosti obsojencem in mladoletnikom je v zavodih bolj ali manj enoten, saj predloge za podelitev ugodnosti pripravijo nosilci primera – pedagogi ter ga timsko konzultirajo na oddelčnih strokovnih skupinah. Odločitev nato sprejme direktor zavoda oziroma vodja dislociranega oddelka. Načeloma veljavni predpisi s področja izvrševanja kazni zapora omogočajo in dopuščajo dovolj sistematičen in primerljiv pristop pri odločitvah o podeljevanju posameznih ugodnosti konkretnim obsojencem in mladoletnikom. Kljub temu pa je v praksi čutiti pomanjkljivost v tem, da osebni načrt še zdaleč ne vsebuje vseh kriterijev, ki so pomembni za odločitev o podelitvi ugodnosti obsojencu, zato zavodi pri odločanju o tem upoštevajo številne druge kriterije, ki jih je izoblikovala praksa. Zavodi upoštevajo zlasti osebnostne in vedenjske lastnosti obsojencev, oceno zanesljivosti, spoštovanje sprejetih dogovorov, odnos do kaznivega dejanja, delavcev in soobsojencev. Obsojencem, ki brez opravičenih razlogov niso pripravljene redno delati, zavodi zunajzavodskih ugodnosti praviloma niso podeljevali. Podobno zavodi tudi niso podeljevali teh ugodnosti obsojencem – odvisnikom, ki se niso bili pripravljene vključiti v program obravnave, ali če so prekršili dogovor o tovrstni obravnavi.

3.8.1 Podeljene ugodnosti

Podatki kažejo, da zavodi pri podeljevanju ugodnosti veliko pozornosti posvečajo določenim kategorijam obsojencev glede na vrsto storjenega kaznivega dejanja in njihovim osebnim lastnostim. V primerih, ko gre za obsojene zaradi kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, kaznivih dejanj proizvodnje in prometa z mamili ali kaznivih dejanj z elementi hujšega nasilja in obsojence, odvisne od prepovedanih drog ali alkohola, je priprava na podelitev zunajzavodskih ugodnosti še bolj temeljita in poglobljena. Pri obsojencih, pri katerih je zaznati problematiko odvisnosti od prepovedanih drog ali alkohola, še posebej pa pri obsojencih, obsojenih zaradi kaznivega dejanja spolnega nasilja, se režim podeljevanja ugodnosti doreče v skladu z obsojenčevo pripravljenostjo reševanja omenjene problematike ter vključitve v psihološko obravnavo, po uspešnem dokazovanju abstinence oziroma napredku pri psihološki obravnavi za določeno obdobje.

Tabela 63: Vrste in število podeljenih ugodnosti

Vrste ugodnosti		Št. podeljenih ugodnosti	
		O	ML
Zunajzavodske ugodnosti	Popolna izraba letnega dopusta ali letnega počitka zunaj zavoda	677	137
	Delna izraba letnega dopusta ali letnega počitka zunaj zavoda	1199	0
	Dodatni neplačan letni dopust ali letni počitek zunaj zavoda	124	0
	Prost izhod iz zavoda	4050	247
	Izhod iz zavoda s spremstvom PUO	29	0
	Obisk zunaj zavoda	1718	154
	Skupaj	7797	538
Ugodnosti v okviru zavoda	Podaljšan obisk	9997	831
	Prost obisk v garsonjeri	1551	0
	Skupaj	11548	831
Skupaj		19345	1369

V letu 2025 je bilo obsojencem in mladoletnikom podeljenih 20.714 zavodskih in zunajzavodskih ugodnosti, od tega 8.335 zunajzavodskih ugodnosti in 12.379 zavodskih ugodnosti.

3.8.2 Zlorabe ugodnosti

Tabela 64: Zlorabe ugodnosti

Vrsta ugodnosti	Način zlorabe	0	ML	SKUPAJ
Popolna ali delna izraba letnega dopusta ali letnega počitka zunaj zavoda	Z zamudo	1	2	3
	Privedeni	0	0	0
	Se niso vrnili	0	0	0
	Osumljeni storitve K. D.	2	1	3
	Skupaj	3	3	6
Prost izhod iz zavoda	Z zamudo	5	1	6
	Privedeni	0	0	0
	Se niso vrnili	1	0	1
	Osumljeni storitve K. D.	0	1	1
	Skupaj	6	2	8
Izhod iz zavoda s spremstvom PUO	Pobegnili	3	0	3
	Osumljeni storitve K. D.	0	0	0
	Skupaj	3	0	3
Obisk zunaj zavoda	Z zamudo	0	0	0
	Privedeni	0	0	0
	Se niso vrnili	0	0	0
	Osumljeni storitve K. D.	0	0	0
	Skupaj	0	0	0
Skupaj zlorab		12	5	17

V letu 2025 so obsojenci in mladoletniki zlorabili zunajzavodske ugodnosti v 17 primerih, kar predstavlja 0,23 % vseh podeljenih zunajzavodskih ugodnosti. Največ zlorab ugodnosti je bilo v Prevezgojnim domu Radeče (5) ter Zavodu za prestajanje kazni zapora Dob pri Mirni.

3.8.3 Problematika obravnavanja in podeljevanja ugodnosti

V okviru problematike obravnave in podeljevanja ugodnosti obsojencem in mladoletnikom ni mogoče prezreti dejstva, da so ugodnosti za obsojence najpomembnejši cilj v času prestajanja kazni zapora in hkrati pomemben motivacijski dejavnik. S tega razloga se je pri podeljevanju ugodnosti potrebno zavedati, da te niso samo nagrada za prizadevnost pri izvajanju osebnega načrta in dobrega obnašanja, temveč so ugodnosti pomembne tudi za ohranjanje stikov z družino in okoljem ter imajo pomembno vlogo v procesu uspešne priprave za vključitev v življenje na prostosti po prestani kazni. Po drugi strani je v praksi prisotna problematika, da se obsojenci vključitvi v obravnavo spolnega nasilja nad mladoletnikom ali odvisnosti od prepovedanih drog in alkohola največkrat upirajo, nemalokrat pa tudi pritožujejo, češ da jih zavodi prisiljujejo, da se morajo vključiti v tovrstno obravnavo, ker sicer ne bodo deležni zunajzavodskih ugodnosti. Pri obsojencih je v praksi pri podeljevanju ugodnosti občutljivost zelo velika, hkrati pa tudi nekritičnost v primerjanju, saj obsojenci največkrat menijo, da so upravičeni do ugodnosti, če so prestali določen delež kazni, ki jim to omogoča, pozabljajo pa na vse ostale elemente, na osnovi katerih direktor zavoda lahko podeli ugodnosti. Dodatne težave zavodom povzročajo odprti in nedokončani kazenski postopki, saj gre v nekaterih primerih za težja kazniva dejanja, ki lahko znatno zvišajo kazen. Pri odločanju o podeljevanju, zlasti zunajzavodskih ugodnosti, so zavodi pozorni tudi na grožnje iz okolja in na grožnje oškodovancem.

3.8.4 Namenski izhodi

Obsojencem se namenski izhod omogoči za uresničevanje aktivnosti in dejavnosti, opredeljenih v osebnem načrtu ali zaradi nepredvidljivih dogodkov. Poteka lahko v spremstvu pravosodnih policistov. Če ni prisotnih varnostnih zadržkov, grede lahko obsojenci na namenski izhod sami oz. v spremstvu strokovnih delavcev.

Tabela 65: Število namenskih izhodov

Namenski izhodi	Brez spremstva			V spremstvu PUO			S strok. delavcem			Skupaj			Število zlorab
	O	NZ	ML	O	NZ	ML	O	NZ	ML	O	NZ	ML	
Državni organi (brez odredbe)	370	9	0	19	1	0	19	0	0	408	10	0	1
Zdravstvene ustanove	961	40	5	216	3	0	16	0	3	1193	43	8	2
Obravnavo v drugih ustanovah	337	3	15	36	1	0	33	0	19	406	0	0	0
Izobraževanje	123	0	16			1	1	0	4	124	0	21	
Poroka	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0
Rojstvo otroka	1	0	0	0	0	0		0	0	1	0	0	0
Nenačrtovani (smrt, ipd.)	32	0	0	12	0	0	2	0	0	46	0	0	0
SKUPAJ	1824	52	36	283	5	1	71	0	26	2178	53	29	3

3.9 DISCIPLINSKO KAZNOVANJE OBSOJENCEV IN MLADOLETNIKOV

3.9.1 Disciplinsko kaznovanje mladoletnikov na prestajanju mladoletniškega zapora in obsojencev

Struktura izrečenih disciplinskih kazni obsojencem in mladoletnikom na prestajanju kazni zapora oziroma mladoletniškega zapora

V disciplinskih postopkih je bilo obsojencem izrečenih skupaj 16 disciplinskih kazni, kar je precej več kot v letu prej (6). Največ disciplinskih kazni je bilo izrečenih v Zavodu za prestajanje kazni zapora Ig, in sicer 7. V Zavodu za prestajanje kazni zapora Dob pri Mirni so bile izrečene 4 disciplinske kazni. V Zavodu za prestajanje kazni zapora Maribor so bile izrečene po 3 disciplinske kazni. V Zavodu za prestajanje kazni zapora Ljubljana in v oddelku Murska Sobota pa je bila izrečena po 1 disciplinska kazen. V vseh preostalih zavodih in oddelkih obsojencem ni bila izrečena nobena disciplinska kazen, niti ni bil disciplinsko obravnavan noben obsojenec.

V vseh zavodih za prestajanje kazni zapora je bilo skupaj podanih 34 predlogov za uvedbo disciplinskega postopka, vendar je bilo večje število uvedenih postopkov ustavljenih zaradi različnih vzrokov (pomanjkanje dokazov, iztek kazni). Nekaj postopkov, ki so bili uvedeni v letu 2025, do konca leta še ni bilo zaključenih. Ker Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij dopušča možnost, da se, kadar je glede na okoliščine mogoče, namesto podaje predloga za uvedbo disciplinskega postopka uporabijo druge strokovne metode dela, ki vsebujejo tehnike nekonfliktnega in pomirjujočega postopanja, se zavodi in oddelki namesto disciplinske obravnave pogosto poslužujejo tovrstnega ukrepanja, kar se je v praksi izkazalo za učinkovitejše kot izrekanje disciplinskih kazni.

Tabela 66: Število izrečenih disciplinskih kazni pri obsojencih

	Št. vseh izrečenih disciplinskih kazni	Število, katerih izvršitev je pogojno odložena
Pisni opomin	8	-
Razporeditev na drugo delo	-	-
Omejitev sprejemanja pošiljk	-	-
Oddaja v samico s pravico do dela	-	-
Oddaja v samico brez pravice do dela	8	6
Skupaj	16	6

3.9.2 Disciplinsko kaznovanje mladoletnikov na prestajanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom

V Prevzgojnem domu Radeče v letu 2025 mladoletnikom ni bila izrečena nobena disciplinska kazen, niti ni bil nobeden izmed mladoletnikov disciplinsko obravnavan.

3.10 POGOJNI ODPUST, PREDČASNI ODPUST, PREKINITVE KAZNI, POMILOSTITVE, AMNESTIJA TER PREMESTITVE OBSOJENCEV

3.10.1 Pogojni odpust

V letu 2025 je bilo pogojno odpuščenih 430 obsojencev, od tega 409 moških in 21 žensk, kar je skupaj za 11,98 % več kot v letu prej.

3.10.2 Predčasni odpust

V letu 2025 je bilo predčasno odpuščenih 372 obsojencev, od tega 344 moški in 28 žensk, kar je skupaj za 9,09 % več kot v letu prej.

Izdelki iz sklopa ustvarjalnih delavnic v ZPKZ Maribor

Pohod na Hum nad Laškim v okviru skupinskega namenskega izhoda

ZPMZKZ Celje na Paradi učenja v Celju

3.10.3 Pomilostitve obsojencev

V letu 2025 je predsednica Republike Slovenije v dveh primerih s pomilostitvijo znižala izrečeno zaporno kazen, v enem primeru pa skrajšala izrečeno stransko kazen izgona tujca iz države.

3.11 PRITOŽBE ZAPRTIH OSEB

3.11.1 Pritožbe obsojencev zaradi kršitve pravic oziroma drugih nepravilnosti, za katere ni zagotovljeno sodno varstvo ter pritožbe pripornikov zaradi neustreznega ravnanja oziroma postopanja

Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij v 85. členu med drugim določa, da ima obsojenec v primeru kršitve pravic ali drugih nepravilnosti, za katere ni zagotovljeno sodno varstvo, pravico pritožiti se generalnemu direktorju uprave. Če obsojenec ne dobi odgovora na svojo pritožbo v 30 dneh od njene vložitve ali če ni zadovoljen z odločitvijo generalnega direktorja, ima pravico vložiti vlogo na ministrstvo, pristojno za pravosodje. Na podlagi 70. člena Pravilnika o izvrševanju pripora ima pripornik, če meni, da delavci zavoda z njim neustrezno ravnavajo oziroma postopajo ali da so bivalne razmere neustrezne, pravico pritožiti se predsedniku pristojnega okrožnega sodišča oziroma generalnemu direktorju uprave.

Na zgoraj navedenih pravnih podlagah je bilo v letu 2025 prejetih skupaj 70 pritožb, od tega 57 pritožb obsojencev, 10 pritožb pripornikov ter 3 skupinske pritožbe.

Število prejetih pritožb je v primerjavi s preteklim letom povečalo za 7,14 %.

Zaprte osebe so v pritožbah izpostavljale kršitve različnih pravic in nepravilnosti, med najpogostejšimi pritožbenimi razlogi pa so bile slabe bivanjske razmere, kar je v veliki meri posledica prezasedenosti vseh zavodov za prestajanje kazni zapora. Nadalje so se zaprte osebe pritoževale zaradi neustrezne zdravstvene oskrbe, nestrinjanja s sprejetim osebnim načrtom, neprimerne postopanja in ravnanja pravosodnih policistov in strokovnih delavcev ter odvzema tehničnih predmetov.

Skupinske pritožbe so podali obsojenci iz ZPKZ Ljubljana, ZPKZ Dob pri Mirni ter ZPKZ Maribor, pri čemer je bila pritožba obsojencev, ki kazen prestajajo v ZPKZ Maribor, v zvezi s prodajno ceno poštnih znamk v zavodski prodajalni nad uradno ceno Pošte Slovenije, utemeljena.

V večini ostalih primerov so se pritožbene navedbe zaprtih oseb izkazale kot neutemeljene in tekom reševanja pritožb ni bilo ugotovljenih kršitev pravic zaprtih oseb ali drugih večjih nepravilnosti. So pa zaprte osebe v svojih pritožbah upravičeno opozorile na prezasedenost prostorskih kapacitet, ki slabša pogoje za prestajanje pripora in tudi kazni zapora, vendar pa so se zavodi za prestajanje kazni zapora kljub prezasedenosti, vsem zaprtim osebam trudili zagotavljati varno in funkcionalno bivanje.

Varuh človekovih pravic je v letu 2025 izvedel nadzore v: Zavodu za prestajanje kazni zapora Ljubljana, Oddelek Novo mesto, Prevezgojnem domu Radeče in Zavodu za prestajanje kazni zapora Ig. Vsa poročila o izvedenih nadzorih smo podrobno proučili in se odzvali nanje z odzivnimi poročili.

Varuhu človekovih pravic so bila posredovana tudi poročila oziroma pojasnila vezana na posamične pobude zaprtih oseb za začetek postopka za varstvo človekovih pravic.

3.11.2 Pritožbe obsojencev zoper odločbe, ki jih na prvi stopnji izda direktor zavoda

V upravnem postopku na drugi stopnji je bilo v letu 2025 obravnavanih 56 pritožb zaprtih oseb, med katerimi jih je bilo 47 zavrženih kot neutemeljenih, 6 pritožbam je bilo ugodeno in zadeva vrnjena organu prve stopnje (zavodu) v ponovni postopek, v 1 primeru je organ druge stopnje v pritožbenem postopku odločbo organa prve stopnje odpravil, 2 pritožbi pa sta bili zavrženi.

Zaprte osebe so se najpogosteje pritožile zoper odločbe o namestitvi ali podaljšanju v posebnem strožjem režimu prestajanja kazni zapora (98a. člen ZIKS-1), odločbe o prekinitvi prestajanja zaporne kazni ter odločbe o prenehanju pravic z dela ali delovne terapije.

Število upravnih zadev na drugi stopnji se je v primerjavi z lanskim letom povečalo za 14,3 %.

3.12 VARNOST IN ZAVAROVANJE ZAVODOV IN ZAPRTIH OSEB

3.12.1 Splošne varnostne zadeve

URSIKS na Informativi – sejmju izobraževanja in poklicev na GR Ljubljana

Splošne varnostne razmere v zavodih v tem letu odražajo naslednja dejstva:

- V letu 2025 smo zabeležili pobeg iz zaprtega dela zavoda Ljubljana ter pobeg med spremstvom v oddelku Novo mesto ter tri pobege med spremstvom v ZPKZ Dob pri Mirni, prav tako pa tudi pobeg iz Odprtega oddelka Ig in en pobeg iz hospitalizacije, ki se je izvajala brez varovanja pravosodnih policistov.
- Beležimo štiri primere uspešno preprečenih poskusov pobeга, v predhodnem letu smo imeli enako število tovrstnih primerov.
- Število nevrnitev zaprtih oseb iz zunajzavodskih ugodnosti se je zmanjšalo, ravno tako število nevrnitev s prekinitve kazni.
- V primerjavi s preteklim letom se je zmanjšalo število uporabe prisilnih sredstev (2024: 150 primerov, 2025: 136 primerov). Podobno kot lani, je prevladovala uporaba prisilnih sredstev iz razloga preprečitve konfliktov med zaprtimi osebami in odklonitve ukaza.
- Zmanjšano število konfliktov med zaprtimi osebami (2024: 394 primerov, 2025: 371).
- Število napadov na zaposlene v zavodih se je v primerjavi z letom 2024 zmanjšalo za 14 primerov, prav tako se je zmanjšalo tudi število groženj zaposlenim, in sicer iz 48 na 47.

- Povečanje uporabe ukrepa odstranitve v posebni prostor na podlagi 236. člena Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij.
- Število najdb prepovedanih substanc, raznih tablet in pribora za uživanje prepovedanih substanc, se je v primerjavi s preteklim letom povišalo (2025: 392 najdb; 2024: 285). Po številu najdb prevladujejo najdbe prepovedanih substanc (157 primerov najdb) in tablet (199 najdb). Pri prepovedanih substancah je bilo največ najdb spica (84 najdb). Po količini zaseda prvo mesto med prepovedanimi substancami kanabis (346,48 g).
- V letošnjem letu beležimo velik upad odpovedi spremstev zaprtih oseb, zabeleženih je bilo 1517 odpovedi spremstev.

Generalni direktor na slavnostni podelitvi diplomskih listin Univerze v Mariboru, Fakultete za varnostne vede (UM FVV)

Svečana prisega novosprejetih pravosodnih policistk in policistov pred generalnim direktorjem

3.12.2 Pobegi, poskusi pobegov ter nevrnitve zaprtih oseb iz ugodnosti zunaj zavoda

V letu 2025 beležimo pobeg iz zaprtega dela zavoda Ljubljana.

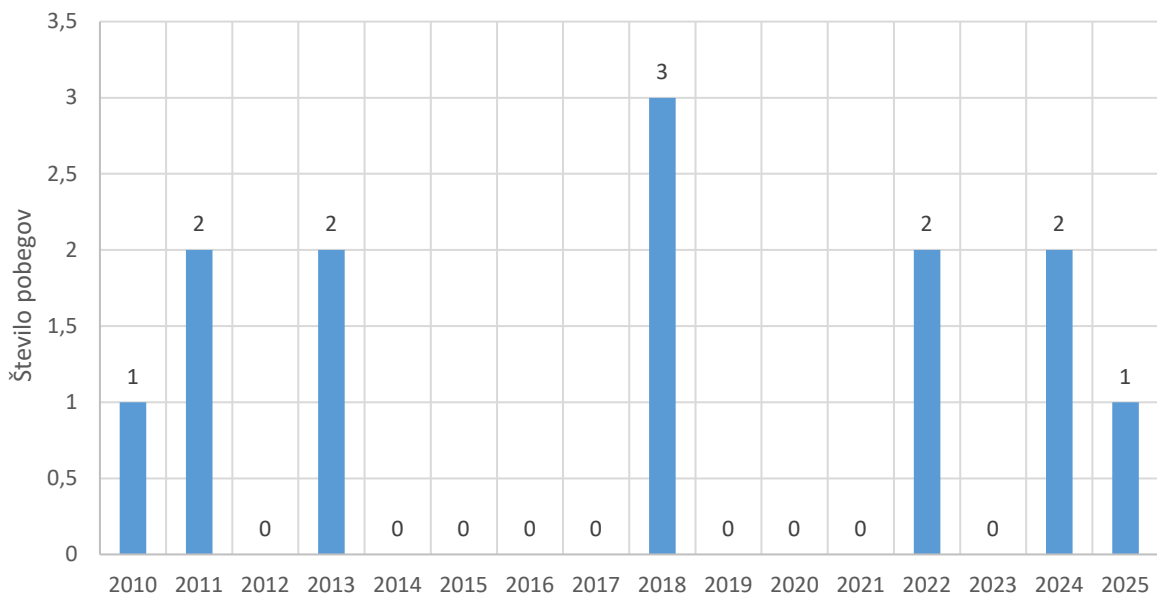
Beležimo pa tudi en pobeg med spremstvom v oddelku Novo mesto ter tri pobege med spremstvom v ZPKZ Dob pri Mirni, prav tako pa tudi pobeg iz Odprtega oddelka Ig in en pobeg iz hospitalizacije, ki se je izvajala brez varovanja pravosodnih policistov.

V ZPKZ Ljubljana je obsojenec na prestajanju nadomestnega zapora iz zaprtega dela zavoda, natančneje iz sprehajališča obsojencev, pobegnul na način, da je s panelne ograje splezal na betonsko obzidje in pobegnul v neznani smeri.

Zabeležili smo tudi 4 pobege med izvajanjem spremstva, in sicer dvakrat med spremstvom v zdravstveno institucijo, enkrat med spremstvom na ZPIZ in enkrat med dvigom denarja na bankomatu. Vse osebe, ki so izvedle pobeg, so bile tekom obravnavanega obdobja privedene s strani Policije.

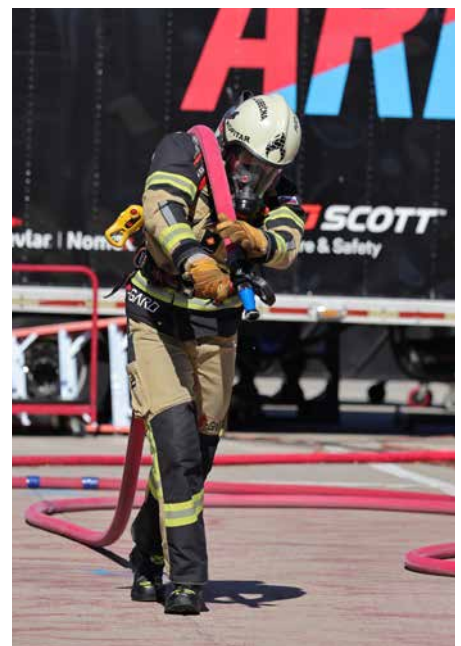
Uspešno smo preprečili 4 poskuse pobegov, kar je enako kot v lanskem letu.

Graf prikazuje dinamiko števila pobežev od leta 2010 dalje.

Obsojenci lahko ob pogojih, predpisanih z Zakonom o izvrševanju kazenskih sankcij, pridobijo ugodnosti, ki se lahko izvajajo bodisi v zaporu, lahko pa tudi izven zapora, in sicer:

- podaljšan obisk;
- obisk zunaj zavoda;
- izhod iz zavoda s spremstvom pooblaščenih uradnih oseb;
- prost izhod iz zavoda;
- delno ali popolno izrabo letnega dopusta ali letnega počitka zunaj zavoda;
- do sedem dni neplačanega letnega dopusta ali letnega počitka;
- dodatne ugodnosti znotraj zavoda.

Firefighter Challenge 2025 (Dallas, Teksas, ZDA) – preizkušnja moči, predanosti in srčnosti pravosodnega policista ZPMZKZ Celje

V primeru nevrnitve zaprte osebe iz zgoraj omenjenih ugodnosti izven zavoda, se le-te vodijo kot pobež s prestajanja kazni zapora.

Tabela 67: Število in vrste nevrnitev

	Zavod	Iz letnega počitka	Iz namenskega izhoda	Iz ugodnosti obiska izven zavoda	Iz koriščenja zapora ob konu tedna	Iz počitnic	Iz ugodnosti	Iz šole	Iz prekinitve	Skupaj nevrnitve
Mladoletniki v PD	PD RADEČE	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Obsojenci	DOB	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	IG	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	LJUBLJANA	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	MARIBOR	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	MB MURSKA SOBOTA	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	MB ROGOZA	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Nadomestni zapor	IG	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Skupaj		0	1	0	0	0	4	0	4	9

Število nevrnitev zaprtih oseb iz zunajzavodskih ugodnosti se je zmanjšalo, ravno tako število nevrnitev s prekinitve kazni.

3.12.3 Uporaba prisilnih sredstev

Uporaba prisilnih sredstev je občutljiv poseg v osebno svobodo in dostojanstvo posameznika, zato morajo pravosodni policisti pri uporabi upoštevati vsa strokovna pravila, zakonske podlage, načela in tehnična navodila proizvajalca ter se za uporabo nenehno usposablјati in izpopolnjevati. Postopki uporabe prisile sodijo med najbolj občutljive ukrepe za obvladovanje oseb, saj je med izvajanjem pooblastil in njihovo prekoračitvijo lahko le korak. Pravosodni policist sme uporabiti prisilna sredstva takrat, ko nastopijo zakoniti pogoji za uporabo. Pri tem je dolžan uporabiti najmilejše prisilno sredstvo oziroma sredstvo, ki v ključnem trenutku predstavlja najmanjšo škodljivo posledico za osebo.

Psička Indy in vodnik službenega psa iz ZPKZ Dob pri Mirni na interaktivnih delavnicah Odgovorno lastništvo psov – Pes ni igrača v Podružnični šoli Begunje, Občina Radovljica

Tabela 68: Pregled uporabe prisilnih sredstev

Zavod	Vsa uporabljena	Neupravičena	Upravičena	Poškodovane zaprte osebe	Poškodovani delavci
FORENZIKA	2	0	2	0	0
DOB	73	0	72	1	8
IG	21	0	21	0	0
CELJE	8	0	8	0	0
KOPER	6	0	6	0	0
KP NOVA GORICA	1	0	1	0	0
LJUBLJANA	10	0	10	0	8
LJ NOVO MESTO	3	1	3	0	0
MARIBOR	4	0	4	0	1
MB MURSKA SOBOTA	2	0	2	0	0
PD RADEČE	5	0	5	0	0
SKUPAJ	136	1	135	1	17

V zavodih je bilo skupno obravnavanih 136 primerov uporabe prisilnih sredstev, kar predstavlja 14 primerov manj kot lansko leto. Pri uporabi prisilnih sredstev je bilo poškodovanih 17 uslužbencev. V nobenem primeru ni prišlo do hujših poškodb.

Pri zaprtih osebah smo beležili eno lažjo poškodbo pri uporabi prisilnih sredstev.

Glede na zbrane podatke, so bila prisilna sredstva v zavodih poleg odklonitve ukaza, najpogosteje uporabljena pri fizičnih konfliktih med zaprtimi osebami ter v primerih preprečitve uničevanja inventarja ter preprečitve samopoškodb zaprtih oseb. Pravosodni policisti pri svojem delu ob različnih kriznih situacijah, kot so verbalni in fizični konflikti, težko samo s pomirjajočim pristopom, komunikacijskimi veščinami ter z ukazi dosežejo pomiritev. V največ primerih se uporabi milejša prisilna sredstva telesne sile za razdvajanje zaprtih oseb, občasno pa tudi v kombinaciji s sredstvi za vklepanje.

Stremimo k temu, da pravosodni policisti sporne situacije uspešno obvladujejo predvsem z milejšimi ukrepi in postopki brez uporabe sile. V določenih okoliščinah je potrebna uporaba prisilnih sredstev, če z drugimi pooblastili ni mogoče preprečiti bega, napada, samopoškodbe ali večje materialne škode, z namenom zagotovitve varnosti, reda in discipline v zavodih.

V primerih, ko so podani razlogi, je pomembno tudi, da pravosodni policisti strokovno, hitro in profesionalno izvedejo uporabo prisilnega sredstva. V izogib morebitnim poškodbam ter drugim dejavnikom, ki bi posledica nepravilne izvedbe, se je na področju uporabe prisilnih sredstev potrebno nenehno usposabljanje.

Zavodi so poročali o vsaki uporabi prisilnih sredstev. Vsak primer smo analizirali in ocenili njeno ustreznost oziroma upravičenost uporabe. Neupravičena uporaba prisilnih sredstev se je dogodila v oddelku Novo mesto, ko je pravosodni policist ob pobegu zaprte osebe med izvedbo spremstva le tega poskušal zaustaviti z opozorilnim strelom, ki je bil sicer sprožen v varni smeri.

Tabela 69: Razlogi za uporabo prisilnih sredstev

Zavod	Napad na zaposlene ali druge osebe	Odklonitev ukaza	Poskus napada na zaposlene ali druge osebe	Preprečitev konflikta	Preprečitev pobeга	Preprečitev samopoškodbe ali samomora	Uničevanje inventarja
FORENZIKA	0	0	0	0	0	1	1
DOB	0	42	5	10	1	6	9
IG	1	4	2	6	0	5	3
CELJE	0	2	2	1	0	1	2
KOPER	1	1	0	1	0	0	3
KP NOVA GORICA	0	1	0	0	0	0	0
LJUBLJANA	1	4	0	1	1	2	1
LJ NOVO MESTO	1	1	2	0	0	0	0
MARIBOR	2	0	2	0	0	0	0
MB MURSKA SOBOTA	0	0	1	0	0	0	1
PD RADEČE	0	0	0	3	1	1	0
SKUPAJ	6	55	14	22	3	16	20

V letošnjem letu je prevladovala uporaba prisilnih sredstev iz razloga odklonitve ukaza. Lani je bilo teh primerov 47, v letošnjem letu pa se je število teh primerov povečalo na 55 primerov.

Razloge za uporabo prisilnih sredstev razvrščamo v več skupin:

- **Odklonitev ukaza** (2024: 47; 2025: 55 primerov). Z ukazom smejo pravosodni policisti zaprtim osebam dati navodila in zahtevati od njih ravnanja ali opustitev ravnanj, da bi izvršili svoje uradne naloge. Ob odklonitvi oziroma neizvršitvi ukaza smejo pravosodni policisti uporabiti prisilna sredstva. Ob izreku ukaza, v kolikor okoliščine dopuščajo, pravosodni policisti zaprti osebi navedejo tudi razlog, zaradi katerega je potrebna določena storitev ali opustitev ravnanja ter kakšni ukrepi bodo izvedeni ob neupoštevanju ukaza. Pri tem je potrebno poudariti, da gre v teh primerih v večini zgolj za uporabo milejše sile telesa, brez uporabe strokovnih prijemov (potiskanje, prenašanje itd.).
- **Preprečitev konflikta** (2024: 41; 2025: 22 primerov). V teh primerih morajo pravosodni policisti preprečiti ali ustaviti fizični konflikt med zaprtimi osebami. Najpogostejši razlogi za nastanek konfliktov med zaprtimi so: izživljanje močnejših nad šibkejšimi, zadolževanje, nesprejemanje drugačnosti, zaščitništvo kot oblika zaščita žrtve oziroma maščevanje storilcu za storjeno dejanje nad šibkejšo žrtvijo, boj za vodenje zaporskega podzemlja, pogost vzrok so tudi prostorske in bivanjske razmere v zaporu.
- **Preprečitev samopoškodbe** (2024: 17; 2025: 16 primerov). Gre za ukrep, kjer morajo pravosodni policisti s silo preprečiti, da se zaprte osebe ne poškodujejo, bodisi z odvzemanjem nevarnega predmeta ali s prisilno začasno imobilizacijo z vklepanjem.
- **Preprečevanje napadov in poskusov napadov na zaposlene in druge osebe** (2024: 29; 2025: 20 primerov). V teh primerih pravosodni policisti uporabijo prisilna sredstva za odvrnitev napada ali poskusa napada s strani zaprte osebe ali pa tudi za preprečitev napada na varovano zaprto osebo.
- **Uničevanje inventarja** (2024: 3; 2025: 20 primerov). V večini primerov so zaprte osebe uničevale zavodski inventar v bivalnih prostorih. Da lahko preprečijo nastanek večje materialne škode, morajo v takšnih primerih pravosodni policisti ukrepati takoj.

Po zakonu se prisilna sredstva delijo na milejša in hujša prisilna sredstva.

Milejša prisilna sredstva:

- sredstva za vklepanje in vezanje ter
- milejše oblike telesne sile, kot so: strokovni prijemi, strokovni pritiski in druge oblike telesne sile, kot so prenašanje, potiskanje, odiranje, razdvajanje in podobno.

Hujša prisilna sredstva:

- hujše oblike telesne sile, kot so strokovni meti in udarci,
- plinski razpršilec,
- palica, kot so: gumijasta palica, palica z ročajem (tonfa) in teleskopska palica,
- službeni pes in strelno orožje.

Pravosodni policisti lahko uporabijo prisilna sredstva zoper zaprto osebo, če drugače ne morejo preprečiti nedovoljenih aktivnosti. Uporabijo pa jih lahko tudi zoper osebe, ki niso zaprte, vendar pod pogoji, ki jih določa Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij. Slednjih primerov je v praksi zelo malo. V letošnjem letu nismo imeli takega primera.

Tabela 70: Vrste uporabljenih prisilnih sredstev

Zavod	Opozorilni strel	Plinski razpršilec	Telesna sila – met	Telesna sila – potiskanje ali prenašanje	Telesna sila – pritisk	Telesna sila – strokovni prijem	Telesna sila – udarec	Vklepanje	SKUPAJ
FORENZIKA	0	0	1	0	0	1	0	0	2
DOB	0	1	4	40	2	49	0	46	142
IG	0	1	0	8	4	11	0	5	29
CELJE	0	0	1	4	0	4	0	6	15
KOPER	0	1	0	6	0	2	0	2	11
NOVA GORICA	0	0	0	1	0	0	0	0	1
LJUBLJANA	0	1	0	5	1	4	1	5	17
LJ NOVO MESTO	1	0	0	2	0	1	0	1	5
MARIBOR	0	0	1	2	0	4	0	2	9
MB MURSKA SOBOTA	0	0	0	0	0	0	0	2	2
PD RADEČE	0	0	0	4	0	0	0	2	6
SKUPAJ	1	4	7	72	7	76	1	71	239

Po letu 2021 pri obvladovanju zaprtih oseb prevladuje predvsem uporaba milejših oblik telesne sile. Pred letom 2021 so bila to sredstva za vklepanje in vezenje.

V letu 2025 prevladuje uporaba telesne sile – strokovni prijem (76 primerov), sledi telesna sila – potiskanje ali prenašanje (72 primerov) ter na tretjem mestu uporaba sredstev za vklepanje (71 primerov).

Zabeleženih je trinajst primerov uporabe hujše oblike uporabe prisilnih sredstev. V več kot polovici primerov je bila uporabljena telesna sila – met ter v drugih primerih še plinski razpršilec, udarec in opozorilni strel. V večini dogodkov je bila uporaba plinskega razpršilca uporabljena v dogodku za preprečitev večjih fizičnih konfliktov med zaprtimi osebami ter odvrnitev napada na zaposlene v zavodu.

Leta 2025 beležimo manjše število napadov na delavce v zavodih. Teh je bilo 12, kar je za 14 primerov manj kot v letu 2024. Od skupnega števila napadov je bilo 6 takih, ki so se končali s posledicami, vendar pa v nobenem primeru ni šlo za hujše posledice.

Uspešno preprečenih poskusov napadov na zaposlene je bilo 11, kar je za 3 manj kot v letu 2024. Beležimo tudi zmanjšanje števila groženj zoper zaposlene. V letu 2025 znaša 47 primerov, kar je za 1 primer manj kot v letu 2024.

Žal vseh dogodkov ni moč preprečiti, saj so izbruhi, nezadovoljstva ali stiske zaprtih oseb večkrat hipni in nepredvidljivi.

Tabela 71: Napadi na delavce zavodov

Zavod	Brez posledic			Bolečine Napad	Sledi poškodbe Napad	Lažje poškodbe Napad	Psihične posledice		SKUPAJ
	Grožnja	Napad	Poskus				Grožnja	Napad	
FORENZIKA	0	0	1	0	0	0	0	0	1
DOB	12	0	3	1	0	1	1	0	18
IG	2	0	3	0	0	0	0	0	5
CELJE	3	1	1	0	0	0	0	0	5
KOPER	2	1	1	0	0	1	0	0	5
KP NOVA GORICA	1	0	0	0	0	0	0	0	1
LJUBLJANA	10	0	0	0	0	0	5	0	15
LJ NOVO MESTO	1	1	1	1	0	0	0	1	5
MARIBOR	5	2	1	0	1	0	2	0	11
PD RADEČE	3	1	0	0	0	0	0	0	4
SKUPAJ	39	6	11	2	1	2	8	1	70

3.12.4 Spremljanje izven zavoda

V letu 2025 smo uspešno realizirali skupno 11.231 spremstev.

Poleg izvedenih spremstev tudi varovanje zaprtih oseb v zdravstvenih ustanovah prispeva k dodatni obremenjenosti in številu nadurnega dela pravosodnih policistov, saj gre v veliki večini za nenačrtovane aktivnosti in je potrebno delo opraviti poleg rednega dela v zavodih. Skupno beležimo 59 hospitalizacij, pri katerih je bilo potrebno varovanje pravosodnih policistov.

V URSIKS nam zaradi nezadostnega števila pravosodnih policistov, bolniških in drugih odsotnosti, zakonskega zagotavljanja počitkov ter preseženih tedenskih obremenitev pravosodnih policistov še vedno ne uspe izvesti vseh odrejenih spremstev. V letu 2025 je bilo odpovedanih 1517 spremstev.

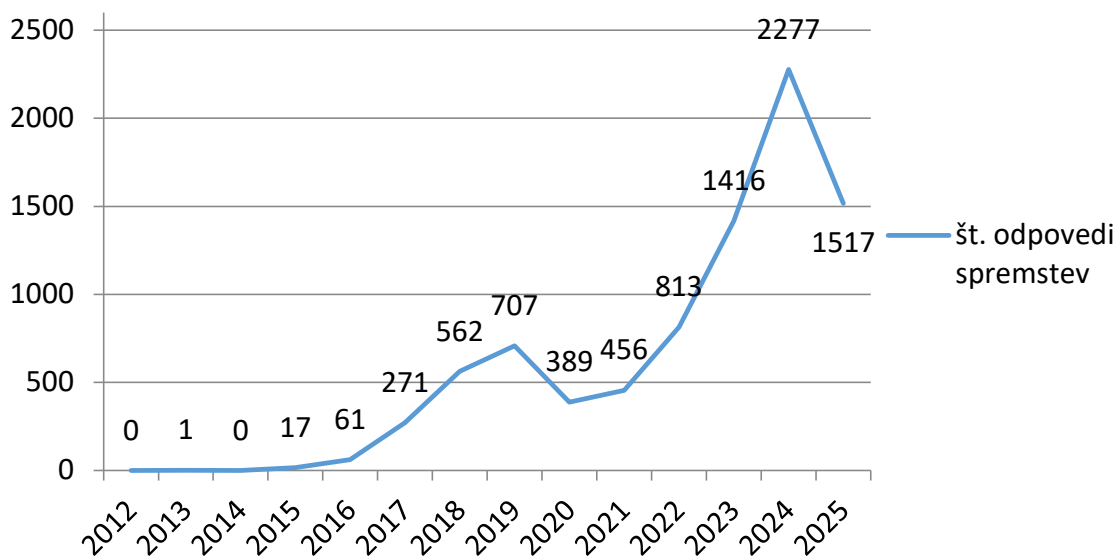

URSIKS na Kariernem navdihu za mlade v Kočevju

Novo specialno vozilo URSIKS, uporabno tudi v namene spremstev

Graf odpovedi spremstev od 2012 do 2025

Zavodi si kljub danim razmeram stalno prizadevajo, da bi bilo odповіdi spremstev čim manj. V zvezi s to problematiko so bili pred časom že sprejeti številni ukrepi. Od leta 2017 spodbujamo tudi uporabo videokonferenčnega sistema.

Tabela 72: Število vseh spremstev zaprtih oseb

Zavod	Na sodišča	V zdravstvene ustanove	Ostalo	SKUPAJ
CELJE	330	330	446	1106
DOB	51	1501	988	2540
DOB PUŠČAVA	0	36	5	41
DOB SLOV. VAS	4	8	3	15
FORENZIKA	10	64	127	201
IG	84	189	193	466
KOPER	393	436	166	995
KP NOVA GORICA	83	205	290	578
LJ NOVO MESTO	223	202	204	629
LJ ODP. ODD. IG	6	19	11	36
LJUBLJANA	799	700	813	2312
MARIBOR	368	579	618	1565
MB MURSKA SOBOTA	92	128	161	381
MB ROGOZA	10	33	40	83
PD RADEČE	54	222	7	283
SKUPAJ	2507	4652	4072	11231

Tabela 73: Število izvedenih obravnav/zaslišanj s pomočjo videokonference

Zavod	Število videokonferenc
CELJE	282
DOB	723
DOB PUŠČAVA	0
DOB SLOV. VAS	3
FORENZIKA	22
IG	184
KOPER	93
KP NOVA GORICA	19
LJ NOVO MESTO	78
LJ ODP. ODD. IG	0
LJUBLJANA	713
MARIBOR	426
MB MURSKA SOBOTA	23
MB ROGOZA	1
PD RADEČE	0
SKUPAJ VSI	2567

Tabela 74: Število dni varovanja v bolnišnicah

Zavod	Trajanje (dni)	Število hospitalizacij z varovanjem PP	Povprečno trajanje (v dnevih)
DOB	35	16	2
IG	11	3	4
CELJE	5	3	2
KOPER	2	1	2
KP NOVA GORICA	12	2	6
LJUBLJANA	38	10	4
LJ NOVO MESTO	0	1	0
MARIBOR	122	20	6
PD RADEČE	8	3	3
SKUPAJ	233	59	3,12

3.12.5 Konflikti med zaprtimi osebami

Pomemben kazalec splošnih varnostnih razmer v zavodih je število konfliktov med zaprtimi osebami. Konflikte skušamo reševati že v začetnih fazah s pogovori, soočenji, z usmerjanjem v strpnost ipd.

Konflikti so posledica nerešenih odnosov pred nastopom kazni in med prestajanjem kazni, velikokrat pa tudi nastanitve in prezasedenosti v skupinskih sobah. Najnevarnejši so konflikti, ki so posledica izsiljevanj in različnih pritiskov. Te je težko odkriti in pravočasno zaznati, največkrat se jih odkrije šele ob ugotavljanju posledic ob posameznih poškodbah, ko oškodovane osebe vztrajajo, da so se poškodovale »pri padcu s postelje«. Z usposabljanjem osebja dajemo temu področju večji poudarek v okviru odkrivanja nasilja, ki je očem osebja skrito. V zavodih preprečujemo konflikte na različne načine, tudi s primerno nastanitvijo, z ločevanjem sprtih oseb in omejitvijo gibanja določenim osebam. V odkritih in dokazljivih primerih so v zavodih izrekli tudi disciplinske ukrepe oziroma predlagali premestitve v drug zavod.

Težave, s katerimi so se v letu 2025 pravosodni policisti srečevali, so bile sledeče:

- zagotavljanje stalne fizične prisotnosti med zaprtimi osebami, predvsem na oddelkih in pri bivanju na svežem zraku, zaradi kadrovske težave v oddelku za varnost,
- nepoznavanje jezika zaprtih oseb, saj veliko zaprtih oseb prihaja iz najrazličnejših svetovnih držav.

V letošnjem letu je zaznati zmanjšanje števila konfliktov med zaprtimi osebami. V lanskem letu je bilo 394 konfliktov in 831 udeleženih oseb, medtem ko je bilo letos 371 konfliktov, v katerih je bilo udeleženih 800 oseb. Pravosodni policisti so vsem poškodovanim nudili prvo pomoč, glede na poškodbe zaprtih oseb so poskrbeli tudi za zagotovitev strokovne medicinske oskrbe s strani medicinskega osebja.

V vseh primerih, ko je bil podan sum storitve kaznivega dejanja ali pa so to zahtevali tisti, ki so bili v konfliktih oškodovani, smo obvestili policijo – skupaj v 5 primerih.

Ocenjujemo, da je večina vzrokov za tovrstne konflikte predvsem trenutna struktura in število zaprtih oseb, kjer prenapolnjeni bivalni prostori vplivajo na slabo razporejenost. Eden od razlogov za povečanje konfliktov med zaprtimi je tudi v porastu uživanja sintetičnih drog. Zabeležili smo primere nasilja, ki so bili povezani z izsiljevanjem, največkrat zaradi trgovine z drogo ali zaradi dolžniško-upniških razmerij.

Eden od najpomembnejših načinov reševanja konfliktov bi bila nastanitev v pretežno enoposteljnih sobah, kot je to pričakovan standard v državah EU.

Tabela 75: Konflikti med zaprtimi osebami

Zavod	Število konfliktov	Število udeleženih oseb	Število poškodovanih	Obveščena policija
FORENZIKA	2	4	1	0
DOB	153	330	33	1
DOB SLOV. VAS	1	2	0	0
IG	25	53	6	1
CELJE	33	67	0	0
KOPER	31	61	0	0
KP NOVA GORICA	6	14	0	2
LJUBLJANA	42	89	2	1
LJ NOVO MESTO	5	11	0	0
LJ ODP. ODD. IG	1	2	0	0
MARIBOR	42	103	1	0
MB MURSKA SOBOTA	3	6	2	0
MB ROGOZA	1	2	0	0
PD RADEČE	26	56	0	0
SKUPAJ	371	800	45	5

3.12.6 Nadzor paketov in pisemskih pošilk

Pregled pisemske pošiljke se lahko opravi izključno na podlagi suma ter pisne odredbe direktorja zavoda ali druge osebe, ki jo pooblasti. Pri pregledu pisemskih pošilk se največkrat najdejo SIM kartice za mobilne telefone, večja količina denarja, kot je dovoljena po hišnem redu zavoda in na podlagi dobrih zaznav najdbe več nedovoljenih stvari, kot so prepojeni lističi z drogo.

Najdba elektronski naprav v paketu hrane

Najdba elektronskih naprav v knjigi

Trenutno v zavodu največjo težavo predstavljajo sintetični kanabinoidi, ki se pojavljajo v obliki lističev, prepojenih s psihoaktivno snovjo. V zavod lahko taki lističi pridejo tudi v obliki dokumentov, časopisov in podobno. Posebna težava je, ker omenjene snovi niso na seznamu prepovedanih snovi, povzročajo pa močno omamljenost. Za te nove sintetične snovi, za katere testi (urinski ali preliminarni) še ne obstajajo, predstavlja težavo dokazovanje in posledično sankcioniranje kršitve.

Za pregled pošilk, ki niso pisemske (paketi), je dano pooblastilo za pregled s predpisi in se mora izvesti vedno. Zaprte osebe prejemajo pakete ob obiskih ali po pošti. Velikost paketa je določena in omogoča pregled s pomočjo rentgenske naprave. Paketi se pred vročitvijo zaprtim osebam pregledajo z rentgensko napravo in tudi fizično z namenom preprečitve vnosa prepovedanih predmetov in snovi. V paketih so največkrat najdeni prepovedani predmeti, kot so USB modemi za brezžično povezovanje na splet, mini mobilni telefoni in razne prepovedane substance.

Število paketov, ki so jih prejele zaprte osebe, se je v primerjavi s prejšnjim letom povečalo. V letu 2024 je bilo prejetih 13.150 paketov, v letu 2025 je bilo teh 13.992.

Eden od načinov preprečevanja vnosa prepovedanih snovi je tudi pregled pisemskih pošilk. V letu 2025 je bilo z odredbo odprtih 5.338 pisemskih pošilk.

3.12.7 Obiski in telefonski pogovori

Obiski zaprtih oseb v vseh zavodih so potekali v skladu s predpisi in z individualnimi varnostnimi zahtevami. Pri izvajanju obiskov za zaprte osebe se večina zavodov sooča s prostorsko omejenostjo tako znotraj zavoda, kot je porazdelitev obiskov tekom dneva, glede na vrsto in režim obiska ter številčnost, kot zunaj zavoda, predvsem v slabem vremenu, ko zunaj ni na voljo nadstreškov ali posebnih namenskih prostorov za izvedbo.

Pomembna oblika komunikacije obsojencev s svojci so bili telefonski pogovori. Zakon omogoča obsojencem prosto telefoniranje, prav tako pa daje direktorju tudi možnost, da obsojencu z odločbo le-to prepove za čas enega meseca (možnost podaljševanja po en mesec, dokler obstajajo razlogi), če bi telefonski klici lahko ogrozili varnost v zavodu ali varnost oseb ali premoženja zunaj zavoda.

3.12.8 Vnos nedovoljenih drog

Zaprte osebe drogo v zavod vnašajo na različne načine.

Pogost način skrivanja je na telesu ali v oblačilih (npr. všito v robove), metanje preko ograje, vnos s paketi in predvsem v tovarniško pakiranih živilih. Domnevamo, da zaprte osebe drogo največkrat skrivajo v telesu, kar povzroča dodatne težave pri odkrivanju, saj poseg v človeško telo ni dovoljen.

Na podlagi suma, da zaprta oseba skriva prepovedane snovi pri sebi, je bilo opravljenih skupno 2.355 osebnih pregledov.

Temeljitejši nadzor ob vstopu v zavod, redni pregledi prostorov in oseb ter odkrivanje drog s šolanimi psi silijo zaprte osebe v vse večjo iznajdljivost pri iskanju načinov vnašanja droge v zavod, zato smo pozorni tudi na to, da ne bi zaprte osebe poskušale zlorabiti osebja. V kolikor se pojavi indic oziroma sum, v preiskavi tovrstnih dogodkov sodelujemo s policijo.

Tabela 76: Število najdb drog in opojnih snovi po vrstah

Zavod	Sum na prepovedane substance									Alkohol			Tablete				Skupaj	
	Afgana	Ekstazi	Hašiš	Heroin	Kanabis	Kokain	LSD	Spice	Skupaj	Vino	Zvarjena pijača	Žgana pijača	Skupaj	Suboxone	Tablete razne	Tablete zdrobljene		Skupaj
DOB	0	0	0	1	5	3	13	38	60	0	10	0	10	3	121	3	127	197
IG	0	0	0	0	1	2	0	0	3	0	0	0	0	0	2	0	2	5
CELJE	0	0	0	1	0	1	0	10	12	0	3	2	5	0	8	0	8	25
KOPER	0	0	0	1	8	3	0	3	15	0	1	0	1	0	19	1	20	36
KP NOVA GORICA	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	3	0	3	0	1	0	1	5
LJUBLJANA	0	0	0	1	18	7	0	13	39	0	0	0	0	0	6	0	6	45
LJ NOVO MESTO	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3	0	3	4
MARIBOR	0	0	1	0	1	0	2	20	24	0	1	0	1	1	25	1	26	51
MB MURSKA SOBOTA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
MB ROGOZA	1	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	2	4
PD RADEČE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	3	3
SKUPAJ	1	0	2	4	35	16	15	84	157	0	18	2	20	3	190	6	199	376

Po številu najdb prevladujejo najdbe prepovedanih substanc. V letu 2025 je bilo 157 primerov tovrstnih najdb, leto prej 147. Količinsko so bile najdbe manjše. Sledijo najdbe tablet. V večini primerov gre za predpisano terapijo zaprtih oseb, ki je kljub nadzorovanemu deljenju terapije ne zaužijejo. Zaprte osebe nato nezaužito terapijo skrijejo z namenom preprodaje v zavodu. V dvajsetih primerih smo našli alkoholne pijače.

Tabela 77: Število najdb pripomočkov za uživanje drog in opojnih substanc

	Pribor za uživanje	Skupaj
DOB	8	8
IG	2	2
CELJE	1	1
KOPER	1	1
KP NOVA GORICA	0	0
LJUBLJANA	0	0
LJ NOVO MESTO	0	0
MARIBOR	4	4
MB MURSKA SOBOTA	0	0
MB ROGOZA	0	0
PD RADEČE	0	0
SKUPAJ	16	16

Tabela 78: Količina najdenih drog in opojnih snovi po količinah

Zavod	Alkohol			Prepovedane substance								Tablete		
	l			g								g	kos	
	Vino	Zvarjena pijača	Žgana pijača	Afgana	Ekstazi	Hašiš	Heroin	Kanabis	Kokain	LSD	Spice	Buprenorfin	Tablete zdrobljene	Tablete razne
DOB	0	29	0	0	0	0	4,8	4,32	19,76	209,74	184,6	2	6,92	1457,5
IG	0	0	0	0	0	0	0	5	1,77	0	0	0	0	159
CELJE	0	4,5	1,5	0	0	0	2	0	2,7	0	14,01	0	0	53
KOPER	0	1	0	0	0	0	0,3	126,5	51,8	0	13,51	0	0,2	171,5
KP NOVA GORICA	0	43	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	10
LJUBLJANA	0	0	0	0	0	0	0,63	208,36	43,13	0	103,51	0	0	621
LJ NOVO MESTO	0	0	0	0	0	0	0	0,8	0	0	0	0	0	19
MARIBOR	0	1,5	0	0	0	2,3	0	0,5	0	2	17	0	0	247,5
MB MURSKA SOBOTA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64
MB ROGOZA	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	90
PD RADEČE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,26	7
Skupaj	0	79	1,5	1	0	4,3	7,73	346,48	119,16	211,74	332,63	2	7,38	2899,5

Tudi leta 2025 je na prvem mestu po številu najdb, najdba sintetične droge spice. Teh primerov je bilo v letošnjem letu 84, v količini 332,63 gramov. V letu 2024 je bilo tovrstnih najdb 83, v količini 487,77 gramov. Na drugem mestu je, tako kot v letu 2024 po količini največja najdba kanabisa, v letu 2025 v količini 346,48; v letu 2024 pa 374,72 gramov. Na tretjem mestu je najdba LSD v količini 211,74 grama.

Največjo količino kanabisa 89,10 g smo našli po pregleda pripornika po izvedenem obisku v zavodu Koper. Pravosodni policisti so med izvajanjem obiskov, zaznali močan vonj po kanabisu, zaradi česar so se odločili, da po obiskih izvedejo pregled pripornika.

Ena večjih najdb je bila tudi najdba z nedovoljeno snovjo prepojenih lističev. Pravosodni policist je opravil pregled paketa naslovljenega na obsojenca in ugotovil, da je v športnih copat Adidas, v obeh podplatih, prirejen prostor za skrivanje, v katerih sta se nahajala paketka, zavita v prozorno folijo, v njih pa lističi papirja, ki so bili prepojeni z nedovoljeno snovjo bruto teže 99,49 g.

Največjo posamično najdbo »spica« so našli v ZPKZ Dob pri Mirni, in sicer je pravosodni policist po videonadzornem sistemu zaznal sumljivo vedenje obsojenca in njegove obiskovalke – partnerke. Po končanem obisku je s pravosodnim policistom pri obsojencu opravil osebni pregled. Obsojenec je pred pregledom na poziv iz hlač izročil zavitek, ki je vseboval neznano snov, sum na »spice« bruto teže 47,17 grama.

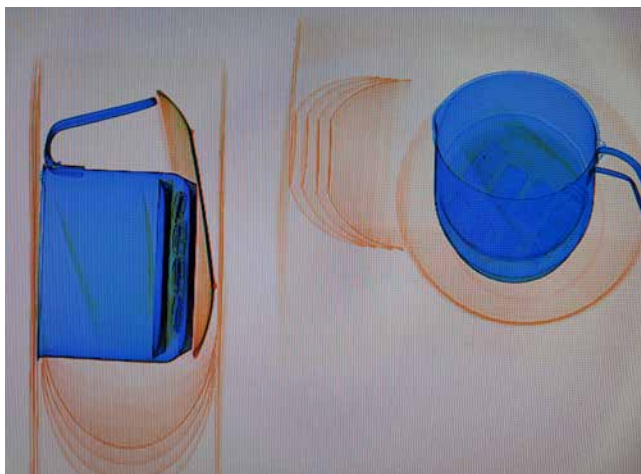
Najdba elektronskih naprav v posodi

Tabela 79: Lokacije, kjer so bile najdene droge in opojne snovi

Zavod	Alkohol		Prepovedane substance			Pribor za uživanje			Tablete			Skupaj		
	V zavodu	Skupaj	Izven zavoda	V zavodu	Vstop v zavod	Skupaj	V zavodu	Vstop v zavod	Skupaj	Izven zavoda	V zavodu		Vstop v zavod	Skupaj
DOB	10	10	0	57	3	60	7	1	8	0	127	0	127	205
IG	0	0	1	2	0	3	1	1	2	0	2	0	2	7
CELJE	5	5	0	7	5	12	0	1	1	0	8	0	8	26
KOPER	1	1	0	14	1	15	1	0	1	0	20	0	20	37
KP NOVA GORICA	3	3	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	5
LJUBLJANA	0	0	0	16	23	39	0	0	0	0	4	2	6	45
LJ NOVO MESTO	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	3	0	3	4
MARIBOR	1	1	0	24	0	24	4	0	4	0	26	0	26	55
MB MURSKA SOBOTA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
MB ROGOZA	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	1	1	2	4
PD RADEČE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	3
Skupaj	20	20	1	122	34	157	13	3	16	0	196	3	199	392

3.12.9 Preiskave bivalnih prostorov

Med rednim nadziranjem bivalnih prostorov pravosodni policisti izvajajo obhode, varnostne in osebne preglede, pa tudi preiskave prostorov in prtljage. Namen preiskav je odkriti in odvzeti prepovedane predmete ter snovi, ki so jih zaprte osebe pretihotapile v zavod, ali jih v zavodu izdelale.

Rentgenska slika najdenih USB modemov v posodi

Rentgenska slika najdenih USB modemov v termosposodi

Najdba prepovedanih substanc – prepojen papir v zvitem cigaretu

Zasežene prepovedane substance – sintetični kanabinoid »spice«

Tabela 80: Število opravljenih preiskav bivalnih prostorov

Zavod	Število
DOB	160
DOB SLOV. VAS	1
IG	17
CELJE	26
KOPER	32
KP NOVA GORICA	6
LJUBLJANA	41
LJ NOVO MESTO	30
LJ ODP. ODD. IG	1
MARIBOR	50
MB MURSKA SOBOTA	7
MB ROGOZA	5
PD RADEČE	7
SKUPAJ VSI	383

Zavodi so v letošnjem letu opravili 383 preiskav bivalnih in skupnih prostorov.

Tabela 81: Število prepovedanih predmetov pri opravljenih preiskavah

Zavod	Predmet za izvedbo pobeга					Predmeti za napad ali obrambo							SKUPAJ	Komunikacijska sredstva					Zabavna elektronika		Drugo				SKUPAJ
	Ključki za lisice	Razni predmeti	Vrv ali prirejena vrv	Žaga	Skupaj	Drog, palica	Nož, bodalo	Predelani predmeti za napad	Razni predmeti	Strelivo	Strelno orožje	Skupaj		Mobilni telefon	Razni predmeti za komunikacijo	SIM kartica	USB za komunikacijo	Skupaj	Snemalnik zvoka ali slike	Skupaj	Polnilec	Prirejena elektronika za polnjenje	Razni predmeti	Skupaj	
DOB	0	0	0	0	0	6	18	4	0	0	0	28	28	15	6	61	65	147	2	2	2	2	0	4	153
IG	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
CELJE	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	5	5	10	3	18	22	53	1	1	0	1	5	6	60
KOPER	0	0	2	0	2	1	2	1	1	0	0	5	7	4	0	7	1	12	2	2	0	1	0	1	15
KP NOVA GORICA	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	4	4	2	0	2	0	4	0	0	8	2	0	10	14
LJUBLJANA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21	6	26	58	111	0	0	0	8	0	8	119
LJ NOVO MESTO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	3	7	0	0	0	1	0	1	8
MARIBOR	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2	2	28	6	6	2	42	0	0	0	12	1	13	55
MB MURSKA SOBOTA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	4	7	14	0	0	0	3	0	3	17
MB ROGOZA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PD RADEČE	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj	0	0	2	0	2	7	26	7	5	0	0	45	47	86	23	124	158	391	5	5	10	30	6	46	442

V letu 2025 je bilo skupno najdenih 489 prepovedanih predmetov, od tega 86 mobilnih telefonov (v letu 2024: 153), 124 SIM kartic (v letu 2024: 1138) in 158 USB ključkov za komunikacijo preko interneta (v letu 2024: 179).

Odkrili smo 45 predmetov oziroma orodij, ki bi lahko služili za napad in obrambo. V letu 2025 beležimo tudi najdbo 2 pripomočkov, ki bi lahko služila za pobeг (v letu 2024: 8).

Najdba prepovedanih substanc – alkohol

Zasežene prepovedane substance –kanabinoidi

3.12.10 Preizkusi alkoholiziranosti

Preizkus alkoholiziranosti je klasična oblika nadzora, ki jo izvajamo na podlagi zakona. Preizkus alkoholiziranosti je lahko napovedan ali nenapovedan. Preizkus se izvede:

- na podlagi dogovora iz strokovne obravnave zaprtih oseb s težavami zaradi uživanja alkohola ali
- na podlagi indicev, da zaprta oseba kaže vidne znake alkoholiziranosti.

Zaprte osebe s težavami z alkoholom so najprej vključene v proces motivacije za obravnavo odvisnosti. Osebe, ki izrazijo pripravljenost za vključitev v obravnavo odvisnosti, so vključene v skupinsko ali individualno edukacijsko obravnavo odvisnosti.

Tiste osebe, kjer je izražena večja stopnja težav z alkoholom in ki imajo daljšo kazen zapora, se vključi tudi v intenzivno obliko obravnave odvisnosti, ki je usmerjena v vzdrževanje abstinence in v pripravo na življenje po prestani kazni. Abstinenca oseb, ki so sklenile dogovor o vključitvi v obravnavo odvisnosti, se preverja z nenapovedanimi alkotesti.

Tabela 82: Število opravljenih preizkusov alkoholiziranosti

Zavod	Število opravljenih preizkusov	Negativni	Pozitivni
DOB	60	57	3
DOB SLOV. VAS	43	43	0
DOB PUŠČAVA	65	64	1
IG	15	13	2
CELJE	5	4	1
KOPER	3	0	3
KP NOVA GORICA	5	4	1
LJUBLJANA	1	1	0
LJ NOVO MESTO	30	30	0
LJ ODP. ODD. IG	51	49	2
MARIBOR	10	9	1
MB MUSKA SOBOTA	13	10	3
MB ROGOZA	61	59	2
PD RADEČE	136	135	1
SKUPAJ	498	478	20

Skupno je bilo opravljenih 498 preizkusov, od tega je bilo 20 pozitivnih, medtem ko je bilo leta 2024 od 484 preizkusov 29 pozitivnih.

3.12.11 Odstranitev v posebni prostor po 236. členu ZIKS-1

Odstranitve v posebni prostor so namenjene izločitvi osebe iz bivalnega prostora za krajši čas, kadar je potrebno zagotoviti red in mir, preprečiti pobeg ali ustaviti oziroma vsaj omiliti destruktivno ali celo samoagresivno vedenje osebe. Bivanje v posebnem prostoru je omejeno na največ dvanajst ur. Če se pred iztekom tega časa ugotovi, da je še vedno podan kateri od zakonskih razlogov za namestitev v posebni prostor, se lahko namestitev podaljša za čas, dokler za to obstajajo razlogi, vendar s posamezno odločbo ne več kot 12 ur. Namestitev v posebnem prostoru ne sme trajati skupno več kot 72 ur neprekinjeno.

Tabela 83: Število namestitev v posebni prostor po 236. členu zakona

Zavod	Skupaj št. namestitev
CELJE	5
DOB	151
IG	11
KOPER	4
LJUBLJANA	3
LJ NOVO MESTO	2
MARIBOR	7
MB MUSKA SOBOTA	1
PD RADEČE	5
SKUPAJ	189

V letu 2025 je bil ukrep odstranitve v posebni prostor uporabljen v 189 primerih, kar je povečanje glede na 161 primerov v letu 2024. V večini primerov je bil razlog odstranitve, da je oseba ogrožala sebe, da je huje ogrožala druge pri delu, počitku ali razvedrilu ter, da je oseba ogrožala druge. Velikokrat se je zgodilo, da je bilo za odstranitev podanih več razlogov hkrati, saj je na primer oseba, ki je bila destruktivna v vedenju, hkrati motila ostale osebe pri počitku. Med bivanjem v posebnem prostoru so bile osebe v večini primerov nadzorovane z video napravami, kar omogoča hiter odziv in zagotovitev varnosti izločeni osebi. V 26 primerih je bilo potrebno namestitev v posebnem prostoru podaljšati, saj 12 ur ni bilo dovolj, da bi se oseba umirila oziroma, da bi se ji izboljšalo psihofizično stanje.

3.12.12 Nudjenje prve pomoči s strani pravosodnih policistov

Ena od nalog pravosodnih policistov je tudi nudenje zdravstvene prve pomoči v primeru poškodb ali bolezni zaprtih oseb, za kar se posebej usposobijo v začetnem in obnavljajo znanja v nadaljevalnem usposabljanju. Posebnost dajanja prve pomoči pravosodnih policistov je, da morajo poleg zdravstvenih vidikov upoštevati tudi varnostne, ki včasih omejijo ali otežijo možnosti dajanja prve pomoči. To je predvsem v primerih nasilnega vedenja, ko morajo zaradi izogibanja nevarnosti okužbe z nalezljivimi boleznimi ravnati še posebej previdno.

V letu 2025 so pravosodni policisti nudili prvo pomoč v 391 primerih.

3.12.13 Usposabljanje pravosodnih policistov

V letu 2025 je uspešno zaključilo centralno usposabljanje in priseglo šest novosprejetih pravosodnih policistov. V sklopu rednega usposabljanja pravosodnih policistov so bila izvedena naslednja usposabljanja:

- Usposabljanje inštruktorji praktičnega postopka – PPSA Pokljuka,
- Usposabljanje inštruktorji streljanja – oskrba strelnih ran,
- Usposabljanje za poveljnike – dinamične krizne situacije,
- Usposabljanje za namestnike poveljnikov – dinamične krizne situacije,
- Usposabljanje inštruktorjev streljanja – vaje s strelnim orožjem.

Vseh usposabljanj se je v letu 2025 udeležilo 79 pravosodnih policistov, od tega šest novosprejetih policistov in 70 pravosodnih policistov.

Za vsa usposabljanja smo v letu 2025 porabili 42.101,56 evrov.

3.12.14 Arhitekturne in tehnične možnosti za varovanje zavodov in osebja

Pomemben vidik varovanja predstavljajo arhitekturne in tehnične omejitve zavodov. Zavodi se večinoma nahajajo v starih in nefunkcionalnih zgradbah. Te so bile prvotno zgrajene za druge namene, zato sodobnih zahtev varovanja ne izpolnjujejo. V zavodih se morajo zato posluževati dodatnih varovalnih ukrepov, ki za pravosodne policiste predstavljajo dodatno obremenitev.

Pomanjkljivost starih zgradb je predvsem v tem, da ne omogočajo nastanitev v manjših in enoposteljnih sobah, zato tudi ni možen nadzor z manjšim številom pravosodnih policistov. Dodatna slabost so zidovi, ponekod tudi slabe rešetke. Ker so zidovi iz materialov slabše kakovosti, omogočajo kopanje lukenj. Težavo predstavljajo nizke varovalne ograje, katerih višina močno odstopa od evropske prakse in standardov (6 do 7 metrov visoka betonska ograja, z dodano 5 do 6 metrov visoko notranjo žično ograjo).

V letu 2025 smo na področju opremljanja s posebno opremo v skladu s projektom Nabava posebne opreme 2024–2027 in glede opremljanja novih zaporov v Dobrunjah izvedli 17 javnih naročil.

Nabavljena je bila posebna oprema in izvedene storitve na področju varovanja:

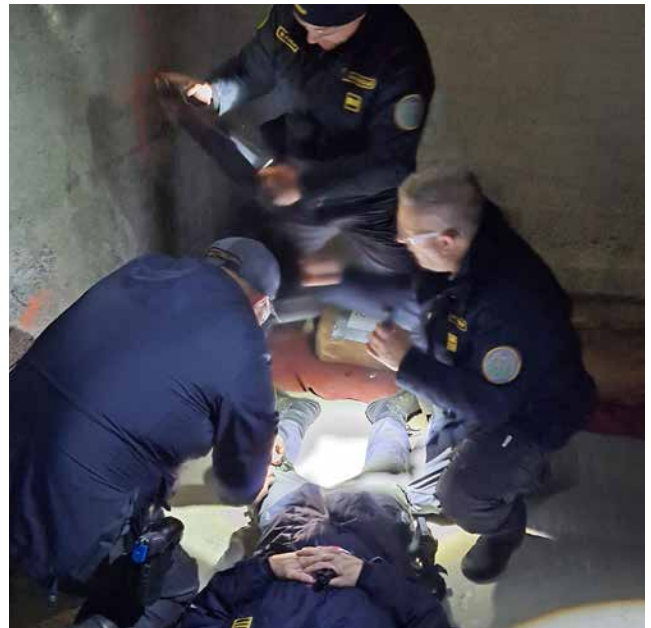
- Nadgradnja videonadzora Prevgojni dom Radeče;
- Dobava Oprema za streljanje – tarče, čistila (spreji, krpe), čepki, nalepke, podkape;
- Nadgradnja videonadzornega sistema ZPKZ Dob pri Mirni – ONC;
- Nadgradnja videonadzornega sistema ZPKZ Maribor, Oddelek Murska Sobota;
- Dobava Posebna oprema – neprebojni jopiči in balaklave;
- Dobava varnostnih tokov za Beretta 92FS;
- Izdelava projektne dokumentacije za tetra omrežje v Dobrunjah;
- Dobava in montaža detektorskih vrat, dobava ročnih detektorjev in mobifinderjev;
- Dobava stacionarnih in ročnih radijskih postaj Tetra;
- Dobava in montaža zaščitnih mrež ZPKZ Koper;
- Dobava termo kamere ZPKZ Dob pri Mirni;
- Dobava detektorja drog ZPKZ Dob pri Mirni;
- Dobava sistema za onesposobitev dronov;
- Dobava daljnogleda ZPKZ Maribor, Odprti oddelek Rogoza;
- Vzpostavitev tetra omrežja v Dobrunjah;
- Dobava in montaža cilindrov in ključev v Dobrunjah.

*Zaradi zakasnitve prevzema objekta izvedba in plačilo v letu 2026.

V letu 2025 smo za vse zgoraj navedeno porabili 605.249,56 evrov.

V letu 2025 smo na podlagi Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o nošenju, hrambi in vzdrževanju orožja, o vrstah in nošenju uniforme pravosodnih policistov in njihovih položajnih oznakah ter o uporabi, označitvi in opremi vozil izvedli dodelitev delov uniforme pravosodnim policistom na podlagi normativov prve dodelitve za novosprejete pravosodne policiste in sistema individualnih potreb za vse ostale pravosodne policiste. Vsem novosprejetim pravosodnim policistom smo zagotovili celotno uniformo, sprotno smo menjavali izrabljene in poškodovane dele uniform ter izplačevali denarno nadomestilo za nakup ženskih svečanih čevljev in hlačnih nogavic. Prehod na popolno nošenje novih delovnih uniforme bo postopen, tako da starih delovnih uniform ne bomo zavrgli, ampak jih bomo uporabljali za delo v zavodu do iztrošenosti oziroma do preteka roka uporabe. Novi deli uniforme sledijo zahtevam izvajalcev oziroma uporabnikov uniform in bodo še naprej zagotavljali urejen videz pravosodnih policistov, hkrati pa bodo omogočali izvajanje varnostnih postopkov tudi v težjih okoliščinah.

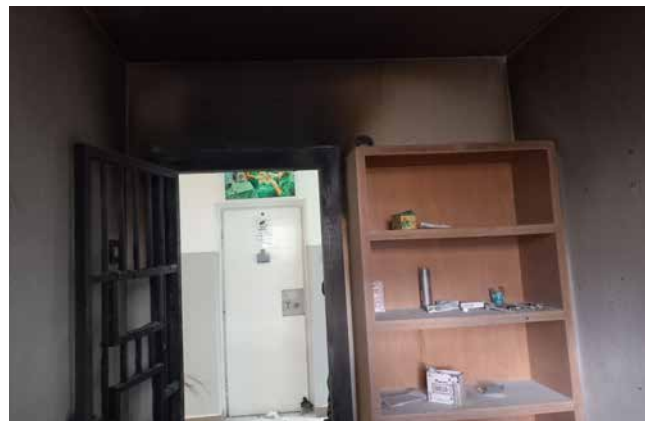
3.12.15 Požarna varnost

Usposabljanje poveljnikov za takojšen odziv in ukrepanje v varnostno kritičnih razmerah

V letu 2025 v zavodih beležimo 4 požare.

V letu 2025 so bili v zavodih za prestajanje kazni zapora zabeleženi štiri požarni incidenti, ki so jih povzročile zaprte osebe. Trije dogodki so bili omejenega obsega in nizke intenzitete. Pravosodni policisti so v vseh treh primerih nemudoma in učinkovito posredovali ter požare pogasili s priložnimi gasilnimi sredstvi. Pri tem ni prišlo do poškodb zaposlenih ali zaprtih oseb, prav tako ni bila povzročena večja materialna škoda.

Posledice požara v sobi zaprte osebe

Resnejši požarni dogodek se je zgodil 7. januarja 2025, ob 12.00 v Zavodu za prestajanje kazni zapora Dob pri Mirni. Obsojenec je zaradi izraženega nestrinjanja z odločitvijo zavoda v enoposteljni sobi zanetil požar. Pred tem je z brcanjem vrat poškodoval varnostne mehanizme, kar je otežilo in podaljšalo intervencijski vstop v prostor. Pravosodni policisti so požar pogasili ter ob vstopu v sobo našli obsojenca v nezavestnem stanju. Takoj so pričeli z izvajanjem nujnih ukrepov in aktivirali dodatno pomoč. V intervencijo je bil vključen tudi policijski helikopter nujne medicinske pomoči, ki je obsojenca prepeljal na zdravljenje v Univerzitetni klinični center Ljubljana. Kljub nadaljnji zdravstveni oskrbi je obsojenec po nekaj dneh umrl. Dogodek je bil obravnavan skladno z veljavnimi predpisi in internimi protokoli, o vseh relevantnih okoliščinah pa so bili obveščeni pristojni organi.

Tovrstni primeri kažejo na to, da je potrebno vedno ravnati pazljivo in izvajati preventivne ukrepe z namenom preprečitve nastanka požara. Tu je potrebno poudariti, da je potrebno o tem vedno opozarjati in seznanjati tudi zunanje izvajalce del, ki izvajajo različna vzdrževalna dela v objektu. Preventivno ravnanje v obliki odmika vseh potencialno vnetljivih/gorljivih predmetov od potencialnih virov vžiga zmanjša verjetnost za vžig in posledično nastanek požara.

Stalna pripravljenost in mirno ravnanje v izrednih razmerah privedeta do krajšega odzivnega časa in posledično hitrejšega umika vseh ogroženih oseb iz objekta na varno. Z vidika požarne varnosti so bili v letu 2025 v zavodih izvedeni naslednji obdobjni pregledi: pregled in servis gasilnikov, pregled hidrantnega omrežja, pregled strojev in električne meritve ter vaja evakuacije. Tekom celega leta so se izvajala usposabljanja in preizkusi znanja iz varstva pred požarom za vse zaposlene ter usposabljanja za začetno gašenje požarov za vse pravosodne policiste, za kar se vodi tudi ustrezna evidenca.

3.13 ZAGOTAVLJANJE IN OMOGOČANJE DELA ZAPRTIM OSEBAM

Zaprtim osebam smo zagotavljali pravico do dela v javnem gospodarskem zavodu (JGZ), v hišnih delih, v podjetju, ki deluje v območju zavoda Dob pri Mirni, nekaterim pa tudi zunaj zavodov. Zaprte osebe so bile razporejene na delo v skladu s sistemizacijo delovnih mest. Vsem zaprtim osebam, ki so želele delati, dela ni bilo mogoče zagotoviti. Delež zaposlenih zaprtih oseb je bil 30,39 %.

3.13.1 Razporeditev zaprtih oseb na delo

Tabela 84: Razporeditev zaprtih oseb na delo na dan 1.1.

Razporeditev na delo na dan 1. 1.	Obsojenci		Zapor ob koncu tedna		Priporniki		Nadomestni zapor		Mladoletniki		Skupaj		Vsi
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
V JGZ	62	7	0	0	3	0	2	0	12	0	79	7	86
Podjetje v zavodu	107	0	0	0	0	0	0	0	0	0	107	0	107
V hišnih delih	187	20	0	0	28	1	1	0	2	0	218	21	239
Zunaj zavoda	12	1	0	0	0	0	0	0	0	0	12	1	13
12. člen - izobraževanje	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	15
12. člen - delo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Delovna terapija	3	0	16	5	0	0	0	0	0	0	19	5	24
Redno izobraževanje	34	0	0	0	0	0	1	0	0	0	35	0	35
SKUPAJ	420	28	16	5	31	1	4	0	14	0	485	34	519
Dela ni bilo moč zagotoviti	366	25	2	0	573	33	6	0	1	0	948	58	1006
Delo odklonili	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	14
Za delo nezmožni	34	3	0	0	4	0	0	0	0	0	38	3	41
Upokojenci	24	1	0	0	0	0	0	0	0	0	24	1	25
SKUPAJ	438	29	2	0	577	33	6	0	1	0	1024	62	1086

Tabela 85: Razporeditev zaprtih oseb na delo - na novo sprejeti

	Obsojenci		Zapor ob koncu tedna		Priporniki		Nadomestni zapor		Mladoletniki		Skupaj		Skupaj vsi
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
V JGZ	127	5	0	0	4	1	6	0	9	2	146	8	154
Podjetje v zavodu	109	0	0	0	0	0	0	0	0	0	109	0	109
V hišnih delih	225	8	0	0	34	1	5	0	3	2	267	11	278
Zunaj zavoda	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5
12. člen - izobraževanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12. člen - delo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Delovna terapija	0	0	12	5	0	0	0	0	0	0	12	5	17
Redno izobraževanje	32	1	0	0	1	0	2	0	1	1	36	2	38
SKUPAJ	496	14	14	5	39	2	13	0	13	5	575	26	601
Dela ni bilo moč zagotoviti	366	49	6	0	573	45	195	7	1	0	1141	101	1242
Delo odklonili	11	0	0	0	6	0	0	0	0	0	17	0	17
Za delo nezmožni	177	6	0	0	9	1	11	0	0	0	197	7	204
Upokojenci	13	1	0	0	0	0	2	0	0	0	15	1	16
SKUPAJ	567	56	6	0	588	46	208	7	1	0	1370	109	1479

Opomba: V število novosprejetih so vključeni tudi tisti, ki so že bili na prestajanju kazni in jim je bila izrečena nova enotna kazen, zaradi česar se več oseb v statističnem prikazu ponovi dvakrat ali večkrat.

Zaprte osebe pred nastopom dela napotimo na zdravniški pregled na dispanzer za medicino dela, prav tako opravijo test iz Zakona o varnosti in zdravja pri delu, ki ga opravlja zunanje podjetje. Postopek in izvajanje potekata kontinuirano. Za pripornike velja podoben postopek pri razporejanju na delo, po predhodno pridobljenem dovoljenju sodišča za delo. Prevladujoči razlogi, zaradi katerih nekaterim obsojencem ni bilo mogoče zagotoviti dela, so bili: pomanjkanje dela, pomanjkanje delovnih izkušenj ter navad, obsojenci so želeli biti razporejeni na delovno mesto, za katero po strokovni oceni niso bili primerni, drugje pa niso želeli delati; veliko je bilo primerov z različnimi zdravstvenimi omejitvami in posledično težjo zaposljivostjo ter obsojencev s kratkimi kaznimi, ki se jih težje vključuje v kompleksnejše oblike dela.

3.13.2 Plačilo za delo

Tabela 86: Najvišje in najnižje plačilo za delo zaprtih oseb v rednem delovnem času

Zavod	JGZ		Hišna dela		Delo zunaj zavoda	
	Najnižje	Najvišje	Najnižje	Najvišje	Najnižje	Najvišje
DOB	86,4	139,84	78,4	143,52	73,6	285,2
MARIBOR	78,4	112,24	78,4	143,52	/	/
LJUBLJANA	76,56	106,14	99,19	135,72	/	/
CELJE	5,39	129,36	15,96	137,28	68,4	91,65
KOPER	78,4	177,6	78,4	131,04	/	/
IG	50,74	125,1	121,02	246,21	234,61	278,91
KP NOVA GORICA	78,4	108,76	97,92	125,12	/	/
LJ ODP. ODD. IG	/	/	111,36	130,5	/	/
LJ NOVO MESTO	/	/	118,32	130,5	/	/
MB MURSKA SOBOTA	/	/	105,6	143,52	/	/
MB ROGOZA	70,4	123,8	102,4	143,52	104	170,72
PD RADEČE	107,9	117,89	/	/	/	/

Višina plačila za delo zaprtih oseb je določena po Pravilniku o plačilu za delo obsojencev. Plačilo je sestavljeno iz osnove, ocene delovne uspešnosti in dodatkov ter je v veliki meri odvisno tudi od rezultatov dela. Zakon določa tudi izplačilo posebne denarne nagrade za prizadevanje obsojencev, zaposlenih pri fizičnih ali pravnih osebah, ki v zneskih, prikazanih v zgornji tabeli, ni upoštevana.

Tabela 87: Delo obsojencev v podaljšanem delovnem času

Zavod	Število obsojencev	Število nadur
DOB	286	16.359
MARIBOR	25	660
LJUBLJANA	22	640
CELJE	24	1124
KOPER	18	1008
IG	17	307
KP NOVA GORICA	9	231
LJ ODP. ODD. IG	1	26
LJ NOVO MESTO	1	16
MB MURSKA SOBOTA	8	792
MB ROGOZA	8	376
PD RADEČE	0	0
SKUPAJ	419	21.539

Obseg dela v podaljšanem delovnem času se je glede na prejšnje leto povečal za 6,05 %, ob tem se je delež zaprtih oseb, ki so opravljali nadure povečal za 7,62 %.

3.13.3 Invalidsko zavarovanje

Tabela 88: Število invalidsko zavarovanih oseb

Zavod	Število invalidsko zavarovanih				SKUPAJ
	Obsojenci	Priporniki	Nadomestni zapor	Mladoletniki	
DOB	1078	0	0	0	1078
DOB SLOVENSKA VAS	118	0	0	0	118
DOB PUŠČAVA	32	0	0	0	32
LJUBLJANA	218	0	24	0	242
LJ ODP. ODD. IG	52	0	37	0	89
LJ NOVO MESTO	85	0	0	0	85
CELJE	176	2	8	0	186
KOPER	158	0	0	0	158
KP NOVA GORICA	60	0	9	0	69
MARIBOR	126	0	0	0	126
MB ROGOZA	54	0	7	0	61
MB MURSKA SOBOTA	12	0	0	0	12
IG	110	0	2	0	112
PD RADEČE	0	0	0	27	27

Na področju invalidskega zavarovanja zaprtih oseb v zavodih ni bilo zaznane problematike.

3.13.4 Varstvo in zdravje pri delu

Ustrezno varstvo in zdravje pri delu so zavodi zagotavljali s spremljanjem in z nadzorom izvajanja predpisov, ki pogojujejo varno delo, z uporabo predpisanih sredstev in opreme za osebno varnost ter z usposabljanjem zaprtih oseb in delavcev zavoda za varno in zdravo delo. Pred razporeditvijo na delo so zaprte osebe opravile zdravniški pregled in preizkus znanja s področja varstva pri delu.

Posebno pozornost so zavodi namenjali tudi tehničnemu varstvu pri delu, varnemu delovnemu okolju in sredstvom za delo. Tehnično varstvo so izvajali z vizualnimi pregledi in preizkusi delovne opreme, odpravljali pomanjkljivosti, izločali iz uporabe dotrajano opremo ter redno nadzirali uporabo predpisanih sredstev in opreme za osebno varnost. Ocenjujemo, da je bilo v tem letu izvajanje varstva in zdravja pri delu na ustrezni ravni, kljub občasnemu neupoštevanju predpisov o uporabi zaščitnih sredstev.

3.13.5 Nezgode pri delu zaprtih oseb

V letu 2025 se je zgodilo 14 nesreč in poškodb pri delu, kjer so bile udeležene zaprte osebe. Vloženi so bil 3 odškodninski zahtevki. Zavodi kontinuirano posvečajo veliko pozornosti preventivnim ukrepom, to je izobraževanju za varno delo in nadzoru pri izvajanju dela.

3.13.6 Hišna dela

Za izvajanje hišnih del je bilo v letu 2025 razporejenih 517 zaprtih oseb. Zavodi so na delo razporejali večinoma obsojence, v manjšem številu tudi pripornike in mladoletnike. Med hišna dela, ki so določena v sistemizaciji

delovnih mest obsojencev, sodijo dela v kuhinji, pekarni, razdeljevalnici hrane, pomivalnici, zavodski pralnici in likalnici. Nekateri zavodi so v okviru hišnih del zaprte osebe razporejali tudi na delo hišnika, na vzdrževalna dela v zavodu, na čiščenje okolice zavoda, na vrtna in druga podobna dela.

Še vedno se zavodi srečujejo s problemom strokovne usposobljenosti zaprtih oseb za hišna dela. To še zlasti velja za dela, povezana s pripravo hrane, za katera je potrebna ustrezna strokovna izobrazba in sanitarno-higienska ustreznost. Po drugi strani so hišna dela povezana tudi z redom in disciplino ter varnostjo v zavodu.

3.13.7 Javni gospodarski zavod

V letu 2025 je bilo v javnem gospodarskem zavodu zaposlenih 240 zaprtih oseb. Na posameznih lokacijah so se občasno srečevali s pomanjkanjem zaprtih oseb na delu. Z vodstvi zavodov so bili opravljeni pogovori v okviru izboljšanja zaposlovanja zaprtih oseb. Ustvarjeni so bili prihodki v višini 2.100.000,00 evrov, pričakovan je minimalni presežek prihodkov nad odhodki.

3.14 PRAVICA DO VEROIZPOVEDI

Področje koordinacije duhovne oskrbe je v sistemu izvrševanja kazenskih sankcij umeščeno z namenom zagotavljanja osnovne človekove pravice svobode veroizpovedi². S tem razlogom je bil koordinator za duhovno oskrbo navzoč na posameznih lokacijah zavodov in usklajeval izkazan interes za duhovno oskrbo zaprtih oseb. Glede na zaznane in prejete potrebe je bila vzpostavljena povezanost z verskimi skupnostmi, ki so izvajale duhovno oskrbo.

Katoliško Cerkev je pri izvajanju duhovne oskrbe zastopal Zaporniški vikariat. Usklajeno je teklo sodelovanje na različnih ravneh, preko programov, ki se izvajajo znotraj Zaporniškega vikariata Katoliške Cerkve:

- Mesečno so bila bogoslužja na vseh dogovorjenih lokacijah. V okviru večjih katoliških praznikov, velike noči in božiča, so se še posebej izvajale zakramentalne priprave in praznične svete maše v vseh zavodih, kjer je bil izkazan interes.
- Glede na potrebe posameznih zavodov po oskrbi z oblačili in obutvijo za zaprte osebe je bila vzpostavljena povezava s Slovensko karitas ter drugimi škofijskimi oz. župnijskimi Karitas in na ta način opravljena oskrba posameznih lokacij.
- V Katoliški cerkvi je bil v Sloveniji izpeljan mednarodni Teden zaporov, ki je potekal od 16. do 22. novembra 2025 pod naslovom »Božja beseda ni vklenjena« (2 Tim 2, 9). Župnijska katoliška občestva, skupnosti in zavode za prestajanje kazni zapora je k povezanosti, dejavnostim in molitvi vabil poseben plakat, ki so ga prejeli v več izvodih. Teden zaporov je bil tudi medijsko podprt.
- Slovenski katoliški skavtinje in skavti so v nekatere zavode v predbožičnem času prinesli »Betlehemsko luč miru«.

Povpraševanja po duhovni oskrbi s strani Islamske verske skupnosti v Republiki Sloveniji v letu 2025 ni bilo, zavodi za prestajanje kazni zapora so v času priprave v mesecu ramazanu in praznovanju bajrama dobili časovni raspored molitev in ga posredovali osebam, ki so izrazile interes. Posameznikom so v tem času na njihovo željo omogočili tudi prehrano v skladu z njihovimi verskimi zahtevami. Prav tako je bil omogočen časovni raspored molitev tudi v drugih mesecih, kjer je bil izražen interes.

² 18. člen, Splošna deklaracija o človekovih pravicah, Generalna skupščina Združenih narodov, 10. decembra 1948 z resolucijo št. 217 A (III): »Vsakdo ima pravico do svobode misli, vesti in veroizpovedi; ta pravica vključuje svobodo spreminjati prepričanje ali vero, kakor tudi njuno svobodno, javno ali zasebno izražanje, bodisi posamezno ali v skupnosti z drugimi, s poučevanjem, z izpolnjevanjem verskih dolžnosti, z bogoslužjem in opravljanjem obredov.«

V okviru Srbske pravoslavne Cerkve je vzpostavljena redna navzočnost paroha v ZPKZ Ljubljana, ZPKZ Ljubljana – Oddelek Novo mesto, ZPKZ Dob pri Mirni, ZPKZ Koper, ZPMZKZ Celje, ZPKZ Ig in ZPKZ Maribor.

Predstavniki verske skupnosti Jehovovih prič so v nekatere zavode redno dostavljali svoja časopisa in opravljali razgovore z zainteresiranimi obsojenci.

Predstavnika judovske skupnosti; najprej rabin iz Trsta, potem pa še rabin iz Zagreba (v Sloveniji ni rabina), sta se odzvala na prošnjo pripornika v ZPKZ Ljubljana oziroma ZPKZ Ljubljana Oddelek Novo mesto in ga obiskala.

Zaprtim osebam so bili na voljo izvodi Svetega pisma (tudi v tujih jezikih), Korana in druge verske literature ter periodike.

Vsem osebam v zaporu se je ob njihovi izraženi želji in v okviru možnosti posameznega zavoda organizirala ter pripravila hrana v skladu z njihovimi verskimi zahtevami.

Koordinator za duhovno oskrbo ni zaznaval kršitev glede zagotavljanja pravice do duhovne oskrbe.

4 SODELOVANJE ZAVODOV NA NACIONALNEM IN MEDNARODNEM PODROČJU

4.1 ODNOSI Z JAVNOSTMI

Na področju odnosov z javnostmi so v letu 2025 v sodelovanju z zavodi za prestajanje kazni zapora in prevzgojnim domom potekale aktivnosti, s pomočjo katerih je bilo javnosti predstavljeno dogajanje in delo v slovenskem zaporskem sistemu.

Generalni urad je v letu 2025 medijem skladno z Zakonom o medijih posredoval informacije v obliki odgovorov na novinarska vprašanja, sporočil za javnost in različnih izjav za medije.

Odzivali smo se na prošnje nacionalnih in lokalnih medijev. Medijem so bila izdana dovoljenja za obiske v zavodih za prestajanje kazni zapora in v prevzgojnem domu, pogovore ter reportaže. Omogočili smo intervjuje z zaposlenimi v zavodih in na Generalnem uradu, snemanje in fotografiranje prostorov v zavodih ter spremljanje različnih dogodkov.

URSIKS na Čezmejnem sejmu zaposlitveno-kariernih priložnosti v Kopru

Predstavniki URSIKS in ministrica na kariernem sejmu MojeDelo.com v CD v Ljubljani

Generalni urad je v letu 2025 medijem skladno z Zakonom o medijih posredoval informacije v obliki odgovorov na novinarska vprašanja, sporočil za javnost in različnih izjav za medije.

Odzivali smo se na prošnje nacionalnih in lokalnih medijev. Medijem so bila izdana dovoljenja za obiske v zavodih za prestajanje kazni zapora in v prevzgojnem domu, pogovore ter reportaže. Omogočili smo intervjuje z zaposlenimi v zavodih in na Generalnem uradu, snemanje in fotografiranje prostorov v zavodih ter spremljanje različnih dogodkov.

Spremljali smo poročanje o delovanju Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij v medijih in uveljavljali pravico do odgovora oziroma popravka.

O vseh pomembnejših dogodkih smo redno obveščali javnost preko spletne strani uprave in s pomočjo izbrane družbenega omrežja, ki je namenjeno tudi promociji poklicev v zaporskem sistemu. Pri organizaciji dogodkov smo poleg obveščanja javnosti zasledovali cilj, da se pogosteje predstavlja pozitivne projekte in dogodke v slovenskih zaporih in v prevzgojnem domu, s čimer poskušamo vplivati na stereotipne predstave o zaporih in javnosti. Projekti, ki osvetljujejo tovrstne pozitivne vsebine, so bili v letu 2025 predstavljeni v več medijih.

Tekom leta se je zvrstilo več dogodkov, o katerih smo obveščali širšo javnost:

Obisk ministrice v ZPKZ Ljubljana, Oddelek Novo mesto

Nagovor ministrice ob dnevu uprave

Udeleženci in prejemniki priznanj za leto 2025 ob dnevu uprave

Na Generalnem uradu sta potekali svečani prisegi in podelitev uradnih izkaznic novosprejetim pravosodnim policistom, ki so uspešno zaključili usposabljanje in opravili zaključni preizkus znanja. O vsakem dogodku smo obveščali javnost, tudi z namenom krepitev promocije poklica pravosodni policist. V tem oziru smo se udeleževali dogodkov, na katerih smo predstavljali poklic ter nagovarjali kandidate za zaposlitev v zaporskem sistemu. Na zaposlitvenih in kariernih dogodkih smo obiskovalcem pokazali različne vidike dela pravosodnih policistov in drugih poklicev, ki opravljajo neposredno delo z zaprtimi osebami.

Svečana prisega novosprejetih pravosodnih policistov pred generalnim direktorjem

Obisk skupine tretješolcev Osnovne šole Hudinja v ZPMZKZ Celje

Na slovesnosti ob dnevu Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij in 30-letnici uprave 9. aprila 2025 na Brdu pri Kranju sta ministrica Andreja Katič in generalni direktor Denis Perše podelila priznanja 41 nagrajencem za dolgoletno in uspešno delo ter vidnejše dosežke, poleg tega pa še tri znake uprave in plaketo ministristva. Generalni direktor Denis Perše je izpostavil nekatere pomembne dosežke v 30-letnem obdobju uprave, ob katerih se je zahvalil preteklim generalnim direktorjem ter se navezal na izzive v prihodnosti. Posebej se je zahvalil tudi družinam in bližnjim vseh zaposlenih, ki razumejo, da delo v zaporskem sistemu ni običajna služba, temveč poslanstvo. Izpostavil je tudi, da naš cilj ostaja jasen – ustvarjati sodoben, varen in human zaporski sistem, ki ne predstavlja le odvzema svobode, ampak ustvarja priložnosti za spremembo in boljše prihodnost. Ministrica Andreja Katič se je ob tej priložnosti zaposlenim v zaporskem sistemu zahvalila za njihovo požrtvovalno delo ter čestitala nagrajencem. Ob tej slovesni priložnosti sta oba izpostavila pomen strokovnosti, vlaganja v ljudi in infrastrukturo ter izzive prihodnosti, zlasti kadrovske podhranjenosti.

Obisk ministrice in generalnega direktorja v ZPMZKZ Celje

Kadrovske in prostorske razmere ter nujnost nadaljnjih vlaganj so bile osrednja tema tudi pri terenskih obiskih. V mesecu juliju je ministrica Andreja Katič obiskala Zavod za prestajanje mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje, kjer so ji predstavili razmere v zavodu, po sestanku pa je potekal tudi ogled prostorov. Zavod pomembno vlogo namenja izobraževanju, delu in strokovnim programom ter sodelovanju z lokalnim okoljem, hkrati pa ostaja potreba po postopni celovitejši prenovi objekta.

Na delovnem obisku v Novem mestu v mesecu avgustu si je ministrica Katič ogledala prenovljene prostore Zavoda za prestajanje zapora Ljubljana, Oddelek Novo mesto, ki so zaradi dotrajanosti in neustreznih pogojev zahtevali obsežne gradbene in energetske ukrepe. Prenova je obsegala zamenjavo oken, sanacijo kapilarne vlage v kleti in pritličju stavbe, sanacijo fasade, toplotno izolacijo podstrešja, zamenjavo strešne kritine, zamenjavo ogrevalnega sistema, zamenjavo vodovodnega sistema stavbe in zamenjavo razsvetljave.

V okviru regijskih obiskov je ministrica septembra obiskala Zavod za prestajanje kazni zapora Dob pri Mirni, kjer je z vodstvom in zaposlenimi obravnavala kadrovsko sliko, varnostne razmere in možnosti optimizacije procesov.

Oktober 2025 je ministrica prav tako v okviru regijskega obiska obiskala Zavod za prestajanje kazni zapora Maribor, Oddelek Murska Sobota, kjer so po zaključeni rekonstrukciji in prizidku nadaljevali z izboljšavami, med drugim s celovito prenovo kuhinje.

Prav tako v mesecu oktobru je generalni direktor Denis Perše ministrici Andreji Katič predal letno poročilo za leto 2024 in jo seznanil s ključnimi trendi: prezasedenost in pomanjkanje kadra sta bila izpostavljena kot osrednja sistemska izziva, ob hkratnem izvajanju ukrepov razbremenjevanja, obnov ter priprave na ključen infrastrukturni premik – novogradnjo ljubljanskega zapora v Dobrunjah in vzpostavitev izobraževalnega centra za usposabljanje kadra.

Na slavnostni podelitvi diplomskih listin Fakultete za varnostne vede Univerze v Mariboru v mesecu decembru je zbrane nagovoril generalni direktor Denis Perše. Diplomantkam in diplomantom je čestital za dosežek ter poudaril pomen znanja in odgovornega poslanstva na področju varnosti. Izpostavil je tudi dobro sodelovanje med Fakulteto za varnostne vede Univerze v Mariboru in Upravo RS za izvrševanje kazenskih sankcij, ki študentom omogoča stik s prakso.

Na spletnem mestu uprave objavljamo vsebino »Zaporska statistika«, ki se tedensko posodablja z aktualnimi podatki, s čimer se zagotavlja javna dostopnost vseh pomembnejših ažurnih statističnih podatkov slovenskega zaporskega sistema.

Na spletni strani redno objavljamo tudi sporočila za javnost o aktivnostih za zaprte osebe v organizaciji zavodov za prestajanje kazni zapora in prevzgojnega doma.

Uprava RS za izvrševanje kazenskih sankcij je v letu 2025 izvajala sporazume o sodelovanju s fakultetami. V zavodih smo v letu 2025 omogočili izvedbo raziskav, odgovorili študentom na vprašanja za potrebe zaključnih del ter omogočali študijske obiske v zavodih.

Srečanje generalnega direktorja z ministrico ob predaji letnega poročila

4.2 MEDNARODNA VPETOST IN UVELJAVLJANJE STANDARDOV

V letu 2025 je Uprava RS za izvrševanje kazenskih sankcij (URSIKS) svoje mednarodne aktivnosti usmerila v krepitev aktivne implementacije sodobnih penoloških smernic in Evropskih zaporskih pravil v vsakodnevno prakso. Povezovanje v strokovne mreže, raziskave in razvojne projekte je dodatno utrdilo našo zavezo k zagotavljanju zakonitosti, humanosti ter visoko stopnjo varnosti tako za zaprte osebe in zaposlene kot tudi za lokalno skupnost. Strateški poudarek je bil namenjen transparentnemu sodelovanju z mednarodnimi nadzornimi in strokovnimi telesi ter modernizaciji resocializacijskih procesov z učinkovitim črpanjem sredstev evropske kohezijske politike. Pri pripravi strokovnih gradiv za potrebe mednarodnega sodelovanja smo tesno sodelovali z Ministrstvom za pravosodje, Ministrstvom za zunanje in evropske zadeve ter drugimi ključnimi institucijami.

Predstavniki ZPKZ Ljubljana ob slovesni podelitvi odlikovanja Vitez reda italijanske zvezde

4.2.1 Spremljanje standardov in varovanje človekovih pravic

URSIKS ostaja zavezan najvišjim standardom varovanja človekovih pravic, kar potrjuje tesno sodelovanje z mednarodnimi nadzornimi telesi.

Evropski odbor za preprečevanje mučenja in nehumanega ter ponižujočega ravnanja ali kaznovanja (Odbor CPT) pod okriljem Sveta Evrope je maja 2025 objavil končno poročilo o šestem periodičnem obisku v Sloveniji, ki je potekal oktobra 2024. Odbor je v dokumentu ponovno izpostavil odlično sodelovanje osebja v slovenskih zaporih in pohvalil profesionalen odnos zaposlenih do zaprtih oseb. Kljub splošno pozitivni oceni ravnanja z zaprtimi osebami pa poročilo opozarja na kritično prezasedenost zavodov, ki ostaja eden največjih sistemskih izzivov. Odbor CPT ugotavlja, da visoka stopnja zasedenosti negativno vpliva na bivalne razmere, omejuje dostop do aktivnosti in povečuje obremenitev zaposlenih. Posebna pozornost je bila namenjena razmeram v priporu, kjer so bili podani predlogi za izboljšanje režima in večjo dostopnost strokovne obravnave. Odbor je pozdravil prizadevanja Uprave pri posodabljanju infrastrukture, vključno z načrtovano izgradnjo novega zapora v Ljubljani. V poročilu so izpostavljeni tudi določeni izzivi na področju zdravstvene oskrbe in zagotavljanja psihiatrične pomoči zaprtim osebam. Slovenski organi so se v odzivu na poročilo zavezali k nadaljnemu naslavljanju pomanjkljivosti in implementaciji priporočil za izboljšanje standardov. Poudarjeno je bilo, da Slovenija ostaja med državami, ki zagotavljajo visoko stopnjo transparentnosti s samodejno objavo vseh poročil CPT. Objava poročila in pripadajočega odziva Vlade RS služita kot ključno vodilo za strokovno delo Uprave v prihodnjem obdobju. Dokument predstavlja pomembno osnovo za usklajevanje domače prakse z najnovejšimi evropskimi zaporskimi standardi.

3 <https://www.coe.int/en/web/cpt/-/council-of-europe-anti-torture-committee-cpt-publishes-report-on-its-2024-periodic-visit-to-slovenia>

Sredi maja 2025 je novo lokacijo ZPKZ Ljubljana v Dobrunjah obiskala tudi delegacija Varuha človekovih pravic v okviru mreže državnih preventivnih mehanizmov Jugovzhodne Evrope (SEE NPM Network). Mednarodni skupini strokovnjakov je bila predstavljena nova infrastruktura zavoda, ki predstavlja ključen korak k izboljšanju bivalnih standardov in pogojev dela v slovenskem zaporskem sistemu. Strokovni obisk in ogled lokacije sta potrdila pomen regionalnega sodelovanja pri izmenjavi dobrih praks na področju preventivnega nadzora in varovanja človekovih pravic zaprtih oseb.

Obisk delegacije VČP v okviru mreže državnih SEE NPM Network novozgrajenega zapora v Dobrunjah

Tudi v letu 2025 se je Uprava pridružila pozivu OZN in 18. julija simbolno obeležila Mednarodni dan Nelsona Mandele. Ob tem je ponovno spomnila, da so Združeni narodi v počastitev izjemne osebnosti in njegove zapuščine Standardna minimalna pravila za ravnanje z zaporniki poimenovali v Pravila Nelsona Mandele.

4.2.2 Strateška partnerstva in strokovne mreže

Svet Evrope (CoE)

V okviru Sveta Evrope je ena od pomembnejših nalog primerjava sprejetih standardov z obstoječo prakso in zakonodajo ter priprava predlogov sprememb. Sodelovanje na mednarodnih konferencah nam omogoča neposreden stik z aktualno problematiko, primerjavo in načrtovanje sprememb ter izboljšav.

V septembru 2025 se je delegacija URSIKS prvič pod vodstvom generalnega direktorja Denisa Peršeta v Krakovu na Poljskem udeležila osrednjega letnega srečanja Sveta Evrope – 30. konference direktorjev zaporskih in probacijskih uprav (CDPPS). V ospredju jubilejne konference so bile številne razprave o razvoju kazenskih politik, ki se v sodobnih sistemih vse bolj usmerjajo v iskanje učinkovitih alternativ zapornim kaznim. Udeleženci so obravnavali ključne strokovne izzive, vključno z uporabo podatkov in naprednih orodij za oceno tveganja ter vprašanjem kriznega upravljanja v zaporskih in probacijskih službah. Posebna pozornost je bila namenjena humanitarnim in socialnim vidikom izvrševanja sankcij, predvsem skrbi za otroke zaprtih staršev ter prepletu spoznanj nevroznanosti s pravicami oseb v kazenskopravnem sistemu. Aktivna udeležba na konferenci je URSIKS omogočila neposredno izmenjavo izkušenj glede implementacije mednarodnih standardov v lokalno okolje. Pridobljene strokovne usmeritve služijo kot podlaga za nadaljnjo modernizacijo slovenskega zaporskega sistema in krepitev sodelovanja z mednarodnimi strokovnimi telesi.

Letno srečanje direktorjev zaporskih in probacijskih uprav (CDPPS) pod okriljem Sveta Evrope v Krakovu

V okviru sodelovanja s Svetom Evrope smo v letu 2025 izvedli tudi več pomembnih strokovnih aktivnosti, usmerjenih v specifična področja izvrševanja kazenskih sankcij. Junija 2025 sta se predstavnici zaporskega sistema na Cipru (Larnaca) udeležili petega študijskega obiska skupine držav JV Evrope v okviru skupine Pompidou Sveta Evrope (PRISEE). Srečanje je bilo namenjeno izmenjavi dobrih praks pri obravnavi zaprtih oseb z motnjami zaradi uživanja prepovedanih snovi, vključevalo pa je tudi strokovni ogled zapora v Nicosii, kjer so se udeleženci seznanili s ciprskim modelom obravnave odvisnosti v zaporskem okolju. Nadalje smo v novembru 2025 okrepili prizadevanja na področju naslavljanja specifik ženske zaporske populacije, ko se je predstavnica URSIKS v Strasbourgu (Francija) udeležila mednarodne konference ob 15. obletnici sprejetja Bangkokskih pravil z namenom ozaveščanja o posebnih izzivih, s katerimi se soočajo ženske v zaporu ter izmenjave dobrih praks na področju spolno občutljivega upravljanja zaporov. Udeležba na obeh dogodkih potrjuje zavezanost URSIKS k sledenju najnaprednejšim evropskim standardom na področju varovanja človekovih pravic in specializirane strokovne obravnave.

Evropska organizacija zaporskih služb (EuroPris)

V septembru 2025 se je delegacija URSIKS pod vodstvom generalnega direktorja Denisa Peršeta v Krakovu na Poljskem udeležila tudi letne skupščine Evropske organizacije zaporskih in popravnih služb (EuroPris). Na letni skupščini EuroPris so se direktorji osredotočili na strateški razvoj organizacije in izmenjavo najboljših praks na področju digitalizacije zaporskih sistemov ter izboljšanja pogojev dela za zaposlene. Ob tem se je predstavnik Generalnega urada v sredini februarja 2025 v Haagu udeležil letnega srečanja oficirjev za zvezo EuroPris, kjer so obravnavali novo strategijo, digitalizacijo in raziskovalni projekt o prezasedenosti zaporov. Razprave so zajemale tudi premagovanje jezikovnih ovir pri delu s tujci in z uporabo družbenih medijev za promocijo zaporskega poklica.

V okviru združenja smo sicer aktivno vključeni tudi v sistem Knowledge Management System (KMS), ki omogoča strukturirano izmenjavo informacij med članicami in vzpostavitev baze mednarodnih primerjav na specifičnih interesnih področjih zaporske problematike.

Letna skupščina generalnih direktorjev pod okriljem EuroPris v Krakovu

Tekom leta je v okviru EuroPris-a potekalo več strokovnih srečanj in izmenjav. V začetku aprila 2025 sta se predstavnika Generalnega urada v Splitu udeležila delavnice o upravljanju zaporskih IT sistemov, kjer so bile predstavljene mednarodne prakse razvoja in digitalizacije sistemov za upravljanje zapornikov (OMS) na podlagi standardizacije podatkov in uporabniških izkušenj operativnih delavcev. Pridobljena spoznanja bodo služila kot podlaga za nadaljnji razvoj digitalne podpore v slovenskem zaporskem okolju. Oktobra 2025 se je predstavnik Generalnega urada v Vilni udeležil delavnice o dobrem počutju zaposlenih (Prison Staff Wellbeing), na kateri so udeleženci obravnavali celostne pristope k obvladovanju stresa, vpliv vodenja na klimo v zavodih ter pomen zdravih delovnih odnosov. Izpostavljeno je bilo, da so systemske naložbe v stabilnost kadrov ključne za učinkovito soočanje s pritiski, kot sta prezasedenost in kadrovska podhranjenost. V novembru 2025 sta se predstavnika URSIKS v Rimu udeležila konference o preprečevanju organiziranega kriminala v zaporih, ki je izpostavila pomen obveščevalno vodene varnostne dejavnosti in mednarodnega sodelovanja. Razprave so tekle o integraciji sodobnih tehnologij za spremljanje tveganj ter o razvoju specializiranih struktur za naslavljanje notranjih groženj in korupcije. Konferenca je potrdila nujnost institucionalne odpornosti in nenehnega izobraževanja zaposlenih na področju globalnih kriminalnih tokov.

Mednarodno združenje generalnih direktorjev zaporskih uprav Srednje Evrope (MECR)

Sredi aprila 2025 se je generalni direktor URSIKS, Denis Perše, v Pragi premierno udeležil letnega neformalnega srečanja generalnih direktorjev zaporskih uprav Srednje Evrope (angl. Middle Europe Corrections Roundtable). Osrednja tema zasedanja je bila naslavljanje kritične prezasedenosti zaporov v regiji ter izmenjava operativnih strategij za njeno obvladovanje. Med zaporskimi upravami združenja tudi sicer med letom potekajo pisne izmenjave znanj in izkušenj s področja varnosti ter strokovne obravnave zaprtih oseb, informacij o zakonodaji s področja izvrševanja kazenskih sankcij in razumevanja globalnih trendov zaporskih sistemov.

Neformalno srečanje generalnih direktorjev pod okriljem MECR v Prahi

4.2.3 Razvojni projekti in investicije v znanje

V letu 2025 je Uprava aktivno sodelovala v mednarodnih projektih, financiranih s strani Evropske unije, kamor je prispevala raziskovalna in zaključna poročila ter zagotavljala strokovne informacije s področja zaporske problematike.

V okviru projektih aktivnosti ima pomembno vlogo Evropska kohezijska politika (v nadaljevanju: EKP), ki predstavlja glavno naložbeno politiko Evropske unije (v nadaljevanju: EU). Z namenom učinkovitega izvajanja projektov v okviru EKP je bil leta 2024 na Generalnem uradu ustanovljen Sektor za izvajanje projektov (v nadaljevanju: SIP). V letu 2025 je SIP skrbel za izvajanje treh projektov. Prvi projekt, z nazivom »Izvajanje izobraževanj za osebe na prestajanju zaporne kazni za pridobitev srednješolske izobrazbe in kvalifikacij, prekvalifikacije in nadaljnje poklicno usposabljanje ter izvajanje programov nacionalnih poklicnih kvalifikacij in specialnih programov«, v skupni vrednosti 2.000.000,00 evrov, se v Sloveniji izvaja v okviru Programa EKP v programskem obdobju 2021–2027. Projekt je umeščen v cilj politike CP4: »Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic«, prednostno nalogo 7: »Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost« ter specifični cilj SC4.8: »Pospeševanje dejavnega vključevanja za spodbujanje enakih možnosti, nediskriminacije in aktivne udeležbe ter povečanje zaposljivosti, zlasti za prikrajšane skupine«. Cilj projekta je omogočiti osebam na prestajanju zaporne kazni pridobitev srednješolske izobrazbe, poklicnih kvalifikacij, prekvalifikacij ter nadaljnega poklicnega usposabljanja. Cilji se uresničujejo z izvajanjem formalnih izobraževanj, programov za pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK), jezikovnih tečajev za tuje zapornike, izobraževalnih programov za njihovo integracijo ter programov za dvig funkcionalne pismenosti. Projekt predstavlja pomemben prispevek k večji socialni vključenosti in izboljšanju zaposljivosti oseb, ki prestajajo kazen zavora.

V letu 2025 se je začelo tudi izvajanje projekta »Razvoj kompetenc zaprtih oseb«, v skupni vrednosti 4.478.765,00 evrov. Projekt se izvaja v okviru Programa EKP v programskem obdobju 2021–2027, cilja politike CP4: »Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic«, prednostne naloge PN7: »Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost« ter specifičnega cilja ES04.12: »Spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialne izključenosti, vključno z najbolj ogroženimi osebami in otroki«. Z izvajanjem projektnih aktivnosti in programov zaprte osebe razvijajo ključne kompetence, ki jim bodo olajšale vključevanje v družbo po prestani kazni zapora ter prispevale k uspešnejši resocializaciji in večji humanizaciji obravnave ranljivih skupin.

V letu 2025 je URSIKS pridobil tudi Odločitev o podpori za tretji projekt »Krepitev kompetenc vseh zaposlenih v zaporskem sistemu«, v vrednosti 1.500.000,00 evrov. Projekt se izvaja v okviru Programa EKP v programskem obdobju 2021–2027, v okviru cilja politike CP4: »Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic«, prednostne naloge PN6: »Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela« ter specifičnega cilja SC4.4: »Spodbujanje prilagajanja delavcev, podjetij in podjetnikov na spremembe, spodbujanje aktivnega in zdravega staranja ter zagotavljanje zdravega in dobro prilagojenega delovnega okolja, ki obravnava tveganja za zdravje«. Temeljni namen projekta je, preko usposabljanj in sistematičnega dviga kompetenc, izboljšati delovne pogoje ter podaljšati delovno aktivnost zaposlenih v zaporskem sistemu. Glavni cilj projekta je vzpostavitev in implementacija kompetenčnega modela za zaposlene v zaporskem sistemu, ki zagotavlja razvoj specifičnih znanj, spretnosti in motivacije za delo v zahtevnih razmerah, tudi z uporabo medgeneracijskega sodelovanja ter poudarkom na prenosu znanja in dobrih praks med generacijami.

SIP je v letu 2025 pripravil tudi vso potrebno dokumentacijo in oddal vlogo za potrditev četrtega projekta z nazivom »Celostna obravnava in obvladovanje odvisnosti v okviru zaporskega sistema«, katerega cilj je vzpostavitev terapevtske skupnosti v okviru celostne obravnave odvisnosti. Projekt je usmerjen v vzpostavljanje in vzdrževanje abstinence, preprečevanje recidiva, razvoj kritičnega odnosa do uživanja psihoaktivnih snovi, prepoznavanje vedenjskih vzorcev ter učenje socialno sprejemljivih načinov reševanja problemov. Prav tako spodbuja utrjevanje delovnih navad, odgovornosti, krepitev socialne mreže ter načrtovanje vključitve v programe pomoči po prestani kazni zapora. Izvajanje projekta z vzpostavitvijo terapevtske skupnosti v Zavodu za prestajanje kazni zapora Ljubljana, na lokaciji Dobrunje, je predvideno v letu 2026. Skupna vrednost projekta znaša 3.385.000,00 evrov. Vse projekte v okviru Programa EKP delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada plus (ESS+).

Sredi februarja 2025 se je uspešno zaključil dvoletni projekt Erasmus+ KA2 »Krepitev osebne odgovornosti v zaporniškem sistemu za trajnost v družbi« (s krajšim imenom FirstINthenOUT). Pobudo, ki so jo izvajali Javni zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana, Center za izobrazbo (CZI) Uprave za zaporski

Zaključne aktivnosti v okviru mednarodnega dvoletnega projekta FirstINthenOUT (Erasmus+ KA2) so potekale v Ljubljani

sistem in probacijo Republike Hrvaške ter URSIKS kot pridruženi partner, je zaznamovalo spodbujanje trajnostnih praks in osebne odgovornosti zaprtih oseb. Vrhunec aktivnosti je predstavljala zaključna konferenca v Ljubljani, kjer so bili predstavljeni ključni rezultati, med njimi inovativni program za usposabljanje učiteljev in zaposlenih v zaporih »Aktivacija za trajnostni razvoj«, mreža usposobljenih multiplikatorjev za prenos znanj ter priročnik z orodji za trajnostno ravnanje z viri v zaporskem okolju. Projekt je pomembno prispeval k razvoju novih metodologij poučevanja in ozaveščanju o pomenu izobraževanja zaprtih oseb kot temelja za njihovo uspešno in odgovorno vključevanje v družbo po prestani kazni. Z zaključkom teh aktivnosti so pripravljena gradiva postala del stalnega nabora orodij za strokovno delo in usposabljanje zaposlenih v slovenskem in hrvaškem zaporskem sistemu.

V letu 2025 je Uprava aktivno nadaljevala s krepitvijo strokovnih kompetenc in izmenjavo dobrih praks na področju preprečevanja radikalizacije, ki lahko vodi v nasilni ekstremizem in terorizem. Predstavnika Generalnega urada sta sodelovala na več srečanjih tako v nacionalnem kot mednarodnem okolju pod okriljem različnih institucij (MDS PTR in PRERAD, Svet Evrope). Na ravni Evropske unije je vlogo osrednjega vozlišča za strokovno povezovanje namesto prejšnje mreže RAN (angl. Radicalisation Awareness Network) prevzel EU Knowledge Hub on Prevention of Radicalisation. Uprava v okviru novega modela delovanja aktivno sodeluje v tematskem panelu TP2: Zapori, rehabilitacija in reintegracija (angl. Prisons, Rehabilitation and Reintegration). Aktivna vključenost v to strokovno platformo med drugim omogoča neposreden dostop do najnovejših evropskih usmeritev ter neposredno izmenjavo izkušenj glede preverjenih metodologij za oceno tveganja in specializiranih programov za uspešno resocializacijo ter varno vključevanje oseb v družbo po odpustu.

4.2.4 Obiski in konference ter prenos dobrih praks

V letu 2025 je Uprava nadaljevala s krepitvijo bilateralnega sodelovanja, predvsem s sosednjimi in z regionalnimi zaporskimi upravami, ter podpirala strokovno izmenjavo znanja na različnih ravneh delovanja.

Dvostransko srečanje z vodstvom hrvaške zaporske uprave v ZPKZ Lepoglava

Obiski in konference v tujini

Februarja 2025 je ob robu zaključne konference projekta Erasmus+ FirstINthenOUT v Sloveniji potekalo bilateralno srečanje s hrvaško Upravo za zaporski sistem in probacijo. Srečanje je bilo namenjeno izmenjavi izkušenj pri implementaciji projektnih vsebin ter utrjevanju sodelovanja med upravama.

Marca 2025 se je delegacija URSIKS v Zagrebu udeležila mednarodnega športno-humanitarnega dogodka Yellow Ribbon Run (Tek rumene pentlje). Dogodek, ki so ga hrvaški kolegi organizirali ob podpori norveškega finančnega mehanizma, je bil namenjen ozaveščanju o poslanstvu dela z zaprtimi osebami, boju proti stigmatizaciji bivših obsojencev ter krepitvi vključujoče družbe.

Udeležba predstavnikov URSIKS na dogodku v podporo krepitvi zavedanja o poslanstvu dela z zaprtimi osebami – Yellow Ribbon Run 2025 v Zagrebu

Na področju izmenjave strokovnih izkušenj s Hrvaško sta bila v maju 2025 izvedena dva pomembna obiska. Predstavniki Generalnega urada in ZPKZ Ig so se v Zagrebu srečali s predstavniki Oddelka za psihološko podporo zaposlenim, kjer so izmenjali dobre prakse s tega področja. V istem mesecu so predstavniki ZPKZ Dob pri Mirni obiskali kolege v ZPKZ Lepoglava, kjer je beseda tekla o specifikah varovanja, obravnave v zavodih z najvišjo stopnjo varnosti in delom zaprtih oseb.

V aprilu 2025 so predstavniki ZPKZ Ljubljana izvedli strokovni obisk pri kolegih v ZPKZ Trst v Italiji, kjer so se seznanili z načinom dela in infrastrukturo v zamejskem zaporskem okolju. Ob tem so se konec avgusta 2025 strokovni delavci zaporske uprave (psihologi) udeležili študijskega obiska v Poznaniu na Poljskem.

Strokovni obisk predstavnikov URSIKS pri italijanskih kolegih v ZPKZ Trst

Obiski iz tujine

Slovenski zaporski sistem ostaja zanimiv za tuje strokovnjake in akademsko sfero, kar potrjujejo številni obiski v letu 2025.

V ZPKZ Dob pri Mirni in ZPKZ Ig smo konec marca 2025 gostili skupino študentov kriminologije in profesorjev z univerze Liverpool John Moores (Združeno kraljestvo). Obisk, ki je postal že tradicionalen, je vključeval predstavitev slovenskega penalnega sistema in voden ogled obeh zavodov.

V mesecu maju 2025 je PD Radeče ponovno obiskala skupina študentov socialnega dela z nizozemske fakultete Avans University of Applied Sciences Breda. Obisk je bil namenjen predstavitvi pedagoškega dela z mladostniki in ogledu prostorov zavoda.

Konec istega meseca smo v okviru programa izmenjav AIAKOS, ki poteka pod okriljem Evropske mreže za izobraževanje sodstva (EJTN), v ZPMZKZ Celje in PD Radeče gostili francosko delegacijo. Udeleženci so se seznanili s specifiko izvrševanja sankcij za mladoletnike in mlajše polnoletne osebe v Sloveniji.

V juniju smo v ZPKZ Ig, na strokovnem obisku, gostili delegacijo iz Združenih držav Amerike (ZDA). Predstavniki iz akademskega okolja (John Jay College of Criminal Justice) in zdravstva so pohvalili strokovnost zaposlenih ter izpostavili sodobno opremljenost zdravstvenega oddelka ter urejenost celotnega objekta, kljub starosti stavbe zavoda. V novembru smo v ZPKZ Koper, prav tako na strokovnem obisku, gostili delegacijo madžarskega vodstva I. Aglomeracije Nacionalnega zavoda za izvrševanje kazenskih sankcij Szombathely.

Strokovni obisk kolegov iz Združenih držav Amerike v ZPKZ Ig

Strokovni obisk kolegov iz Madžarske v ZPKZ Koper

Tuji gostje so ob vseh obiskih posebej izpostavili visoko stopnjo strokovnosti zaposlenih ter človeški pristop pri obravnavi zaprtih oseb, ki kljub prostorskim izzivom ostaja temeljna vrednota slovenskega zaporskega sistema. Takšne izmenjave krepijo ugled URSIKS v mednarodnem okolju in omogočajo prenos slovenskih izkušenj v tuje sisteme ter obratno.

4.2.5 Mednarodna statistika in strokovna analitika

Z rednim posredovanjem podatkov za letno statistiko Sveta Evrope (SPACE) in raziskavo OZN o trendih kriminalitete (UN-CTS) URSIKS zagotavlja objektivno sliko slovenskega zaporskega sistema v svetovnem merilu. Ti podatki niso zgolj številke, temveč so bili v letu 2025 podlaga za pripravo strokovnih gradiv Ministrstva za pravosodje in drugih institucij pri načrtovanju zakonodajnih sprememb.

4.2.6 Obravnava tujih državljanov

Zaradi specifične strukture zaprtih oseb smo v letu 2025 posebno pozornost namenili jezikovni inkluzivnosti tujih zaprtih oseb.

Zagotavljali smo tedenske novice o Sloveniji v angleščini ter ključne informacije za pripornike in obsojence v 23 tujih jezikih. Tesno smo sodelovali z diplomatsko-konzularnimi predstavništvi in tujimi organizacijami, tako v primeru vprašanj kot tudi pri obiskih tujih državljanov v naših zavodih.

4.3 SODELOVANJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI

Nevladne organizacije, ki izvajajo programe na raznolikih področjih, ponujajo svoje storitve in aktivnosti tudi zaprtim osebam, kar je zelo dragoceno. Zunanji sodelavci prispevajo k dopolnjevanju sicer dostopne zavodske obravnave zaprtih, pa tudi k premagovanju vsakdanjih stisk ter pri urejanju življenja po prestani kazni.

V zavodu Dob pri Mirni so med drugim sodelovali z Anonimnimi alkoholiki, z Društvom za nenasilno komunikacijo, Skupnostjo Narcotics Anonymous, Karitasom in Rdečim križem.

V zavodu Celje so sodelovali z Društvom Projekt človek ter Društvom paraplegikov Jugozahodne Štajerske. Pri zagotavljanju materialne pomoči (oblačila in obutev) za zaprte osebe so sodelovali z organizacijama Karitas in Rdeči križ. Tudi v letu 2025 Inštitut VIR Celje v zavodu ni izvajal obravnave. Obsojenci, ki imajo težave zaradi zlorabe nedovoljenih substanc ali alkohola in koristijo zunajzavodske ugodnosti, so občasno hodili na obravnavo zunaj zavoda, na sedežu organizacije Inštituta VIR Celje.

V zavodu Koper so sodelovali z Društvom Pelikan – Karitas in Rdečim križem ter občasno z Društvom Projekt Človek. V oddelku Nova Gorica so nadaljevali s sodelovanjem z Društvom Projekt Človek, Društvom Izberi pravo pot, Društvom Šent, Društvom za nenasilno komunikacijo in Zvezo društev zdravljenih alkoholikov.

V zavodu Ljubljana so sodelovali z Društvom za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice, z Društvom Up, z Društvom Projekt Človek, Skupnostjo Narcotics Anonymous, Anonimnimi alkoholiki in z organizacijo Karitas. V oddelku Novo mesto so sodelovali s Karitasom in Rdečim križem. Na Odprtem oddelku Ig so sodelovali z Društvom za nenasilno komunikacijo.

V zavodu Maribor so sodelovali z Društvom Projekt Človek, Društvom Zdrava pot, Društvom Ars Vitae, združenjem DrogArt, Društvom za nenasilno komunikacijo in Društvom ZRNO. V oddelku Murska Sobota so sodelovali z Društvom Projekt Človek, Društvom Zdrava pot, Društvom Ozara, Društvom za nenasilno komunikacijo ter Karitasom. Na Odprtem oddelku Rogoza so sodelovali z Andragoškim zavodom Maribor, Društvom za nenasilno komunikacijo, Inštitutom Stopinje ter Društvom ZRNO.

V zavodu Ig so sodelovali z Društvom Projekt Človek, Društvom Stigma, Društvom za urejeno življenje – Abstinent, Anonimnimi alkoholiki, Društvom Al-Anon, Skupnostjo Narcotics Anonymous, Društvom za nenasilno komunikacijo, Društvom SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja, Društvom za socialno vključenost Mozaik in Inštitutom Stopinje.

V Prevgojnem domu Radeče so v letu 2025 sodelovali v projektu Re-integracija za mlade Rome z društvom Izhod Teen Challenge, v katerega so bili vključeni vsi mladoletniki – Romi. Vpeti so v dogajanje v lokalni skupnosti, kjer sodelujejo z raznimi društvi, osnovno šolo, vrtcem, mestno in s potujočo knjižnico, Kulturno turističnim rekreacijskim centrom Radeče in z drugimi.

5 KADROVSKE, FINANČNO - MATERIALNE IN PROSTORSKE RAZMERE

5.1 KADROVSKE RAZMERE

5.1.1 Osnovni podatki o obsegu in strukturi javnih uslužbencev in zasedenih delovnih mestih glede na veljavno sistemizacijo

Tabela 89: Pregled številčnega stanja javnih uslužbencev v upravi na dan 31. 12.

	Tarifna skupina					Spol		
	VII.	VI.	V.	IV., III., II.	Skupaj	M	Ž	Skupaj
Generalni direktor	1				1	1	0	1
Namestnik generalnega direktorja	1	0	0	0	1	1	0	1
Direktor zavoda	7	0	0	0	7	4	3	7
Vodja sektorja	11	0	0	0	11	2	9	11
Vodja oddelka	40	0	0	0	40	17	23	40
Vodja referata	14	0	0	0	14	13	1	14
Skupaj	74	0	0	0	74	38	36	74
Pedagogi	52	0	0	0	52	19	33	52
Psihologi	12	0	0	0	12	3	9	12
Socialni delavci	17	0	0	0	17	1	16	17
Drugi strokovni delavci v vzg. službi	9	0	0	0	9	2	7	9
Medicinsko osebje	11	0	6	0	17	1	16	17
Inštruktorji	6	35	50	0	91	75	16	91
Delovni inštruktorji	0	1	0	0	1	0	1	1
Osebje pravosodne policije	31	54	387	4	476	420	56	476
Administrativni in drugi delavci	79	25	18	2	124	21	103	124
Skupaj	217	115	461	6	799	542	257	799
Skupno število zaposlenih	291	115	461	6	873	580	293	873

Tabela 90: Število pooblaščenih uradnih oseb – pravosodnih policistov (za nedoločen čas, vključno z vodji)

PUO	M	Ž	Skupaj
Pravosodni policist	347	40	387
Višji pravosodni policist	45	9	54
Inšpektor v UIKS	13	4	17
Višji inšpektor v UIKS	30	2	32
Svetnik v UIKS	2	0	2
Skupaj	437	55	492

5.1.2 Obseg in dinamika zaposlovanja

V letu 2025 je v Upravi sklenilo pogodbo o zaposlitvi 49 javnih uslužbencev.

Delovno razmerje je prenehalo 52 javnim uslužbencem, in sicer zaradi naslednjih razlogov:

- 3 javnim uslužbencem je prenehalo delovno razmerje s pisnim sporazumom o prenehanju pogodbe o zaposlitvi;
- 6 javnih uslužbencev je bilo premeščenih v drug organ državne uprave (ne upoštevajo se premestitve v UIKS);
- 1 javnemu uslužbencu je prenehalo delovno razmerje zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca;
- 30 javnim uslužbencem je prenehalo delovno razmerje zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani javnega uslužbenca;
- 2 javnima uslužbencema je prenehalo delovno razmerje, ker nista opravila ustreznega strokovnega izpita, ki je bil pogoj za zasedbo delovnega mesta;
- 9 javnih uslužbencev se je upokojilo;
- 1 javni uslužbenec je umrl.

Na dan 31. 12. 2025 je bilo v Upravi za nedoločen čas zaposlenih 873 javnih uslužbencev, od tega 35 % žensk in 65 % moških.

Povprečna starost zaposlenih na dan 31. 12. 2025 je bila 47,8 let.

V letu 2025 je 200 javnih uslužbencev napredovalo v višji plačni razred, 65 javnih uslužbencev pa je napredovalo v višji naziv.

Podelitev priznanja IVK za izjemne prispevke k nacionalni varnosti pravosodnemu policistu iz ZPKZ Ljubljana

Udeležba vodstvenih predstavnikov URSIKS na 9. Dnevih nacionalne varnosti

5.1.3 Izobraževanje javnih uslužbencev

Od leta 2023 so se vsa usposabljanja in izpopolnjevanja centralizirala v okviru enega Sektorja. Decembra 2025 je bil ustanovljen Center za izobraževanje in promocijo, ki strukturirano in celostno načrtuje usposabljanja za celotno Upravo RS za izvrševanje kazenskih sankcij. Ob tem se je sledilo tako slovenski kot mednarodni zakonodaji in priporočilom, potrebam in usmeritvam vseh zaposlenih ter se jih v čim večji meri usposabljal za kompetentno in strokovno opravljanje svojega dela, osebne rasti in razvoja poklicne identitete ter s tem pripadnosti organizaciji.

Skupno usposabljanje pravosodnih policistov s kolegi iz vojaške policije

Načrt izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja v URSIKS za leto 2025 je temeljil na podlagi pravice ter dolžnosti javnih uslužbencev, da se usposabljujejo na delovnem mestu, in dejanskih potreb po izpopolnjevanju svojega strokovnega znanja ter implementaciji pridobljenih veščin, znanj in spretnosti pri delu.

Usposabljanja in izpopolnjevanja so se izvajala na podlagi sklopov usposabljanj in izpopolnjevanj z namenom, da se vključi vse zaposlene v okviru URSIKS ter se omogoči udeležbo tudi skupinam, ki so bile v preteklosti slabše vključene. Tako se je načrtovalo obvezna usposabljanja, usposabljanja za pravosodne policiste, s področja mladoletniškega prestopništva, za strokovne delavce, s kadrovskega področja, pravnega področja, področja vodenja, finančnega področja in področja javnih naročil, administrativno splošnega področja, komunikacije z notranjimi in zunanji deležniki, računalniškega in digitalnega opismenjevanja ter promocije zdravja na delovnem mestu. Kot vsako leto so se tudi v letu 2025 izvajale supervizije. Potekalo je 11 supervizijskih skupin, in sicer za pedagoge, strokovne delavce obravnave nasilja, strokovne delavce obravnave odvisnosti, zdravstvene delavce, psihologe, strokovne delavce obravnave samomorilno ogroženih, socialne delavce, vodje Oddelkov za vzgojo in vodij Dislociranih oddelkov, vodje Oddelkov ZPKZ Dob pri Mirni, inštruktorje URSIKS in vodje splošnega sektorja in vodje različnih oddelkov. Potekala je tudi individualna supervizija za vse zaposlene.

Na usposabljanja in izpopolnjevanja se je napotovalo na podlagi Predloga za napotitev na usposabljanje ali izpopolnjevanje strokovnega znanja, ki je moral biti odobren s strani generalnega direktorja. Z izdanim soglasjem je bilo hkrati podano tudi soglasje za prevzemanje finančnih obveznosti.

Večino usposabljanj organizira Center za izobraževanje in promocijo na podlagi izraženih potreb. Zavodi pa so lahko tekom leta tudi sami prepoznavali potrebe posameznih zaposlenih in jih na podlagi Predloga za napotitev in soglasja generalnega urada, sami napotovali na usposabljanja in izpopolnjevanja.

V letu 2025 so se usposabljanja in izpopolnjevanja izvajala večinoma v živo. Posamezna so bila zaradi lažje dostopnosti širšemu krogu zaposlenih izvedena tudi na daljavo, preko spleta in na lokacijah, v posameznih zavodih.

Zaposlenim se je v letu 2025 omogočala tudi udeležba na različnih seminarjih, konferencah, posvetih in drugih oblikah usposabljanj in izpopolnjevanj, tako mednarodnih kot slovenskih, organiziranih s strani izobraževalnih in drugih organizacij, kjer so lahko JU pridobili nova funkcionalna znanja, ki so povezana z njihovim delom in jih potrebujejo pri izvajanju svojih nalog.

S celotnim naborom izobraževanj in usposabljanj smo zaposlenim nudili možnost, da izboljšajo ter nadgradijo svoje znanje in usposobljenost za delo. Skupaj se je vseh zgoraj omenjenih usposabljanj udeležilo 733 pravosodnih policistov, 777 strokovnih delavcev (psihologi, pedagogi, socialni delavci, zdravstveni delavci, terapevti odvisnosti, vodje vzgojnih služb itd.) in 43 inštruktorjev. Podatki predstavljajo vsoto vseh udeležb, kar pomeni, da so se posamezni zaposleni lahko udeležili tudi več usposabljanj. Stremelo se je, da bi se čim več zaposlenih različnih profilov lahko udeležilo usposabljanj.

Strokovnega izpita iz upravnega postopka se je udeležilo in opravilo 28 udeležencev, obveznega usposabljanja za imenovanje v naziv se je udeležilo 31 zaposlenih. 4 zaposleni so opravljali usposabljanje s področja varstva tajnih podatkov.

Skupaj se je različnih usposabljanj in izpopolnjevanj udeležilo 733 pravosodnih policistov, 777 strokovnih delavcev, 43 inštruktorjev in številni drugi profili. Tečajji tujih jezikov se niso izvajali. Sklenjenih je bilo 16 pogodb o izobraževanju.

Z željo po nadgradnji in razširitvi usposabljanj ter izpopolnjevanj, se za vsa usposabljanja s pomočjo evalvacij (ankete in povratne informacije udeležencev), spremlja kakovost in zadovoljstvo ter tako načrtuje in posodablja Načrt izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja v URSIKS.

5.1.4 Pripravištvu in študijska praksa

V letu 2025 so v Upravi opravljali pripravništvo 4 pripravniki.

Opravljanje obvezne študijske prakse smo omogočili 59 študentom naslednjih fakultet: Fakultete za varnostne vede, Pedagoške fakultete, Filozofske fakultete, Fakultete za socialno delo, Fakultete za uporabne družbene študije, Pravne fakultete.

5.1.5 Odsotnost z dela zaradi bolezni oziroma delovnih nezgod, delovni invalidi in podobno

Javni uslužbenci so bili zaradi bolezni, posledic nesreč pri delu oz. na poti na delo in z dela ter nege družinskih članov odsotni z dela 134.242 ur. Največ odsotnosti z dela je bilo zaradi bolezni, in sicer 86 %, odsotnost zaradi nege družinskih članov je bila 7 %, prav tako je bila 7 % odsotnost zaradi posledic nesreč pri delu.

Odsotnost z dela je bila v letu 2025 v primerjavi z letom 2024 višja za 8 %.

Usposabljanje pravosodnih policistov v spremstvu zaprtih oseb

Usposabljanje pravosodnih policistov v streljanju

Tabela 91: Številčni podatki o odsotnosti delavcev z dela (v urah)

Zavod	Bolezen javnega uslužbenca	Nesreča pri delu	Nega družinskih članov	Skupaj
Generalni urad	3.526	0	497	4.023
Dob	21.649	3706	2.207	27.562
Ig	7.184	84	146	7.414
Celje	14.457	552	1022	16.031
Koper	19.775	0	943	20.718
Ljubljana	22.828	580	3036	26.444
Maribor	19.059	2.811	1.380	23.250
Radeče	7.181	1.384	235	8.800
SKUPAJ	115.659	9.117	9.466	134.242

Na dan 31. 12. 2025 je bilo v Upravi zaposlenih 27 invalidov, od tega 2 invalida II. kategorije in 25 invalidov III. kategorije. Zaradi posebnosti dela v zavodih je invalidom težko zagotoviti ustrezno delo glede na omejitve, ki izhajajo iz odločb Zavoda za invalidsko in pokojninsko zavarovanje.

5.1.6 Preventivni zdravstveni pregledi javnih uslužbencev

Opravljenih je bilo 358 preventivnih zdravstvenih pregledov (predhodnih, obdobjnih, obdobjnih za zaposlene, ki delajo z viri ionizirajočih sevanj in kontrolnih pregledov) po programih, ki so bili pripravljene v skladu z izjavo o varnosti z oceno tveganja.

Splošno zdravstveno stanje javnih uslužbencev je zadovoljivo. Ker so javni uslužbenci, ki delajo z obsojenci izpostavljeni večjim psihofizičnim obremenitvam, se njihovo zdravstveno stanje še posebej spremlja.

5.1.7 Obravnavanje kršitev delovnih obveznosti javnih uslužbencev

Zaradi domnevnih kršitev delovnih obveznosti je bilo obravnavanih 20 javnih uslužbencev. Devetnajstim javnim uslužbencem je bilo izdano pisno opozorilo pred redno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi iz krivdnih razlogov, enemu javnemu uslužbencu pa je bila izredno odpovedana pogodba o zaposlitvi s strani delodajalca zaradi hujših kršitev pogodbenih obveznosti.

5.1.8 Nadurno delo

Skupaj je bilo v Upravi izplačanih 78.980 ur nadurnega dela, kar je za 9,75 % manj kot v letu 2024.

Nadurno delo je bilo potrebno opraviti zaradi nemotenega delovnega procesa, in sicer zaradi povečanega števila spremstev na sodišča in zdravstvene ustanove, nadomeščanja odsotnih javnih uslužbencev kot tudi nepredvidene in nenačrtovanega varovanja zaprtih oseb v raznih zdravstvenih ustanovah po Sloveniji.

Tabela 92: Število izplačanih nadur po lokacijah

Zavod	Število izplačanih nadur
Generalni urad	20
Dob	22.547
Ig	3.067
Celje	7.649
Koper	9.242
Ljubljana	16.357
Maribor	16.499
Radeče	3.599
SKUPAJ	78.980

5.1.9 Druga problematika na kadrovskem področju

A) Sprejete spremembe Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Upravi RS za izvrševanje kazenskih sankcij

V letu 2025 je bilo sprejetih 6 sprememb Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest URSIKS, ki so vplivale na izboljšanje položaja določenih skupin javnih uslužbencev, s katerimi je bilo med drugim:

- na delovnih mestih pooblaščenih uradnih oseb, na katerih zaposleni opravljajo neposredno delo s tujci v zavodih za prestajanje kazni zapora je bil določen dodatek po 13. točki prvega odstavka 19. člena KPJS (»dodatek za delo s tujci – 10 %«);
- sistemizirana je bila nova notranja organizacijska enota Center za psihološko pomoč, v kateri bodo izvajalci nudili psihološko pomoč in podporo za obvladovanje psihičnih obremenitev delavcev Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij;
- sistemiziranih je bilo večje število delovnih mest pravosodnih policistov v enem in v dveh nazivih;
- reorganizacija Zavoda za prestajanje kazni zapora Ljubljana zaradi predvidene selitve v Dobrunje.

B) Ker bo v naslednjih letih pogoje za upokožitev izpolnilo večje število pravosodnih policistov in inštruktorjev, t. j. zaposlenih na delovnih mestih, na katerih najtežje pridobivamo nove kadre, smo v letu 2025 začeli z aktivnejšo promocijo poklica pravosodnega policista, kar bomo v prihodnosti razširili tudi na ostale poklice v zaporskem sistemu.

C) Oglaševalska kampanja v skupni vrednosti 21.453,70 evra (z DDV) je bila namenjena promociji poklica pravosodnega policista z namenom povečanja prepoznavnosti poklica, obveščanja javnosti o kariernih možnostih ter spodbujanja prijav kandidatov za zaposlitev. Kampanja je bila izvedena v tiskanih, spletnih in radijskih medijih na nacionalni ter regionalni ravni.

D) Prav tako smo v letu 2025 začeli z aktivnostmi za podeljevanje štipendij (prvič bodo podeljene za šolsko leto 2026/2027) za dijake različnih izobrazb, primernih za zasedbo delovnih mest v pravosodni varnostni policiji in tistih delovnih mest, kjer je opazno pomanjkanje kandidatov za zaposlitev (inštruktorji, kuharji ...).

ZPMZKZ Celje pri izvedbi kazenskopravne sprehajalnice »Od zločina do kazni«

5.2 REALIZACIJA FINANČNEGA NAČRTA

Sprejeti proračun za leto 2025 na dan 31. 12. 2025 znaša 97.750,024,00 evrov, veljavni 96.341.564,88 evrov. Porabili smo 94.506.503,23 evrov ali 98,10 % veljavnega proračuna.

Tabela 93: Poraba glede na podskupine izdatkov v letu 2025

Oznaka podskupine	Naziv podskupine	Poraba (v EUR)	Delež porabe (v %)
400	Plače in drugi izdatki zaposlenim	34.587.521	37
401	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	7.531.706	8
402	Izdatki za blago in storitve	13.616.365	14
413	Drugi domači transferji	7.592.561	8
420	Nakup in gradnja osnovnih sredstev	31.178.350	33

Od celotne porabe se na sredstva zagotovljena iz proračuna nanaša 92.955.115,89 evrov (96,48 % veljavnega proračuna), na porabo kohezijskih sredstev 480.046,33 evrov (0,50 % veljavnega proračuna), na sredstva iz naslova lastne dejavnosti 214.732,95 evrov (0,22 % veljavnega proračuna), na porabo sredstev z naslova najemnin 538.560,04 evrov (0,56 % veljavnega proračuna), na sredstva iz naslova prodaje stvarnega premoženja 142.811,23 evrov (0,15 % veljavnega proračuna), na porabo sredstev iz naslova prejetih odškodnin 174.805,36 evrov (0,18 % veljavnega proračuna) ter 431,43 evrov iz donacij. Glede na veljavni proračun je 1,90 % sredstev ostalo neporabljenih.

Razlika med sprejetim in veljavnim proračunom za leto 2025 znaša 1.408.459,12 evrov in se nanaša na:

- povečanje sredstev iz naslova odškodnin v višini 511.136,22 evrov,
- povečanje sredstev iz naslova odprodaje premoženja v višini 111.081,21 evrov,
- povečanje sredstev iz naslova prejetih najemnin v višini 176.370,77 evrov,
- zmanjšanje sredstev iz naslova donacij v višini 2.497,25 evrov,
- zmanjšanje integralnih postavk v višini 3.126.069,40 evrov,
- zmanjšanje sredstev iz naslova lastne dejavnosti v višini 37.417,60 evrov,
- povečanje sredstev iz naslova kohezije v višini 958.936,93 evrov.

Razlika med veljavnim in realiziranim finančnim načrtom znaša 1.835.061,65 evrov. Po vrsti porabe se ostanek nanaša na:

- neporabljena sredstva na postavkah tipa 1 (149.638,71 evrov),
- neporabljena sredstva iz naslova odprodaje premoženja (118.269,98 evrov),
- ostanek na proračunskih postavkah lastne dejavnosti (49.249,45 evrov),
- neporabljena sredstva odškodnin (503.930,86 evrov),
- neporabljena sredstva iz naslova prejetih najemnin (135.010,73 evrov),
- neporabljena sredstva iz naslova donacij (71,32 evrov),
- neporabljena kohezijska sredstva (878.890,60 evrov).

Neporabljena namenska sredstva se v celoti prenašajo v naslednje proračunsko leto.

V leto 2025 smo prenašali iz naslova sredstev odškodnin 646.984,37 evrov, iz naslova opravljanja lastne dejavnosti 45.855,95 evrov, iz naslova sredstev prejetih donacij 152,75 evrov, iz naslova sredstev od prodaje državnega premoženja 234.010,08 evrov in iz naslova sredstev najemnin 511.434,27 evrov.

Tabela 94: Pregled porabe po podprogramih in proračunskih postavkah v letu 2025 (integralna sredstva)

PODPROGRAM	OZNAKA PRORAČUNSKE POSTAVKE	NAZIV PRORAČUNSKE POSTAVKE	PORABA V LETU 2025 (v EUR)
Izvrševanje kazenskih sankcij - zapori	287610	Investicije in investicijsko vzdrževanje	29.768.116,96
	251008	Stroški za zaprte osebe	2.453.357,55
	401610	Najemnine poslovnih prostorov	164.852,40
	450810	Materialni stroški	9.647.700,52
	130015	Financiranje zaposlovanja zaprtih oseb	736.920,66
	602810	Plače	41.949.908,72
	639510	Izobraževanje delavcev	277.940,06
	668010	Oprema PUO	495.429,20
	668110	Oborožitev in posebna varnostna oprema	605.249,56
Zdravstveno varstvo zaprtih oseb	744810	Zdravstveno zavarovanje obsojencev	6.855.640,26
SKUPAJ			92.955.115,89

(vir financiranja: proračun)

V letu 2025 smo porabili 94.506.503 evrov proračunskih sredstev, kar je za 9.080.557 evrov ali 10,63% % več kot leta 2024. Zvišanje porabe proračunskih sredstev v primerjavi z letom 2024 je posledica višjega finančnega načrta predvsem za potrebe investicij zaradi gradnje zapora v Dobrunjah, plač zaposlenih ter materialnih stroškov. Glede na načrt razvojnih programov ugotavljamo, da je bila realizacija uspešna v okviru razpoložljivih sredstev. Poravnali smo vse prevzete obveznosti za leto 2025.

5.2.1 Stroški oskrbnega dne

V letu 2025 je bilo povprečno dnevno stanje zaprtih oseb 1.642, kar je v primerjavi z letom 2024 11,93 % zmanjšanje. Povprečni oskrbni dan v letu 2025 je znašal 155 evrov.

Tabela 95: Povprečno stanje zaprtih oseb in vrednost oskrbnega dne v obdobju od leta 2014 do 2025

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Povprečno stanje zaprtih oseb	1511	1463	1377	1348	1353	1435	1298	1284	1402	1510	1820	1642
Oskrbni dan (v EUR)	60	62	68	80	81	90	114	104	106	135	127	155

Stroški oskrbnega dne so izračunani tako, da je višina vseh porabljenih proračunskih sredstev deljena s številom dni v letu in povprečnim številom zaprtih oseb.

Realizirali smo ključne naloge iz programa Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij in v letu 2025 uspeli zagotoviti osnovne pogoje bivanja in dela, tako zaposlenim kot zaprtim osebam, ter gospodarno in racionalno potrošili dodeljena proračunska sredstva.

5.3 PROSTORSKE RAZMERE

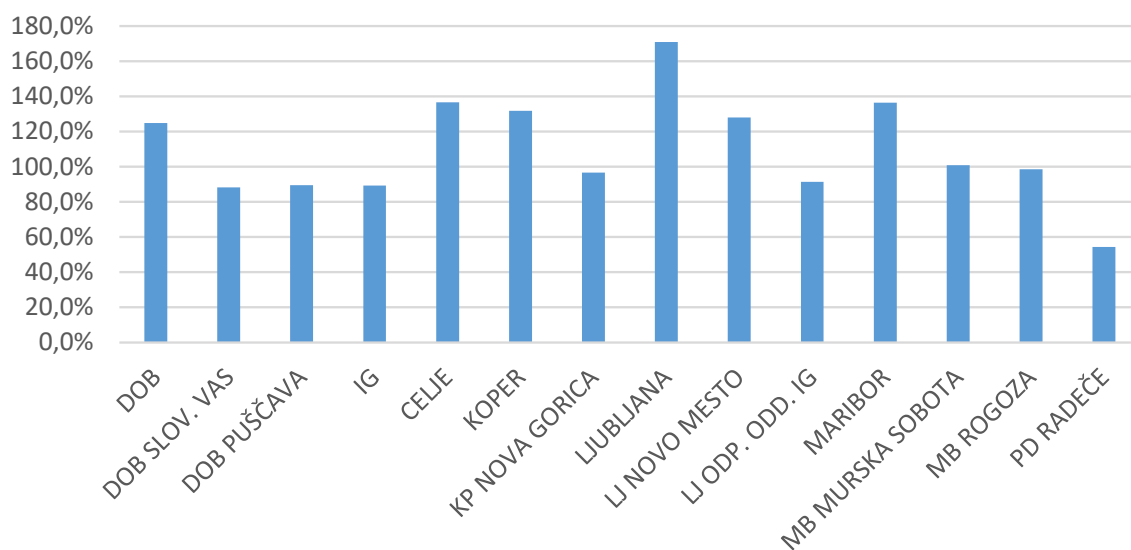
5.3.1 Zmogljivost zavodov in njihova zasedenost

Prostorska zmogljivost zavodov se izračunava na osnovi predpisanih standardov, ki znašajo 9 m² za enoposteljno in 7 m² za skupinsko sobo na zaprto osebo. Glede na standarde je v tem letu prostorska zmogljivost vseh zavodov znašala 1.346.

Tabela 96: Zasedenost posameznih zavodov in oddelkov glede na povprečno število zaprtih oseb

	Zmogljivost zavoda	Povprečno število zaprtih oseb	Delež zasedenosti (v %)
DOB	468	584,1	124,8
DOB SLOV. VAS	70	61,7	88,1
DOB PUŠČAVA	21	18,8	89,5
IG	98	87,6	89,4
CELJE	97	132,5	136,6
KOPER	106	139,6	131,7
KP NOVA GORICA	32	30,9	96,6
LJUBLJANA	135	230,7	170,9
LJ NOVO MESTO	35	44,8	128,0
LJ ODP. ODD. IG	27	24,7	91,5
MARIBOR	140	191,1	136,5
MB MURSKA SOBOTA	34	34,3	100,9
MB ROGOZA	36	35,5	98,6
PD RADEČE	47	25,6	54,5
Skupaj	1346	1642	122,0

Zasedenost posameznih zavodov in oddelkov v grafični obliki

V letu 2025 zaznavamo ponovno izrazito povečanje zasedenosti zaradi povečanja števila zaprtih oseb zaradi prestajanja kazni zapora oziroma prestajanja pripora na podlagi kaznivih dejanj prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države na podlagi 308. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 54/15, 6/16 – popr., 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNŠPP in 16/23). Prezasedena je bila večina zavodov, pri čemer še posebej izstopajo zavodi Ljubljana, Celje, Maribor in Koper, kar je predvsem posledica priliva pripornikov.

Z rednim premeščanjem zaprtih oseb smo skrbeli za to, da bi se zasedenost med zavodi razporedila čim bolj enakomerno. Najmanjša zasedenost je bila v Prevzgojnim domu Radeče in v ženskem zavodu na Igu, česar ni mogoče primerjati z drugimi zavodi in oddelki zaradi specifične populacije (mladoletniki z vzgojnim ukrepom, ženska populacija), saj v teh zavodih ni dopustno nameščati drugih zaprtih oseb. Takoj za njima je bila najmanjša zasedenost v obeh odprtih oddelkih zavoda Dob pri Mirni (Puščava in Slovenska vas).

Izboljšanje bivalnih razmer poskušamo uresničiti tudi z različnimi organizacijskimi spremembami – kot na primer, da se zaprtim osebam iz zaprtih delov in pripora omogoči časovno več bivanja izven bivalnih prostorov (v skupnih prostorih, na hodnikih in podobno).

5.3.2 Ocena bivalnih in prostorskih razmer v zavodih

Večina zaporov se nahaja v starih zgradbah, ki so bile zgrajene za druge namene in že po svoji arhitekturni zasnovi ne ustrezajo sodobnim zahtevam izvrševanja pripora in kazni zapora. Prostorske razmere so se začele izboljševati v zadnjih letih, ko je bilo zagotovljenih zadosti finančnih sredstev za nakupe nove opreme in investicije v obstoječe stavbe ter za graditev novih objektov. Leta 2004 je bila zgrajena nova stavba Zavoda za prestajanje kazni zapora Koper, v letu 2011 sta bila odprta dva nova objekta v Zavodu za prestajanje kazni zapora Dob pri Mirni, v istem zavodu pa so bili v letu 2022 urejeni dodatni prostori v prvem oddelku in prenovljeni prostori kuhinje, v letu 2025 pa še prostori pekarnice. V prostorih Zavoda za prestajanje kazni zapora Maribor, Oddelek Murska Sobota, smo v letu 2020 izvedli gradnjo prizidka, s katerim je zavod dobil nove prostore, v letu 2025 pa je bila izvedena še obnova prostorov kuhinje in pralnice. V letu 2025 je bila zaključena tudi obnova prostorov Zavoda za prestajanje kazni zapora Ljubljana, Oddelka Novo mesto.

Dodatno bodo prostorske razmere izboljšane tudi z novogradnjo Zavoda za prestajanje kazni zapora Ljubljana v Dobrunjah.

V prihodnjih letih glede na planirana finančna sredstva načrtujemo še obnove bivalnih in ostalih prostorov v zavodih in prevzgojnim domu, skladno z načrtom investicij za vsako posamezno leto.

5.3.3 Aktivnosti za izboljšanje prostorskih in bivalnih razmer v zavodih

Novogradnja Zavoda za prestajanje kazni zapora Ljubljana na lokaciji v Dobrunjah bo v okviru projekta reševanja prostorske problematike zavoda Ljubljana reševala tudi prezasedene lokacije ostalih moških zaporov. Z izgradnjo novih prostorov bomo pridobili za družbo, zaprte osebe in zaposlene sodoben, varen, human, vključujoč in v resocializacijo usmerjen zapor. Gradnja zavoda se je s postavitvijo temeljnega kamna začela že v letu 2022, v letu 2025 pa je bila gradnja zaključena in je bilo v mesecu novembru pridobljeno uporabno dovoljenje. Zaključena je bila tudi izvedba sistema tehničnega varovanja. V letu 2024 je bila z Javnim gospodarskim zavodom Rinka podpisana tudi pogodba za dobavo in montažo pohištva za celice za zaprte osebe, ki je bila v letu

Odprti oddelek ZPKZ Ljubljana in Center za izobraževanje in promocijo v okviru novogradnje v Dobrunjah

Zaprti del novogradnje ZPKZ Ljubljana – modularna postavitev

Notranji prostori Centra za izobraževanje in promocijo v Dobrunjah

2025 v celoti realizirana. V letu 2025 sta bili podpisani še pogodba za vzpostavitev tetra omrežja ter pogodba za dobavo in montažo cilindrov ter ključavnic in demontažo obstoječih cilindrov, ki bosta realizirani v začetku leta 2026. Selitev iz stare lokacije na Povšetovi ulici 5 v Ljubljani je predvidena v začetku leta 2026.

V letu 2025 se je končala tudi obnova Zavoda za prestajanje kazni zapora Ljubljana, Oddelka Novo mesto, na podlagi pogodbe, ki smo jo skupaj z Ministrstvom za pravosodje podpisali v letu 2023 za obnovo prostorov Okrožnega sodišča v Novem mestu in Zavoda za prestajanje kazni zapora Ljubljana, Oddelka Novo mesto, ki delujeta v isti stavbi. V sklopu prenove so bile v zavodu prenovljene sobe v priporu – zamenjava oken, centralne in vodovodne napeljave ter zamenjava razsvetljave. Prenovljene so bile sanitarije, kjer so bili na novo dodani tuši. V sobe je bila napeljana topla voda, zamenjana so bila vsa notranja vrata in lesene predelne stene v bivalnih prostorih obsojencev. Prenovljeni so bili tudi prostori v kleti, s čimer je zavod pridobil bolniško sobo, sobo za novosprejete in varno sobo. V kletnih prostorih so bili na novo urejeni: garderoba za pravosodne policiste, delavnica za inštruktorja in skladišča. Prenovljena je bila kurilnica, zamenjan je bil vodovodni sistem in razsvetljava v zavodu.

V Zavodu za prestajanje kazni zapora Maribor, Oddelku Murska Sobota, so bili v celoti prenovljeni prostori kuhinje in pralnice, delno je bila prenovljena tudi streha nad obnovljenimi prostori. Za prostore kuhinje je bila kupljena tudi nova kuhinjska oprema. Na lokaciji Zavoda za prestajanje kazni zapora Dob pri Mirni so bili obnovljeni prostori pekarnice ter vgrajene nove hladilne komore, na lokaciji Zavoda za prestajanje mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje pa so bile postavljene nove pisarne.

Bivalne, delovne in prostorske razmere se med posameznimi zavodi in oddelki razlikujejo. Največ težav še vedno povzročajo veliki skupinski bivalni prostori, kjer je nastanjeno večje število zaprtih oseb, kar rešujemo s pregraditvami in predelavami sob iz večjih v manjše, z investicijskim vzdrževanjem obstoječih prostorov in investicijami v nove prostore oziroma stavbe.

Zaprti del novogradnje ZPKZ Ljubljana

5.4 INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

V okviru programa nakupa opreme se stalno izvajajo aktivnosti, potrebne za stalne nakupe nove opreme in izboljšave opreme, ki jo uporabljajo zavodi ter Generalni urad in ki jo potrebujejo za nemoteno opravljanje svoje dejavnosti. Aktivnosti potekajo skladno z načrtom nakupa opreme za posamezno leto, izdelanim na osnovi potreb posameznega zavoda ter Generalnega urada, z upoštevanjem prioritet in nujnosti, izvedenih analiz dejanskega stanja ter v okviru razpoložljivih sredstev za vsako posamezno proračunsko leto.

V letu 2025 smo izvedli naslednje nakupe:

- pohištvo za zaprte osebe in zaposlene (postelje, mize, omare, police, stole, pisalne mize, pisarniške omare),
- televizijske sprejemnike,
- klima naprave,
- opremo za čajne kuhinje (gospodinjski hladilniki, štedilniki, kuhalne plošče, pečice in ostalo),
- pisarniške stole,
- profesionalne aparate za kuhinjo (hladilne omare, palični mešalniki, štedilniki, cvrtniki) ter opremo za prenovljene prostore kuhinje v ZPKZ Maribor, Oddelku Murska Sobota,
- profesionalne pralne in šivalne stroje,
- zabojnike za smeti, zalogovnike za odpadke ter čistilne in pometalne stroje za novo lokacijo ZPKZ Ljubljana v Dobrunjah,
- defibrilatorje
- tri specialna vozila,
- drugo nujno opremo, kot so sesalniki, orodje, prenosne klima naprave in ostalo.

Nova specialna vozila

Novi defibrilatorji

Skupaj smo za nakup opreme v letu 2025 porabili 651.794,06 evrov.

V okviru programa investicijskega vzdrževanja se izvajajo aktivnosti skladno z letnim načrtom izvajanja investicij in investicijskega vzdrževanja za določeno leto, v katerem so določene prioritete, kot jih konec prejšnjega leta posredujejo posamezni zavodi. Glede na samo naravo del, na dodatna finančna sredstva in glede na dogodke, na katere nimamo vpliva, pride med letom do nekaterih sprememb načrta, tako po obsegu kot tudi po vsebini, zato se za lažje in nemoteno izvajanje dela pripravi nov načrt investicij ter investicijskega vzdrževanja. Vsi postopki se izvajajo ali sukcesivno ali vzporedno znotraj enega proračunskega leta (z izjemo večjih postopkov obnov in investicij, ki se izvajajo preko dveh ali več proračunskih let).

V letu 2025 smo izvedli naslednje investicije:

- obnovo stavbe in prostorov ZPKZ Ljubljana, Oddelek Novo mesto – investicija se je izvajala skupaj z Ministrstvom za pravosodje in se je začela izvajati v letu 2024 ter nadaljevala v letu 2025,
- sanacijo prostorov pekarnice v ZPKZ Dob pri Mirni,
- zamenjavo hladilnih komor v ZPKZ Dob pri Mirni,
- zamenjavo zapornic v ZPKZ Dob pri Mirni,
- ureditev prostorov pisarne v ZPKZ Maribor,
- zamenjavo vrat tovarnega vhoda v ZPKZ Maribor,
- ureditev senčnikov in komarnikov v ZPKZ Maribor, Odrpti oddelek Rogoza,
- delno sanacijo poškodovane strehe na hlevu v ZPKZ Maribor, Odrpti oddelek Rogoza,
- ureditev kotlovnice v ZPKZ Maribor, Odrpti oddelek Rogoza,
- obnovo prostorov kuhinje in pralnice v ZPKZ Maribor, Oddelek Murska Sobota,
- nujno sanacijo prostorov kuhinje v ZPKZ Koper,
- zamenjavo kolektorjev v ZPKZ Koper,
- ureditev pisarn v ZPMZKZ Celje,
- asfaltiranje dvorišča v PD Radeče,
- ureditev elektro omaric v PD Radeče,
- preureditev pisarn v učilnice v ZPKZ Ig,
- ureditev prezračevanja v kuhinji v ZPKZ Ig,
- ostale nujne investicije glede na potrebe posameznega zavoda.

Izvedli smo tudi naročila projektnih dokumentacij in popisov ter izvajanja strokovnih nadzorov nad posameznimi obnovami in investicijami.

Za investicijsko vzdrževalna dela smo v letu 2025 porabili 1.473.824,51 evrov.

Obnova prostorov ZPKZ Ljubljana, Oddelek Novo mesto

Obnova kuhinje in pralnice v ZPKZ Maribor, Oddelek Murska Sobota

PRILOGE

Priloga I: Kazalo tabel

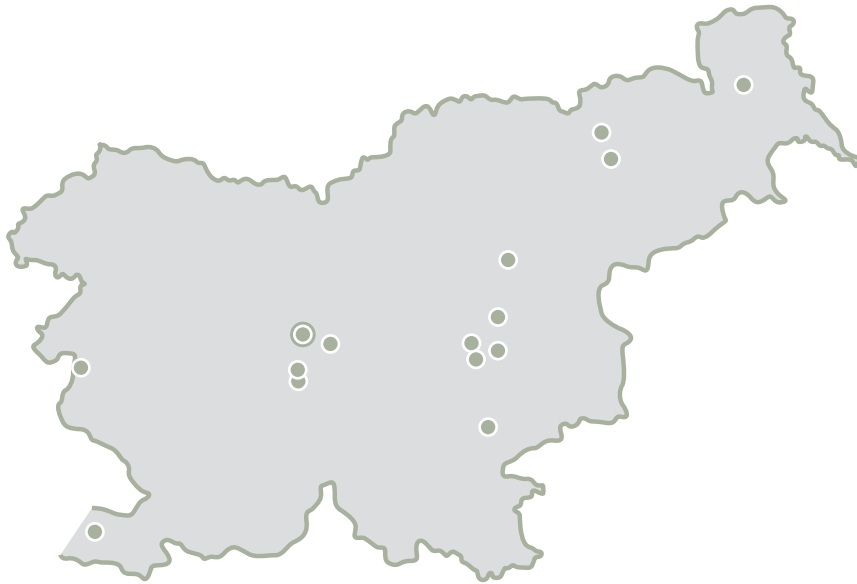
Tabela 1: Gibanje števila zaprtih oseb	20
Tabela 2: Gibanje skupnega števila zaprtih oseb po kategoriji in z razdelitvijo po spolu	21
Tabela 3: Povprečna starost vseh zaprtih oseb	22
Tabela 4: Gibanje števila obsojencev	25
Tabela 5: Struktura obsojencev po vrsti nastopa kazni in spolu	26
Tabela 6: Struktura obsojencev po vrsti nastopa kazni in spolu ter predkaznovanosti	27
Tabela 7: Struktura obsojencev po vrsti odpusta in spolu	29
Tabela 8: Kazniva dejanja obsojencev po posameznih poglavjih kazenskega zakonika	30
Tabela 9: Struktura obsojencev po dolžini kazni	31
Tabela 10: Povprečna dolžina kazni	31
Tabela 11: Struktura obsojencev po starosti	31
Tabela 12: Stranske kazni in varnostni ukrepi	32
Tabela 13: Gibanje števila obsojenih na zapor ob koncu tedna	33
Tabela 14: Struktura oseb na prestajanju zapora ob koncu tedna po vrsti nastopa kazni in spolu	34
Tabela 15: Struktura oseb na prestajanju zapora ob koncu tedna po vrsti odpusta in spolu	34
Tabela 16: Gibanje števila hišnega zapora	34
Tabela 17: Gibanje števila mladoletnikov	35
Tabela 18: Dolžina prestanega vzgojnega ukrepa odpuščenih mladoletnikov in način odpusta iz prevzgojnega doma	35
Tabela 19: Podatki o gibanju števila oseb, ki jim je bil izrečen nadomestni zapor	36
Tabela 20: Gibanje števila vseh priprtih oseb	36
Tabela 21: Podrobna predstavitev po spolu in mladoletnih pripornikih	37
Tabela 22: Število in struktura sodno pridržanih oseb	37
Tabela 23: Gibanje števila pripornikov po vrsti nastopa in odpusta	38
Tabela 24: Število tujcev med zaprtimi osebami	39
Tabela 25: Struktura tujcev po posameznih državah	40
Tabela 26: Število oseb z varnostnim ukrepom obveznega psihiatričnega zdravljenja	42
Tabela 27: Razporeditev obsojenih oseb in mladoletnikov v režime na dan 1. 1.	45
Tabela 28: Namestitve v prostore s strožjim režimom (98a. člen ZIKS-1)	46
Tabela 29: Šolska in poklicna izobrazba obsojencev in mladoletnikov na dan 1. 1. in na novo sprejetih ...	48
Tabela 30: Šolska in poklicna izobrazba obsojencev in mladoletnikov vključenih v izobraževanje	49

Tabela 31: Število v posamezne oblike izobraževanja vključenih obsojencev in mladoletnikov po spolu . . .	50
Tabela 32: Število v posamezne oblike izobraževanja vključenih obsojencev in mladoletnikov v zavodu in izven zavoda v letu	50
Tabela 33: Vrste aktivnosti/skupinske.	58
Tabela 34: Število aktivnosti/individualne	58
Tabela 35: Število razgovorov s svojci in sodelovanje z zunanjimi inštitucijami	59
Tabela 36: Priprava zahtevnih besedil.	59
Tabela 37: Število seans	64
Tabela 38: Število obravnavanih oseb.	65
Tabela 39: Število individualnih razgovorov socialnega delavca.	66
Tabela 40: Število mladoletnih otrok pri novo sprejetih obsojencih	67
Tabela 41: Delež urejene oziroma neurejene zaposlitve ob odpustu obsojencev	69
Tabela 42: Razlogi za neurejeno zaposlitev ob odpustu	69
Tabela 43: Nastanitev obsojencev ob odpustu.	70
Tabela 44: Število specialističnih pregledov izven zavoda.	72
Tabela 45: Pregled bolnišničnih zdravljenj glede na vrsto bolnišnice.	72
Tabela 46: Skupno število bolnišničnih zdravljenj	73
Tabela 47: Število zaprtih oseb na substitucijski terapiji po kategorijah v letih 2016 – 2025.	73
Tabela 48: Pregled urinskih testiranj	74
Tabela 49: Število ležalnih dni v zavodih in bolnišnicah.	74
Tabela 50: Število in delež zaprtih oseb s težavami zaradi zlorabe alkohola po kategorijah zaprtih oseb	77
Tabela 51: Število zaprtih oseb s težavami zaradi zlorabe alkohola po spolu in zavodih	77
Tabela 52: Število oseb s težavami zaradi zlorabe alkohola glede na število vseh zaprtih oseb v letih 2014–2025.	78
Tabela 53: Število vključenih v programe obravnave	78
Tabela 54: Število zaprtih oseb, vključenih v obravnave izven zavoda med prestajanjem kazni.	78
Tabela 55: Število zaprtih oseb, vključenih v obravnave izven zavoda po prestani kazni.	78
Tabela 56: Število in delež zaprtih oseb s težavami zaradi uživanja prepovedanih drog po kategorijah zaprtih oseb	79
Tabela 57: Število zaprtih oseb s težavami zaradi uživanja prepovedanih drog po zavodih	80
Tabela 58: Število oseb s težavami zaradi uživanja prepovedanih drog glede na število vseh zaprtih oseb v letih 2014 – 2025.	80
Tabela 59: Število vključenih v programe obravnave	80
Tabela 60: Število zaprtih oseb, vključenih v obravnave izven zavoda med prestajanjem kazni.	81
Tabela 61: Število zaprtih oseb, vključenih v obravnave izven zavoda po prestani kazni.	81
Tabela 62: Število vključenih obsojencev in mladoletnikov v obravnavo v zavodu, ki jo vodijo strokovni delavci zavoda	87
Tabela 63: Vrste in število podeljenih ugodnosti	89

Tabela 64: Zlorabe ugodnosti	90
Tabela 65: Število namenskih izhodov	91
Tabela 66: Število izrečenih disciplinskih kazni pri obsojencih	92
Tabela 67: Število in vrste nevrnitev	97
Tabela 68: Pregled uporabe prisilnih sredstev	98
Tabela 69: Razlogi za uporabo prisilnih sredstev	99
Tabela 70: Vrste uporabljenih prisilnih sredstev	100
Tabela 71: Napadi na delavce zavodov	101
Tabela 72: Število vseh spremstev zaprtih oseb	103
Tabela 73: Število izvedenih obravnav/zaslišanj s pomočjo videokonference	103
Tabela 74: Število dni varovanja v bolnišnicah	104
Tabela 75: Konflikti med zaprtimi osebami	105
Tabela 76: Število najdb drog in opojnih snovi po vrstah	107
Tabela 77: Število najdb pripomočkov za uživanje drog in opojnih substanc	107
Tabela 78: Količina najdenih drog in opojnih snovi po količinah	108
Tabela 79: Lokacije, kjer so bile najdene droge in opojne snovi	109
Tabela 80: Število opravljenih preiskav bivalnih prostorov	110
Tabela 81: Število prepovedanih predmetov pri opravljenih preiskavah	111
Tabela 82: Število opravljenih preizkusov alkoholiziranosti	112
Tabela 83: Število namestitvev v posebni prostor po 236. členu zakona	113
Tabela 84: Razporeditev zaprtih oseb na delo na dan 1.1.	117
Tabela 85: Razporeditev zaprtih oseb na delo – na novo sprejeti	117
Tabela 86: Najvišje in najnižje plačilo za delo zaprtih oseb v rednem delovnem času	118
Tabela 87: Delo obsojencev v podaljšanem delovnem času	118
Tabela 88: Število invalidsko zavarovanih oseb	119
Tabela 89: Pregled številčnega stanja javnih uslužbencev v upravi na dan 31. 12.	136
Tabela 90: Število pooblaščenih uradnih oseb – pravosodnih policistov (za nedoločen čas, vključno z vodji)	136
Tabela 91: Številčni podatki o odsotnosti delavcev z dela (v urah)	140
Tabela 92: Število izplačanih nadur po lokacijah	140
Tabela 93: Poraba glede na podskupine izdatkov v letu 2025	142
Tabela 94: Pregled porabe po podprogramih in proračunskih postavkah v letu 2025 (integralna sredstva)	143
(vir financiranja: proračun)	143
Tabela 95: Povprečno stanje zaprtih oseb in vrednost oskrbnega dne v obdobju od leta 2014 do 2025	143
Tabela 96: Zasedenost posameznih zavodov in oddelkov glede na povprečno število zaprtih oseb	144

Priloga II: Uporabljene kratice in okrajšave

%	odstotek
CSD	Center za socialno delo
GU	Generalni urad
HIV	virus humane imunske pomanjkljivosti
IK	izvrševanje kazni
IKZ	izvrševanje kazni zapora
JGZ	javni gospodarski zavod
K.D.	kaznivo dejanje
KZ-1	Kazenski zakonik
M	moški
MDT	multidisciplinarni tim
MI	mladoletnik
NZ	nadomestni zapor, tudi oseba, ki prestaja kazen nadomestnega zapora
O	obsojenec
ON	osebni načrt
OŠ	osnovna šola
P	pripornik
PD	Prevzgojni dom Radeče
PUO	pooblaščen uradna oseba
RK	Rdeči križ
RS	Republika Slovenija
ST	substitucijska terapija
št.	število
TBC	tuberkuloza
UIKS	Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij
UKC	Univerzitetni klinični center
UPRO	Uprava za probacijo
VU	vzgojni ukrep
ZIKS-1	Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij
ZIZ	Zakon o izvršbi in zavarovanju
ZPIZ	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
ZPKZ	Zavod za prestajanje kazni zapora
ZRSZ	Zavod RS za zaposlovanje
ZPMZKZ	Zavod za prestajanje mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje
Ž	ženska

Zavodi z dislociranimi enotami:

Generalni urad, Beethovnova ulica 3, 1000 Ljubljana

1. Zavod za prestajanje kazni zapora Dob pri Mirni
2. ZPKZ Dob pri Mirni, Odprti oddelek Slovenska vas
3. ZPKZ Dob pri Mirni, Odprti oddelek Puščava
4. Zavod za prestajanje kazni zapora Ig
5. Zavod za prestajanje mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje
6. Zavod za prestajanje kazni zapora Koper
7. ZPKZ Koper, Oddelek Nova Gorica
8. Zavod za prestajanje kazni zapora Ljubljana
9. ZPKZ Ljubljana, Oddelek Novo mesto
10. ZPKZ Ljubljana, Odprti oddelek Ig
11. Zavod za prestajanje kazni zapora Maribor
12. ZPKZ Maribor, Oddelek Murska Sobota
13. ZPKZ Maribor, Odprti oddelek Rogoza
14. Prezgojni dom Radeče

Za več informacij obišči
www.gov.si/pravosodnipolicist

ali nam piši na
zaposlitve.ursiks@gov.si

Uprava RS za izvrševanje kazenskih sankcij

Dostop do digitalne izdaje Letnega poročila 2025

Zavezani smo k posodabljanju naših procesov in trajnostnemu delovanju. Celotno vsebino poročila, vključno s podrobnimi statističnimi pregledi in slikovnim gradivom, si lahko ogledate tudi na svoji mobilni napravi. Skenirajte QR kodo za neposreden dostop do spletne objave.